

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**«Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ,
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ , ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ 1995-2004»**

**ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ
ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ: ΛΕΠΕΣΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ –ΓΡΥΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΤΡΑ 2006**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΡΟΛΟΓΟΣ..... 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ(Μυτιλήνη, Λήμνος, άγιος Ευστράτιος, Σάμος, Χίος, Ικαρία, Φούρνοι, Οινούσσες)

1. Οι ομορφιές της Ελλάδας.....6

2. Χαρακτηριστικά του ελλαδικού χώρου.....10

3. Γνωριμία με τα ελληνικά νησιά του βορείου αιγαίου.....14

4. Δημογραφικά και γεωγραφικά στοιχεία του βορείου αιγαίου.....24

5. Ιστορικά στοιχεία του βορείου αιγαίου.....26

6. Αρχιτεκτονική κτηρίων και οικισμάτων.....31

7. Διαφορές και ομοιότητες νησιών βορείου αιγαίου.....33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Η έννοια τουρισμού.....35

2. Ελληνικός τουρισμός , μύθος ή πραγματικότητα;.....39

3. Ο τουρισμός στην Ελλάδα σήμερα. Ο ελλαδικός χώρος και οι δυνατότητες του.....45

4. Ανάλυση της τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα από το 1995 έως το 2004 και του βορείου αιγαίου.....49

5. Σχέσεις Ελλάδας με άλλες χώρες και επιδράσεις αυτών στο τουρισμό. Σχέσεις των νησιών του βορείου αιγαίου με τα προάστια της Τουρκίας.....50

6. Οι έννοιες της τουριστικής πολιτικής και η εφαρμογή αυτών στο τουρισμό. Η φέρουσα ικανότητα και η αειφόρος ανάπτυξη. Ο ρόλος τους στην ποιοτική ανάπτυξη του τουρισμού.....57

7. ΟΙ 10 βιώσιμες αρχές της αειφόρου ανάπτυξης , βασικός παράγοντας για την σωστή αξιοποίηση του τουρισμού.....61

8. Τα τοπικά προϊόντα στην προσπάθεια ανάδειξης του τουρισμού του βορείου αιγαίου.....	68
9. Ο ρόλος των φορέων της τουριστικής πολιτικής στην ανάπτυξη του τουρισμού.....	70
10. Διαστάσεις τουριστικού συστήματος στο σχεδιασμό της ανάπτυξης...	76
11. Ο ρόλος του ανταγωνισμού στην σωστή ανάπτυξη του τουρισμού και οι προϋποθέσεις που πρέπει να λαμβάνονται.	76
12. Ανταγωνιστικότητα ενός προορισμού. Σχεδιάγραμμα INSKEEP.	79
13. Στρατηγικές ανάπτυξης του τουρισμού.....	80
14. Κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές, πολιτικές, και περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις του τουρισμού και πώς αυτές επιδρούν στην ανάπτυξη του τουρισμού.....	81
15. Ο ρόλος των γαλάζιων σημαιών στην τουριστική ανάπτυξη του βορείου αιγαίου.	84

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. Διακρίσεις τουριστικών οικονομικών μονάδων.....	86
2. Κριτήρια χωροθέτησης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων , μορφής και μεγέθους.....	88
3. Υπάρχουσες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις βορείου αιγαίου ανά κατηγορία.....	89
4. Ο ανταγωνισμός μεταξύ ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του βορείου αιγαίου.	95
5. Επιδοτήσεις -χρηματοδοτήσεις τουριστικών επιχειρήσεων και προοπτικές ανάπτυξης.....	96
6. Ο ρόλος των συγκοινωνιακών μέσων στην σωστή ανάπτυξη του τουρισμού στα νησιά του βορείου αιγαίου, ελλείψεις , προβλήματα που προκύπτουν και τρόποι αντιμετώπισης αυτών.....	104
7. Σχετικά άρθρα.	108

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

1. Η έννοια της περιφέρειας και ο ρόλος τους στην τουριστική ανάπτυξη του βορείου αιγαίου.....108
2. Τα χαρακτηριστικά περιφερειακής ανάπτυξης.....109
3. Η έννοια των παραγωγικών επενδύσεων.....110
4. Ο ρόλος των χρηματοδοτήσεων για την τουριστική ανάπτυξη του βορείου αιγαίου. ΚΠΣ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006).....111
5. Προοπτικές μελλοντικών χορηγήσεων – χρηματοδοτήσεων.....112
6. Οι φορείς και οργανισμοί που έχουν χρηματοδοτήσει τα τελευταία 10 χρόνια την τουριστική περιφερειακή ανάπτυξη του βορείου αιγαίου.....115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

1. Τα τουριστικά ενδιαφέροντα ως βάση για την δημιουργία εναλλακτικών μορφών τουρισμού.....120
2. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής για την εξυπηρέτηση εναλλακτικών ή ειδικών μορφών τουρισμού.....126
3. Η ανάπτυξη των μορφών του τουρισμού στα νησιά του βορείου αιγαίου. Υπάρχουσες μορφές εναλλακτικού τουρισμού , (στατιστικά στοιχεία και σχετικά άρθρα).....138
4. Τα προβλήματα που προκύπτουν από τις υπάρχουσες μορφές του τουρισμού. Τρόποι αντιμετώπισης τους και τρόποι καλυτέρευσης και μελλοντική τους ανάπτυξης.145
5. Επιδότησεις , χρηματοδοτήσεις εναλλακτικών μορφών τουρισμού.....160
6. Αξιολόγηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.....161
7. Προοπτικές και συμπεράσματα.....162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

1. Νόμοι και διατάγματα που ισχύουν για την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη ενός προορισμού. Προστατευμένα μέρη στις περιοχές του βορείου αιγαίου.....167
2. Νόμοι και διατάγματα που ισχύουν για τα τουριστικά καταλύματα σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη ενός προορισμού.....169
3. Η ευρωπαϊκή νομοθετική δραστηριότητα στο τομέα του τουρισμού.....179
4. Το έργο του Ε.Ο.Τ. στην ανάπτυξη του βορείου αιγαίου.....180
5. Οι περιοχές του Βορείου αιγαίου – περιοχές μη ολοκληρωμένης ανάπτυξης και φθίνουσες περιοχές.....184

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....185

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ.....187

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετά από 3,5 χρόνια φοίτησης στο ΑΤΕΙ Πατρών στη σχολή ΣΔΟ και τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων , προϋπόθεση πτυχίου είναι και η πτυχιακή μας εργασία, η τελευταία ερευνητική εμπειρία που μας απομένει για να φέρουμε εις πέρας το κύκλο των σπουδών μας. Θέλοντας να πραγματοποιήσουμε από ανέκαθεν μια έρευνα, μας δίνεται τώρα η ευκαιρία να ερευνήσουμε για την ανάπτυξη του βορείου αιγαίου και της περιφέρειας του. Μια σημαντική αναφορά στις τουριστικές ενέργειες που έχουν γίνει κατά καιρούς για την τουριστική ανάπτυξη της περιφέρειας του βορείου αιγαίου από τουριστικούς φορείς και από οργανισμούς.

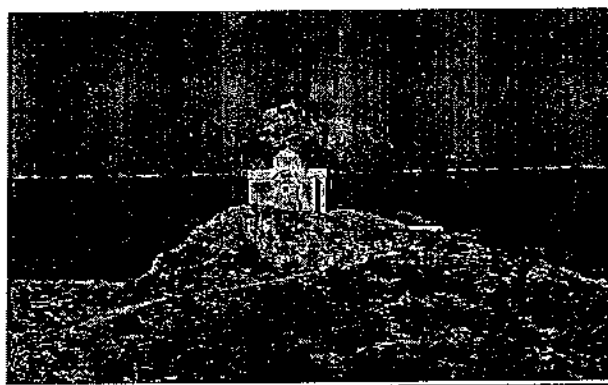
Σίγουρα δεν είναι μια από τις πιο ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές αλλά έχει την δυνατότητα να αναπτυχθεί περαιτέρω αν δημιουργηθούν οι σωστές προδιαγραφές. Ναι οι ελλείψεις είναι αρκετές και στις τουριστικές υποδομές και στις συγκοινωνίες που συνδέουν τα νησιά. Η χώρα μας εξαρτάται πολύ από το τουρισμό και κατέχει μπορούμε να πούμε ένα σπουδαίο μέρος του κρατικού προϋπολογισμού της χώρας. Σε πολλά μέρη οι κάτοικοι ζουν διαρκώς εξαρτημένοι από το τουρισμό και από τα οικονομικά οφέλη που αυτός απορρέει. Είμαστε μια κορεσμένη χώρα από θέμα τουρισμού και πολλοί προορισμοί έχουν υπερκορεστεί και έχουν φτάσει στο χείλος του γκρεμού και της αυτοκαταστροφής. Και αυτό γιατί η εκμετάλλευση του τουρισμού δεν γίνεται με το σωστό βιώσιμο τρόπο αλλά με ακραίους τρόπους παραβιάζοντας ότι πολυτιμότερο, την φύση(Φαληράκι Ρόδος , Κάβος Κέρκυρα).

Όμως το βόρειο αιγαίο μπορούμε να πούμε ότι είναι ένα σύμπλεγμα παρθένων προορισμών αφού η τουριστική τους εκμετάλλευση βρίσκεται ακόμα σε χαμηλά επίπεδα. Η Λέσβος είναι ανεπτυγμένη τουριστικά επειδή είναι από τα ομορφότερα νησιά της Ελλάδας. Έχει αρκετά καλές τουριστικές εγκαταστάσεις και πυκνή συγκοινωνία , ισχυροί πόλοι έλξης των τουριστών. Ο Άγιος Ευστράτιος δεν έχει καθόλου ανεπτυγμένο τουρισμό σε σχέση με την Λέσβο και η συγκοινωνία πραγματοποιείται με βενζινόπλοια. Το νησί έχει 422 κατοίκους. Στην Ικαρία ο τουρισμός βρίσκεται σε αξιόλογα επίπεδα εξαιτίας των ραδιούχων ιαματικών πηγών που είναι οι καλύτερες της Ευρώπης. Η Σάμος παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μια ζωηρή εξέλιξη εξαιτίας των αρχαιολογικών μνημείων Ηραίου και Πυθαγορείου καθώς και οι εκκλησίες και τα μοναστήρια.

Θα αναλύσουμε όλες τις υπάρχουσες μορφές τουρισμού που προκύπτουν στο βόρειο αιγαίο, τις τουριστικές τάσεις τα τελευταία 9 με 10 χρόνια και τις σχέσεις του με τα προάστια

της Τουρκίας. Τους φορείς που έχουν βοηθήσει στην τουριστική τους εξέλιξη και το ρόλο του ανταγωνισμού στην σωστή ανάπτυξη του τουρισμού. Τις υπάρχουσες τουριστικές υποδομές και οι προοπτικές αυτών μέσω διάφορων επιχορηγήσεων και κρατικών δαπανών. Το ρόλο της Περιφέρειας του Κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης το ρόλο που παίζουν οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού στην ανάπτυξη του τουρισμού και οι νόμοι που ισχύουν για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος, θα πρέπει να ευχαριστήσουμε ύστερα από μια τέτοια προσπάθεια να συμπεράνουμε και να εκτιμήσουμε τον ελληνικό τουρισμό του βορείου αιγαίου, τους καθηγητές που βοήθησαν τις προσπάθειες μας, τον κύριο Μπενετάτο Θεόδωρο και τον Αναστάσιο Παναγόπουλο, εισηγητή της πτυχιακής μας εργασίας. Επίσης όλους τους ελληνικούς φορείς, την περιφέρεια βορείου αιγαίου, την νομαρχία του βορείου αιγαίου, τον ΕΟΤ, την ΕΣΥΕ(Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος), για τις πληροφορίες που μας παρείχαν για την διεκπεραίωση της πτυχιακή μας εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

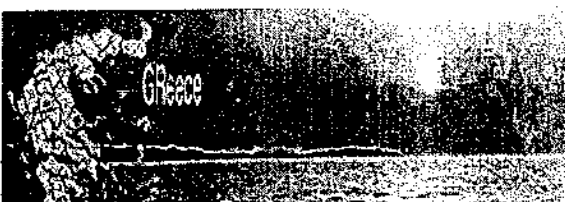
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ(Μυτιλήνη, Λήμνος, Άγιος Ευστράτιος, Σάμος, Χίος, Ικαρία, Φούρνοι, Οινούσσες, Ψαρά)

1.ΟΙ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα είναι όμορφη χώρα. Έχει ωραίες ακρογιαλιές, θαυμάσιο κλίμα τοπία μαγευτικά και πάγκαλα μνημεία κλασικής τέχνης. Προσελκύει σαν μαγνήτης τους ξένους να την επισκεφτούν, να τη θαυμάσουν. Να θαυμάσουν την δοξασμένη, που τα πανάρχαια χρόνια, όπως λέει η μυθολογία την κατοικούσαν θεοί και ήρωες. Η κάθε σπιθαμή γης είναι ποτισμένη

με αίμα. Το κάθε ρυάκι , ο κάθε κάβος , το κάθε βουνό ιστορεί ένα θρύλο ή μια ιστορία. Οι ξένοι έρχονται να χαρούν τις ηλιόλουστες σμαραγδένιες ακρογιαλιές και να θαυμάσουν τα τοπία της. Προπαντός έρχονται για να θαυμάσουν το Παρθενώνα και τα άλλα ασυγκράτητα μνημεία που άφησαν πολύτιμη κληρονομιά στην ανθρωπότητα οι αρχαίοι Έλληνες , οι πρόγονοι μας.

Ο τουρισμός έχει σημειώσει σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Σαν κόματα έρχονται οι ξένοι στον τόπο μας, υπάρχουν όμως περιθώρια να αναπτυχθεί πιο πολύ. Η χώρα μας έχει μεγάλα έσοδα από το τουρισμό. Όμως δεν έρχονται απλά να θαυμάσουν τα αρχαία μνημεία μας και τον απέραντο αρχαίο πολιτισμό μας που κάθε εικόνα του ελληνικού πολιτισμού εξιστορεί την Ελλάδα σε όλο της το μεγαλείο, παρόλα αυτά έρχονται για να θαυμάσουν την αφάνταστη ομορφιά από κάθε άκρη σε άκρη , το απέραντο γαλάζιο που κατακλείνει τα πανέμορφα νησάκια μικρά και μεγάλα σε όλες τις μεριές της Ελλάδας. Σημαντικά στοιχεία της χώρας μας είναι το θερμό κλίμα της κατά την καλοκαιρινή περίοδο , που δίνει την δυνατότητα σε πολλούς ευρωπαίους τουρίστες να νιώσουν την πραγματική ελληνική ζεστασιά και θαλπωρή, καθώς επίσης να νοιώσουν τον ζεστό ελληνικό αεράκι που αποπνέει μαυγετικά την τάση για εξερεύνηση. Άλλο στοιχείο που κάνει τη χώρα μας μοναδική είναι ο συνδυασμός θάλασσας και ουρανού. Το μεγαλύτερο ποσοστό εισερχόμενου τουρισμού κατά την καλοκαιρινή περίοδο καταλαμβάνουν τα ελληνικά νησιά.

Μεταξύ θάλασσας και ουρανού, ποτισμένα με ήλιο , τα ελληνικά νησιά διασκορπισμένα στο αιγαίο και στο ιόνιο προβάλλουν την ωραιότερη αφορμή για τουριστικό ενδιαφέρον . Οι πανέμορφες αμμουδιές

και οι καταγάλανες θάλασσες με το μεσογειακό κλίμα προσελκύνουν χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Η Ελλάδα έχει πάνω από 3.000 νησιά μικρά και μεγάλα από τα οποία τα 207 είναι κατοικημένα ενώ τα υπόλοιπα είναι ξερνήσια διότι δεν υπάρχει δυνατότητα να μείνει κανείς εκεί αφού το έδαφος δεν είναι εύφορο. Κάθε νησί είναι ξεχωριστό βέβαια και έχει την δική του μαγεία και την δική του ιστορία. Καθετί που θα μαγέψει και θα προσελκύσει τον τουρίστα για μια επίσκεψη στα ελληνικά νησιά. Που θα τον κάνει να ενδιαφερθεί για τον καταγάλανο ουρανό και τον ηλιόλουστο ήλιο μέχρι τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό με την τεράστια αρχαία ιστορία των προγόνων μας. Νησάκια λοιπόν με πανέμορφα οχυρωμένα κάστρα , με τα κάτασπρα χωριά των νησιών , με τα αρχοντικά σπίτια , με τις πολυάριθμες εκκλησίες. Όλα αυτά προσφέρουν γοητεία και ομορφιά σε όποιον τα επισκεφτεί. Μου είναι δύσκολο να περιγράψω την ομορφιά των ελληνικών νησιών, με το τόσο μεγάλο πολιτισμό , με τις ιστορίες και τους θρύλους που ζωντανεύουν σε κάθε νησί κάθε φορά που μιλούν οι

χωρικοί για αυτούς με τόσο πάθος. Όπως είπα πριν τα νησιά μικρά μεγάλα είναι κοντά στις 3000 κατοικημένα και μη.

Μπορούμε να πούμε ότι παρόλο που ο πληθυσμός της Ελλάδος είναι 10,000,000 εκ. μόνο το 10% κατοικεί στα ελληνικά νησιά. Για αυτό το λόγο πολλοί άνθρωποι που δεν μπορούσαν να ζήσουν στα άγονα νησιά ζουν τώρα στο εξωτερικό, μια δεύτερη Ελλάδα. Νησιά που απέχουν ελάχιστα μεταξύ τους μπορεί να έχουν διαφορετική ιστορία. Παντός όλα τα νησιά και κυρίως του αιγαίου έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στην περίοδο του βυζαντίου και στη δημιουργία της σύγχρονης Ελλάδος. Και αυτό γιατί και στο αιόνιο και στο αιγαίο όλα τα νησιά έχουν δεχτεί επιδράσεις από άλλους λαούς. Τα ιόνια οι Κυκλάδες και η Κρήτη δέχτηκαν επιδράσεις από τη δύση ενώ τα υπόλοιπα νησιά γνώρισαν έντονα την οθωμανική αυτοκρατορία. Οι συνθήκες αυτές ήταν καθοριστικές για την εξέλιξη του πολιτισμού. Από εκείνη την εποχή της τουρκοκρατίας αλλά και από τους τόσους ασταμάτητους πολέμους, τη σκληρή γερμανική κατοχή στο β παγκόσμιο πόλεμο και μετά από το 1960 άρχισαν τα νησιά να αναπτύσσονται σε πολιτιστικό και βιοτικό επίπεδο.

Σήμερα τα ελληνικά νησιά έχουν αναπτύξει ένα σπουδαίο πολιτιστικό επίπεδο και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εξέλιξη του τουρισμού στα νησιά σε μεγάλο βαθμό. Πολλά νησιά είναι κοντά που περιμένουν την θερινή σεζόν για να ανοίξουν οι δουλειές των κατοίκων αφού οι περισσότεροι ζουν από τον τουρισμό. Είναι δηλαδή οικονομικά εξαρτημένα από τον τουρισμό, ενώ τις άλλες εποχές του χρόνου ασχολούνται με τις τοπικές τους παραδοσιακές παραγωγές όπως κρασιά και άλλα ποτά και διάφορα ξυλόγλυπτα και γλυπτικά.

Τα νησιά που θα εξετάσουμε στην πτυχιακή αυτή είναι τα νησιά του βορείου αιγαίου. Το σύμπλεγμα των νησιών του Βορείου Αιγαίου καταλαμβάνει όλο το βόρειο μέρος του αρχιπελάγους και, εκτός από τη μικρούλα Σαμοθράκη, είναι μερικά από τα μεγαλύτερα νησιά της χώρας. Απέναντι από τις ακτές της Εύβοιας και της Μαγνησίας, τα νησιά του βορείου αιγαίου, τα γραφικά αιγαίοπελαγίτικα νησιά, συνδυάζουν καταπράσινη μαγεία και χρυσές αμμουδιές. Γύρω τους, μια συστάδα από μικρονήσια, τα περισσότερα ακατοίκητα, είναι ένας άπιαστος παράδεισος. Εδώ υπάρχουν τα νησιά: Άγιος Ευστράτιος, Λήμνος. Χρυσές αμμουδιές, γραφικά χωριά, κάστρα, βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια, θρόλοι, παρθένα δάση, εκκλησία, θα λέγαμε ότι τα νησιά αυτά δημιουργήθηκαν για το καλοκαίρι και ότι μπορούν εύκολα να γοητεύσουν τον επισκέπτη. Παρ' όλα αυτά δεν είναι σημαντικοί τουριστικοί

προορισμοί και προσελκύουν κυρίως Ελληνικές οικογένειες που επιλέγουν να περάσουν τις διακοπές τους στα ήσυχα, γραφικά και φθηνά χωριά, παραλίες και τοπία τους.

‘Άρθρο της εφημερίδας καθημερινής’

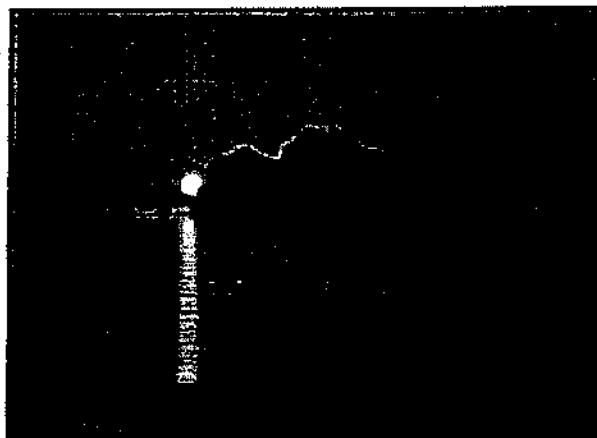
« Απέραντοι ελαιώνες και δάση με σπάνια είδη ζώων και φυτών. Εκτεταμένες αμμουδιές και όρμοι με ερημικές παραλίες. Μικρά νησιά που μας καλούν με σειρήνα την φυσική λιτότητα τους. Καταρράκτες, που σκίζουν την αιώνια ηρεμία της φύσης. Απότομες πλαγιές και βαθιές χαράδρες. Μέρη πατημένα από άκρη σε άκρη κάθε καλοκαίρι και χειμώνα από χιλιάδες τουρίστες, τα οποία είναι διάσημα σε όλο τον κόσμο. Τοποθεσίες απάτητες που

τις έχει αγγίξει μόνο η άγρια ματιά ενός γερακιού ή ενός αετού και ίσως τις έχει διαβεί το πόδι κάποιου τρελού περιηγητή. Αυτή είναι η Ελλάδα μας , διάσημη για τις ομορφιές και τα μαγευτικά τοπία της, αλλά και γεμάτη άγνωστους παράδεισους. Η μικρή τούτη κουκίδα γης, που συνδυάζει αρμονικά- αλλά και απόλυτα τις εναλλαγές του πράσινου με το γαλάζιο της θάλασσας με το βουνό.

Το εύκρατο κλίμα της πάντα τέρπει τους επισκέπτες που την επισκέπτονται χειμώνα καλοκαίρι. Ποιος αλήθεια θα μπορούσε να μετρήσει τις ομορφιές της Ελλάδος; Η πρώτη απάντηση που μου έρχεται στο νου είναι κανείς. Και εύλογα. Ποιος θα μπορούσε να περιδιαβεί σπιθαμή προς σπιθαμή τις ομορφιές της Ελλάδος;

Η απάντηση δόθηκε μέσα από ένα πρόγραμμα, που ανέλαβε πριν 3 χρόνια , ύστερα από ανάθεση του ΥΠΕΧΩΔΕ, ο τομέας υδατικών πόρων, , υδραυλικών και θαλάσσιων έργων του εθνικού Μετσόβου πολυτεχνείου , με επιστημονικό υπεύθυνο τον επίκουρο καθηγητή κ. Κίμων Χατζήμπιρο, που επέλεξε 449 τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. (Τ.Ι.Φ.Κ) ».

«Η Καθημερινή, Κυριακή 4 Ιουλίου 1999»

2.ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΛΑΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

1. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

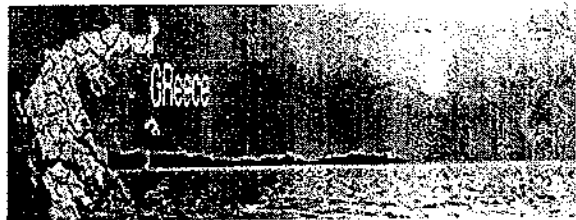
Εξέχουσα θέση στο παγκόσμιο χάρτη κατέχει η γεωγραφική θέση της Ελλάδας η οποία αποτελεί σταυροδρόμι 3 ηπείρων. Η θέση της έχει συντελέσει και από πλευράς γεωλογικών φαινομένων στην δημιουργία μιας μοναδικής φυσικής ομορφιάς, όπου αν συνδυαστεί με την εξαιρετική ποικιλία ενδιαφερόντων, που προκύπτουν από την πολιτισμική κληρονομιά της, επιτρέπουν την ικανοποίηση και των

πλέων εξειδικευμένων και απαιτητικών επιθυμιών του επισκέπτη.

Την έλξη που ασκούν αυτοί οι 2 παράγοντες ενισχύουν ακόμα περισσότερο η θάλασσα που είναι παράγοντας ισορρόπησης του Ελληνικού φυσικού περιβάλλοντος, οι κλιματολογικές συνθήκες οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού παρά την ηπιότητα τους, επιτρέπουν ένα ευρύ φάσμα τουριστικών δραστηριοτήτων, από χιονοδρομικό σκι μέχρι γυμνισμό στα μέσα του φθινοπώρου. Το ελληνικό τοπίο αποτελεί πηγή τουριστικού πλούτου και παίζει σπουδαίο ρόλο στην εξέλιξη και αξιοποίηση του ελληνικού χώρου. Άλλο στοιχείο που συμπληρώνει τα ελληνικά φυσικά τουριστικά ενδιαφέροντα όπως υφαντά, χρυσά, το ούζο, το κρασί, το ελαιόλαδο κ.τ.λ.

2. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι γεωλογικοί σχηματισμοί της χώρας συντέλεσαν στην εγκατάσταση του πληθυσμού κυρίως κατά μήκος των ακτών. Έτσι οι μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις όπως η Αθήνα, η

Θεσσαλονίκη, ο Βόλος, η Πάτρα, το Ηράκλειο κ.τ.λ., αναπτύχθηκαν κατά μήκος των ακτών, όπως και πολλές άλλες μικρότερες πόλεις και οικισμοί. Η πρόοδος στην οικονομία της χώρας

καθώς και η κοινωνική ανάπτυξη , τις τελευταίες δεκαετίες συνοδεύτηκαν από ένταση όσον αφορά την κατανομή πληθυσμού και γενικότερα διαφόρων δραστηριοτήτων στην χώρα όπως διαβίωση , τεχνική και κοινωνική υποδομή.

Τα παραπάνω συνθέτουν την εικόνα του περιφερειακού προβλήματος της χώρας , ως χαρακτηριστικά του οποίου θα μπορούσαν να αναφερθούν:

- Η συγκέντρωση του 1/3 του πληθυσμού , του 55% του βιομηχανικού δυναμικού του 65% των υπηρεσιών και του 85% των εταιρειών στην περιφέρεια της πρωτεύουσας.
- Η μετακίνηση του πληθυσμού από την ύπαιθρο στα μεγάλα αστικά κέντρα που έχει ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση ορισμένων ορεινών, ημιορεινών και νησιώτικων περιοχών αυτών και την αξιοποίηση των φυσικών τους πόρων.
- Η κατεύθυνση των επενδύσεων , η περιορισμένη χρησιμοποίηση των ανθρώπινων και φυσικών πόρων και της υπάρχουσας τεχνικής και κοινωνικής υποδομής εντείνουν την άνιση κατανομή των αποτελεσμάτων της ανάπτυξης.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της χώρας που ζει σε παράκτιες περιοχές , προκάλεσε σημαντικές μεταβολές στο φυσικό περιβάλλον με την εισαγωγή πολλών και νέων δραστηριοτήτων. Ταυτόχρονα , η ταχύρυθμη ανάπτυξη μεγάλων πληθυσμιακών κέντρων στην ενδοχώρα που απαιτούσαν διέξοδο προς την θάλασσα , συντέλεσαν στο να ενταθούν οι άμεσες και έμμεσες επιδράσεις στην ακτή.

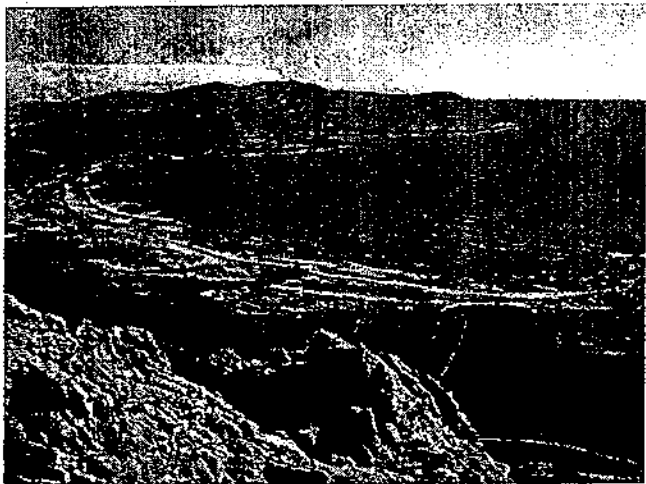

Πάνω από το 70% του πληθυσμού , το 90% του τουρισμού και της αναψυχής, το 35% της γεωργίας και το σύνολο της παράκτιας αλιείας και της γης ιχθυοκαλλιέργειας είναι συγκεντρωμένα σε αυτή την στενή λωρίδα γης. Η κατάσταση αυτή διαμορφώθηκε κατά την τριακονταετία 1951-1981 και συντέλεσε στην βίαιη μετατροπή ενός αγροτικού περιβάλλοντος σε αστικό , βιομηχανικό και

τουριστικό με όλες τις συνέπειες στις τοπικές , παραδοσιακές κοινωνίες και στην φύση , ενώ παράλληλα οδήγησε στην εγκατάλειψη της υπαίθρου και την υποβάθμιση άλλων δραστηριοτήτων κυρίως στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές.

Θα πρέπει λοιπόν η πολιτική ανάπτυξης του τουρισμού να λάβει υπόψη της όλα τα παραπάνω και να κάνει προσπάθειες, αξιοποιώντας το ανεκμετάλλευτο δυναμικό των ημιορεινών και ορεινών περιοχών και εξαλείφοντας τα προβλήματα των παράκτιων περιοχών. Με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί η άμβλυνση των διαπεριφερειακών ανισοτήτων που παρατηρούνται στο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Αναμφισβήτητα η Ελλάδα κατέχει μια από τις υψηλότερες θέσεις όσο αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος. Η περιγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών του ελληνικού περιβάλλοντος αφορά την σημερινή κατάσταση του από την αναγνώριση του υπάρχοντος δυναμικού καθώς και των τεκμηριωμένων προβλημάτων και πιέσεων που υφίσταται. Η γνώση των αιτίων και της

έκτασης τους έχει δεδομένο ότι η περιβαλλοντική ποιότητα είναι άμεσα συναρτημένη με την επιδιωκόμενη ποιότητα του τουρισμού.

Παρά τη σχετικά μικρή της έκτασης η Ελλάδα κατέχει την κορυφαία θέση σε ακτογραμμή η οποία ξεπερνά τα 15.000 χιλιόμετρα. Από αυτά 7.300 χιλιόμετρα αφορούν το ηπειρωτικό μέρος ενώ 7.700 χιλιόμετρα αντιστοιχούν στο μήκος των ακτών των περισσότερων από 3.000 νησιών. Ταυτόχρονα έχει μια εκτεταμένη ορεινή και ημιορεινή επιφάνεια, με ιδιαίτερη αισθητική αξία και μοναδικότητα ως προς την επιστημονική σημασία της χλωρίδας και πανίδας. Τα στοιχεία αυτά σε συνδυασμό με το ανθρωπογενές περιβάλλον το οποίο καλύπτει ένα πολιτιστικό φάσμα δεκάδων αιώνων, αποτελούν σοβαρό συγκριτικό πλεονέκτημα του ελλαδικού χώρου.

Η πανίδα με 6.000 περίπου είδη παρουσιάζει ευρύτητα γενετικών πόρων, ενώ τα οικοσυστήματα περιλαμβάνουν τουλάχιστον 400 σημαντικούς βιότοπους σχεδόν ομοιογενούς κατανομής σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Στην βορειοανατολική Ελλάδα στα δάση Λαδιά - Λευκίμμη και Σουφλί, έχουν ανιχνευθεί 28 από τα 38 ευρωπαϊκά είδη αετών και

άλλων αρπακτικών. Η Ελλάδα παρέχει επίσης φιλοξενία ως ένα από τα τελευταία καταφύγια στην σπάνια φώκια «monk» ενώ η Κρήτη είναι το μόνο μέρος στην Ευρώπη όπου έχει επιζήσει ο κρητικός αίγαγρος. Η χλωρίδα περιλαμβάνει είδη τα οποία βαίνουν προς εξαφάνιση σε παγκόσμιο επίπεδο (Adonis Cyllenia), καθώς επίσης πληθώρα ενδημικών φυτών της βαλκανικής της Ασίας και της Αφρικής που δεν υπάρχουν άλλου στην Ευρώπη.

Στην Ελλάδα όπως και σε άλλες χώρες, διαφορετικοί τύποι εδάφους και τοπίου προστατεύονται ως προς τα φυσικά τους χαρακτηριστικά με νομοθεσία. Τέτοια τοπία είναι τα εθνικά πάρκα, τα αισθητικά δάση, τα φυσικά μνημεία, οι υγρότοποι, περιοχές εξαιρετικού φυσικού κάλλους κτλ. Ο ελλαδικός χώρος διαθέτει 10 εθνικά πάρκα όπως αυτά του Ολύμπου, Παρνασσού, Αίνου της Κεφαλονιάς και του φαραγγιού της Σαμαριάς. Επίσης αριθμεί 22 αισθητικά δάση που ξεπερνούν σε επιφάνεια τα 400 τετρ. χιλ. και 15 τετρ.χιλ φυσικών μνημείων και ιστορικών τοποθεσιών. Θα πρέπει να ανέρθουν τα σημαντικότερα φυσικά μνημεία όπως το παρθένο δάσος της Ροδόπης, το μικρό και μεγάλο Σειτάκι της Σάμου με τις φώκιες Monk, οι παραλίες επώασης χελωνών στα Σεκάνια, το γέρακα της Ζακύνθου με τα αρπακτικά πτηνά και άλλη άγρια ζωή στον Έβρο.

Όσον αφορά τους αρχαιολογικούς θησαυρούς από την μακρόχρονη ιστορία της χώρας και των κατοίκων της αποτελούνται από αντικείμενα, κατασκευές, τοποθεσίες και ολόκληρους οικισμούς που ανήκουν σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους και είναι εξαπλωμένη σε όλη την χώρα. Αναπόσπαστο τμήμα αποτελούν τα μνημεία και άλλα κτίσματα της νεότερης ιστορίας της χώρας και οι μαρτυρίες της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.

3. ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Τα νησιά του βορειανατολικού Αιγαίου (Σάμος, Χίος, Ικαρία, Λέσβος, Λήμνος, Σαμοθράκη, Θάσος) είναι νησιά με μεγάλη έκταση και ιδιαίτερο χαρακτήρα το καθένα. Η Σάμος, γενέτειρα του φιλοσόφου και μαθηματικού Πυθαγόρα, γοητεύει με την νεοκλασική αρχοντιά και τη φυσική της ομορφιά. Η Σαμοθράκη, το νησί των Μεγάλων Θεών και των Καβειρίων Μυστηρίων της αρχαιότητας, έχει οργιώδη βλάστηση και ένα άκρως εντυπωσιακό τοπίο που κορυφώνεται στο Όρος Φεγγάρι (1611 μ.) πάνω από κοιλάδες με πυκνούς ελαιώνες, δάση, καταρράκτες και κολυμπήθρες. Η Χίος με τους μεσαιωνικούς και νεότερους διατηρητέους οικισμούς της, τα Μαστιχοχώρια όπου παράγεται η περίφημη μαστίχα και τις άφθονες φυσικές ομορφιές, παράκτιες και ορεινές. Η Λέσβος, το μεγαλύτερο νησί του ανατολικού αρχιπελάγους και πατρίδα της λυρικής ποιήτριας Σαπφούς αλλά και του νομπελίστα ποιητή Οδυσσέα Ελύτη, γοητεύει τους επισκέπτες με τις αναρίθμητες ομορφιές της, την πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά και τα διάσπαρτα σε όλο το νησί μνημεία της ιστορίας της.

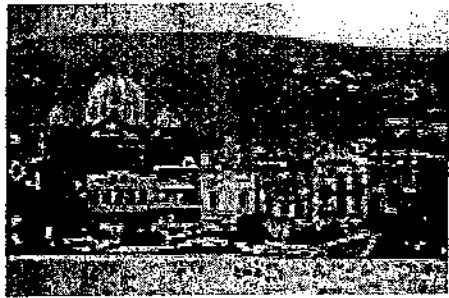
ΛΕΣΒΟΣ

ΛΕΣΒΟΣ

Η Λέσβος με τα πολλά νερά, την πλούσια χλωρίδα και πανίδα, τους απέραντους ελαιώνες, το γλυκό μεσογειακό κλίμα, τις ιαματικές πηγές και τους παραδοσιακούς οικισμούς, είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Ελλάδας, μετά την Κρήτη και την Εύβοια. Το όνομα της το πήρε από τον μυθικό ήρωα Λέσβο. Η προσφορά του νησιού στις τέχνες και στα γράμματα υπήρξε ανεκτίμητη. Η σύγχρονη τοπική οικονομία στηρίζεται στην αγροτική παραγωγή και συγκεκριμένα στην ελαιοκαλλιέργεια, με την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας ελαιολάδου καθώς και στην κτηνοτροφία και την αλιεία. Ανεπτυγμένος είναι ο κλάδος της ποτοποίησης με την Παρασκευή του ούζου, ενώ μεγάλη μερίδα του πληθυσμού ασχολείται επαγγελματικά με τον τουρισμό. Η Λέσβος λάμπει με τα πανέμορφα απέραντα ελαιόδεντρα της και τις πυκνές κορυφές των βουνών. Πολλά χωριά διατηρούν ακόμα το βυζαντινό χαρακτήρα τους με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό στυλ, ίδιο με την βόρεια Ελλάδα. Αληθινή είναι η καλλιτεχνική κληρονομιά, ένα τεράστιο δημοτικό θέατρο που φιλοξενεί και παρουσιάζει πολλά θεατρικά

έργα και προγράμματα κατά την διάρκεια του χρόνου και πολλά φεστιβάλ που γίνονται το καλοκαίρι. Το νησί έχει αναγεννήσει ένα αστέρι ζωγραφικής, το Θεόφιλο (1873-1934). Ένας φτωχός κάτοικος θα κέρδιζε το ούζο του ζωγραφίζοντας ζωγραφιές στους τοίχους του νησιού.

Πρωτεύουσα και διοικητικό κέντρο του νησιού, μία από τις αρχαιότερη πόλεις της Ελλάδας, η Μυτιλήνη.

Η Μυτιλήνη είναι χτισμένη στη νοτιοανατολική ακτή του νησιού. Είναι χτισμένη στις υπώρειες χαμηλού βουνού. Είναι η μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσα του νομού Λέσβου, καθώς και το διοικητικό και οικονομικό κέντρο του νησιού. Η παλιά πόλη δεν έχει ρυμοτομία αλλά διατηρεί παλαιά κτήρια. Η νέα πόλη έχει ωραίους δρόμους, πλατείες, πάρκα, ένα μικρό άλσος και το μεγάλο δημοτικό κήπο. Η πολεοδομία

και η αρχιτεκτονική της πόλης αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες οργάνωσης του χώρου σύμφωνα με τις συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες που σφράγισαν τις φάσεις της ανάπτυξής της. Οι οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές των δομών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, επηρέασαν άμεσα και έμμεσα τη Λέσβο και τη Μυτιλήνη. Η ραγδαία ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων, κυρίως από την πλευρά του χριστιανικού πληθυσμού, συνδυάστηκε με την άνοδο του βιοτικού και εκπαιδευτικού επιπέδου. Η Μυτιλήνη καθιερώθηκε ως επίγειο ολόκληρου σχεδόν του νησιού στον τομέα του διαμετακομιστικού εμπορίου, με τη συγκρότηση διαύλων συνεργασίας και επικοινωνίας με τα μεγαλύτερα

εμπορικά κέντρα της εποχής, όπως τα λιμάνια της Μικράς Ασίας και της Μαύρης Θάλασσας, αλλά και της Αιγύπτου και της Δυτικής Μεσογείου. Ακόμα και όταν οι φυσικές συνθήκες αντιστρατεύτηκαν στη διαφαινόμενη ανάπτυξη (όπως η πυρκαγιά του 1851 και ο μεγάλος σεισμός του 1867 που κατέστρεψε σπίτια και μέσα παραγωγής), η οικονομική ευημερία προσέφερε την ώθηση για ανασυγκρότηση. Είναι από τα σπουδαιότερα εμπορικά κέντρα της πατρίδας μας που στολίζουν την πόλη αυτή.

ΛΗΜΝΟΣ

ΛΗΜΝΟΣ

Η Λήμνος είναι προορισμός ήρεμων διακοπών, πραγματικής ξεκούρασης και συνάντησης με την φύση. Η Λήμνος, ακόμη πιο βόρεια, είναι ένα από τα πιο άγνωστα Ελληνικά νησιά και, όπως συμβαίνει συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις, ένα από τα ομορφότερα. Με ικανοποιητική τουριστική υποδομή, αλλά όχι ιδιαίτερη νυχτερινή ζωή, αποτελεί ένα από τα νησιά που μπορούν να γίνουν πραγματικά

πολυσύχναστα. Στη Λήμνο, σύμφωνα με τη μυθολογία, είχε το εργαστήρι του ο Ήφαιστος. Το εξωτικό αυτό νησί, με τις όμορφες αμμουδιές και μία ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων, διακρίνεται για τον πλούτο των εναλλαγών του. Γραφικοί κόλποι με ηφαιστιογενή πετρώματα από τη μία, χαμηλοί λόφοι στεφανωμένοι από παραδοσιακούς οικισμούς με πέτρινα σπίτια και καταπράσινα περιβόλια, από την άλλη.

Οι κάτοικοι είναι άνθρωποι φιλόξενοι και ζεστοί. Εδώ υπάρχουν πολλά αξιοθέατα και με αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Η πρωτεύουσα Μύρινα και οι παραλίες του νησιού είναι από τις ωραιότερες της χώρας. Η έλλειψη εκτεταμένων τουριστικών εγκαταστάσεων σημαίνει ηρεμία ακόμη και στους καλοκαιρινούς μήνες αιχμής, και μια αίσθηση του πως ήταν η χώρα πριν από 40 χρόνια, πριν ενσκήψουν τα θέρετρα και ο μαζικός τουρισμός.

Η Λήμνος είναι ένα πανέμορφο νησί που παρουσιάζει αρχαιολογικό και φυσιολατρικό ενδιαφέρον. Η φυσιογνωμία του νησιού έχει καθοριστεί από τα δυο ηφαίστεια, η δράση των οποίων κατά την αρχαιότητα, στιγματίσε τη μοίρα του νησιού.

Καθ' όλους τους ιστορικούς χρόνους, η Λήμνος πρωταγωνιστούσε στην ιστορία του Ελλαδικού χώρου. Στο νησί δημιουργήθηκε ένας αξιόλογος πολιτισμός, όπως φαίνεται και από τα ερείπια των αρχαίων πόλεων και τα σημαντικά ευρήματα των ανασκαφών.

Αν και ηφαιστειογενές νησί, δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από τις φυσικές ομορφιές των υπόλοιπων νησιών του βόρειου Αιγαίου. Στις πεδινές εκτάσεις του καλλιεργούνται αμπέλια από τα οποία παράγεται το φημισμένο κρασί του νησιού. Ενώ οι ορεινοί όγκοι με τα μαύρα επιβλητικά βράχια, οι απότομοι λόφοι και οι δαντελωτές ακρογιαλιές του με τη κατάλευκη

αμμουδιά δημιουργούν τοπία απείρου κάλλους.

Η Λήμνος έχει έκταση 477 τ. χλμ. και περίπου 16.000 μόνιμους κατοίκους. Το νησί ανήκει διοικητικά στο νομό Λέσβου και βρίσκεται βορειοδυτικά της Μυτιλήνης. Έχει τακτική ακτοπλοϊκή σύνδεση με το λιμάνι του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, της Μυτιλήνης και της Χίου.

Επίσης, διαθέτει και αεροδρόμιο από και προς το οποίο πραγματοποιούνται καθημερινά πτήσεις που συνδέουν το νησί με όλες τις μεγαλουπόλεις και πολλά νησιά. Τα τελευταία χρόνια η Λήμνος έχει εξελιχθεί σ' ένα δημοφιλή τουριστικό προορισμό. Χάρη στην πολυσήμαντη ιστορία της, τους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, τα ιστορικά μνημεία και τα μοναστήρια που

διαθέτει προσελκύει πλήθος επισκεπτών. Και φυσικά οι περισσότεροι από τους παραθεριστές του νησιού, το επισκέπτονται για να γνωρίσουν τις ονειρεμένες παραλίες του και να περάσουν αξέχαστες διακοπές σ' ένα τόπο πανέμορφο και γοητευτικό.

Η αρχιτεκτονική των οικισμών, ο τρόπος ζωής των κατοίκων, οι επιλογές δραστηριοτήτων και διασκέδασης που προσφέρει, συνδυάζουν μ' ένα μοναδικό τρόπο το παραδοσιακό στοιχείο με τις σύγχρονες πολυτέλειες, μαγεύοντας κάθε ταξιδιώτη και μετατρέποντάς τον σε μόνιμο θαυμαστή της Λήμνου...

ΨΑΡΑ

ΨΑΡΑ

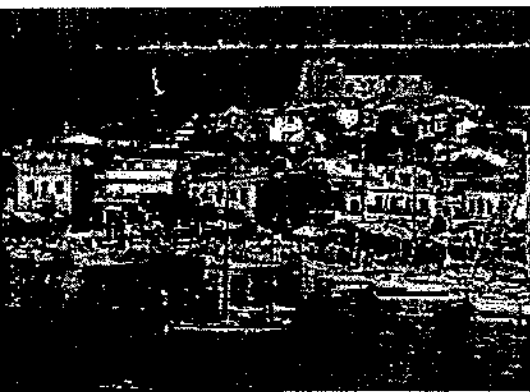
Τα Ψαρά είναι ένα μικρό νησί του βορειοανατολικού Αιγαίου, που το όνομά του έχει γραφτεί με ολόχρυσα γράμματα στο βιβλίο της νεότερης ιστορίας της Ελλάδας καθώς η συμβολή του στην Επανάσταση του 1821, υπήρξε καθοριστική.

Βρίσκονται στα βορειοδυτικά της Χίου σε απόσταση 44 ν.μ. από το λιμάνι της, με το οποίο συνδέονται με καθημερινά δρομολόγια. Τα Ψαρά έχουν έκταση 42 τ. χλμ. Το έδαφος του νησιού είναι άγονο στο μεγαλύτερο μέρος του, ενώ υπάρχουν και λίγες πεδινές εκτάσεις. Περιπατώντας κανείς

στους δρόμους των Ψαρών αντιλαμβάνεται την μοναδικότητα του τόπου. Οι όμορφες εικόνες που αντικρίζεις και κυρίως οι καλόκαρδοι κάτοικοι, απόγονοι των ηρώων της Επανάστασης του '21, που μιλούν με περηφάνια και συγκίνηση για τους αγώνες των προγόνων τους και τα δεινά που πέρασε το νησί τους, σε κάνουν να αισθάνεσαι ότι βρίσκεσαι στην καρδιά της Ελλάδας... Κατά την περιήγησή στα Ψαρά θα δει κανείς το σπίτι του μπουρλοτιέρη Κωνσταντίνου Κανάρη. Τα Ψαρά αποτελούν πόλο έλξης πολλών επισκεπτών για τις υπέροχες παραλίες τους. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στο νησί υπάρχουν παραλίες διαφόρων τύπων που ικανοποιούν όλες τις προτιμήσεις. Θα βρει κανείς μεγάλες αμμουδιές, βοτσαλωτές ακρογιαλιές, κλειστούς όρμους κι απάνεμα λιμανάκια. Τα Ψαρά προσφέρονται για ήσυχες διακοπές. Είναι ο ιδανικός τόπος για παραθερισμό για όσους θέλουν να αποτοξινωθούν από τους έντονους ρυθμούς και το άγχος της μεγαλούπολης. Γύρω από το γραφικό λιμάνι των Ψαρών λειτουργούν ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα διαμερίσματα που προσφέρουν άνετη διαμονή. Το νησί φημίζεται για τα φρέσκα ψάρια και τους αστακούς, σε όλες τις ταβέρνες. Επίσης τη ντόπια μυζήθρα και τη κοπανιστή και το θυμαρίσιο μέλι για το οποίο φημίζονται τα Ψαρά.

ΣΑΜΟΣ

ΣΑΜΟΣ

Σάμος, το νησί του Πυθαγόρα και της Ήρας. Η πατρίδα του μεγαλύτερου μαθηματικού της αρχαιότητας και ο τόπος που γεννήθηκε και δοξάστηκε η θεά Ήρα. Η Σάμος, το καταπράσινο νησί του Αιγαίου, με τις ονειρεμένες δαντελωτές ακτές, την πανάρχαια ιστορία και τα αξιόλογα μνημεία έχει εξελιχθεί σ' ένα δημοφιλές τουριστικό θέρετρο με παγκόσμια ακτινοβολία. Είναι

ένας τόπος που απευθύνεται σε κάθε λάτρη των ταξιδιών. Συνδυάζει το πράσινο με το γαλάζιο. Τη πυκνή βλάστηση με τις απέραντες ακρογιαλιές. Το λαμπρό ιστορικό παρελθόν, με την έντονη κοσμοπολίτικη ζωή. Η Σάμος βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Αιγαίου, απέναντι από τις μικρασιατικές ακτές και σε μικρή απόσταση από αυτές. Έχει έκταση 475 τ. χλμ. και χαρακτηρίζεται ως ορεινό νησί. Το έδαφός της είναι εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια του αμπελιού. Από τα αρχαία χρόνια το σαμιώτικο κρασί ήταν γνωστό για την εξαιρετική του γεύση. Ακόμη και σήμερα αποτελεί το κύριο προϊόν του νησιού. Πρόκειται για μια μοναδική

ποικιλία κρασιού που ξεχωρίζει για την ιδιαίτερη γλυκιά του γεύση. Επίσης, από τους απέραντους ελαιώνες του νησιού παράγεται ελαιόλαδο άριστης ποιότητας. Η περιήγηση στο νησί γεμίζει τον ταξιδιώτη με εικόνες απείρου κάλλους. Πυκνά δάση, καταπράσινες βουνοπλαγιές, εύφορες πεδιάδες και όμορφα χωριά που δίνουν τη δική τους νότα γραφικότητας στο υπέροχο σκηνικό. Και φυσικά τα λιμανάκια με τα δαντελωτά ακρόγιάλια και οι χρυσαφένιες αμμουδιές με τα γαλανά κρυστάλλινα νερά που συμπληρώνουν το παζλ του σκηνικού του αιγαιοπελαγίτικου παραδείσου, υπόσχονται στους επισκέπτες του νησιού αξέχαστες διακοπές. Οι τουριστικές υποδομές της Σάμου ικανοποιούν όλες τις οικονομικές απαιτήσεις. Θα βρείτε σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες, πολυτελή συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και ενοικιαζόμενα δωμάτια για κάθε πορτοφόλι.

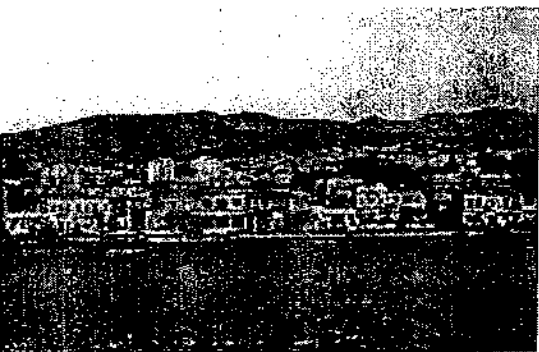
ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ

ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ

Ο Άγιος Ευστράτιος είναι ένα μικρό νησάκι που βρίσκεται ανάμεσα στη Λέσβο και στη Λήμνο, στην οποία και ανήκει διοικητικά. Είναι ένα από νησιά της λεγόμενης "Άγονης γραμμής". Την καλοκαιρινή περίοδο έχει τακτική ακτοπλοϊκή σύνδεση με το λιμάνι του Πειραιά και τα νησιά του Βόρειου Αιγαίου. Το χειμώνα όμως οι συνθήκες διαβίωσης για τους 250 περίπου κατοίκους δεν είναι και οι καλύτερες. Είναι ένα όμορφο νησάκι, που αξίζει να το επισκεφθεί και να γνωρίσει κανείς τις ομορφιές του, την ιστορία του και τους φιλόξενους κατοίκους τους. Το νησί πήρε το όνομά του από τον Άγιο Ευστράτιο, ο οποίος έζησε εκεί εξόριστος και πέθανε, κατά τον 9ο αιώνα. Ο τάφος του Αγίου βρίσκεται κοντά στο λιμάνι του νησιού. Ο Άγιος Ευστράτιος ή Άη Στράτης, όπως αποκαλούν οι ντόπιοι το νησί τους, έχει έκταση 45 τ. χλμ. Το έδαφός του είναι ηφαιστειογενές με λίγο πράσινο αλλά με πλούσιο υπέδαφος. Στο νησί λειτουργούν ενοικιαζόμενα δωμάτια στα οποία οι παραθεριστές απολαμβάνουν τη φιλοξενία των κατοίκων και την ηρεμία του τόπου. Θα κολυμπήσει κανείς στις πανέμορφες παραλίες του νησιού, Άγιος Αντώνιος, Άγιος Δημήτριος, Φτυλιό, Λιδαριό, Παναγιά και Καλάμι. Ενώ με καΐκι θα κάνει κανείς τον γύρω του νησιού και θα δει τις θαλάσσιες σπηλιές. Σε πολλές από αυτές βρίσκουν καταφύγιο οι μεσογειακές φώκιες.

ΧΙΟΣ

ΧΙΟΣ

Ένα καταπράσινο νησί, η Χίος, το νησί της Μαστίχας, με τεράστια ναυτική και πνευματική παράδοση, είχε αιματόβρεχτη ιστορία. Στην Ελληνική Επανάσταση ήταν τεράστιο το τίμημα που πλήρωσε με τη σφαγή του πληθυσμού από τους Τούρκους το 1822. Από αυτό το εντοπωσιακό νησί, κατάγονταν οι, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, Αδαμάντιος Κοραής, Νεόφυτος

Βάμβας, Γιάννης Ψυχάρης, Εμμανουήλ Ροΐδης και ο Λάμπρος Πορφύρας. Πρωτεύουσα και λιμάνι του νησιού, είναι η πόλη της Χίου, χτισμένη στην ανατολική και κεντρική πλευρά του νησιού. Στην άκρη της δεσπόζει επιβλητικά το κάστρο του νησιού. Υπάρχει άγαλμα του Κανάρη, στο Δημοτικό Κήπο, στην πλατεία Βουνακίου. Επίσης, στη Βιβλιοθήκη Κοραή, υπάρχουν χειρόγραφα με στοιχεία για την ιστορία του νησιού και σπάνια βιβλία του Αδαμάντιου Κοραή. Υπάρχουν δυο καταστήματα, το ΜαστίχαShop και το Mastie Spa, όπου πωλούνται διάφορα προϊόντα που έχουν σχέση με τη μαστίχα που παράγεται μόνο σε αυτό το νησί από τα διάσημα πλέον μαστιχόδεντρα. Μπορεί κανείς να κολυμπήσει, στον Καρφά, στην Αγία Ερμιόνη, στην παραλία του Βροντάδου, στον όρμο του Λω και στη Δασκαλόπετρα.

Η Χίος, βρίσκεται στο ανατολικό Αιγαίο ανάμεσα στη Σάμο και τη Μυτιλήνη και κοντά στα Μικρασιατικά παράλια. Η Χίος, οι Οινούσες και τα Ψαρά αποτελούν το νομό Χίου. Είναι το πέμπτο σε μέγεθος νησί της Ελλάδας. Έχει έκταση 842 τ. χλμ. και χαρακτηρίζεται ως ορεινό νησί. Πρόκειται για ένα καταπράσινο νησί. Πυκνά πευκοδάση, απέραντες εκτάσεις με μαστιχόδεντρα και άφθονα τρεχούμενα νερά συνθέτουν το φυσικό κάλλος του νησιού. Προικισμένο με σπάνιες ομορφιές, δαντελωτές ακρογιαλιές, παραλίες με αμμουδιές και πολύχρωμα βότσαλα, αποτελεί πόλο έλξης για κάθε φυσιολάτρη. Η Χίος είναι ένας προορισμός που τα έχει όλα. Φυσική ομορφιά, ιστορία, πολιτισμό, κουλτούρα. Κάθε επισκέπτης βρίσκει στη μυροβόλο νήσο το χαμένο παράδεισο των παιδικών του ονείρων...

ΦΟΥΡΝΟΙ

ΦΟΥΡΝΟΙ

Οι Φούρνοι είναι ένα σύμπλεγμα από τρία μικρά νησάκια, τους Φούρνους, τη Θύμαινα και τον Άγιο Μηνά, τα οποία βρίσκονται ανάμεσα στην Ικαρία και τη Σάμο. Το μεγαλύτερο εκ των τριών, οι Φούρνοι που έχουν δώσει και το όνομά τους στο μικρό σύμπλεγμα, αποτελεί το ιδανικό ησυχαστήριο για όσους έχουν κουραστεί από τα κοσμικά τουριστικά θέρετρα και τις πολυσύχναστες πλαζ και επιθυμούν να περάσουν λίγες μέρες σ' ένα τόπο

ήρεμο, γαλήνιο και πανέμορφο. Το νησί έχει έκταση 40 τ. χλμ. και έχει 1000 περίπου μόνιμους κατοίκους. Απέχει 11 ν.μ. από τον Άγιο Κόρηκο της Ικαρίας με το λιμάνι του οποίου συνδέεται καθημερινά. Ο οικισμός των Φούρνων απλώνεται γύρω από το γραφικό λιμανάκι του νησιού. Μια βόλτα στα στενά δρομάκια του θα μεταφέρει οποιονδήποτε σε περασμένες εποχές. Τα παλιά καλοδιατηρημένα σπίτι παραδοσιακής αρχιτεκτονικής με τις μικρές λουλουδιασμένες αυλές γοητεύουν με την απλότητά τους. Μια εικόνα βγαλμένη από τις ασπρόμαυρες ελληνικές ταινίες ζωντανεύει μπροστά στα μάτια μας, καθώς διαβαίνουμε την πλατεία με τα τεράστια πλατάνια. Εκεί, βρίσκονται τα παραδοσιακά καφενεία στα οποία συγκεντρώνονται οι ντόπιοι και ανταλλάσσουν τα νέα τους. Αν έχετε όρεξη για κουβεντούλα, καθίστε, πιείτε ένα καφεδάκι και σε λίγα λεπτά θα έχουμε γίνει μια παρέα με τους φιλόξενους κατοίκους, οι οποίοι χαίρονται να μιλάνε για το τόπο τους. Ένα χαρακτηριστικό των Φούρνων είναι ότι στο νησί δεν κυκλοφορούν αυτοκίνητα. Φοράμε λοιπόν, τα πιο άνετα παπούτσια μας και περπατάμε απ' άκρη σε άκρη όλο το νησί. Αναπνέουμε καθαρό αέρα και βελτιώνουμε τη φυσική μας κατάσταση... Οι Φούρνοι είναι γνωστοί ως ψαρότοποι. Δεν είναι τυχαίο ότι το μικρό αυτό νησί διαθέτει έναν από τους πιο αξιόλογους αλιευτικούς στόλους του Βορειοανατολικού Αιγαίου. Εξάλλου οι περισσότεροι κάτοικοι του νησιού είναι ψαράδες. Οι τουριστικές υποδομές στο νησί βρίσκονται στα σπάργαλα. Στους Φούρνους λειτουργούν ενοικιαζόμενα δωμάτια και γραφικές ταβέρνες. Για τη νυχτερινή μας διασκέδαση θα αρκестούμε στις φιλικές συζητήσεις με τους ντόπιους στα ταβερνάκια και στα καφενεία και σε αυτοσχέδια παραδοσιακά γλέντια.

ΟΙΝΟΥΣΣΕΣ

Οι Οινούσσεσ αποτελούν ένα μικρό νησιωτικό σύμπλεγμα. Το μεγαλύτερο από τα νησιά αυτά είναι η Οινούσσα, που έχει δώσει και το όνομά της στο σύμπλεγμα, ενώ τα υπόλοιπα ακατοίκητα νησάκια είναι η Παναγιά, ο Βάτος, το Ποντηκόνησι, το Αυλώνι, το Αρχοντόνησο και τα Πρασονήσια, τα

δίδυμα κατάφυτα νησιά στο ένα από τα οποία βρίσκεται και ο Φάρος. Βρίσκονται βορειοανατολικά της Χίου και η συνολική έκταση του συμπλέγματος φτάνει τα 14 τ. χλμ. Η Οινούσσα λόγω της θέσης της στο βόρειο Αιγαίο, βρίσκεται ανάμεσα στη Χίο και τη Μικρά Ασία, βρέθηκε στο στόχαστρο των Τούρκων οι οποίοι τη χρησιμοποίησαν ως βάση. Κάτι που έκαναν και οι Ενετοί. Ο μοναδικός οικισμός της Οινούσσας, που αποτελεί και τον ομώνυμο δήμο, χαρακτηρίζεται από τα αρχοντικά καπετανόσπιτα και όμορφα πέτρινα διώροφα σπίτια, που προσδίδουν στον οικισμό μια αριστοκρατική φινέτσα.

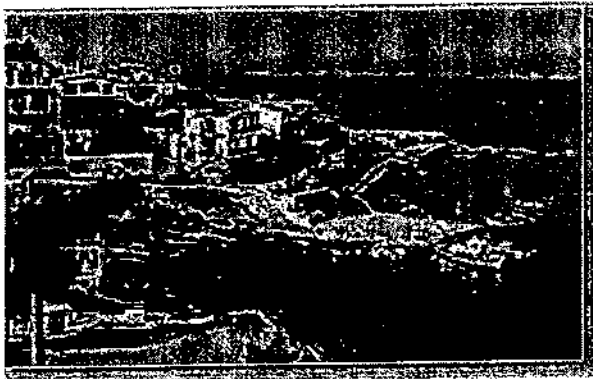
Το μικρό αυτό νησί έχει μεγάλη ναυτική παράδοση. Δεν είναι τυχαίο ότι από εδώ κατάγονται πολλοί εφοπλιστές, οι οποίοι συνηθίζουν να παραθερίζουν στην ιδιαίτερη πατρίδα τους. Κατά την παραμονή μας στην Οινούσσα θα κολυμπήσουμε στις πεντακάθαρές παραλίες της. Τα γραφικά λιμανάκια και οι φυσικοί όρμοι θα μας εντυπωσιάσουν. Μπορούμε να επιλέξουμε ανάμεσα σε αμμουδερές παραλίες ή βοτσαλωτές. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν οι ακρογιαλιές: Ζέπαγα, Κάστρο, Φάρκερο, Μπιλάλη και Χατζηαλή. Επίσης, με καΐκι θα κάνουμε το γύρω του νησιού και θα επισκεφθούμε τα μικρά ακατοίκητα νησάκια του συμπλέγματος. Αξίζει να επισκεφθούμε το ναυτικό μουσείο. Μέσα από τα εκθέματά του παρουσιάζεται η ναυτική ιστορία του νησιού.

Στα βορειοδυτικά του οικισμού βρίσκεται το μοναστήρι του Ευαγγελισμού. Οι μοναχές φτιάχνουν εκπληκτικά υφαντά τα οποία εκθέτουν σε ειδικό χώρο. Στο νησί λειτουργούν ενοικιαζόμενα δωμάτια που εξασφαλίζουν άνετη διαμονή στους επισκέπτες τους. Αν το ζητούμενό μας είναι ήσυχες διακοπές σ' έναν όμορφο και γαλήνιο τόπο, μόλις ανακαλύψαμε τον ιδανικό για σας προορισμό...

ΙΚΑΡΙΑ ΙΚΑΡΙΑ

Η Ικαρία το πανέμορφο νησί του Βορείου Αιγαίου έχει συνδέσει την ιστορία της με τον μύθο του Ίκαρου, του πρώτου ανθρώπου που πέταξε φορώντας κέρνα φτερά. Ενθουσιασμένος από την πρωτόγνωρη αυτή εμπειρία πέταξε κοντά στον ήλιο, με αποτέλεσμα να λιώσουν τα φτερά του και να πνιγεί στο πέλαγος κοντά στις ακτές του νησιού που πήρε το όνομά του. Η Ικαρία βρίσκεται στα δυτικά της Σάμου. Έχει έκταση 255 τ. χλμ. και χαρακτηρίζεται ως ορεινό νησί. Τοπία απείρου κάλλους, πλούσια βλάστηση, πυκνά πευκοδάση, χείμαρροι, φαράγγια και ποτάμια συνθέτουν τις ανεπανάληπτες ομορφιές της. Από την άλλη οι εκπληκτικές παραλίες με τις απέραντες αμμουδιές και τα δαντελωτά ακρογιάλια και οι γραφικοί οικισμοί με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική συμπληρώνουν το παζλ του νησιού.

Μέχρι πρόσφατα η Ικαρία ήταν γνωστή κυρίως για τις ιαματικές πηγές της. Τα τελευταία χρόνια το νησί άρχισε να αναπτύσσει το τουρισμό του και να προβάλλει τις ξεχωριστές ομορφιές του. Αποτελεί μια ιδανική απόδραση για όσους αναζητούν ένα ήσυχο νησί, που όμως να τους προσφέρει επιλογές δραστηριοτήτων.

Κατά την παραμονή μας στην Ικαρία θα κολυμπήσουμε και θα εξασκηθούμε στα θαλάσσια σπορ και θα χαρούμε όσο ποθενά αλλού τις εκπληκτικές παραλίες. Θα απολαύσουμε μοναδικούς περιπάτους στη φύση και θα δούμε τοπία ανεπανάληπτης ομορφιάς. Καταπράσινα δάση και ορεινοί όγκοι που κόβουν την ανάσα

γεμίζουν την ματιά του περιηγητή. Οι αρχαιολογικοί χώροι, τα βυζαντινά μνημεία, οι

εκκλησιές και τα μοναστήρια δίνουν άλλη διάσταση στο οδοιπορικό μας στο νησί.

Αν και το νησί δε φημίζεται για τη νυχτερινή του ζωή, οι ευκαιρίες για διασκέδαση δε θα σας λείψουν. Στον Άγιο Κήρυκο, την πρωτεύουσα του νησιού, λειτουργούν μπαράκια και κέντρα με ζωντανή μουσική όπου θα περάσουμε αξέχαστες βραδιές. Τελικά, αυτό που χαρακτηρίζει την Ικαρία είναι το μέτρο και το γεγονός ότι ικανοποιεί όλα τα ενδιαφέροντα και τις απαιτήσεις των επισκεπτών της.

4. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η Λέσβος, είναι νησί του βορείου αιγαίου. Από τα μικρασιατικά παράλια απέχει περίπου 11 περίπου χιλιόμετρα. Απέχει περί τα 190 ναυτικά μίλια από τον Πειραιά και γοητεύει τον επισκέπτη με τους πυκνούς ελαιώνες και τις παραλίες που διαθέτει. Μαζί με τα νησιά Λήμνος και Άγιος Ευστράτιος αποτελεί το νομό Λέσβου. Πατρίδα πολλών ποιητών και φιλόσοφων, όπως οι αρχαίοι Σαπφώ, Αλκαίος κτλ καθώς και οι νέοι Αργ. Εφταλιώτης, Στρ. Μυριβήλης. 1.630 τ.χλμ, το τρίτο σε έκταση νησί της Ελλάδας μετά την Εύβοια και την Κρήτη. Ο πληθυσμός της είναι 104. 620 κάτοικοι. Το κλίμα είναι μεσογειακό. Στα παράλια υπάρχουν διάφορα νησάκια: Σιγρί, Ασπρονήσια κτλ. Το έδαφος είναι ορεινό με αρκετές όμως εύφορες πεδιάδες. Το περισσότερο έδαφος είναι λόφοι κατάφυτοι από ελιές και αμπέλια. Είναι ορεινή, με πλούσια βλάστηση στα ανατολικά και στο κέντρο, ενώ στα δυτικά είναι άγονη και βραχώδης. Εκεί βρίσκεται (περιοχή Σιγρίου) το απολιθωμένο δάσος, που θάφτηκε κάτω από τη λάβα του ηφαιστείου πριν από εκατομμύρια χρόνια.

Η Λήμνος, είναι ένα αρκετά μεγάλο νησί. Διοικητικά ανήκει στο νομό Λέσβου. Μαζί με τον Άγιο Ευστράτιο αποτελεί μια επαρχία. Είναι το 8^ο σε μέγεθος νησί της Ελλάδος. Έχει συνολική έκταση 477.6 τετραγωνικά χιλιόμετρα και περίμετρο 259 χιλιόμετρα. Το σχήμα του νησιού είναι ακανόνιστο τετράπλευρο, με πολυσχιδείς ακτές, οι οποίες παρουσιάζουν δυο μεγάλες εγκολπώσεις. Τα τοπία της Λήμνου χαρακτηρίζονται από τις απαλές γραμμές των λόφων και από τις εκτεταμένες πεδινές εκτάσεις. Ο πληθυσμός του νησιού είναι 17, 650 κάτοικοι και βρίσκεται κατανεμημένος στην περιοχή του δήμου της Μύρινας και στην αγροτική περιοχή που καλύπτουν 31 κοινότητες.

Η Χίος είναι ένα από τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου. Βρίσκεται σε ελάχιστη απόσταση από τις ακτές της Μικράς Ασίας, περίπου στο μέσον μεταξύ των νησιών Σάμου και Λέσβου. Η απόσταση από το λιμάνι του Πειραιά είναι περίπου 165 μίλια, αν και μπορεί να φτάσει κανείς στη Χίο αεροπορικά σε λιγότερο από 40 λεπτά. Το νησί έχει έκταση περίπου 840 τετρ. χιλιόμετρα και είναι το πέμπτο σε μέγεθος ελληνικό νησί μετά τα νησιά Κρήτη, Εύβοια, Ρόδο και Λέσβο. Το μήκος των ακτογραμμών ξεπερνάει τα 200 χιλιόμετρα. Στο Νομό Χίου (905 τ.χλμ.) ανήκουν και τα μικρότερα κατοικημένα νησιά Ψαρά και Οινούσες.

Η συνολική έκταση των Φούρνων είναι περίπου 70 τ. χιλ. και το μήκος των ακτογραμμών τους δυσανάλογα μεγάλο, 126 χιλ. Αυτό οφείλεται στον πλούσιο θαλάσσιο διαμελισμό και στην πολυσχιδή γεωμορφολογία των νησιών. Οι ακτές των Φούρνων κατά το

μεγαλύτερο μέρος τους είναι απόκρημνες και κατατεμαχισμένες από μικρούς γραφικούς κόλπους και ορμίσκους. Πολλοί από τους κόλπους αυτούς κλείνονται από μικρά νησιά και σχηματίζουν αραξοβόλια, που μπορούν να ασφαλιστούν πλοία με όλους τους ανέμους. Τρεις απ' αυτούς, το Σκαλόφωνο, το Μπαλί και το Ελιδάκι, μαζί με το λιμάνι των Φούρνων ήταν γνωστά από τα πανάρχαια χρόνια. Πολλοί ιστορικοί βεβαιώνουν, ότι ο τύραννος Πολυκράτης της Σάμου ξεχειμώνιαζε τον τεράστιο στόλο του στα λιμάνια των Φούρνων. Τη Βυζαντινή και μεσαιωνική εποχή, όταν ξένοι κι Έλληνες πειρατές λυμαίνονταν τα νησιά του Αιγαίου και τις πόλεις της Μικράς Ασίας, χρησιμοποιούσαν σαν ορμητήριο τους Φούρνους. Από γεωλογική πλευρά οι Φούρνοι ανήκουν στην Κυκλαδική ενότητα και τα πετρώματα που υπάρχουν είναι ασβεστολιθικά και σχιστολιθικά. Συνήθως τα χαμηλότερα μέρη των λόφων είναι σχιστολιθικά και τα υψηλότερα ασβεστολιθικά. Αυτός ο διαχωρισμός δημιουργεί ευνοϊκές υδροφόρες συνθήκες και τα αποθέματα νερού είναι μάλλον ικανοποιητικά. Από οικονομική άποψη δεν φαίνεται να υπάρχουν σημαντικά ορυκτά, εκτός από τα μάρμαρα τεσσάρων λατομείων που σήμερα δεν λειτουργούν.

Η Ικαρία βρίσκεται στο Αιγαίο μεταξύ της Μυκόνου και της Σάμου. Είναι το βορειότερο νησί του αρχιπελάγους και γι' αυτό αναφέρεται στα Νησιά του Βορείου Αιγαίου. Η Ικαρία είναι ένα μακρύ νησί, σε σχήμα τόξου, με έκταση 255 τετραγωνικών χιλιομέτρων και η ακτογραμμή της είναι 102 χλμ. Με πληθυσμό περίπου 8.000 ανθρώπων, η Ικαρία βρίσκεται 142 ναυτικά μίλια (8,5 ώρες με το πλοίο) από το λιμάνι του Πειραιά και ανήκει στο Νομό της Σάμου.

Ο Άγιος Ευστράτιος είναι ένα μικρό νησάκι που βρίσκεται ανάμεσα στη Λέσβο και στη Λήμνο, στην οποία και ανήκει διοικητικά. Ο Άγιος Ευστράτιος ή Άη Στράτης, όπως αποκαλούν οι ντόπιοι το νησί τους, έχει έκταση 45 τ. χλμ. Το έδαφός του είναι ηφαιστειογενές με λίγο πράσινο αλλά με πλούσιο υπέδαφος. Το χειμώνα όμως οι συνθήκες διαβίωσης για τους 250 περίπου κατοίκους δεν είναι και οι καλύτερες.

Τα Ψαρά βρίσκονται 12 μίλια βορειοδυτικά της Χίου. Μπορεί να φτάσει κανείς σε αυτά με πλοίο από την πόλη της Χίου, ή με μικρότερο πλοιάριο από τα Λημνιά, το επίνειο της Βολισσού. Σήμερα, έχει λιγότερους από 500 κατοίκους, οι οποίοι μένουν όλοι στο μοναδικό οικισμό του νησιού, το χωριό των Ψαρών.

Οι Οινούσσες είναι ένα μικρό νησιωτικό σύμπλεγμα του Ανατολικού Αιγαίου. Βρίσκεται μερικά μίλια βορειοανατολικά της Χίου. Το μεγαλύτερο από αυτά τα νησάκια κατοικείται. Λίγο μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο ο πληθυσμός της Οινούσας έφτανε τους 2500 κατοίκους, ενώ σήμερα μόλις που φτάνει τους 200 μόνιμους.

Η Σάμος βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Αιγαίου, απέναντι από τις μικρασιατικές ακτές και σε μικρή απόσταση από αυτές. Έχει έκταση 475 τ. χλμ. και χαρακτηρίζεται ως ορεινό νησί. Το έδαφός της είναι εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια του αμπελιού.

5. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Ο Άγιος Ευστράτιος έχει πολλά αρχαία ελληνικά ερείπια ρωμαϊκά και βυζαντινά στην αρχαία πόλη. Το 1968 έγινε μεγάλος σεισμός μα τα σπίτια ξαναχτίστηκαν. Τα περισσότερα οικοδομήματα, που δεν άντεξαν το χτύπημα του εγκέλαδου, χρονολογούνταν από τον 17ο αιώνα. Έτσι, ο παραδοσιακός οικισμός έδωσε τη θέση του σ' ένα νέο που κτίστηκε πάνω στα θεμέλια του προγενέστερου χωριού. Πολλές φορές τα τελευταία 50 χρόνια, χρησιμοποιήθηκε ως τόπος εξορίας πολιτικών κρατουμένων. Σύμφωνα με τα ευρήματα το νησί κατοικείται από τη Μυκηναϊκή Εποχή. Οι ανασκαφές έφεραν στο φως ερείπια της αρχαίας πόλης Νέαι.

Η Ικαρία, κατά την μυθολογία πήρε το όνομα από τον Ίκαρο το γιο του δαίδαλου που πετώντας με το πατέρα του από την Κρήτη για την Ελλάδα, έπεσε και πνίγηκε κοντά σε ένα νησί. Η θάλασσα από τότε ονομάστηκε Ικάριο Πέλαγος. Στους ιστορικούς χρόνους οι κάτοικοι της Ικαρίας ήταν Ίωνες από την Μικρά Ασία. Κατά τους περσικούς πολέμους, οι πέρσες την υποδούλωσαν. Αλλά το 479 π.Χ, μετά την μάχη της Μυκάνης απελευθερώθηκε και μπήκε στην συμμαχία των Αθηναίων. Το 405 π.Χ πήγε με την Σπάρτη. Το 394 π.Χ έγινε ανεξάρτητη. Τότε όλες οι πόλεις της Ικαρίας ενώθηκαν στην Ικάρια συμπολιτεία, που έφτασε σε μεγάλη ακμή. Σπουδαίοι ικάριοι συγγραφείς και καλλιτέχνες αναφάνηκαν τότε. Το 133 π.Χ, την υποτάξανε οι Ρωμαίοι. Στην Βυζαντινή εποχή ήταν γνωστή ως Δολίχη. Το 1191 ο Ισαάκιος ο Β' Άγγελος παραχώρησε το νησί στους Ενετούς. Τελικά την πήραν οι γενοβέζοι. Στην Επανάσταση του 1821, οι κάτοικοι της πήραν ενεργό μέρος. Το 1828 έγινε τμήμα του νέου ελληνικού κράτους. Με το πρωτόκολλο του Λονδίνου το 1830 επιστράφηκε στους Τούρκους. Το νησί ελευθερώθηκε από το ελληνικό στόλο στις 4 Νοεμβρίου του 1912.

Στην Λήμνο, κατά την μυθολογία, οι αρχαίοι κάτοικοι της λέγονταν Σίντιες. Αυτοί περιέθαλψαν τον Ήφαιστο, όταν ο Δίας τον πέταξε από τον Όλυμπο και έπεσε στο νησί τους και κουτσάθηκε. Για αυτό ο κουτσός θεός εγκατέστησε εκεί τα εργαστήρια του. Από την Λήμνο πέρασαν και οι Αργοναύτες, όταν βασίλισσα ήταν η Υψιπύλη. Η Λήμνος υποτάχθηκε στους Ρωμαίους, Ενετούς, και Τούρκους. Στην Λήμνο πέθανε η γυναίκα του Κωνσταντίνου

Παλαιολόγου Αικατερίνη και θάφτηκε εκεί. Το 1478 , ανδραγάθησε πολεμώντας εναντίον των Τούρκων η Λήμνια ηρωίδα *Μαρούλα*. Η Λήμνος ελευθερώθηκε το 1912. Ο κόλπος του Μούδρου , είναι άριστη ναυτική βάση. Τον κόλπο αυτόν είχε ως ορμητήριο του ο ελληνικός στόλος το 1912-1913 και κατατρόπωσε σε ναυμαχία τον τουρκικό στόλο.

Η Λέσβος, κατοικούνταν από τα προϊστορικά χρόνια. Εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης απέχτησε μεγάλη σπουδαιότητα. Με την κάθοδο των Δωριέων κύματα Αιολέων έφυγαν από την Θεσσαλία και την Βοιωτία και εγκαταστάθηκαν στο νησί. Οι Λέσβιοι ασχολούνταν με την καλλιέργεια της γης και με την θάλασσα. Για ένα διάστημα η Λέσβος ήταν σπουδαία ναυτική δύναμη. Στο τέλος του 7^{ου} και στις αρχές του 6^{ου} αιώνα π.Χ η Λέσβος βρισκόταν σε μεγάλη οικονομική ακμή. Με τις αποικίες , που στο μεταξύ ίδρυσε, και με το ναυτικό της πλούτισε. Οι κάτοικοι της ευημερούσαν. Ήταν η χρυσή εποχή του νησιού με σπουδαία πνευματική άνθιση. Τότε έζησαν οι Λέσβιοι ποιητές: Αρίωνας , Σαπφώ, Αλκαίος και ο πολιτικός Πιττάκος, ένας από τους επτά σοφούς. Αργότερα έζησαν εκεί, για ορισμένο χρονικό διάστημα , οι φιλόσοφοι: Αριστοτέλης , Επίκουρος και Κράτιππος. Ο Φιλόσοφος και μαθητής του Αριστοφάνη Θεόφραστος ήταν Λέσβιος. Στους περσικούς πολέμους ο περσικός στόλος κατέλαβε το νησί. Το 479 π.Χ , η Λέσβος ήταν σύμμαχος της Αθήνας. Στον Πελοποννησιακό πόλεμο προσχώρησε στους Σπαρτιάτες. Οι Αθηναίοι τιμώρησαν σκληρά την αποστασία της αυτή. Στα χρόνια του μεγάλου Αλεξάνδρου η Λέσβος υπόγραψε μαζί του συνθήκη. Αργότερα σκλαβώθηκε από τους Ρωμαίους. Στα βυζαντινά χρόνια άνηκε στο θέμα του αιγαίου. Μετά τις σταυροφορίες πέρασε στην εξουσία των Ενετών και των Γενοβέζων μέχρι το 1437 μ.Χ , οπότε την κατάχτησαν οι Τούρκοι. Ο ελληνικός στόλος απελευθέρωσε την Λέσβο από τους Τούρκους το Νοέμβριο του 1912 κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

Η Σάμος, Μεγάλη δύναμη της αρχαιότητας και γενέτειρα του μαθηματικού και φιλόσοφου Πυθαγόρα καθώς και του αστροφυσικού Αρίσταρχου που διατύπωσε πρώτος της θεωρία για την κίνηση της γης. Κατοικήθηκε την Τρίτη χιλιετία π.Χ. γύρο στο 1000 π.Χ. από Ίωνες αποίκους. Κατά την αρχαιότητα η Σάμος υπήρξε σπουδαίο πολιτιστικό κέντρο. Στα αρχαϊκά χρόνια 700-500 π.χ. όμως γνωρίζει μεγάλη οικονομική άνθιση, δημιουργεί αποικίες μέχρι την Αίγυπτο και αποτελεί σπουδαία ναυτική δύναμη κυρίως κατά την περίοδο της τυραννίας του Πολυκράτη. Ήταν η εποχή που η Σάμος ήταν η πρώτη ναυτική δύναμη του Αιγαίου και κέντρο του Ιωνικού πολιτισμού. Τότε κτίστηκε ο περίφημος ναός της Ήρας και το Ευπαλίνειο όρυγμα, το αρχαίο υδραγωγείο που είναι ένα από τα μεγαλύτερα τεχνικά έργα της αρχαιότητας. Σύμφωνα με την μυθολογία στη Σάμο, κοντά στις εκβολές του ποταμού Ιμβράσου γεννήθηκε η θεά Ήρα. Εκεί βρίσκονται και τα λείψανα του ναού που ήταν

αφιερωμένος στη λατρεία της. Πρόκειται για ένα μεγαλόπρεπο οικοδόμημα το οποίο κατά την κρίση του Ηροδότου ήταν το μεγαλύτερο και ένα από τα σημαντικότερα της εποχής του.

Το 478π.Χ. μετά τους περσικούς πολέμους ανήκε στην Συμμαχία της Δήλου και της επιβλήθηκε από την Αθήνα Δημοκρατικό πολίτευμα. Μετά κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους ενώ στην Βυζαντινή περίοδο ανήκε στο Θέμα των Νήσων. Το 1204 υποτάχθηκε στους Φράγκους και το 1576 ύστερα από έναν αιώνα ερήμωσης επί Τουρκοκρατίας το νησί ξανακατοικήθηκε. Αν και πρωτοστάτησε στην επανάσταση του '21 και έμεινε ελεύθερη για πολλά χρόνια παραχωρήθηκε στην Τουρκία από τις μεγάλες δυνάμεις και μέχρι το 1913 που ενώθηκε με την Ελλάδα τελούσε υπό καθεστώς σχετικής αυτονομίας. Κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους, τους Βυζαντινούς, τους Ενετούς και τους Τούρκους. Γνώρισε πολλές πειρατικές επιδρομές. Καταστράφηκε και ξαναγεννήθηκε μέσα από τα συντρίμια της πολλές φορές. Και τώρα, η Σάμος ομορφότερη από ποτέ, συνδυάζει τη νησιώτικη φυσιογνωμία με αρχοντική φινέτσα και αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες ταξιδιώτες κάθε χρόνο.

Η Χίος , Το νησί της Χίου κατοικήθηκε από τα βάρη των αιώνων και οι παλαιότερες ενδείξεις προέρχονται από την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού. Σημαντικό ιστορικό ρόλο αρχίζει να διαδραματίζει με την εγκατάσταση των Ιώνων γύρω στο 1100 π.Χ. Οι Ίωνες που θεωρείται ότι κατάγονταν από την ηπειρωτική Ελλάδα, αποίκισαν μια σειρά από νησιά χτίζοντας πόλεις κατά μήκος των ανατολικών ακτών της Μικράς Ασίας. Σύντομα οι πόλεις αυτές ανέλαβαν πρωτεύοντα ρόλο στην εξέλιξη του Ελληνικού πολιτισμού. Είναι γενικά αποδεκτό ότι ο Όμηρος καταγόταν από τη Χίο και έζησε σε αυτήν τον 8ο αιώνα π.Χ. Στους επόμενους αιώνες από τη Χίο προήλθαν και άλλα σημαντικά ιστορικά πρόσωπα, όπως ο τραγικός ποιητής Ίων (5ος αι. π.Χ.), ο ιστορικός Θεόπομπος (4ος αι. π.Χ.), και αρκετοί σημαντικοί γλύπτες του 5ου και 6ου αιώνα π.Χ. Ένας από αυτούς, ο Γλαύκος, θεωρείται ότι ανακάλυψε τη συγκόλληση των μετάλλων. Η Χίος σχημάτισε μια χαλαρή συνομοσπονδία με τις άλλες Ιονικές πόλεις-κράτη αλλά κατακτήθηκε από τους Πέρσες στα τέλη του 6ου αιώνα π.Χ. Η επανάσταση των Χιωτών και των άλλων Ιώνων οδήγησε στη ρήξη της Αθήνας με τους Πέρσες. Μετά τους Περσικούς πολέμους, η Χίος προσχώρησε στην Αθηναϊκή Συμμαχία, αλλά σύντομα θέλησε να απομακρυνθεί από την επιρροή των Αθηναίων. Η Αθήνα τιμώρησε τους απείθαρχους Χιώτες το 412 π.Χ. και η Χίος παρέμεινε προσδεμένη στο άρμα της Συμμαχίας ως την ανεξαρτησία της το 354 π.Χ. Ήταν όμως πλέον αργά, αφού πρώτα οι Μακεδόνες Έλληνες του Μεγάλου Αλεξάνδρου και μετά οι Ρωμαίοι κυριάρχησαν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, καταλαμβάνοντας και τη Χίο. Με την εξάπλωση του Χριστιανισμού, η Χίος βρέθηκε κάτω από τη σκέπη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας για πολλούς αιώνες, με εξαίρεση σύντομες χρονικές περιόδους

κατά τις οποίες λεηλατήθηκε από τους Σαρακηνούς. Τον 13ο αιώνα, μετά την 4η Σταυροφορία, πρώτα οι Βενετοί και στη συνέχεια οι Γενουάτες εγκαταστάθηκαν στη Χίο. Η Χίος άνθισε κάτω από τους Γενουάτες, αλλά κατακτήθηκε το 1566 από τους Τούρκους. Το 1821 η Χίος μαζί με τη Σάμο συμμετείχε στην εθνική επανάσταση, αλλά τον επόμενο χρόνο οι Τούρκοι θεώρησαν ότι έπρεπε να τιμωρήσουν παραδειγματικά τη Χίο, σφάζοντας 25.000 άτομα και πουλώντας στα σκλαβοπάζαρα άλλους 80.000. Οι λίγοι Χιώτες που απέμειναν διασκορπίστηκαν στα άλλα νησιά και σε διάφορες πόλεις σε όλο τον κόσμο. Αργότερα μέσα στον ίδιο χρόνο, ο Ναύαρχος Κανάρης ανατίναξε μέσα στο λιμάνι της Χίου τη ναυαρχίδα του τουρκικού στόλου σκοτώνοντας τον Ναύαρχο Καρα-Αλί και πολλούς άλλους Τούρκους. Γνωστοί άνθρωποι των τεχνών και των γραμμάτων, όπως ο Ντελακρουά και ο Ουγκώ απαθανάτισαν με την τέχνη τους τις μαρτυρικές στιγμές της σφαγής του 1822. Ένας ισχυρός σεισμός το 1881 άφησε επίσης πολλά θύματα στο νησί, αλλά στη συνέχεια η ζωή ξαναβρήκε σιγά σιγά τον κανονικό ρυθμό της και το 1912 η Χίος επανενώθηκε και τυπικά με τον εθνικό κορμό.

Στα Ψαρά, ή Ψυρίη κατά τον Όμηρο, οι αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως ευρήματα μυκηναϊκού οικισμού στη θέση Αρχοντίκι, στις δυτικές ακτές του νησιού. Οι Ψαριανοί ανέπτυξαν από τα μέσα του 18ου αιώνα εμπορικό στόλο και στην επανάσταση του 1821 πήραν ενεργό μέρος στο θαλασσινό αγώνα. Ανανέδειξαν πυρπολητές και ναυμάχους όπως οι Κανάρης, Αποστόλης, Νικόδημος, Βρατσάνος κ.α. Καταστράφηκαν ολοκληρωτικά και σφάχτηκε ο πληθυσμός τους από τους Τούρκους ύστερα από ηρωική αντίσταση, στις 24 Ιουνίου 1824. Η "Μαύρη Ράχη" που απαθανάτισε ο Σολωμός, υψώθηκε στη συνείδηση των ανθρώπων σαν σύμβολο θυσίας και ολοκληρωτικής προσφοράς στην υπόθεση της Ελευθερίας, όπως την είδε "επί το μέγα ερείπιον" ο Ανδρέας Κάλβος. Οσοι Ψαριανοί σώθηκαν από την καταστροφή κατέφυγαν στη Μονεμβασιά και με την απελευθέρωση στην Ερέτρια της Εύβοιας, που μετονομάστηκε σε "Νέα Ψαρά", σε αντιδιαστολή προς τα "Παλαιά Ψαρά" του νησιού. Πολλοί κάτοικοί του επανήλθαν και για 100 χρόνια πήρε το προνόμιο να εκλέγει δύο βουλευτές. Αυτό το προνόμιο δεν υφίσταται πια και οι Ψαριανοί ψηφίζουν όπως και οι άλλοι κάτοικοι του νομού Χίου, από το 1946. Τιμητικά όμως τα Ψαρά αποτελούν Δήμο.

Το όνομα Οινούσσες το οφείλει στο εξαιρετικό κρασί που έφτιαχναν και εμπορεύονταν κάποτε οι κάτοικοί της, ενώ το όνομα Αιγνούσα το οφείλει στις κατσίκες (αίγες) που έβοσκαν τη γη της. Πριν τον Β' παγκόσμιο πόλεμο πολλοί κάτοικοί της ασχολήθηκαν με το ναυτικό επάγγελμα και έβαλαν τα θεμέλια της ναυτικής παράδοσης του νησιού, ενώ μετά τον πόλεμο έγινε σχεδόν το μοναδικό επάγγελμα των κατοίκων της. Η πραγματικότητα αυτή δημιούργησε μια ιδιαιτερότητα στην κουλτούρα τις αντιλήψεις και τις συνήθειες των κατοίκων της, αλλά

ταυτόχρονα οδηγούσε και στην εγκατάλειψή της. Οι ναυτικοί κατάλαβαν ότι πολύ πιο εύκολα και γρήγορα έβρισκαν δουλειά αν κατοικούσαν στον Πειραιά και τα περίχωρά του. Επίσης είχαν καλύτερη ενημέρωση για τις ναυτιλιακές εταιρίες, τις αμοιβές και τις συνθήκες εργασίας στα πλοία όταν βρίσκονταν κοντά στο ναυτιλιακό κέντρο της χώρας μας. Οι παραπάνω αιτίες αλλά και η εκμετάλλευση από τους ντόπιους εφοπλιστές της αδυναμίας των Αιγνουσιωτών που δεν είχαν πρόσβαση σε ναυτιλιακά κέντρα, οδήγησαν στην ταχύτατη εγκατάλειψη του νησιού (δεκαετία του '60). Σήμερα προσφέρεται σαν τόπος ήρεμων καλοκαιρινών διακοπών, αν και η τουριστική της υποδομή είναι στοιχειώδης. Πολλοί υποστηρίζουν ότι οι εφοπλιστές δεν άφησαν και δεν αφήνουν ακόμα να πάρει τέτοιο χαρακτήρα το νησί. Από άποψη γενικής υποδομής σαν νησάκι και συγκρινόμενο με άλλα ανάλογης έκτασης και πληθυσμού, διαθέτει πολύ περισσότερες εξυπηρετήσεις για τους μόνιμους κατοίκους.

Οι Φούρνοι, κατά την αρχαιότητα ονομάζονταν Κοράσιαι νήσοι. (Υπάρχει σήμερα βραχονησίδα που λέγεται Κορασίδα). Κατά τους ελληνιστικούς χρόνους ο φιλόσοφος Πορφύριος (1 αιών μ.Χ.) τους ονομάζει Κορσεάς, ονομασία την οποία διατηρούν και σήμερα. Την ονομασία Φούρνοι την πήραν αργότερα. Ο Ενετός γεωγράφος Β. BORDONE (1537) μας τους αναφέρει ως FORNELLI, που σημαίνει μικρός φούρνος. Κατά τα χρόνια της τουρκοκρατίας, εποχή κατά την οποία οι διάφοροι γεωγράφοι διατύπωναν, ο καθένας με διαφορετικό τρόπο, τις ονομασίες των νησιών του Αιγαίου, οι Φούρνοι πήραν κι άλλα ονόματα. Είναι βεβαιωμένο ότι από τα πρώτα χρόνια της βυζαντινής εποχής και ολόκληρο το μεσαίωνα, οι Φούρνοι, όταν ξένοι και Έλληνες πειρατές λυμαίνονταν το Αιγαίο, ερημώθηκαν κι έγιναν ένα από τα σπουδαιότερα ορμητήρια τους. Πολλά θρυλούνται μέχρι σήμερα για εγκαταλειμμένους θησαυρός και φονικές περιπέτειες, ανάμεσα στους πειρατές. Οι Φούρνοι πρωτοκατοικήθηκαν το 1770 μ.Χ. Ο μοναχός Νήφωνας, κτήτορας της μονής της Ευαγγελίστριας της Ικαρίας, φεύγοντας από την Πάτμο πέρασε πρώτα από τους Φούρνους και μαζί με 5 - 6 άλλους μοναχούς έχτισαν, στη θέση Κουμαρά, το εξωκλήσι της Ευαγγελίστριας κι ένα μακρόστενο κελί. Σε 5 - 6 χρόνια εγκαταστάθηκε με τα ζώα του και ο πρώτος κάτοικος. Ήταν Πάτμιος και λεγόταν Μάρκος Καμίσης. Σε λίγο τον ακολούθησαν και μερικοί άλλοι, επίσης Δωδεκανήσιοι κι έτσι έγινε ο πρώτος οικισμός του οποίου η εξέλιξη ήταν καταπληκτική. Κατά την Ελληνική Επανάσταση, ο ιστορικός της Σάμου, Σταματιάδης, μας αναφέρει ότι ο Μιαούλης μετά τη ναυμαχία της Μυκάλης, άραξε με ένα μέρος του στόλου του, στη θέση Καμάρι, για να επιδιορθώσει μερικά από τα καράβια του που είχαν πάθει ζημιές. Εκεί τα ελληνικά πληρώματα έτυχαν μεγάλης φιλοξενίας από τους λιγοστούς κατοίκους του νησιού. Τους πρόσφεραν κρέας, τυρί και κρασί. Οι κάτοικοι των Φούρνων δεν είχαν

δοσοληψίες, επί πολλά χρόνια, με τις τουρκικές αρχές. Αργότερα, όμως, όταν εφαρμόστηκε ο νόμος περί βίλαετίων σ' ολόκληρη την τουρκική επικράτεια, εγκαταστάθηκε και στους Φούρνους τουρκική φρουρά από 5 - 6 στρατιώτες με προϊστάμενο τον Όμπαση-Χουσείν. Η ένωση των νησιών με τη μητέρα πατρίδα επικυρώθηκε επίσημα από την Ελληνική Κυβέρνηση στις 3 Νοεμβρίου του 1912, με την ίδια πράξη με την οποία επικυρώθηκε και η ένωση της Ικαρίας.

6. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΑΤΩΝ

Υπάρχουν σημαντικές διαφορές αλλά και ομοιότητες ως προς την αρχιτεκτονική των οικοδομημάτων. Η αρχιτεκτονική των σπιτιών διαφέρουν εκτός από ορισμένες περιπτώσεις. Γενικά όλα τα κάστρα τα συναντάμε χτισμένα στις κορυφές των νησιών. Υπάρχουν και ορισμένα σπίτια που έχουν την ίδια αρχιτεκτονική. Από τα υλικά των σπιτιών μόνο τα κεραμίδια που χρησιμοποιούνται για κεραμοσκεπές σπιτιών και λάσπη και τα βότσαλα για χώρους όπως το δώμα, την επίπεδη οροφή από κορμούς δέντρων που υποστηρίζουν ένα στρώμα από καλάμια με άχυρα ή φύκια από λάσπη, συναντάμε ομοιότητες. Στις περισσότερες φορές αντιλαμβανόμαστε ότι η αρχιτεκτονική έχει να κάνει με τους κατακτητές που πέρασαν κατά καιρούς από τα νησιά και άφησαν στοιχεία των πολιτισμών τους. Διάφοροι λαοί όπως οι Ενετοί και οι Γενοβέζοι επηρέασαν κατά πολύ το στυλ των οικισμάτων και των κτηρίων.

Στην Χίο, ο Κάμπος, η περιοχή που απλώνεται στα νότια της πόλης της Χίου, χαρακτηρίζεται από ένα ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό στυλ: εντυπωσιακά αρχοντικά και σπίτια που ανήκαν στους Γενοβέζους και τους Χιώτες εμπόρους και παραγωγούς εσπεριδοειδών, εν μέσο ιδιαίτερου κάλους περιβολιών. Τα περισσότερα από αυτά είναι χτισμένα με Θυμιανούσικη πέτρα (κόκκινη γυαλιστερή πέτρα που εξορύσσεται στην περιοχή). Πολλά από αυτά τα στοιχεία έχουν διατηρηθεί μέχρι σήμερα, και άλλα, με φροντίδα των σημερινών ιδιοκτητών έχουν ανακαινισθεί και ανακατασκευαστεί. Χρησιμοποιούνται σαν κατοικίες, ενώ πολλά από αυτά προσφέρουν υπηρεσίες καταλύματος διατροφής και διασκέδασης στους επισκέπτες του νησιού. Τα καastroχώρια (μεσαιωνικά χωριά που απαντώνται στο νότιο τμήμα του νησιού), τα μαστιχοχώρια όπως συνηθίζεται να ονομάζονται, αποτελούν ένα εντελώς διαφορετικό δείγμα αρχιτεκτονικής. Χτίστηκαν την περίοδο της κυριαρχίας των Γενοβέζων (1346-1566) και

χαρακτηριστικά τους αποτελούν οι ψηλοί πετρόχτιστοι τοίχοι χωρίς μεγάλα ανοίγματα (μικρά παράθυρα και αυτά όχι στον πρώτο όροφο) και μπαλκόνια. Όλα βλέπουν προς το εξωτερικό μέρος των χωριών, αφού αποτελούσαν την οχύρωση των οικισμών, και είναι περιμετρικά χτισμένα γύρω από τον πυρήνα των χωριών. Συνδέονται μεταξύ τους με μικρά στενά καλντερίμια που οδηγούν σε μια μοναδική είσοδο για όλο το χωριό. Στο βόρειο μέρος του νησιού από την άλλη πλευρά, έχουμε πάλι διαφορετικό αρχιτεκτονικό στυλ. Καπετανόσπιτα και σπίτια караβοκυραίων και ναυτικών στα Καρδάμυλα (ανατολική Χίος), σπίτια πιο φτωχών πληθυσμών στη Δυτική Χίο. Η αρχιτεκτονική των σπιτιών είναι άμεσα επηρεασμένη από τα τοπικά υλικά και τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο οι ντόπιοι χτίζουν τα σπίτια τους και αξιοποιούν τις πρώτες ύλες. Οι τοίχοι των σπιτιών είναι πέτρινοι και συνήθως υπάρχει ειδικός υπόγειος χώρος για τα ζώα και στους πάνω ορόφους μένουν οι ιδιοκτήτες. Συνήθως υπάρχει εξωτερική σκάλα που οδηγεί στο μπαλκόνι και από εκεί στο υπόλοιπο σπίτι. Το κλασσικό παραδοσιακό σπίτι στη Βόρεια Χίο, είχε ένα μόνο δωμάτιο. Ουσιαστικά ο σχεδιασμός των σπιτιών ήταν πρωτόγονος, βασισμένος σε μία γνήσια λαϊκή αρχιτεκτονική με λαογραφικό κυρίως ενδιαφέρον. Γύρω στην περιοχή υπήρχαν πολλά πεύκα και κορμοί κέδρων. Μικρότεροι κορμοί δέντρων έμπαιναν στην οροφή του σπιτιού ως σκεπή και από πάνω πρόσθεταν φύκια και χώμα, ενώ κάποιες φορές διακοσμούσαν τη σκεπή με καλάμια. Μέσα στο δωμάτιο υπήρχε κάποιο είδος παταριού σε μία γωνιά όπου το έδαφος ήταν υπερυψωμένο. Ήταν φτιαγμένο από ξύλο και χρησίμευε και ως κρεβάτι. Οι άνθρωποι έφτιαχναν στρώματα παίρνοντας φύλλα και στεγνώνοντάς τα, τα τοποθετούσαν στη συνέχεια μέσα σε σάκους. Το τραπέζι ήταν πολύ χαμηλό και ονομαζόταν σοφράς. Δεν υπήρχαν καρέκλες ή κάποιο άλλο είδος καθίσματος. Αντίθετα, πολύ συχνά χρησιμοποιούσαν κορμούς δέντρων, ως καθίσματα. Σε μία από τις γωνιές του δωματίου υπήρχε τζάκι που είχε στην κορυφή δύο ράφια. Σ' αυτά οι ντόπιοι συνήθιζαν να τοποθετούν στο ένα λάδι και αλάτι και στο άλλο το νερό που μάζευαν από το πετράδι. Στην ανατολική πλευρά του σπιτιού υπήρχε άλλο ένα ράφι, στο οποίο έβαζαν τις μικόνες. Το πάτωμα ήταν φτιαγμένο από ξύλο. Και μάλιστα τις περισσότερες φορές ήταν ξύλινοι, άγριοι κορμοί δέντρων. Τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα υπάρχουν στη Βολισσό, στο μαγευτικό καastroχώρι του Ανάβατου, που είναι χτισμένο στην άκρη ενός γκρεμού και στα Λυγώνυμα, ένα χωριό στο οποίο τόσο οι Χιώτες, όσο και έλληνες από άλλες περιοχές της Ελλάδας έχουν αρχίσει, τα τελευταία χρόνια και αναπαλαιώνουν τα παλιά παραδοσιακά σπίτια, διατηρώντας πάντα την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και το στυλ τους.

7. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Μερικοί θα αναρωτιούνται , υπάρχουν κοινά σημεία στα ελληνικά νησιά; όποιος και να ταξιδέψει σε διάφορα νησιά θα νοιώσει ότι έχει ξαναδεί το πρωτοιδωμένο τοπίο και άλλα χαρακτηριστικά των νησιών. Δεν αμφισβητώ βέβαια ότι κάθε νησί έχει την δική του ομορφιά και την δική του μαγεία, τα δικά του έθιμα και τις δικές του παραδόσεις. Όμως υπάρχουν και στοιχεία στα νησιά τα οποία μπορεί να είναι κοινά μεταξύ των νησιών. Συχνά συναντάμε στα νησιά ονομασίες σε πόλεις και χωριά , σε εκκλησίες και μοναστήρια, που είναι τα ίδια μεταξύ τους. Τα πιο πολλά ονόματα συνήθως από χωριά είναι κυρίως αγίων.

Επίσης ομοιότητες συναντάμε στα νησιά ως προς τα τοπικά προϊόντα παραγωγής. Με πολύ κόπο και πολύ μεράκι οι αγρότες και χωρικοί των νησιών φτιάχνουν και παράγουν τα τοπικά τους προϊόντα με τα οποία βγάζουν τις οικονομίες τους για το χειμώνα τις καλοκαιρινές περιόδους. Υπάρχουν κύριες ομοιότητες ως προς τα τοπικά προϊόντα ειδών διατροφής δηλ. λάδι και κρασί κυρίως.

Κάτι άλλο πολύ διαφορετικό τώρα είναι οι ομοιότητες της ιστορίας. Γενικές ομοιότητες εδώ δεν υπάρχουν αλλά την αίσθηση της σκλαβιάς και του πολέμου πάνω κάτω όλα τα νησιά την έχουν ζήσει στα παλιά χρόνια. Καμιά φορά λέμε ότι κάθε νησί έχει την δική του ιστορία αλλά στην ουσία αυτές οι ιστορίες είναι των ανθρώπων που μένουν εκεί. Η πραγματική ιστορία είναι αυτή που μαθαίνουμε στα σχολεία για τους πολέμους , τα ανθρώπινα κατορθώματα και τους αγώνες των ανθρώπων για την απελευθέρωση από το ζυγό της τυραννίας. Και εδώ υπάρχει ομοιότητα και όχι ως προς τους διαφορετικούς λαούς που κατακτήθηκε κάθε νησί αλλά την τυραννία που λίγο πολύ κάθε νησί έχει ζήσει.

Υπάρχουν τώρα ομοιότητες και στα έθιμα. Πολλά έθιμα συχνά και κατανοητικά τηρούνται σε όλα τα νησιά της Ελλάδος και συνδέονται είτε με μεγάλες θρησκευτικές εορτές απόκριες, Πάσχα, ή με πανηγύρια προς τιμή τοπικών αγίων. Υπάρχουν πολλές ομοιότητες μεταξύ των εθίμων αφού τα περισσότερα είναι εθνικά. Τα μεγαλύτερα έθιμα είναι αυτά που τηρούνται το Πάσχα και τα Χριστούγεννα και αντίστοιχα οι εθνικές εορτές. Άλλες εθνικές εορτές έχουμε της 25^{ης} Μαρτίου και τις 28^{ου} Οκτωβρίου. Το κλίμα τώρα, σε όλα τα νησιά είναι

μεσογειακό αλλά οι μόνες ομοιότητες είναι ότι το καλοκαίρι Ιούνιο, Ιούλιο, και Αύγουστο έχουμε αρκετά ζεστό καιρό και μεγάλη ηλιοφάνεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

εξέλιξη του τουρισμού

Παρά το γεγονός της υπάρξεως του φαινομένου της τουριστικής μετακινήσεως από τα πολύ παλιά χρόνια από την εποχή ακόμα της αρχαιότητας, αυτό το οποίο εύκολα παρατηρείται είναι η απίστωση του γεγονότος ότι : α)η τουριστική μετακίνηση ήταν ελάχιστα διαδεδομένη και περιοριζόταν σε νηπιακή ακόμη μορφή, β)η ελάχιστη διαδεδομένη τουριστική αυτή διακίνηση ήταν ανόμοιο, δηλαδή πραγματοποιούνταν από ελάχιστους ανθρώπους οι οποίοι διακρίνονταν για την εχωριστή κοινωνική και οικονομική τους θέση καθώς επίσης και για την ιδιαίτερη πνευματική τους καλλιέργεια. Είναι γνωστές οι διακινήσεις του Ηρόδοτου π.χ. στις διάφορες ελληνικές πόλεις, καθώς και στη Σικελία και Αίγυπτο, αντικειμενικός σκοπός του ήταν η εκ μέρους του προσπάθεια να γνωρίσει τον τρόπο ζωής των κατοίκων άλλων πόλεων και άλλων χωριών, να μελετήσει τα δικά τους ήθη και έθιμα, με άλλες λέξεις να ικανοποιήσει τις ψυχικές του επιθυμίες και πνευματικές επιέργειες. Ακόμα είναι γνωστή η ανάπτυξη της τουριστικής διακινήσεως στα τουριστικά κέντρα της αρχαίας ελληνικής εποχής, όπως π.χ. η Ολυμπία, η Επίδαυρος, οι Δελφοί, η Δωδώνη και η Ιδηψός, στις οποίες περιοχές παρατηρείται μια εποχιακή συσσώρευση πλήθους ανθρώπων με σκοπό τη συμμετοχή τους σε αθλητικές εκδηλώσεις (ή για παρακολούθηση αυτών), σε θρησκευτικές εκδηλώσεις, ή ακόμα αποκλειστικά για λόγους υγείας στις περιπτώσεις όπου η μετακίνηση γίνονταν για χρησιμοποίηση ιαματικών πηγών. Για τους ίδιους λόγους, παρατηρούνται τουριστικές μετακινήσεις ατόμων κατά την εποχή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, καθώς επίσης και κατά την εποχή την πολύ μεταγενέστερη, που φθάνει δηλαδή μέχρι και το τέλος του μεσαίωνα. Σε όλες αυτές τις αναφερόμενες μεγάλες χρονικές περιόδους της ανθρωπότητας, αυτό που γενικά παρατηρείται την τουριστική διακίνηση που πραγματοποιήθηκε είναι η πολύ περιορισμένη έκταση αυτής από πλευράς τόσο του πλήθους των συμμετοχόντων ανθρώπων όσο και από την πλευρά της συχνότητας, της τακτικότητας, της μεθοδεύσεως και οργανώσεως.

Η μεγαλύτερη ανάπτυξη του τουριστικού φαινομένου, με χαρακτηριστικά μάλιστα τα οποία του προσδίδουν την σύγχρονη έννοια της τουριστικής διακινήσεως, βρίσκεται μόλις κατά την περίοδο που μεσολάβησε μεταξύ του τέλους του πρώτου παγκοσμίου πολέμου και προς την έναρξη του δεύτερου, δηλαδή κατά το λεγόμενο διάστημα του μεσοπολέμου. Παρά το γεγονός όμως ότι η τουριστική μετακίνηση της περιόδου αυτής σήμαινε και την ανάπτυξη ενός τουρισμού πολύ

αφορητικής εννοίας, μεθοδεύσεως, οργανώσεως και εκτάσεως σε σχέση με το αντίστοιχο αινόμενο των προηγούμενων χρονικών περιόδων που αναφέρθηκαν, οπότε παρατηρείται ο περιορισμός της τουριστικής διακινήσεως στα άτομα των υψηλών εισοδηματικών δυνατοτήτων και των ανώτερων μορφωτικών επιπέδων. Έτσι μόλις μετά τα λίγα χρόνια που ακολούθησαν το τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, άρχισε η ανοδική πορεία για την ανάπτυξη ενός τουρισμού, ο οποίος όμως επρόκειτο να αποκτήσει ακόμη περισσότερο εξελιγμένο περιεχόμενο και καταπληκτικά μεγαλύτερη διάδοση και σημασία. Πράγματι από την περίοδο αυτή και μέχρι σήμερα, ο τουρισμός δεν περιορίζεται μόνο στα προνομιούχα άτομα των ανώτερων κοινωνικών και οικονομικών τάξεων, αλλά κοινωνικοποιείται και εκδημοκρατικοποιείται συνεχώς, επεκτεινόμενος και καθιστάμενος τμήμα και των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων. Σήμερα αποτελεί πλέον γεγονός η ευρύτατη τομική και μαζική μετακίνηση των ανθρώπων για τουριστικούς λόγους, γεγονός το οποίο προγραμματίζει την ήδη επιτευχθείσα επέκταση της δυνατότητας για τουριστική μετακίνηση, εφ' όσον των κοινωνικών τάξεων, πράγμα το οποίο χαρακτηρίζει και το δημοκρατικό χαρακτήρα του περιεχομένου της σύγχρονης έννοιας και μορφής του τουρισμού.

Ο τουρισμός στις μέρες μας

Για πολλά χρόνια ο τουρισμός ήταν αγαθό που απολάμβαναν κυρίως οι ανώτερες οικονομικές τάξεις των αναπτυγμένων βιομηχανικά χωρών. Σήμερα, αποτελεί προσιτό αγαθό για σημαντικό ποσοστό των κατοίκων του πλανήτη μας. Τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (Π.Ο.Τ.) επιβεβαιώνουν ότι το 1990 455,9 εκατομμύρια τουριστών ταξίδεψαν έξω από την χώρα τους, το 2002 ο αριθμός τους αυξάνεται σε 702,6 εκατομμύρια ενώ για το 2020 ο αριθμός των διεθνών τουριστών προβλέπεται να φθάσει περίπου τα 1,6 δισεκατομμύρια.

Ο τουρισμός στις μέρες μας κατέχει μια ιδιαίτερη θέση στην βιομηχανία των υπηρεσιών, η οποία δεν σταματά μόνο στο ενδιαφέρον των οικονομικών δραστηριοτήτων αλλά επεκτείνεται στο πολιτιστικό, κοινωνικό, καθώς και στο μορφωτικό επίπεδο των λαών παγκοσμίως.

Η αγορά του τουρισμού ταξιδιών σήμερα είναι η μεγαλύτερη βιομηχανία στον κόσμο, προσφέροντας στην παγκόσμια οικονομία καθώς και στις εθνικές και στις τοπικές οικονομίες.

Σήμερα η βιομηχανία του τουρισμού πλησιάζει τα 35 τρισεκατομμύρια δολάρια σε gross output, ενώ παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης σε όλο τον κόσμο απασχολώντας 127 εκατομμύρια παλλήλους. Ένας απλός και κατανοητός ορισμός για τον τουρισμό είναι ο ακόλουθος:

« Τουρισμός είναι η μετακίνηση ανθρώπων από μια γεωγραφική θέση σε μια άλλη για περίοδο μικρή ή μεγάλη , κάπου έξω από την περιοχή όπου ο ταξιδιώτης συνήθως ζει και εργάζεται»

Συνήθως τα κίνητρα για τουρισμό ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό τόσο από λαό σε λαό όσο και από άνθρωπο σε άνθρωπο. Ως ενδεικτικά κίνητρα τουρισμού θα μπορούσαν να αναφερθούν τα παρακάτω:

- ◆ Επαγγελματικά
- ◆ Ψυχαγωγίας – ευχαρίστησης
- ◆ Αλλαγής
- ◆ Αναζήτησης περιπέτειας
- ◆ Εκπαίδευσης
- ◆ Υγείας
- ◆ Αθλητισμού
- ◆ Επίσκεψης αρχαιολογικών χώρων κ.τ.λ

Η ανάπτυξη του τουρισμού ήταν ραγδαία τα τελευταία 30 περίπου χρόνια, καθώς πέρασε από το επίπεδο των λίγων (ελιτιστικό) στο μαζικό τουρισμό (τον τουρισμό για τις πλατιές λαϊκές μάζες). Καταλυτικοί παράγοντες για την δραματική αλλαγή , η οποία επήλθε στον τουρισμό ήταν τόσο η τεχνολογική ανάπτυξη , η οποία εκμηδένισε τις αποστάσεις , όσο και η ανάγκη για την βελτίωση της ποιότητας της ζωής των εργαζομένων στον ανεπτυγμένο κόσμο.

πηγή του εκδότου του www.Apodimos.com Ξενοφώντα Φαφούτη .

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ του ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ και η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ για την ΕΙΚΟΝΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΞΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

«Σχεδόν το 1/10 του ενεργού πληθυσμού της χώρας δραστηριοποιείται στον ελληνικό τουρισμό με σκοπό να αναδειχθεί σε καθοριστικό παράγοντα ανάπτυξης και προοπτικής της ελληνικής οικονομίας. Από την πλευρά της Ελληνικής Κυβέρνησης υπάρχει ο στόχος που έχει αρχίσει να υλοποιείται , για τη ποιοτική αναβάθμιση του Ελληνικού Τουρισμού και τη δημιουργία θετικού κλίματος για την εικόνα της Ελλάδας στις ξένες αγορές .

Ο Ελληνικός Τουρισμός, είναι η Μεγάλη Βιομηχανία που όλοι πρέπει να δώσουμε προσοχή , να βοηθά την ελληνική βιομηχανία. Για αυτό τον λόγο, ιδρύθηκε το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως προεκλογικά είχε δεσμευτεί η κυβέρνηση, το οποίο είναι ένα υπουργείο που χαρακτηρίστηκε με αρμοδιότητες και πόρους ώστε να καταστεί ένα «στρατηγείο», σημείο αναφοράς και συνεκτικός ιστός των επιμέρους φορέων και υπηρεσιών του τουριστικού περιβάλλοντος. Το εν λόγω Υπουργείο ξεκίνησε νωρίτερα από οποιαδήποτε άλλη φορά στο παρελθόν την διαφημιστική καστρατεία για τον ελληνικό Τουρισμό, με σύγχρονο, λειτουργικό και στοχευμένο περιεχόμενο, τόσο για το εξωτερικό όσο και για την Ελλάδα, με σκοπό να δεχθεί τους άμεσους καρπούς της , για τους επηρεαζόμενους στον ελληνικό τουρισμό μειώνοντας της ανεργία του χώρου και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Αυτή η διαφημιστική καμπάνια, παρουσιάστηκε σε μεγάλες πρωτεύουσες του εξωτερικού, ενώ ακολούθησαν θεματικές και εποχικές προσαρμογές σύμφωνα με τις ανάγκες. Έχουμε την υποχρέωση να σημειώσουμε ότι για το 2006 η προκήρυξη του διαγωνισμού θα γίνει τον Φεβρουάριο του επόμενου έτους, για πρώτη φορά τόσο νωρίς, ικανοποιώντας ένα πάγιο αίτημα των Ελλήνων διαφημιστών. Δόθηκε επίσης ιδιαίτερη προσοχή και στον εγχώριο τουρισμό, καλώντας τους Έλληνες να επιλέξουν την πατρίδα μας ως προορισμό για τις διακοπές τους. Τα συναρμόδια Υπουργεία Εργασίας και Ανάπτυξης βοήθησαν όσον μπορούσαν μέσα από διάφορα προγράμματα για την ανάπτυξη του εσωτερικού Τουρισμού , όμως εμείς δεν παρατηρήσαμε την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων για τον:

- ◆ Θρησκευτικό Τουρισμό.
- ◆ Αθλητικό Τουρισμό
- ◆ Αγροτικό τουρισμό
- ◆ Τουρισμό των Αποδήμων κλπ

Διότι πιστεύουμε εάν εφαρμοστεί αυτός συνεκτικός ιστός των επιμέρους φορέων και υπηρεσιών του τουριστικού περιβάλλοντος, τα χρόνια που έρχονται θα είναι πολύ θετικά για τον τουρισμό».

Copyright © 1999-to date by Apodimos

2. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΜΥΘΟΣ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Υπάρχουν περιπτώσεις που θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με αξιόλογο τουρισμό. Όμως ο ανταγωνισμός δεν παύει να υπάρχει και έτσι είναι δυσκολότερο το έργο του ελληνικού τουρισμού αφού το ποιοτικό επίπεδο παροχής τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα τείνει να εξαφανιστεί. Για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τελικά αν ο τουρισμός στην Ελλάδα είναι μια πραγματικότητα θα πρέπει να κάνουμε αναφορά σε ορισμένα πεδία.

Για να λειτουργεί σωστά ο ελληνικός τουρισμός, θα πρέπει να τηρούνται από όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις η τουριστική νομοθεσία. Κανονικά θα αναφερθούμε στο έκτο κεφάλαιο για τις διατάξεις που ισχύουν για όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις και τα νομοθετικά πλαίσια που ισχύουν και που θα πρέπει να ακολουθούνται.

Η σύγχρονη ελληνική τουριστική νομοθεσία καθορίζεται έως αναπτυξιακή προοπτική. Έτσι η τουριστική δραστηριότητα στην εποχή μας καλύπτει ένα ετερόκλητο πλαίσιο δραστηριοτήτων, ώστε οι διατάξεις που διέπουν την τουριστική δραστηριότητα στην Ελλάδα αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα να βρίσκονται διάσπαρτες σε όλο το δίκαιο. Επιχειρώντας μια συνοπτική κριτική της τουριστικής νομοθεσίας στην χώρα μας μπορούμε να επισημάνουμε τα εξής :

Την έλλειψη τουριστικού κώδικα, ο οποίος είναι σημαντικός σε κάθε τουριστική προσπάθεια.

Σε μεγάλο βαθμό, την απαρχαιωμένη νομοθετική ρύθμιση σε θέματα οικονομικής και θεσμικής σπουδαιότητας.

Την επισήμανση ότι στην τουριστική νομοθεσία εμπλέκονται αναπόφευκτα πολλοί και διαφορετικοί κλάδοι του δικαίου, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η απόλυτη εξειδίκευση των επαγγελματιών.

Στην πολυπλοκότητα του είδους των τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες, συχνά έχοντας διαφορετικό αντικείμενο, απαιτούν και διαφορετική νομική και νομοθετική προσέγγιση.

Την έλλειψη ικανού επαγγελματικού δυναμικού το οποίο να ασχολείται εξειδικευμένα με θέματα τουριστικού δικαίου, με αποτέλεσμα να κυριαρχείται αμήτους στον τουρισμό επαγγελματίες δικηγόρους.

Τέλος, στην ιδιαίτερος περιορισμένη σχετική νομική τουριστική βιβλιογραφία, η οποία δυσχεραίνει το έργο των ειδικών.

Πως εστιάζεται το ενδιαφέρον της ελληνικής τουριστικής νομοθεσίας σήμερα

Από τις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας παρατηρήθηκε στην χώρα μας έντονη κινητικότητα στο πλαίσιο αλλαγής του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, ιδίως σε μια σειρά θεμάτων τα οποία είτε απουσίαζαν ως τομείς ενδιαφέροντος τα προηγούμενα χρόνια είτε απαιτούσαν κάποιας μορφής εκσυγχρονισμό.

Όλη αυτή η προσπάθεια κατέληξε τον Ιούνιο του 1993 στο νέο νόμο για το τουρισμό (Ν.2190/1993) με τίτλο « Ρυθμίσεις για το τουρισμό και άλλες διατάξεις», ο οποίος στα τέσσερα κεφάλαια του και στα 50 άρθρα του επιχείρησε να λύσει μια σειρά χρόνιων προβλημάτων, όχι όμως πάντοτε με επιτυχία.

Η σημερινή προβληματική σχετικά με την τουριστική νομοθεσία στην Ελλάδα εξακολουθεί να εντοπίζεται στις ακόλουθες τέσσερις μορφές:

- Τον πολιτιστικό τουρισμό
- Στον αγροτικό τουρισμό
- Τον κοινωνικό τουρισμό
- Τον αθλητικό τουρισμό

Τα προαναφερθέντα για τις τέσσερις αυτές μορφές τουριστικής ανάπτυξης άπτονται των αλλαγών της τουριστικής νομοθεσίας, ώστε να δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα όσο για τους επενδυτές επιχειρηματίες όσο και για τα κοινωνικά στρώματα για την επέκτασή τους. Πρόκειται για το θέμα το οποίο προβλέπεται να απασχολήσει την ελληνική τουριστική κοινωνία τα επόμενα χρόνια.

Άλλος παράγοντας που επηρεάζει τον ελληνικό τουρισμό είναι και εποχικότητα. Ανάμεσα στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τουριστικοί προορισμοί είναι και η εποχικότητα της ζήτησης. Το φαινόμενο αυτό, που αντικατοπτρίζει τις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης, δημιουργεί οικονομικά, περιβαλλοντολογικά, εργασιακά και διαχειριστικά προβλήματα. Το άρθρο εξετάζει τα ακόλουθα προβλήματα:

- * Τη μη πλήρη απασχόληση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού
- * Την περιβαλλοντική υπερφόρτωση και τις συνέπειες της
- * Τα χαρακτηριστικά της εποχικής απασχόλησης και της κοινωνικοοικονομική της σημασία
- * Τις δυσκολίες διαχείρισης ενός συστήματος που επηρεάζεται από εποχικές διακυμάνσεις

Ο τουρισμός είναι μια από τις εποχικά ευαίσθητες οικονομικές δραστηριότητες. Η εποχικότητα μοιάζει να είναι ένα από τα μειονεκτήματα του , αν και κάποιои δεν επικροτούν αυτή την άποψη, διαβλέποντας οφέλη. Η εποχικότητα δεν επηρεάζει στον ίδιο βαθμό όλες τις μορφές τουρισμού. Ο τουρισμός διακοπών είναι περισσότερο ευαίσθητος στις εποχικές διακυμάνσεις από ότι ο πολιτιστικός και ο συνεδριακός τουρισμός.

Για καθαρά επιστημονικούς λόγους , η έννοια της εποχικότητας πρέπει να διαχωριστεί από αυτή της περιοδικότητας. Η εποχικότητα παρατηρείται σε συγκεκριμένη περίοδο ενός έτους , ενώ η περιοδικότητα εμφανίζεται σε τακτά διαστήματα, π.χ, σε εβδομαδιαία βάση: ένα ξενοδοχείο , του οποίου η πελατεία αποτελείται κατά το μεγαλύτερο μέρος της από επιχειρηματίες , παρουσιάζει υψηλή πληρότητα από Δευτέρα ως και Πέμπτη και χαμηλή στο τέλος της εβδομάδας , παρ'ότι η ζήτηση σε ετήσια βάση μπορεί να είναι σταθερή.

Αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας

Η εποχικότητα στον τουρισμό δεν μπορεί να εξαλειφθεί εντελώς. Όμως οι αρνητικές συνέπειες της μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με προσπάθειες που επικεντρώνονται στο marketing και όπου κάποια από τα στοιχεία του τουριστικού προϊόντος πρέπει να παρουσιαστούν με ένα βαθμό διαφοροποίησης.

Η εποχικότητα μπορεί να αντιμετωπιστεί με μακροπρόθεσμα προγράμματα δράσης , αν και κάποιες ενέργειες μπορούν να είναι άμεσα αποτελεσματικές. Παράλληλη δράση απαιτείται τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την προώθηση του τουριστικού προϊόντος στην εκτός αιχμής περίοδο. Κάθε πρόγραμμα προώθησης πρέπει να περιλαμβάνει ευέλικτη πολιτική τιμών για ένα ή περισσότερα προϊόντα και πρέπει να απευθύνεται σε διαφορετικά τμήματα της αγοράς. Οι νέες αγορές μπορούν να προσδιοριστούν από την μελέτη των χαρακτηριστικών των εκτός αιχμής τουριστών , οι οποίοι σε γενικές γραμμές ενδιαφέρονται

λιγότερο για τις καιρικές συνθήκες , αποφεύγουν τον συνωστισμό, έχουν ειδικά συμφέροντα, συμμετέχουν σε συνέδρια και ταξιδεύουν για αγορές.

Άλλος και τελευταίος παράγοντας που επηρεάζει το τουρισμό είναι και οι δημόσιες σχέσεις. Η Ελλάδα είναι αδιαμφισβήτητα , ίσως και η μοναδική χώρα που μπορεί να ικανοποιήσει αν όχι όλα , τότε τα περισσότερα κίνητρα για το τουρισμό σε παγκόσμια κλίμακα. Τόσο οι φυσικές της ομορφιές , τα πλούσια και μοναδικά αρχαιολογικά της θέματα και μνημεία με την ιστορία της , τις ιδιαιτερότητες της από τόπο σε τόπο, τα νησιά της , τα βουνά της , οι δυνατότητες που δίνονται για κάθε είδους άθλημα τόσο θερινό όσο και χειμερινό, η φιλοξενία των Ελλήνων , καθώς και τόσα άλλα την κάνουν ιδανική χώρα για την ανάπτυξη του τουρισμού.

Η ερώτηση είναι όμως : τι συμβαίνει και τα τελευταία χρόνια ο τουρισμός παρουσιάζει πτώση τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο; Υπάρχουν παράγοντες που έχουν φταίξει, για τους οποίους υπεύθυνοι είναι όλοι οι φορείς του τουρισμού τόσο σε κρατικό και σε ιδιωτικό επίπεδο. Είναι δε υπεύθυνοι γιατί ποτέ δεν έχουν χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις , τα εργαλεία της σύγχρονης επιστήμης και κυρίως της επικοινωνίας – δημοσίων σχέσεων ,τα οποία είναι σε θέση , λειτουργώντας επαγγελματικά και επιστημονικά να αμβλύνουν τα προβλήματα της περιοχής , προβάλλοντας την αλήθεια και την ομορφιά της Ελλάδας , συγκραντώντας το επίπεδο του τουρισμού από όλες τις οπτικές γωνίες και παράλληλα ανεβάζοντας το στα ύψη.

Τι μπορούν να προσφέρουν οι δημόσιες σχέσεις στον ελληνικό τουρισμό;

Οι υπηρεσίες που μπορούν να προσφέρουν οι Δημόσιες Σχέσεις στον Ελληνικό Τουρισμό ωρίζονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Σε αυτές που αφορούν την προβολή, καθιέρωση και συντήρηση της εικόνας της Ελλάδας ως ιδανικού τόπου διακοπών και τουρισμού τόσο στις αγορές του εξωτερικού όσο και στην εσωτερική αγορά.
- Σε αυτές που αφορούν την προβολή συγκεκριμένων γεωγραφικών διαμερισμάτων με τις ιδιαιτερότητες κάθε τόπου.
- Σε αυτές που θα διατηρούν την εικόνα του υψηλού επιπέδου τουρισμού στην Ελλάδα και οι οποίες θα είναι πάντα έτοιμες για αντιμετώπιση κρίσεων από εξωγενείς παράγοντες που μπορούν πολύ εύκολα να λειτουργήσουν ως αποτρεπτικοί για το τουρισμό.

Συμπερασματικά : μπορούμε να πούμε ότι ύστερα από την σχετική αναφορά του τουρισμού σε σχέση με τις δημόσιες σχέσεις συνοψίζουμε τα παρακάτω:

- ✗ Η Ελλάδα είναι ιδανική για τόπος τουρισμού.
- ✗ Η βιομηχανία του τουρισμού βρίσκεται σε παγκόσμια ανάπτυξη.
- ✗ Οι δημόσιες σχέσεις είναι ένα ανεκμετάλλετο κεφάλαιο στο χώρο του ελληνικού τουρισμού.

αρθρο του εκδότη του www.Apodimos.com Ξενοφώντα Φαφούτη .

Η Ανάπτυξη του Ελληνικού Τουρισμού .

Η ανάπτυξη της ανάπτυξης του Ελληνικού Τουρισμού βασίζεται :

- στον Πολιτισμό
- στο Περιβάλλον
- στην αρμονική και ισόρροπη σχέση μεταξύ τους, κάτω από τις αρχές της αειφορίας, επιδιώκοντας τον τουρισμό των δώδεκα μηνών, για στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας

Η βοήθεια του Τουρισμού στην Ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι μεγάλη για αυτό το λόγο συνεργάζονται τα διάφορα συναρμόδια υπουργεία με το υπουργείο Τουρισμού, με σκοπό να προωθηθούν όλες τις θεματικές μορφές τουρισμού. Τα περιφερειακά γραφεία του τουρισμού πανέρχονται από τον επόμενο χρόνο στον ΕΟΤ και ανοίγονται νέα γραφεία πληροφοριών σε όλες τις πρωτεύουσες των νομών και στους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς.

Ο ΕΟΤ ο οποίος ολοκληρώνει τον νέο Οργανισμό του, με τον οποίο θα λειτουργήσει τα επόμενα χρόνια θα αποτελέσει τον εκτελεστικό βραχίονα του Υπουργείου Τουρισμού. Η προσφορά των γραφείων τουρισμού του εξωτερικού, τα οποία χειρίζεται ο ΕΟΤ -προσωρινά μέχρι την πλήρη πανένταξή τους στο υπουργείο όπως προβλέπεται από το νέο νόμο- βρίσκονται σε φάση αναδιοργάνωσης και επαναπροσδιορισμού του ρόλου τους. Τα γραφεία εξωτερικού θα αναπτύσσουν το μάρκετινγκ, την επικοινωνία και την προβολή της τουριστικής Ελλάδας σ' όλο τον Κόσμο και για την ανάπτυξη αυτών των εργασιών έχουν αρχίσει να ενισχύονται με εξειδικευμένο προσωπικό, ενώ αναμορφώνονται και εκσυγχρονίζονται οι χώροι τους, καθώς νέα γραφεία συστήνονται σε νέους

αναδυόμενους τουριστικά προορισμούς. Η νέα περίοδο ποιοτικής αναβάθμισης του ελληνικού τουρισμού, σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα υπουργεία, τους φορείς του τουρισμού μπορεί να αποδώσει τα αναμενόμενα οφέλη εάν εφαρμοσθεί το πρόγραμμα που έχει εκπονηθεί σωστά και αυτή ποιοτική αναβάθμιση θα βασισθεί :

- Στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος
- Στην αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Στην αξιοποίηση της τουριστικής περιουσίας
- Στην δημιουργία θετικού κλίματος για την εικόνα της χώρας μας παγκοσμίως

Η αισιοδοξία του για την πορεία του τουρισμού στη χώρα μας, εξέφρασε ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής κατά την επίσκεψή του (26 Μαΐου 2005) στο υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης και τη συνάντησή του με την ηγεσία του υπουργείου. Ο κ. Κώστας Καραμανλής προγράμισε ότι «η χώρα μας σε μια δύσκολη τουριστική συγκυρία διεθνώς πέτυχε σταθεροποίηση της τουριστικής κίνησης, ενώ ταυτόχρονα αναμένει άνοδο τα επόμενα χρόνια». Πλέον η Ελλάδα πεσήμανε ο πρωθυπουργός εγγράφεται ως ένας νέος τουριστικός προορισμός σε νέες αγορές της γηραιάς. Μεταξύ άλλων, πέραν της σύστασης του υπουργείου, τόνισε:

- ◆ την ανασυγκρότηση της Εταιρίας Τουριστικής Ανάπτυξης,
- ◆ την απεμπλοκή των μεγάλων επενδύσεων μέσω της καταπολέμησης της γραφειοκρατίας,
- ◆ την αύξηση των κονδυλίων τόσο για τη διεθνή προβολή της χώρας
- ◆ την αύξηση των κονδυλίων του κοινωνικού τουρισμού.

Copyright © 1999-to date by Apodimos

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ. Ο ΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ

Ο τουρισμός στην Ελλάδα αποτελεί μια σημαντική οικονομική δραστηριότητα, που κατέχει προβάδισμα στην αγορά. Η Ελλάδα αποδείχθηκε από την πρώτη στιγμή που εμφανίστηκε στην αγορά, μια αξιόλογη περιοχή υποδοχής του τουριστικού ρεύματος και γρήγορα καθιερώθηκε σαν παραδοσιακός προορισμός του οργανωμένου μαζικού τουρισμού.

Ο τουρισμός με μαζικό χαρακτήρα εμφανίζεται στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Οι εισερχόμενοι τουρίστες είναι κάτοικοι αστικών κέντρων, μεσαίου εισοδηματικού επιπέδου, από χώρες της βόρειας και δυτικής Ευρώπης και βόρειας Αμερικής. Ο Ελληνικός τουρισμός είναι τουρισμός παραθεριστικής περιήγησης κατά την διάρκεια των διακοπών.

Τα βασικά τουριστικά μεγέθη, δηλαδή οι αφίξεις, οι διανυκτερεύσεις και οι συναλλαγματικές εισπράξεις εξελίσσονται ανοδικά. Η Ελλάδα με τα 10.000.000 αφίξεων ανά έτος αυξάνει περίπου το 2,2% του παγκόσμιου τουρισμού και το 6,6% του τουρισμού της μεσογείου. Ο Ελληνικός χώρος φαίνεται να παίζει σημαντικό ρόλο στο τουρισμό της βορειοανατολικής μεσογείου. Ανάμεσα στα κράτη της περιοχής αυτής η Ελλάδα κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο, περίπου το 15% του τουρισμού. Υπολογίζεται ότι ο αριθμός των κρεβατιών στην περιοχή της μεσογείου είναι 1.000.000 ενώ τα απαιτούμενα είναι 11.000.000. Σχετικά με το μέλλον στα 2025 οι προβλέψεις προβλέπουν τον αριθμό των τουριστών που θα μετακινούνται προς τις μεσογειακές χώρες σε 50.000.000 περίπου και 350.000.000 περίπου προς τις μεσογειακές ακτές. Παρά το ότι συνεχώς η τουριστική αγορά της μεσογείου εμπλουτίζεται με νέες αγορές, οι προβλέψεις για το 2025 θέλουν την Γαλλία, Ιταλία και την Ισπανία να εξακολουθούν να κατέχουν την πρώτη θέση στο τουρισμό της μεσογείου.

Το 1993 το μερίδιο του ελληνικού τουρισμού στο ΑΕΠ ήταν της τάξης του 8%, ενώ οι τουριστικές εισροές σε συνάλλαγμα αντιστοιχούσαν στο 41% του συνόλου των άδηλων πόρων. Παρατηρητικό είναι ότι στο τομέα του τουρισμού απασχολείται το 10,6% του πληθυσμού της χώρας, ποσοστό υψηλότερο από το διεθνή μέσο όρο.

Απαραίτητο είναι να αναφερθεί ότι οι κύριες χώρες πηγές τουρισμού για την Ελλάδα είναι η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, Γαλλία, Ολλανδία και ΗΠΑ. Με την σταδιακή μείωση της τουριστικής κίνησης από τις ΗΠΑ, η Ελλάδα γίνεται σχεδόν αποκλειστικά προορισμός για Ευρωπαίους. Οι έξι αυτές χώρες μαζί με την Ιαπωνία και τον Καναδά, αποτελούν τους οκτώ πρώτους του παγκόσμιου τουρισμού.

Πριν τους Ολυμπιακούς αγώνες 2004 : (2002)

Είναι διάχυτη η αισιοδοξία πως ακόμα και σε διάστημα 2 μόλις ετών πριν από την οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, αν υπάρξει συντονισμός και συνεργασία, ο τουρισμός μπορεί ακόμα να αποκομίσει οφέλη. Οπωσδήποτε, μεγάλη βαρύτητα των προσπαθειών που πρέπει να καταβληθούν εφεξής, θα πρέπει να δίνεται και στην μετά-ολυμπιακή περίοδο.

Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες Αθήνα 2004: (2005)

Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και το αποτέλεσμα της αναβάθμισης της πρωτεύουσας υπήρξε σοβαρός παράγοντας στην άνοδο του τουρισμού. Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων, τον Μαΐου 2005 σε νέα έκθεσή του, εκτιμά ότι το καλοκαίρι του 2005 η άφιξη αλλοδαπών τουριστών θα ξεπεράσει κατά 5%-6% την τουριστική κίνηση της ίδιας περιόδου του 2004. Όμως οι ενδείξεις του δεν είναι ακόμα καθοριστικές. Για το 2004 το Ινστιτούτο αναφέρει ότι ήταν ένα καλό τουριστικό έτος, καθώς υπήρξε αύξηση 9% στα συναλλαγματικά έσοδα. Το ΙΤΕΠ υποδιόκει την καλή τουριστική χρονιά στους Ολυμπιακούς Αγώνες, δηλαδή στην αύξηση των τιμών και της πληρότητας των ξενοδοχειακών κλινών στην περιοχή της πρωτεύουσας, ίσως και της Θεσσαλονίκης. Αυτό δεν συμβαίνει για την περιφέρεια διότι η κατάσταση ήταν ελάχιστα βελτιωτική, αφού οι διανυκτερεύσεις μειώθηκαν με ρυθμό υψηλότερο του 5%, ενώ οι τιμές όχι μόνο δεν αυξήθηκαν για να καλύψουν τον πληθωρισμό, αλλά σε πολλές περιπτώσεις μειώθηκαν. Το Ινστιτούτο έκανε λόγο για «διπολικό χαρακτήρα» της τουριστικής δραστηριότητας και παράλληλα για «δραματική υποχώρηση του βαθμού διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, εξαιτίας και της υπερτιμής του ευρωπαϊκού νομίσματος». Σύμφωνα με το Ινστιτούτο, ο βαθμός οπισθοδρόμησης της τουριστικής Ελλάδος φάνηκε όχι μόνο από την μείωση των αφίξεων και των διανυκτερεύσεων, που καταγράφηκαν επί τέσσερα συναπτά έτη αλλά και από ένα άλλο γεγονός: η Ελλάδα, στο έτος που ανακηρύχθηκε ως το καλύτερο της τριακονταετίας για τον παγκόσμιο τουρισμό, σημείωσε μείωση στις αφίξεις και τις κρατήσεις. Τώρα εκτιμήσεις για το μέλλον είναι περισσότερο αισιόδοξες και σ' αυτό αναμένεται να συμβάλλουν τέσσερις παράγοντες οι οποίοι είναι :

- ♦ η προβολή της χώρας στο εξωτερικό μέσω των Ολυμπιακών Αγώνων

- ◆ η πρόσφατη διαφημιστική εκστρατεία του ΕΟΤ.
- ◆ η αναβάθμιση της Αθήνας σε έκταση και αισθητική.
- ◆ η αδυναμία της Τουρκίας να ανταποκριθεί στις αυξημένες αφίξεις.

Οι αδυναμίες του ελληνικού τουρισμού

Οι αδυναμίες του ελληνικού τουρισμού είναι γεγονός. Μπορεί η Ελλάδα να είναι μια χώρα με ιδιόμορφο κλίμα και ωραίες παραλίες αλλά δεν παύει να έχει ελλιπές οργανωτικό τουριστικό σύστημα, κακή σχέση με άλλες παράλιες ανταγωνίστριες χώρες από διάφορα θέματα όπως τουριστικά καταλύματα και λοιπή υποδομή αλλά και σε ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών. Σχετικά με το αν αντιμετωπίζει ή όχι κρίση ο ελληνικός τουρισμός και τι είδους κρίση, οι απόψεις διαφοροποιούνται. Ολλοί, εκτιμούν πως πρόκειται περί ύφεσης, άλλοι πιστεύουν πως πρόκειται περί βαθιάς και ουσιαστικής κρίσης, από την οποία ο ελληνικός τουρισμός δεν θα εξέλθει σύντομα. Όλοι ωστόσο συμφωνούν ότι υπήρξε σημαντική μείωση αφίξεων και εσόδων από τον τουρισμό κατά το τρέχον έτος και αναμένεται ένα αρκετά δύσκολο νέο έτος.

Το σημείο που όλοι οι ερωτηθέντες συμφώνησαν είναι η ύπαρξη σειράς εξωτερικών – είτε παροικιακών είτε συγκυριακών παραγόντων – από τη μία αλλά και σειράς ενδογενών, διαρθρωτικών, δομικών και γνωστών – άλλων προβλημάτων από την άλλη που επέδρασαν στην πορεία του ελληνικού τουρισμού.

- ⊕ Ο καταλυτικός ρόλος της 11 Σεπτεμβρίου (2002), στην παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα και την συμπεριφορά των τουριστών / ταξιδιωτών.
- ⊕ Η οικονομική ύφεση σε πολλές χώρες της ευρωζώνης, ιδιαίτερα στην Γερμανία από όπου προέρχεται ο κύριος όγκος αφικνούμενων τουριστών.
- ⊕ Η διασπορά του τουρισμού σε νέες αγορές, ανά τον κόσμο και οι πολλές ανακατατάξεις στην διεθνή τουριστική σκηνή.
- ⊕ Ο σκληρός διεθνής ανταγωνισμός.
- ⊕ Η μονοπωλιακή διάρθρωση της τουριστικής αγοράς.
- ⊕ Το «σκληρό» ευρώ.

α παραπάνω συμπληρώνουν από ελληνικής πλευράς :

- Η έλλειψη σταθερής , προγραμματισμένης και μακρόπνοης ελληνικής τουριστικής πολιτικής και στρατηγικής.
- Η έλλειψη ηγετών με εξειδικευμένες γνώσεις και πολιτική βούληση , στα ηνία του τουρισμού , οι οποίοι θα αναγνώριζαν τον ρόλο του τουρισμού και θα ενίσχυαν την ελληνική τουριστική δραστηριότητα και επιχειρηματικότητα.
- Η έλλειψη αποτελεσματικού μηχανισμού αντιμετώπισης κρίσεων και εκτάκτων αναγκών και η απουσία εναλλακτικών σεναρίων έκτακτης ανάγκης.
- Η ακαμψία του κρατικού μηχανισμού , η πολυδιάστατη φύση του υπουργείου ανάπτυξης και οι συνεχείς ανασχηματισμοί και αλλαγές προσώπων και πρακτικών – στις ηγετικές θέσεις του τομέα.
- Η έλλειψη συντονισμού συναρμοδίων, για πολλά θέματα υπουργείων και υπηρεσιών.
- Η πολυπλοκότητα διαφορετικών νομικών και θεσμικών πλαισίων, που ενίοτε εμπλέκονται μεταξύ τους και παρεμποδίζουν ή αναιρούν το ένα το άλλο.
- Η δυσκολία ουσιαστικής και μακρόπνοης συνεργασίας του δημοσίου με το ιδιωτικό τομέα σε θέματα χάραξης τουριστικής πολιτικής , αλλά και σε θέματα διαφήμισης και προβολής της χώρας.
- Τα προβλήματα και οι ελλείψεις της δημόσιας υποδομής και της προσφοράς υπηρεσιών από τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Ο κατακερματισμός και η αποδιοργάνωση του ΕΟΤ.
- Τα οργανωμένα συμφέροντα, ο κομματισμός , οι πολιτικές σκοπιμότητες.
- Ο αργός ρυθμός εκσυγχρονισμού της χώρας.
- Η μη ορθολογική και αποτελεσματική αξιοποίηση των Κ.Π.Σ. , οι χαμηλές απορροφήσεις των κονδυλίων, ο αποκλεισμός πολλών τουριστικών επιχειρήσεων από ορισμένα μέτρα.
- Οι κακές δημόσιες σχέσεις της χώρας στα τουριστικά θέματα.
- Η γραφειοκρατία και παραγραφειοκρατία.
- Πλήθος προβλημάτων με χωροταξικά σχέδια, κτηματολόγιο , προστασία περιβάλλοντος.
- Η ύπαρξη πολλών επιμελητηρίων και φορέων και όχι ενός , ίσως , φορέα / οργάνου που να ενσωματώνει τους επιμέρους τουριστικούς κλάδους.
- Συνεχής μείωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.
- Το υπάρχον φορολογικό πλαίσιο , τα κίνητρα αντικίνητρα του αναπτυξιακού νόμου.
- Η αδυναμία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στις εξελίξεις και να ενισχυθούν ουσιαστικά ώστε να ανταποκριθούν στον ανταγωνισμό.λ

➤ Η εξάρτηση από τους ξένους tour operators και τα συμφέροντα τους – και παράλληλα η αδυναμία της χώρας να απεγκλωβιστεί από αυτά.

4. Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1995-2004 ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Το 1995 αποτελεί το προειδοποιητικό καμπανάκι για το ελληνικό τουρισμό. Χωρίς υποδομή, προγραμματισμό στην τιμολογιακή πολιτική, με ανεπαρκή προβολή και έρμαιο συμφερόντων κομματικών και επιχειρηματικών καθιστούν ανέφικτη την χάραξη και την υλοποίηση της όποιας τουριστικής πολιτικής. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας, οι διανυκτερεύσεις το τρίμηνο Απριλίου – Ιουνίου μειώθηκαν κατά 6,2% ενώ στο ίδιο χρονικό διάστημα οι αφίξεις με πτήσεις charter στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας μειώθηκαν κατά 5,0%. Τον Ιούνιο μόνο οι διανυκτερεύσεις μειώθηκαν κατά 6,9% και οι αφίξεις με πτήσεις charter 4,7%. Η Κρήτη μοιάζει να δέχεται το μεγαλύτερο πλήγμα. Κάθετη υποχώρηση διανυκτερεύσεων κατά 17,7% με κορυφαίο το Ηράκλειο όπου η πτώση φθάνει στο 21,9%. Πρωταγωνιστικό ρόλο κατέχει η Αθήνα με πτώση στις πτήσεις charter 18,6% και με πιο συγκρατημένη πτώση το Ηράκλειο με 4,7%. Όσο αφορά τις πληρότητες των ξενοδοχειακών μονάδων, ο μέσος όρος τον Ιούνιο διαμορφώθηκε στο 77,8%, έναντι 83,64% τον Ιούνιο του 1994. το τρίμηνο Απριλίου – Ιουνίου μας επισκέφτηκαν 82.000 τουρίστες λιγότεροι. Οι προβλέψεις κυμαίνονται από 1,5 εκατομμύριο έως 3 εκατομμύρια ξένους τουρίστες λιγότερους το 1995 σε σχέση με το 1994. Το πλήγμα το έχουν δεχθεί τόσο οι μονάδες των υψηλών κατηγοριών, όσο και των χαμηλότερων. Οι πρώτες σε κάποια στιγμή εμφάνισαν σχετικά υψηλή πληρότητα η οποία όμως οφειλόταν σε εκπτώσεις της τελευταίας στιγμής που έφθαναν το 50%-80% της αρχικής τιμής τους.

Λόγοι που συντέλεσαν στην πτώση

- ⌘ Απότομη αύξηση των τιμών
- ⌘ Ανεπαρκή διαφημιστική προβολή της χώρας
- ⌘ Ελλείψεις στην τουριστική υποδομή(κακά αεροδρόμια, πλημμελής εξυπηρέτηση)
- ⌘ Ανικανότητα κεφαλαιοποίησης των κερδών του 1994
- ⌘ Ανυπαρξία επενδύσεων

παραίτητες παρεμβάσεις

- ⊗ Σταθερή πολιτική (ιδιωτικές και κρατικές επενδύσεις σε έργα υποδομής).
- ⊗ Διαφήμιση και προβολή (σύγχρονες μεθόδους μάρκετινγκ και επαρκή χρηματοδότηση).
- ⊗ Συνεχής έλεγχος των υπηρεσιών που προσφέρονται και της παραξενοδοχίας.
- ⊗ Σταθερή τιμολογιακή πολιτική, η οποία να λαμβάνει υπόψη της την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού προϊόντος ,στις συνθήκες της ελεύθερης αγοράς.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΥΤΩΝ ΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ. ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ.

Οι ανταγωνίστριες για την Ελλάδα χώρες , Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γιουγκοσλαβία , και Τουρκία χαρακτηρίζονται από τα εξής:

- ⊗ Έχουν ζήτηση από τις ίδιες χώρες πηγές μαζικού τουρισμού.
- ⊗ Προσφέρουν παρεμφερή τουριστικά πακέτα, μεσογειακού τύπου.
- ⊗ Οι τρεις πρώτες συμμετέχουν με την Ελλάδα στο ενδοκοινοτικό τουριστικό ανταγωνισμό.
- ⊗ Οι 2 πρώτες αποτέλεσαν για την Ελλάδα ανταγωνίστριες χώρες της πρώτης γενιάς ενώ τώρα λόγω οικονομικής ανάπτυξης σταδιακά μετατρέπονται σε χώρες πηγές τουρισμού.
- ⊗ Η Γιουγκοσλαβία και η Τουρκία είναι περισσότερο ανταγωνιστικές γιατί είναι σχετικά συγκρίσιμες με την Ελλάδα, λόγω περιβαλλοντικών ομοιοτήτων και σχεδόν ίσης χρονοαπόστασης από τις κύριες αγορές.
- ⊗ Σημειώνεται ότι η Γιουγκοσλαβία υπήρξε παράλληλα και χώρα πηγή οδικού τουρισμού με επίκεντρο την βόρεια Ελλάδα.
- ⊗ Η Τουρκία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα ήταν από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες τουριστικά χώρες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

τουριστική Πολιτική – Προοπτικές

Στόχος της Ελληνικής τουριστικής πολιτικής , είναι να περιορίσει τη σημερινή εξάρτηση από το μικρό αριθμό των αγορών της Ευρώπης , με άνοιγμα προς τις χώρες πηγές υψηλότερου

εισοδηματικού επιπέδου. Δεδομένου ότι το τυποποιημένο μεσογειακό πακέτο προσφέρεται στις ίδιες περίπου τιμές από τις γειτονικές χώρες, η προσπάθεια αντιμετώπισης του τουριστικού ανταγωνισμού είναι εξαιρετικά δύσκολη. Οι εναλλακτικές επιλογές της πολιτικής για το τουριστικό μέλλον της Ελλάδας είναι είτε η διατήρηση της σημερινής θέσης, ως χώρες μαζικού τουρισμού, είτε η αναζήτηση νέας θέσης στο μεσογειακό καταμερισμό του τουριστικού έργου.

Επιπτώσεις της εναλλακτικής αυτής πολιτικής είναι ότι με δεδομένα τα διαρθρωτικά προβλήματα του ελληνικού τουρισμού η πρώτη επιλογή θα ωθήσει τους δείκτες εποχικότητας της ζήτησης και γεωγραφικής συγκέντρωσης της προσφοράς σε οριακές τιμές, ενώ η δεύτερη απαιτεί ειδικές επενδύσεις υποδομής και δαπανηρή διαφημιστική εκστρατεία διάρκειας μέχρι το προϊόν να επικρατήσει στην αγορά.

Προϋπόθεση επιτυχίας της δεύτερης επιλογής είναι η συλλογική προσπάθεια όλων των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού φορέα που συμμετέχουν στην παραγωγή του τουριστικού προϊόντος. Ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να επιδιώξει την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και του εμπλουτισμού της προσφοράς, ενώ οι φορείς του δημοσίου τομέα θα πρέπει να επιδιώξουν την υλοποίηση μέτρων πολιτικής και έργων υποδομής για την προώθηση εκείνων των μορφών τουρισμού που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της τουριστικής πολιτικής, όπως είναι ο ποιοτικός τουρισμός, η επικράτηση ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες και γενικότερα η ανάπτυξη της Ελλάδας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μια χώρα ανταγωνίζεται τουριστικά την Ελλάδα όταν εξαρτάται από τον τουρισμό, όταν έχει περισσότερες ομοιότητες παρά διαφορές με αυτή και όταν έχει την ίδια τουριστική πελατεία. Κοινό χαρακτηριστικό για όλες σχεδόν τις ανταγωνίστριες χώρες είναι ότι σημαντικό κομμάτι της ζήτησης προέρχεται από την Ευρώπη και ειδικότερα από την Γερμανία ή το Ηνωμένο Βασίλειο και από τις κατά περίπτωση όμορφες χώρες. Όσο αναφορά την πρωτογενή (φύση και ιστορία) και την παραγόμενη (τουριστικές επιχειρήσεις) προσφορά, χαρακτηριστικά είναι ότι οι ομοιότητες μεταξύ των συγκεκριμένων χωρών είναι περισσότερες από τις διαφορές. Για την Ελλάδα ο ανταγωνισμός προς την Γιουγκοσλαβία και την Τουρκία μπαίνει σε προτεραιότητα. Ο λόγος είναι ότι η Ιταλία και Ισπανία σταδιακά αποτουριστικοποιούνται, ενώ η Πορτογαλία είναι τουριστικά οριακή. Η Γιουγκοσλαβία μετά τις τελευταίες εξελίξεις είναι πιθανό να υποστεί παροδική τουριστική περιθωριοποίηση, έτσι μόνη ανταγωνίστρια χώρα για την Ελλάδα παραμένει προς το παρόν η Τουρκία και μετά έρχονται οι χώρες της νότιας μεσογείου. Δεν πρέπει να υποτιμηθεί το γεγονός ότι Γιουγκοσλαβία και η Τουρκία είναι δύο χώρες με τεράστιο αναξιοποίητο τουριστικό δυναμικό, το οποίο ύστερα από κατάλληλη προετοιμασία αν πέσει στην αγορά θα επηρεάσει αποφασιστικά την

εσόγειο. Αυτό βέβαια θα συμβεί με την Τουρκία στο άμεσο μέλλον και με την Γιουγκοσλαβία στο νώτερο.

- Αληθεύει ότι οι ε/τ σχέσεις είναι από τη φύση τους συγκρουσιακές, για βαθύτερους ιστορικούς και άλλους λόγους, και δεν μπορεί να υπάρξει οριστική βελτίωση;

Είναι γεγονός ότι ιστορικοί λόγοι και η σημαντική διαφορά απόψεων μεταξύ των δύο χωρών ως προς τη διεθνή νομιμότητα με την εκδήλωση από πλευράς Τουρκίας σειράς μονομερών ενεργειών αναθεώρησης του διεθνούς νομικού καθεστώτος του Αιγαίου και κατάλυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οριοθετούν ένα αντιπαραθετικό πλαίσιο ε/τ σχέσεων. Η χώρα μας, από πλευράς της, ανεκτιμώντας τα χρονίζοντα προβλήματα υιοθέτησε τολμηρή προσέγγιση των ελληνοτουρκικών σχέσεων στοχεύοντας στη δρομολόγησή τους σε ένα πλαίσιο καλής γειτονίας, που διέπεται από διεθνώς ισχύοντες κανόνες δικαίου. Το 1999 εγκαινιάστηκε μία διαδικασία προσέγγισης Ελλάδος-Τουρκίας, τόσο σε διμερές επίπεδο, όσο και στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής προοπτικής της γείτονος, την οποία η χώρα μας σταθερά υποστηρίζει. Η υιοθέτηση από την Τουρκία διεθνούς συμπεριφοράς σύμφωνης με το Διεθνές Δίκαιο και τις αρχές της καλής γειτονίας και της συμφιλίωσης, στις οποίες δράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, θα θέσουν τις διμερείς σχέσεις σε τροχιά σταθερής βελτίωσης και θα βοηθήσουν να ξεπεραστούν οριστικά οι αντιπαραθέσεις του παρελθόντος.

- Ποια είναι τα σημεία τριβής στις ε/τ σχέσεις;

Από το 1973 μέχρι σήμερα η Τουρκία αμφισβητεί κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας και επιδιώκει την αναθεώρηση του νομικού καθεστώτος στο Αιγαίο.

Πιο συγκεκριμένα, η Τουρκία αμφισβητεί:

- α) το δικαίωμα υφαλοκρηπίδας, των ελληνικών νήσων, παρότι αυτό αποτελεί ρητή πρόβλεψη του Διεθνούς Δικαίου.
- β) την ελληνική κυριαρχία επί νήσων και βραχονησίδων προβάλλοντας την καινοφανή θεωρία των "γκρίζων ζωνών".
- γ) το εύρος του ελληνικού εναερίου χώρου, προβαίνοντας σε καθημερινές παραβιάσεις του με τα μαχητικά της αεροσκάφη, ενώ παράλληλα αρνείται να υποβάλει σχέδια πτήσης των στρατιωτικών αεροσκαφών της εντός του F.I.R. Αθηνών, κατά παράβαση των σχετικών

κανόνων του ICAO περί πολιτικό-στρατιωτικού συντονισμού, χάριν ασφάλειας της διεθνούς αεροπλοΐας.

- ▣ δ) το απορρέον από το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας (συμβατικό και εθιμικό) δικαίωμα της Ελλάδας να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα, Την αμφισβήτηση αυτή συνοδεύει με «απειλή πολέμου», στη περίπτωση που η Ελλάς ασκούσε το νόμιμό της αυτό δικαίωμα.
- ▣ ε) το στρατιωτικό καθεστώς των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου. Τα περισσότερα νησιά του βορείου αιγαίου όπως η Λήμνος και η Χίος έχουν στρατιωτικές βάσεις.

- Ποιες είναι οι ελληνικές θέσεις ως προς τα σημεία τριβής;

Το στρατιωτικό καθεστώς των ελληνικών νησιών του Αν. Αιγαίου δεν είναι ενιαίο και διέπεται από διαφορετικές Διεθνείς Συμφωνίες: για τα νησιά Λήμνο και Σαμοθράκη από τη Σύμβαση της Λωζάννης για τα Στενά του 1923, η οποία αντικαταστάθηκε με τη Σύμβαση του Montreux του 1936, και για τα νησιά Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο και Ικαρία από τη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης του 1923 και για τα Δωδεκάνησα από τη Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων του 1947. Η Τουρκία είναι η μόνη χώρα που ζητεί την αποστρατικοποίηση των “νήσων του Ανατολικού Αιγαίου”, χωρίς καμία διάκριση, παραβλέποντας σκοπίμως ότι τα ελληνικά αυτά νησιά διέπονται από διαφορετικά καθεστώτα όσον αφορά στους εξοπλισμούς.

Πιο συγκεκριμωτά:

Λήμνος και Σαμοθράκη:

Η αποστρατικοποίηση των ελληνικών νησιών Λήμνου και Σαμοθράκης- η οποία μαζί με την αποστρατικοποίηση των Δαρδανελλίων, της Θάλασσας του Μαρμαρά και του Βοσπόρου, καθώς και της Στενής και των τουρκικών νησιών Ίμβρου (Gökceada), Τενέδου (Bozcaada) και Λαγουσών (Lagusan), αρχικώς προεβλέπετο από τη Σύμβαση της Λωζάννης για τα Στενά του 1923- αντικαταστάθηκε από τη Σύμβαση του Montreux του 1936- η οποία, όπως ρητώς μνημονεύεται στο προοίμιο της αντικατέστησε στο σύνολό της την προαναφερόμενη Σύμβαση της Λωζάννης.

Το καθεστώς των νησιών Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ικαρίας

Όσον αφορά τα προαναφερόμενα νησιά, πουθενά στη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης δεν προβλέπεται ότι αυτά θα τελούν υπό καθεστώς αποστρατικοποίησεως. Η Ελληνική Κυβέρνηση

αλαμβάνει μόνον την υποχρέωση, σύμφωνα με το Άρθρο 13 της Συνθήκης Ειρήνης της Λοζάννης, να μην εγκαταστήσει εκεί ναυτικές βάσεις ή οχυρωματικά έργα.

Από την άλλη πλευρά, το ίδιο άρθρο επιτρέπει στην Ελλάδα να διατηρεί συνήθη αριθμό αλειτουργών για τη στρατιωτική θητεία στρατιωτών, οι οποίοι δύνανται να εκπαιδεύονται επί τόπου, καθώς επίσης και δυνάμεων Χωροφυλακής και Αστυνομίας.

Πέραν των ανωτέρω, είναι ιδιαίτερος σημαντικό να επισημανθεί ότι η Ελλάδα, όπως οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο, δεν παραιτήθηκε ποτέ από το φυσικό της δικαίωμα για άμυνα σε περίπτωση απειλής στρεφόμενης κατά των νησιών της ή οποιουδήποτε άλλου μέρους της επικράτειας της, τη στιγμή μάλιστα που υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι, κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, η Τουρκία ενεργεί κατά τρόπον ασυνεπή και κατά παράβαση των διατάξεων του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

- Τί είναι η ελληνο-τουρκική προσέγγιση;

Η ελληνοτουρκική συνεργασία αναπτύσσεται σε ευρύ φάσμα τομέων και αποβλέπει στην επέκταση κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας. Η προσέγγιση αυτή έχει τεθεί σε συστηματικό πλαίσιο που διέπεται από σημαντικό αριθμό διμερών συμφωνιών σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως πολιτιστικές σχέσεις, τουρισμός, περιβάλλον, καταπολέμηση του εγκλήματος, οικονομικές και εμπορικές σχέσεις, ενέργεια, γεωργία και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

- Ποιες είναι οι προοπτικές των ε/τ σχέσεων; Ελληνικές εκτιμήσεις.

Η Ελλάδα υποστηρίζει σταθερά την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Ο ρυθμός, όμως αλλά και η κατάληξη της ευρωπαϊκής πορείας της γείτονας, εξαρτώνται πρωτίστως από την ίδια. Στο πλαίσιο αυτό η χώρα μας στηρίζει ενεργά τις πολιτικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις που έχει αναλάβει η τουρκική κυβέρνηση στην κατεύθυνση αυτή. Αναμένει, παράλληλα, από την Τουρκία την υιοθέτηση διεθνούς συμπεριφοράς σύμφωνης με τις αρχές της καλής γειτονίας και της αμοφιλίας, στις οποίες εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, και γενικότερα με τους κανόνες, τις αρχές και τις αξίες της ευρωπαϊκής οικογένειας. Ελπίζεται ότι η προσέγγιση της Τουρκίας με την Ευρώπη αλλά και η εμπάθουση και διεύρυνση της διμερούς συνεργασίας και η ειλικρινής

ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των δύο χωρών μέσω συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την ταχύτερη δυνατή εξομάλυνση των διμερών σχέσεων.

Το Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III A / Ελλάδα - Τουρκία 2003-2006 καλείται να υποστηρίξει τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Το Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III A / Ελλάδα - Τουρκία 2000-2006 καλείται να υποστηρίξει τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Έχει στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την υπερπήδηση των εμποδίων που υφίστανται στη συνοριακή περιοχή. Οι επιλέξιμες περιοχές εφαρμογής του Προγράμματος είναι το σύνολο των γειτονικών περιοχών των δύο χωρών. Η αναπτυξιακή στρατηγική για τη διασυνοριακή περιοχή, καθορίστηκε βάσει των συμπερασμάτων αλληπάλλληλων συσκέψεων μεταξύ των δύο εταίρων, σε εθνικό, περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο κατά το προκαταρκτικό στάδιο της εκπόνησης του προγράμματος. Στις συσκέψεις αυτές εκπροσωπήθηκαν όλοι οι κοινωνικοοικονομικοί εταίροι, τα εμπορικά επιμελητήρια, βιομηχανικοί και λοιποί σύνδεσμοι, ΜΚΟ κλπ. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής, συνεκτιμήθηκαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των επιλέξιμων περιοχών εκατέρωθεν των συνόρων, που οδήγησαν στην αναγκαιότητα θεώρησης των εξής παραγόντων που καθορίζουν τους στόχους του Προγράμματος:

Τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής (μεγάλοι ορεινοί όγκοι, μικρά απομονωμένα χωριά) που εμποδίζουν την επικοινωνία μεταξύ των περιοχών εκατέρωθεν των συνόρων.

Την παραδοχή ότι η ανάπτυξη των οικονομιών των επιλέξιμων συνοριακών περιοχών θα υποτρέφει την ενδεχόμενη περιθωριοποίηση και εγκατάλειψή τους και θα συντελέσει στην ένταξή τους τόσο εντός των αντίστοιχων εθνικών συνόρων όσο και στον ενιαίο Ευρωπαϊκό χώρο.

Την ανάγκη προστασίας και διαχείρισης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής, ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής άμεσα και έμμεσα (μέσω της συμβολής στην οικονομική ανάπτυξη).

Πε βάση τα παραπάνω ο επιχειρησιακός στόχος του Προγράμματος

αναβάθμιση της διασυνοριακής περιοχής σε επίπεδο υποδομών και η ανάπτυξη διασυνοριακών συνεργασιών σε όλους τους κοινωνικοοικονομικούς τομείς.

επιχειρησιακός στόχος αυτός συνάδει με το γενικό στρατηγικό στόχο της ανάδειξης της περιοχής ως πυρήνα παγίωσης της ειρήνης και της αναπτυξιακής διαδικασίας στην Ανατολική Βαλκανική χερσόνησο και το Αιγαίο Πέλαγος. Ειδικότερα, οι ειδικοί στόχοι οι οποίοι θα υλοποιήσουν τη στρατηγική και θα οδηγήσουν στην επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων, είναι οι εξής:

Βελτίωση της προσπελασιμότητας και της επικοινωνίας

Ενίσχυση της οικονομικής δραστηριοποίησης και της ανάληψης πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της ανεργίας

Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι τρεις προαναφερθέντες στόχοι του Προγράμματος θα υλοποιηθούν μέσω παρεμβάσεων που υλοποιούνται στους ακόλουθους 4 Άξονες Προτεραιότητας και 12 Μέτρα.

ΕΞΟΝΑΣ 1. ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1 Υποδομές μεταφορών και διασυνοριακών δικτύων

2 Ασφαλής και σύννομη διακίνηση προσώπων και αγαθών

ΕΞΟΝΑΣ 2 – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1 Ενίσχυση της διασυνοριακής επιχειρηματικότητας

2 Συνεργασία φορέων για την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας

3 Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού

4 Ανθρώπινοι πόροι και προώθηση της απασχόλησης

ΕΞΟΝΑΣ 3-ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ / ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1 Προστασία της υγείας

2 Προστασία, ανάδειξη και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος

3 Ανάδειξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων

4 Συνεργασία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας

ΜΕΡΟΣ 4 – ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

1 Διαχείριση του Προγράμματος

2 Τεχνική υποστήριξη

Η αναπτυξιακή στρατηγική του προγράμματος INTERREG III /Α Ελλάδα – Τουρκία είναι συνεπής προς το Σχέδιο Ανάπτυξης 2000-2006 για την Ελλάδα. Επίσης η στρατηγική του προγράμματος harmonίζεται με τις Κοινοτικές Πολιτικές για την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση, την ποιότητα και το περιβάλλον.

(από www.istoselides.gr)

ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΥΤΩΝ ΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ. Η ΦΕΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ορισμός της Τουριστικής Πολιτικής

Είναι οι εσκεμμένες και συστηματικές δράσεις και ενέργειες από πλευράς του κράτους για την ποιοτική ανάπτυξη του τουρισμού και της τουριστικής οικονομίας.

Βασικά συστατικά τουριστικής πολιτικής

Πρώτον, είναι οι φορείς της τουριστικής πολιτικής που αποτελούν αναμφισβήτητα το σημαντικότερο μέρος της και βοηθούν και συμμετέχουν από κοινού για το καθορισμό των στόχων και την εκλογή των μέτρων με τα οποία θα επιτευχθούν οι στόχοι.

Δεύτερον, οι στόχοι της τουριστικής πολιτικής αποτελούν τους σκοπούς των τουριστικών φορέων που δεν είναι πάντα επιθυμητοί κοινωνικά (αποδεκτοί).

Τρίτον, τα μέτρα της τουριστικής πολιτικής που με τα οποία γίνεται η επίτευξη των στόχων.

Τέταρτον, το πρόγραμμα της τουριστικής πολιτικής είναι ο συνδυασμός των στόχων και μέτρων της τουριστικής πολιτικής.

Οι φορείς της τουριστικής πολιτικής

- × Κοινοβούλιο
- × Κυβέρνηση
- × Κεντρική διοίκηση
- × Τοπική αυτοδιοίκηση(δήμοι, νομαρχίες , κοινότητες).
- × Δικαστήρια
- × Πολιτικά κόμματα
- × Οργανωμένες ομάδες συμφερόντων
- × Οι ειδικοί σύμβουλοι
- × Υπερεθνικοί οργανισμοί
- × Περιφέρειες
- × Άλλοι οργανισμοί όπως ΗΑΤΤΑ , ΤΕΔΚ κτλ.

Η νέα τουριστική αντίθετα σημερινή διαμετρικά πολιτική χαρακτηρίζουν:

- ⊗ Η αντίληψη μιας αρμονικής συνύπαρξης του τουριστικού κλάδου με τους άλλους τομείς της οικονομίας και
- ⊗ Η θεμελιακή αρχή της μεγιστοποίησης της οικονομικής , πολιτιστικής , κοινωνικής και οικολογικής ωφέλειας , που προκαλεί μια ορθολογικά προγραμματισμένη τουριστικά ανάπτυξη.

Στον τουρισμό, σαν κλάδο , δεν δίνουμε καμιά προτεραιότητα και κανένα προβάδισμα σε σχέση με τους άλλους τομείς της οικονομίας. Σαν ορθολογική χαρακτηρίζουμε την συμπεριφορά των κρατικών και ιδιωτικών φορέων , που κάτω από δοσμένες συνθήκες και με προκαθορισμένους στόχους και περιορισμούς , πετυχαίνει άριστες ή μέγιστες ωφέλειες και αποτελέσματα.

Βασικές επιδιώξεις και στόχοι της τουριστικής πολιτικής

- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.
- Η αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών και η παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη νέων πηγών τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Η χωροταξική κατανομή της τουριστικής ζήτησης και προσφοράς.

- Η άμβλυνση και ενίσχυση του εσωτερικού και κοινωνικού τουρισμού.
- Η προώθηση του προγράμματος των παραδοσιακών οικισμών και η εντατική προβολή τους.
- Η ενίσχυση μικρών μονάδων ενταγμένων στο περιβάλλον και η δημιουργία κέντρων παραδοσιακής βιοτεχνίας.
- Η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου, η διοικητική και περιφερειακή αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Ε.Ο.Τ.
- Η διαρκής, εντατική και επίκαιρη διαφήμιση.

Για να υλοποιηθούν όλα αυτά, η στρατηγική της τουριστικής μας ανάπτυξης, στηρίχθηκε στην θεωρία του συστήματος και στις τρεις παρακάτω αρχές :

- Στην αρχή της συνεργασίας
- Στην αρχή της συλλογικής απόφασης
- Στην αρχή της πολιτικής του συντονισμού

έννοια της φέρουσας ικανότητας

Είναι ο δείκτης που αναφέρει το πόσο μπορεί να αντέξει μια τουριστική περιοχή από την εισροή τουριστών. Αν η φέρουσα ικανότητα είναι > από την εισροή τουριστών θα υπάρξουν περιβαλλοντολογικές επιδράσεις. Είναι αρχή θεμελιώδη για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

έννοια της αειφόρου ανάπτυξης

Η αειφόρος ανάπτυξη είναι η συμβιβαστική σχέση μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης καιυτόχρονα προστασία της φύσης, η λεγόμενη βιώσιμη ανάπτυξη. Η υπέρμετρη οικονομική ανάπτυξη οδηγεί σε εξάντληση πόρων, σε μόλυνση του περιβάλλοντος και σε εκμετάλλευση των φυσικών συστημάτων.

α βασικά συστατικά της φέρουσας ικανότητας και της αειφόρου ανάπτυξης

1. Την διάκριση συνηθών και ευαίσθητων οικοσυστημάτων, τα οποία μπορούν να ανεχθούν μόνο ήπιες μορφές ανάπτυξης.
2. Την υποχρεωτική θεσμοθέτηση μέτρων και μεθόδων για την μέτρηση της φέρουσας ικανότητας των ανθρωπογενών συστημάτων που τείνουν προς υπερτροφική ανάπτυξη π.χ. του αριθμού και του επιτρεπόμενου μεγέθους του αριθμού των τουριστών.
3. Την αρχή της σταθερής κατάστασης για τα φυσικά συστήματα ατμόσφαιρας, οι φυσικοί παράμετροι των οποίων θα πρέπει να διατηρούνται κάτω από συγκεκριμένα όρια ώστε να μην δημιουργούνται καταστάσεις ρύπανσης.

Αειφόρος ανάπτυξη και τουρισμός

Με τον όρο αειφόρο ανάπτυξη νοείται ο συνδυασμός οικονομικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που επιτρέπει σε μια δραστηριότητα ή σε μια περιοχή να είναι βιώσιμη (να αναπτύσσεται, να εξελίσσεται, να προσαρμόζεται στις καινούργιες συνθήκες, να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις) σε βάθος του χρόνου.

Το ελληνικό τουριστικό προϊόν δεν δείχνει να ανανεώνεται. Παραμένει προσκολλημένο σε παλιά πρότυπα, αυτά που προσφέρει δηλαδή ο μαζικός τουρισμός. Έτσι η ανταγωνιστικότητα επιτυγχάνεται μόνο με πώληση του τουριστικού προϊόντος σε διαρκώς χαμηλότερες τιμές. Τα κέρδη περιορίζονται ασφυκτικά και σε πολλές περιπτώσεις οι τιμές πωλήσεις του ξενοδοχειακού πακέτου δεν καλύπτουν ούτε το κόστος.

Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος φυσικού και δομημένου, που μπορεί να οφείλεται είτε στην υπερβολική τουριστική συγκέντρωση, είτε στην εξωτερίκευση του ιδιωτικού κόστους, είτε σε συνδυασμό των δυο, δεν αποτελεί το μοναδικό προς επίλυση πρόβλημα, αλλά αναπόσπαστο τμήμα του συνολικού προβλήματος.

Τα γενικότερα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονται μόνο με τον έλεγχο των υποδοχέων των πόρων (αέρας, νερό, θάλασσα έδαφος) και με την αύξηση της περιβαλλοντικής αποτελεσματικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά με αλλαγή της στρατηγικής της τουριστικής ανάπτυξης και με την ενσωμάτωση της στην τοπική οικονομία. Επιβάλετε λοιπόν η διατήρηση της πολιτιστικής και οικολογικής ποικιλότητας των περιοχών υποδοχής, εμπλέκοντας τις τοπικές κοινωνίες μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης και διαχειρίσεις. Αυτό θα

επιτευχθεί τόσο με την ανάπτυξη εναλλακτικού, ενεργού τουρισμού βασισμένου στα ειδικά ενδιαφέροντα των τουριστών για το περιβάλλον και τον πολιτισμό, όσο και με την προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας και της περιβαλλοντικής απόδοσης του μαζικού τουρισμού.

Επιβάλλεται λοιπόν η στροφή της πολιτικής προς τον επιλεκτικό τουρισμό με βασικούς άξονες:

- Την προστασία και αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής στην οποία αναπτύσσεται, δημιουργώντας νέες θέσης απασχόλησης για ειδικευμένο προσωπικό
- Την κατανάλωση τοπικών προϊόντων μειώνοντας την ανάγκη για μεταφορές, ενώ συγχρόνως θα συμβάλει στην αποφυγή της έντονης μονοκαλλιέργειας
- Την καλύτερη διάχυση των τουριστικών ροών στο χώρο και στον χρόνο, έτσι ώστε να αποφεύγεται τόσο ο συνωστισμός και η πίεση στους πόρους όσο και η ανάγκη για κατασκευή υποδομών και αναδομών μεγάλου μεγέθους
- Την ανάδειξη και αξιοποίηση των τοπικών πόρων, ιδιαίτερα των φυσικών και των πολιτιστικών, χρησιμοποιώντας τα μέσα που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία
- Την στήριξη της ανάπτυξης αντιρρυπαντικών τεχνολογιών και συμπεριφορών φιλικών προς το περιβάλλον

Παράλληλα είναι πλέον σαφές ότι από την πλευρά της ζήτησης ότι ο μαζικός τουρισμός υφίσταται τον φυσικό νόμο της ωρίμανσης, που υφίστανται όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, χοντάς συμπληρώσει τον κύκλο ζωής του. Έτσι ο μαζικός τουρισμός προκαλεί αρνητικές συνέπειες όχι μόνο στις περιοχές αλλά και στις επιχειρήσεις που είναι ειδικευμένες στην παραγωγή του.

ΟΙ 10 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΩΣΤΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Χρήση των πόρων με τρόπο βιώσιμο
- Μείωση υπερκατανάλωσης και απορριμμάτων
- Διατήρηση κληρονομιάς
- Ενσωμάτωση τουρισμού σε προγραμματισμό
- Υποστήριξη τοπικών οικονομιών

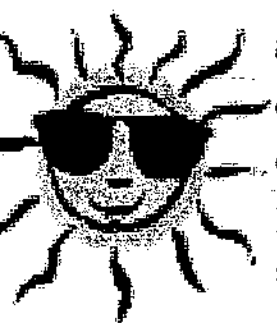
- ✿ Αποδοχή συμβούλων και παραγόντων
- ✿ Συμμετοχή ντόπιων οικονομιών
- ✿ Εκπαίδευση προσωπικού
- ✿ Ευθύνη τουριστικού marketing
- ✿ Διεξαγωγή έρευνας

Daly 1990

« Η έννοια της αειφόρου έρχεται να εστιάσει την προσοχή της σε ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που φαίνεται να αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα , την περιβαλλοντική υποβάθμιση συνεξετάζοντας την με τα κοινωνικά, τεχνολογικά και οικονομικά προβλήματα που συνθέτουν την κρίση στο πλανήτη μας. Θα πρέπει να διευκρινισθεί εδώ ότι κάθε παρέμβαση του ανθρώπου από μόνα και εντεινόμενη παραγωγική διαδικασία δεν προκαλεί απαραίτητα καταστροφή του περιβάλλοντος. Προκαλείται αναμφισβήτητα μεταβολή – αλλοίωση του φυσικού χώρου και μπορεί να προκληθεί ρύπανση ή μόλυνση. Καταστροφή του περιβάλλοντος ως συνέπεια της υπέρβασης κάποιων ορίων, που προέρχεται από την αύξηση της κλίμακας των οικονομικών δραστηριοτήτων σε σχέση με το περιβάλλον, συμβαίνει όταν υπάρχει αναίρεση μιας ή περισσότερων λειτουργιών του περιβάλλοντος:

- Παροχή φυσικών πόρων , ανανεώσιμων και μη
- Αφομοίωση αποβλήτων
- Παροχή φυσικών υπηρεσιών
- Λειτουργία συστήματος που υποστηρίζει την ζωή.

«Οι απαιτήσεις των τουριστών για καθαρό περιβάλλον, καθαρό νερό και υγειονομικά συστήματα αποχέτευσης, ενθαρρύνουν τη δημιουργία έργων υποδομής που ωφελούν ταυτόχρονα τους μόνιμους κατοίκους των τουριστικών περιοχών. Ωστόσο, η απαίτηση για διαφορετική εκμετάλλευση της ελεύθερης γης (παραθαλάσσιας ή ορεινής) με σκοπό τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες των επισκεπτών, καταλήγει συχνά στην εξαφάνιση της βιοποικιλότητας των τουριστικών περιοχών και την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντός τους. Επίσης η αυξημένη ζήτηση για αγαθά πρώτης ανάγκης (π.χ νερό) και πηγές ενέργειας (π.χ ηλεκτρισμός, καύσιμες ύλες κ.λπ) κατά την διάρκεια των τουριστικών περιόδων αυξάνει τις ελλείψεις αυτών των αγαθών δημιουργώντας προβλήματα στις σχέσεις μόνιμων κατοίκων και τουριστικής βιομηχανίας. οι αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού είναι δυνατόν να βλάψουν μακροχρόνια τον ίδιο τον τουρισμό. Το "παρθένο" φυσικό

περιβάλλον και οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (αξιοθέατα, ήθη, έθιμα κ.λ.π) ενός τόπου είναι αιτίες που τον καθιερώνουν ως τουριστικό προορισμό. Η υποβάθμιση ή εξαθλίωση αυτών στοιχείων αντανακλάται στην ανάλογη υποβάθμιση της τουριστικής δραστηριότητας.

Εναλλακτικοί τουρίστες

Αρκετοί άνθρωποι αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει το κυρίαρχο μοντέλο του μαζικού τουρισμού οδηγήθηκαν στην αναζήτηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, αγροτουρισμός, πολιτισμικός τουρισμός, ιστορικός τουρισμός). Αυτές οι μορφές συμβάλλουν ταυτόχρονα στην τοπική κοινωνία και τους επισκέπτες της, την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον. Στόχος τους είναι να προσφέρουν ενδιαφέρουσες και εκπαιδευτικές διακοπές στους τουρίστες που ωφελούν ταυτόχρονα την τοπική κοινωνία και έχουν ως αποτέλεσμα την βιωσιμότητα των τουριστικών περιοχών. Σύμφωνα με τον Π.Ο.Τ. η έννοια της βιωσιμότητας των τουριστικών περιοχών υπονοεί ότι οι τουριστικές πηγές (πολιτισμός, αξιοθέατα, φυσικό περιβάλλον) αξιοποιούνται από τους κατοίκους και τους επισκέπτες με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη και η ομαλή λειτουργία τους για τις μελλοντικές γενιές».

Θεολογία Αβδελλή©

Msc Environmental and Development Education, (Education for Sustainability), South Bank University, London.

Τουρισμός και Περιβάλλον του Παν. Αλεξίου

Τα πρώτα συμπτώματα μιας περιβαντολογικής κρίσης στον Ελληνικό Χώρο άρχισαν να εκδηλώνονται το 1960 στις τότε συγκεντρωμένες βιομηχανικές περιοχές της Ελευσίνας, της Αραπετσώνας και του Πειραιά. Η ραγδαία και Χωροταξική απρογραμματίστη, ασυντόνιστη και υλιστικά ανεξέλεγκτη βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη από το 1960 και μετά μαζί με την πληθυσμιακή αύξηση και τις δραστηριότητες που την συνόδευαν αποτελούν τις βασικές πηγές υποβάθμισης, σε μερικές δε περιπτώσεις της καταστροφής του ελληνικού περιβάλλοντος. Στο παρακάτω κείμενο δεν θα προχωρήσουμε σε διαμάχες επιστημονικού επιπέδου που αφορούν π.χ. τον βαθμό υποβάθμισης του περιβάλλοντος από ορισμένα στοιχεία ή τις συνέπειες που έχουν μερικές αλυσιδωτές αντιδράσεις σε οικολογικά συστήματα, αλλά θα παραμείνουμε σε γενικούς ορισμούς, αρχές και στόχους, κάνοντας μια εισαγωγή σ' ένα τομέα που ενδιαφέρει σοβαρά τον Ελληνικό χώρο. Όταν μιλάμε για περιβάλλον εννοούμε το φυσικό περιβάλλον και το πολιτιστικό ανθρωπογενές περιβάλλον. Στο φυσικό περιβάλλον υπάγονται: Οι εθνικοί δρυμώνες, τα αισθητικά

ση, οι υδροβιότοποι, τα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (χαρακτηρισμένα και μη) οι παραλίες (θάλασσα), οι ποταμοί και οι λίμνες, οι ιαματικές πηγές και τα σπήλαια.

το δε πολιτιστικό περιβάλλον: Οι αρχαιολογικοί χώροι, τα νεώτερα μνημεία με τους παραδοσιακούς οικισμούς, τους πύργους, τα μοναστήρια, τις εκκλησίες και οι λαογραφικές εκδηλώσεις.

Το περιβάλλον φυσικό και πολιτιστικό το εξετάζουμε από τη σκοπιά του τουρισμού. Έτσι τα διάφορα στοιχεία που απαρτίζουν το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον αποτελούν παράλληλα και τις αντίστοιχες τουριστικές αξίες (πόρους). Λέμε τις αντίστοιχες, γιατί πέρα από τις αξίες που αναριθμήσαμε υπάρχουν κι άλλες βασικές τουριστικές αξίες όπως οι κλιματολογικές, που είναι αβυσσικές για την κάθε περιοχή και οι «τεχνικές» που διαμορφώνουν τα έργα υποδομής π.χ. αεροπλοΐα, λιμάνια, αεροδρόμια, δρόμοι κλπ. Κλιματολογικές και τεχνικές αξίες μπορούν παρ' όλη τη θεσμολογική τους διαφορά να υποταχθούν στις ειδικές τουριστικές αξίες.

Η αξιοποίηση όλων των παραπάνω τουριστικών αξιών σε σχέση με την τουριστική πολιτική που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικότερης πολιτικής του τόπου και της οικονομίας του δεν θα πρέπει να απασχολήσει. Αυτό όπως προέχει εδώ να διευκρινίσουμε είναι ότι, η έννοια της προστασίας των τουριστικών αξιών δεν είναι έννοια περιορισμένη αλλά έννοια με προεκτάσεις ουσιαστικές και κατά συνέπεια γενικότερης ισχύος. Μιλώντας έτσι για τουριστικές αξίες μιλάμε για γενικότερης εμβέλειας περιβαλλοντολογικές αξίες, η προστασία των οποίων είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για τον τουρισμό, αλλά για ολόκληρη τη χώρα και τους κατοίκους της.

Επιπλέον μπορούμε στην επεξήγηση της έννοιας της προστασίας και της αναπτύξεως θα αναφερθούμε στο σύνολο του τουρισμού. Κάτω από την έννοια του τουρισμού καταλαμβάνουμε καταρχήν τις 3 βασικές κατηγορίες του τουρισμού και συγκεκριμένα:

Τον επιχειρησιακό (επαγγελματικό) τουρισμό και τον τουρισμό των συνεδρίων.

Τον θεραπευτικό τουρισμό και

Τον τουρισμό αναψυχής, που με τη σειρά του υποδιαιρείται σε δύο κύριες ομάδες:

α) Στον τουρισμό πολυτελείας ή ατομικό τουρισμό και

β) Στον κοινωνικό ή μαζικό τουρισμό.

Οι 3 βασικές αυτές κατηγορίες του τουρισμού και ιδιαίτερα ο θεραπευτικός τουρισμός αναψυχής

(εν μέρει ο τουρισμός συνεδρίων και λιγότερο ο επιχειρησιακός τουρισμός) προϋποθέτουν την

επιβίωση και την ανάπτυξη ορισμένων τουριστικών αξιών, που έχουν κατά κύριο λόγο άμεση σχέση με τη δομή του

φυσικού περιβάλλοντος και το κλίμα. Με άλλα λόγια η κάθε κατηγορία τουρισμού καθορίζει ένα

διαφορετικό πλαίσιο και ένα διαφορετικό βαθμό περιβαλλοντολογικής προστασίας. Η παραπάνω

επιχειρησιακή εικόνα του τουρισμού επιδέχεται την συμπληρωματική διευκρίνιση, πως όταν μιλάμε για

τουρισμό δεν εννοούμε απλώς τον ξένο τουρίστα αλλά και τον εγχώριο, με όλες τις προεκτάσεις του

προβλήματος. Γίνεται λοιπόν φανερό το πλήθος των παραγόντων δηλ. 1) των τουριστικών αξιών
τό τις οποίες εξαρτάται ο τουρισμός γενικά και η τουριστική μορφή αναπτύξεως ειδικότερα και 2)
των τομέων δραστηριότητας οικονομικό, εμπορικό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό, στους
ποιοίους άμεσα η έμμεσα σε μικρό ή μεγάλο βαθμό συμμετέχει ο τουρισμός.

Πέρα από την οικονομική και λοιπές διατάσεις του προβλήματος που αναφέραμε η υποβάθμιση
(ρύπανση και μόλυνση) του περιβάλλοντος φυσικού και πολιτιστικού έχει επιζήμιες επιπτώσεις:

Ετους ζώντες οργανισμούς

Ετην ανθρώπινη ζωή και

Ετις αισθήσεις

Δημιουργώντας έτσι προβλήματα συντηρήσεως της φύσεως και των φυσικών αποθεμάτων,
προβλήματα υγείας σωματικής και ψυχικής όπως και αισθητικά προβλήματα.

Σχετικά με την υγεία είναι ανάγκη να τονίσουμε σ' αυτή τη θέση δύο ποσοστιαίους αριθμούς που
είναι γνωστοί στην αρχή του 1977 για τη βιομηχανική περιοχή της Ελευσίνας όπου η με-
ταπολησιμότητα ήταν αυξημένη κατά 30% η δε νοσηρότητα κατά 70% συγκρινόμενοι η κάθε μια με
τους αντίστοιχους μέσους όρους όλης της χώρας. Αλλεργίες, αναπνευστικές δυσχέρειες, πνευμονία,
καρδιοερεθισμοί καρδιακές ασθένειες, καρκίνος των πνευμόνων και παθήσεις του νευρικού
συστήματος είναι οι πιο συνήθεις επιδράσεις των αερομεταφορών σωματιδίων (ρύπανση της
ατμόσφαιρας) στην υγεία του ανθρώπου. Πέρα από τις αρνητικές αυτές επιπτώσεις της αλλοίωσης
του αέρα είτε αυτή προέρχεται από επιφανειακή τριβή, εξάτμιση είτε απλή καύση, πολλές είναι και
οι ασθένειες και χρόνιες παθήσεις που μπορεί να προκαλέσει η ρύπανση - μόλυνση των νερών στους
ποταμούς λίμνες και στη θάλασσα με τα βιομηχανικά απόβλητα (φυσικής, χημικής, βιολογικής ή
αμιγρώς μικτής δράσης) και τα αστικά λύματα (βασικά βιολογικής δράσης).

Η υποβάθμιση της ατμόσφαιρας και των νερών έρχεται να προστεθεί και η ρύπανση- μόλυνση
του εδάφους που προέρχεται από τα μολυσμένα αστικά και βιομηχανικά απορρίμματα, όπως και
από τις χημικές μολύνσεις που προκαλούν τα διάφορα ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα και εντομοκτόνα.
Πρέπει επίσης ν' αναφερθούμε και στις επιδράσεις της ηχητικής ρύπανσης με τους
βιομηχανικούς θορύβους της κυκλοφορίας και των αεροπλάνων όπως και τους λοιπούς αστικούς
θορύβους. Θα ήταν τελικά μια σοβαρή παράλειψη αν δεν εξετάζαμε και την αντιληπτική ρύπανση
(αισθητική) του περιβάλλοντος ιδιαίτερα του ανθρωπογενούς, του δομημένου, που η συνεχής του
υποβάθμιση είναι μια από τις κύριες αιτίες ψυχοπαθολογικών διαταραχών, επιθετικής
συμπεριφοράς, εγκληματικότητας, διαρκούς δυσαρέσκειας, απαισιοδοξίας, αδράνειας, σεξουαλικής
ανωμαλίας και κοινωνικής απομόνωσης.

Γίνεται λοιπόν φανερό πως όσο περισσότερο υποβαθμισμένο είναι το περιβάλλον τόσο περισσότεροι
οι κίνδυνοι για την υγεία του ανθρώπου και λιγότερες οι πιθανότητες αναπτύξεως του τουρισμού,

ιαιτέρα του θεραπευτικού τουρισμού και του τουρισμού αναψυχής.

ολλά είναι τα περιθώρια μιας προγραμματισμένης και ορθολογικής τουριστικής ανάπτυξης στον
λληνικό Χώρο. Όσο όμως αυτή η ανάπτυξη θα βασίζεται στην αρχή της «αντί πάσης θυσίας
ανάπτυξως» και θα συνεχίζει να πορεύεται χωρίς την ύπαρξη ενός έστω κατευθυντήριου,
χωροταξικού το αποτέλεσμα θα είναι με μαθηματική ακρίβεια όχι απλώς αντιευεργετικό αλλά και
καταστρεπτικό για όλη την Ελλάδα. Η αρχή της «αντί πάσης θυσίας ανάπτυξως» πρέπει ν'
κατασταθεί από την αρχή «της ανθρώπινης διαβίωσης».

Η επεξεργασία και νομοθετική κατοχύρωση ενός κατευθυντήριου χωροταξικού θα
δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις μιας ορθολογικής ανάπτυξως και δικαιότερη
ατανομής του εθνικού εισοδήματος, θα εξασφαλίζει μια υγιεινή διαβίωση (σωματική και ψυχική)
και θα εγγυάται την ελληνικότητα του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αυτής της Χώρας.
την Ελλάδα έχουμε σήμερα μια σοβαρή υποβαθμισμένη χλωρίδα και πανίδα, μια εξ ίσου σοβαρά
υποβαθμισμένη ζώσα φύση και μια σε πολλά σημεία ανησυχητικά κακοποιημένη εθνική-
πολιτιστική κληρονομιά. Και αυτό παρ' όλη την ύπαρξη εγκυκλίων, υπουργικών αποφάσεων,
προεδρικών διαταγμάτων και αυτού του ίδιου του άρθρου 24 του Συντάγματος κατά το οποίο «Η
προστασία του φυσικού και πολιτιστικού Περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Το
Κράτος υποχρεούται να λαμβάνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα προς διαφύλαξη
αυτού». Η σημερινή κατάσταση και οι προοπτικές που διαγράφονται στον τομέα της προστασίας
του περιβάλλοντος από πλευράς πολιτείας γενικά και του ΕΟΤ ειδικότερα θα μας απασχολήσει σε
συνέχεια. Όπως ήδη αναφέραμε οι πρώτες ενδείξεις μιας περιβαντολογικής κρίσης στον Ελληνικό
Χώρο άρχισαν να γίνονται αντιληπτές, από το 1960.

Σήμερα μετά από 17-18 ολόκληρα χρόνια και παρ' όλη την ραγδαία βιομηχανική, τουριστική
και οικιστική ανάπτυξη, γεγονός και όχι απλή ένδειξη που θα έπρεπε να είχε ληφθεί σοβαρά άποψη,
εκινάει τώρα δειλά η οργάνωση υπηρεσιών για την προστασία του περιβάλλοντος. Και για όποιον
αλοπροαίρετα πιστεύει στην παροιμία «κάλλιο αργά παρά ποτέ» ακόμη και αυτό το αποτέλεσμα
είναι φυσικά κάτι. Για όποιον όμως γνωρίζει τις πραγματικές συνθήκες κάτω από τις οποίες
προσπαθούν να ορθοποδήσουν σήμερα όλες αυτές οι Υπηρεσίες καταλαβαίνει ότι οι πιθανότητες
επιτυχίας τους είναι πολύ λίγες.

Οι λόγοι είναι βασικά δύο:

1ον – Η αυτοπαρξία μιας προγραμματισμένης κυβερνητικής πολιτικής προστασίας.

2ον – Η ελλιπής πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού που άρχισε να ενδιαφέρεται πλατύτερα
στην Ελλάδα μετά το 1972, ημερομηνία που συμπίπτει με την 1η διεθνή διάσκεψη της Στοκχόλμης
για το ανθρώπινο περιβάλλον. Η δραστηριοποίηση του καθημερινού τύπου, η κινητοποίηση του
κοινού και η επίσημη θέση της πολιτείας σε ορισμένες περιπτώσεις όπως αυτή: του τ. Υπουργού

ολιτισμού ο οποίος σε επερώτηση Βουλευτού δηλώνει (το 19-75) ότι οι ιδρυόμενες νέες βιομηχανίες δεν είναι δυνατόν πλέον να αποτελούν μόνο κερδοσκοπικές επιχειρήσεις αλλά να φελούν και το κοινωνικό σύνολο...να συμβάλλουν στην δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος και να λαμβάνουν όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα ώστε να αποφεύγεται από κάθε άποψη υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Του Υπουργού Βιομηχανίας και Ενέργειας που η κατάρτιση προγραμμάτων για την προστασία του περιβάλλοντος αποτέλεσε μια από τις πρώτες φροντίδες του μέσω μετά την ανάληψη των καθηκόντων του (1977/78).

Ο Πρωθυπουργός της Χώρας που παραμονή Πρωτοχρονιάς 1978 διαγγέλλει μεταξύ άλλων πως πρέπει «...να εντείνουμε τις προσπάθειες μας στον κοινωνικό τομέα». (Το ότι στα πλαίσια του κοινωνικού τομέα υπάγονται και τα προβλήματα του περιβάλλοντος δεν χρειάζεται καμιά διευκρίνιση). Του Προέδρου της Δημοκρατίας που διακηρύσσει στις 31/12/77 πως «...ένα καθαρό περιβάλλον είναι παιδεία». Και του Γεν. Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. ο οποίος σε πρόσφατη δήλωση του προς τους δημοσιογράφους δηλώνει μεταξύ άλλων: «...το κεφάλαιο του ελληνικού τουρισμού ήλιος και θάλασσα...». Αξιοσημείωτη είναι επίσης η δήλωση του πρώην Προέδρου της κοινής αγοράς κ. RICCO MANHOLT, ο οποίος στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος χαρακτηριστικά τονίζει ότι ο κόσμος πρέπει να επαντρέξει από την αναπτυξιακή κοινωνία στην κοινωνία επιβίωσης.

Τέλος θα ήταν μια παράλειψη εάν δεν αναφερόμασταν και στο έργο της επιτροπής περιβάλλοντος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που με εγκύκλιο της δηλώνει κατηγορηματικά το 1972 ότι: «ο αγώνας ενάντια στην υποβάθμιση της φύσεως και του ανθρωπίνου περιβάλλοντος πρέπει να εμφανίζεται στην πρώτη σειρά του καταλόγου των οικονομικών και κοινωνικών στόχων της κοινότητας και των κρατών-μελών της».

Ολοκληρώνεται έτσι σε γενικές γραμμές η εικόνα της καταστάσεως στα πλαίσια της οποίας καλείται μεταξύ άλλων και ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού με τον νέο Οργανισμό (Δεκέμβριος 1976) να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην προστασία των τουριστικών αξιών (πόρων) στον Ελληνικό Χώρο, στην προστασία του ελληνικού περιβάλλοντος γενικότερα και τούτο δίχως την παραμικρή μέχρι σήμερα νομική κατοχύρωση ακόμα και στις περιπτώσεις των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί σαν «τουριστικοί τόποι». Γνωστή είναι σε όλους μας η μέχρι σήμερα όχι φιλική σχέση τουρισμού και περιβάλλοντος (τις περισσότερες τουλάχιστον φορές) και πολλά είναι τα δείγματα τουριστικής αρχιτεκτονικής που κακοποίησαν ανεπανόρθωτα τον Ελληνικό Χώρο.

Σημαντική όμως είναι και η διαπίστωση της εξαρτησιακής σχέσεως του τουρισμού από ένα όχι υποβαθμισμένο περιβάλλον σε αντίθεση με την καταρχή «εχθρική» σχέση που υπάρχει π.χ. μεταξύ βιομηχανίας και περιβάλλοντος με αναπόφευκτο αποτέλεσμα την υποβάθμιση του δεύτερου. Για τον τουρισμό και ιδιαίτερα για μια χώρα όπως η Ελλάδα, η προστασία περιβάλλοντος πρέπει να αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την βιομηχανία οπουδήποτε αυτή τελικά επιβάλλεται αναγκαίο

κό. Βιομηχανικές αξίες (πόροι) που να οδηγούν στην προστασία του περιβάλλοντος δεν υπάρχουν. περιβαντολλογικές αξίες εδώ αποτελούν αντικείμενο εκμεταλλεύσεως και όχι προστασίας. Αυτή από την σχέση τουρισμού και περιβάλλοντος, αυτή δηλαδή η υπαρξιακή εξάρτηση του τουρισμού από την ανάπτυξη του από ένα όχι υποβαθμισμένο περιβάλλον, κάνει ακόμη πιο επιτακτική την άμεση ενεργοποίηση του τομέα της προστασίας στα πλαίσια του ΕΟΤ. Πολλά μπορεί να προσφέρει ο τομέας αυτός και τούτο όχι μόνο προς όφελος μιας ορθολογικής τουριστικής ανάπτυξης της χώρας. Το γεγονός ότι οι τουριστικές αξίες (πόροι) φυσικές, πολιτιστικές και ειδικές είναι παράλληλα περιβαντολλογικές αξίες γενικότερης σημασίας το επιβεβαιώνει. Δίλημμα προστασία ή τουριστική ανάπτυξη δεν θα έπρεπε να υπάρχει γιατί απώτερος στόχος και των δύο φαινομενικά οι αντιφατικών εννοιών δεν μπορεί να είναι παρά η εξύψωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου στον χώρο του.

ΑΝ. ΑΛΕΞΙΟΥ

Copyright © Εκδόσεις Καραγκούνη

Θράκης 2 , 15124 Μαρούσι , Τηλ: 210 - 61.47.877, Fax: 210 - 61.47.878, Email: info <at> akx.gr

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Μαστίχα Χίου η αρωματική

«Με λεπτό και επιθετικό άρωμα ,υφασμένο με χιλιάδες τόνους ευωδιάς , γλυκερό με μια ποσία πικράδας ,διεκδητικό, δροσερό και φλογερό μαζί,που θα χρειαζόταν τουλάχιστον πέντε ζαχαρικά για να το αποδώσουν , η μαστίχα γοητεύει. Η πρώτη αναφορά της μαστίχας για την αρωματική της ιδιότητα γίνεται από έναν γεωγράφο του 3^{ου} αιώνα, τον Αιθικό τον Τστριο. Ο Αιθικός περιγράφει με θαυμασμό το κρασί τον αρωματισμένο με μαστίχα vinum mastibatum. Εφευρέτης της μεθόδου αυτής αρωματισμού του κρασιού θεωρείται ο ρωμαίος αυτοκράτορας Ηλιογάβαλος.

Την πρώτη αναφορά της μαστίχας στην γαστρονομία την χρωστάμε σε ένα περιηγητή των οθωμανικών χρόνων , όταν η μαστίχα αποτελούσε σουλτανικό μονοπώλιο. Από τότε μέχρι σήμερα το σπάνιο άρωμα και η φίνα γεύση της μαστίχας γοητεύει ζαχαροπλάστες και καταναλωτές και αποτελεί πλέον ένα σπουδαίο υλικό για μια μεταμοντέρνα ζαχαροπλαστική. Πολλά προϊόντα

αράγονται σήμερα με βασικό συστατικό την μαστίχα όπως λικέρ μαστίχα μέχρι και τσίχλες αρωματικές με μαστίχα».

Αγνό σαπούνι Λέσβου

είμενο: Christian Gonsa

« Το παλιό καλό καιρό σε κάθε ελληνικό νοικοκυριό υπήρχε πάντα μια βάση για την καθαριότητα των χεριών. Βασικό χαρακτηριστικό του λειτουργικού της καθαριότητας ήταν μια αχάριστη μυρουδιά, αυτή του πράσινου σαπουνιού, του σαπουνιού με βασικό συστατικό το ελαιόλαδο. Κατά την διάρκεια των δεκατιών 1950- 1960 τα απορρυπαντικά, τα υγρά σαπούνια, τα σαμπουνιά και σαμπουάν παραμέρισαν το σαπούνι από ελαιόλαδο, αλλά η χαρακτηριστική του μυρουδιά ακόμα αρωματίζει αμέτρητες παιδικές αναμνήσεις όλων όσοι μεγάλωσαν χρησιμοποιώντας πράσινο σαπούνι.

Ο Μιλτιάδης Αξιομακάρου, από την κωμόπολη του Πλωμαρίου, είναι ένας από τους καλύτερους παραγωγούς σαπουνιού που έχουν απομείνει στο νησί της Λέσβου. Η Λέσβος στα τέλη του 19^{ου} αιώνα είχε εξελιχθεί σε κέντρο βιομηχανικής από ελαιόλαδο. Ζούσε την χρυσή εποχή της. Αλάτι, νερό, αρώματα, σφραγίδες, ετικέτες και τα σαπούνια έφταναν μέχρι την Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη, και την μαύρη θάλασσα. Συστατικά δηλαδή του σαπουνιού ήταν λάδι νερό και αλάτι. Τα οποία βέβαια ήταν διαθέσιμα στο νησί. Μόνο το χαρτί, τα σακιά και η λάδι ήταν προϊόντα εισαγόμενα. Το απαλό πράσινο σαπούνι παραγόταν από πάστα και πυρηνέλαιο. Το σκληρό άσπρο σαπούνι τύπου Μασσαλίας, παραγόταν από μια μίξη 75% ελαιόλαδου και 25% λαδιού καρύδας. Εκτός από το αγνό σαπούνι το Πλωμάρι παρήγαγε σε μεγάλες ποσότητες σαπούνια νοθευμένα με μαρμαρόσκονη από ντόπια λατομεία.

Η παραγωγή σαπουνιού στο Πλωμάρι και στο υπόλοιπο νησί συρρικνώθηκε δραματικά κατά την διάρκεια των δεκαετιών 50 και 60, όταν στον 20αίωνα τα σαπούνια παγκοσμίως έχασαν έδαφος από τα απορρυπαντικά, τα σαμπουάν και τα υγρά σαπούνια, έμειναν μόνο τρία παραδοσιακά εργαστήρια σαπουνιού στην μικρή κωμόπολη. Αυτού του είδους τα σαπούνια δεν υπάρχουν πια. Οι ετικέτες, οι σφραγίδες και τα κουτιά της εποχής εντοπίζονται ακόμα ανάμεσα στις συλλογές των μεγάλων οικογενειών σαπωνοποιίας, ως αποδείξεις της ιστορίας των κυρίαρχων εταιρειών του Πλωμαρίου, των κύριων προϊόντων και των στρατηγικών τους.

Το μικρό εργοστάσιο του Αλκαίου μεταξύ ήταν ειδικευμένο στην παραγωγή αρωματικών σαπουνιών. Μετέτρεπε αγνά σαπούνια σε αρωματικά με την μέθοδο της αναδιάλυσης, προσθέτοντας τα κατάλληλα αρώματα και χρώματα ή παρασκευάζοντας το σαπούνι απευθείας από παρές ουσίες και αρώματα. Η υψηλά ειδικευμένη παραγωγή του στόχευε στις υψηλότερες ποιοτικές τάξεις της Λέσβου, της Σμύρνης και της Κωνσταντινούπολης. Η επιχείρηση του Αλκαίου παρήγε το σαπούνι της βασίλισσας Αριάδνης, το οποίο προοριζόταν για την αμερικάνικη αγορά.

Οι περισσότερες από αυτές τις εγκαταστάσεις του Πλωμαρίου αργότερα στα μέσα του αιώνα είχαν σταματήσει την λειτουργία τους. Μόνο οι εγκαταστάσεις σαπουνιού του Ιωάννη Ποδία έχουν μετατραπεί σε μουσείο σαπουνιού, από όπου αναδίδεται η ξεθωριασμένη μυρωδιά του πράσινου σαπουνιού».

Εβδομαδιαίο περιοδικό της ελευθεροτυπίας
Τεύχος 304, Σάββατο 11 Φεβρουάριου 2006

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Β.ΑΙΓΑΙΟΥ, Σ.Ε.Τ.Ε, Ξ.Ε.Ε, Κ.Ε.Τ.Α, ΕΛΙΤΕΕ)

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η οικονομία των τριών νομών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής και της παροχής υπηρεσιών, με τον τουριστικό τομέα να παρουσιάζει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια. Δυστυχώς υπάρχουν κάποια αρνητικά δεδομένα στην οικονομία των νησιών, τα οποία προσπαθεί με αδιάκοπη και μεθοδική προσπάθεια να αλλάξει η περιφέρεια, προς όφελος των νησιωτών ακριτών μας. Είναι δεδομένα π.χ. η φτώχεια των διαθέσιμων φυσικών πόρων, η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού, η εγκατάλειψη της αγροτικής γης, καθώς και άλλα στοιχεία προβληματικότητας των νησιών αυτών. Η σωστός όμως προγραμματισμός και η συνέπεια στην υλοποίησή του, μας κάνουν να αισιοδοξούμε,

στο μέλλον τα προβλήματα αυτά θα πάψουν να ταλανίζουν τις τοπικές κοινωνίες των νησιών.

Με συνεχή προσπάθεια επίσης, και βεβαίως με την αξιοποίηση των Κοινοτικών προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών, είναι δυνατόν να κατορθώσει η περιφέρεια τη μετατροπή των μειονεκτινών από τα δεδομένα μειονεκτικότητας σε στοιχεία διαφορετικότητας, αξιοποιήσιμης στον οικονομικό, ή και σε άλλους τομείς. Από τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι προφανές ότι επιβάλλεται η ανάσχεση όλων των αρνητικών τάσεων. Πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσπάθεια στο ανθρώπινο δυναμικό και να ανακοπεί ο ρυθμός μετανάστευσης που παρουσιάζεται στα δυναμικότερα στοιχεία του πληθυσμού. Σε διαφορετική περίπτωση διαγράφεται ο κίνδυνος να αποφανιστούν οι τοπικές κοινωνίες από τα δημιουργικότερα στοιχεία τους σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην μπορούν να επωφεληθούν από τις δυνατότητες ανάπτυξης που παρουσιάζονται. Έτσι, η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καλείται να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες προκλήσεις για την ανάπτυξή της και να λάβει υπόψη της τις μέχρι τώρα εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, σε επιμέρους τομείς όπως π.χ.:

- Τis εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον, όπως π.χ. παγκοσμιοποίηση αγορών, εξελίξεις στο άμεσο γεωπολιτικό περιβάλλον της Περιφέρειας, εξελίξεις στις κοινωνικές πολιτικές, διεύρυνση της Ε.Ε., νέες διεθνείς συμφωνίες σε διάφορα θέματα.
- Τis εξελίξεις στην τεχνολογία και ιδιαίτερα των νέων τεχνολογιών στους τομείς των επικοινωνιών, της πληροφόρησης κλπ., η χρήση των οποίων είναι βέβαιο ότι αίρει την απομόνωση των νησιών και παράλληλα επιτρέπει τη δημιουργία δυναμικών παραγωγικών μονάδων σε όλους τους τομείς της οικονομίας.
- Τis εξελίξεις στην ελληνική οικονομία συνολικά (π.χ. χαμηλός πληθωρισμός, περιορισμός των ελλειμμάτων του Δημοσίου Τομέα, πτώση των επιτοκίων κλπ.), καθώς και τις εξελίξεις μετά την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν θετικά την ανάπτυξη της Περιφέρειας, αλλά και τις αντιλήψεις που αφορούν την ποιότητα ζωής, την προστασία και διαχείριση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Ξεχωριστή πρόκληση για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αποτελεί η υλοποίηση του Γ' Κ.Π.Σ., αφού η κατάλληλη αξιοποίησή του, μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στην κατεύθυνση ανάπτυξης της περιοχής.

Με βάση τα παραπάνω, ως γενικός αναπτυξιακός στόχος της Περιφέρειας υιοθετείται η ανατροπή της τάσης δημογραφικής και οικονομικής συρρίκνωσης μέσα από τη βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητάς της. Η ανάδειξη νέων συγκριτικών πλεονεκτημάτων, συμβατών με τις συνθήκες που επικρατούν στο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό σύστημα και με τις νέες αξίες που αναδύονται τον 21ο αιώνα όπως η αειφορία και η ποιότητα ζωής, αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου. Παράλληλα η διαμόρφωση διακριτής ταυτότητας της

επιφέρειας, η οποία θα αναδείξει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα - με κυρίαρχα στοιχεία την ποιότητα υπηρεσιών και προϊόντων, αλλά και την πολιτισμική της διάσταση - και θα τα καταστήσει βασικά χαρακτηριστικά ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητας.

Σ.Ε.Τ.Ε (Σύνδεσμος ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων)

Ο ΣΕΤΕ είναι ένας οργανισμός που προσπαθεί εδώ και χρόνια να μας δώσει να καταλάβουμε τι ο τουρισμός είναι σημαντικός για την χώρα μας. Επίσης θέλει να μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι ένα θέμα που αφορά όλους μας. Έχουμε όλοι συνειδητοποιήσει την μεγάλη συμβολή του Ελληνικού Τουρισμού στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, στο συνάλλαγμα, στην απασχόληση αλλά και στην περιφερειακή ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε να γίνονται σημαντικές προσπάθειες από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), έναν φορέα που έχει συνενώσει τον τουριστικό τομέα, τον εκφράζει δυναμικά και που οι επιχειρήσεις που εκπροσωπεί χαρακτηρίζονται από την προσήλωσή τους στην ποιότητα, το ενδιαφέρον τους για την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και την προστασία του περιβάλλοντος.

16/5/2005

Συνέντευξη του προέδρου του ΣΕΤΕ κ.Σ.Ανδρεάδη στο περιοδικό BLUE της Aegean Airlines

Πως δημιουργήθηκε η ανάγκη ίδρυσης του ΣΕΤΕ;

Ήταν μια πρωτοβουλία κάποιων ανθρώπων με κύριο πρωτεργάτη τον Σπύρο τον Κοκοτό που ξεκίνησε πριν 14 χρόνια. Ο πρώτος πυρήνας των ιδρυτικών μελών του ΣΕΤΕ, 9 πολύ σημαντικοί επιχειρηματίες του ευρύτερου τουριστικού χώρου, ένωσαν την ανησυχία τους αλλά και την επιθυμία τους να ξεφύγει ο ελληνικός τουρισμός από ένα τέλμα κακής ποιότητας και δεύτερον και κυριότερο να ξεφύγει από τον κακό εαυτό του, από μια λογική μιζέριας. Εγώ είμαι από τους ανθρώπους που ήρθαν σε δεύτερη φάση στον ΣΕΤΕ. Διάβασα κάποια πράγματα και ήταν αυτά ακριβώς που εξέφραζαν και τις δικές μου ανησυχίες. Από τότε εντάχθηκα δυναμικά στον Σύνδεσμο. Ήταν εποχές που κυριαρχούσε μια ρομαντική διάθεση. Ήμασταν πολύ λιγότερο πραγματιστές, λέγαμε τα παράπονα μας, τα όνειρα μας, τι γίνεται ή δεν γίνεται. Θα πρέπει να αναφέρω ότι τα χρόνια εκείνα η πολιτεία αλλά και η

γνωσία θεωρούσε τον τουρισμό κάτι που ήταν δεύτερης κατηγορίας. Υπήρχε η λογική ότι αυτή η ασηριότητα δεν ήταν και πολύ σοβαρή. Ομίζω ότι ο ΣΕΤΕ δεν θα μπορούσε να σταθεί αν δεν υπήρχε αυτή η ομάδα των ανθρώπων που μένουν με αυτό το όραμα, αλλά και με μια σχέση φιλίας και εκτίμησης, που βάθωνε πολύ αυτό το άστημα και κράτηση. Αν και υπήρξαν αρκετές δυσκολίες, ο ΣΕΤΕ κατάφερε να συνενώσει τον κλάδο να τον εκφράσει δυναμικά.

οιο είναι το κύριο έργο, ο κύριος ρόλος του ΣΕΤΕ;

Ο ΣΕΤΕ κινείται σε δύο άξονες. Κατ' αρχήν προσπαθεί να πείσει την πολιτεία για το πόσο σημαντικό είναι ο τουρισμός για τη χώρα και πόσο μεγάλη είναι η ανάγκη να κάνουμε ποιοτικά βήματα και δεύτερον να πείσει πλέον τους ίδιους τους ανθρώπους του χώρου πόσο σημαντικό, ονόδομος θα έλεγα, είναι ο κάθε ένας από αυτούς να βελτιώσει την ποιότητα του, να συνεργαστεί με τους υπόλοιπους έτσι ώστε να μπορέσουμε να παράξουμε ένα καλύτερης ποιότητας προϊόν. Όχι ακριβότερο, αλλά καλύτερης ποιότητας. Άλλο πράγμα είναι το ακριβό και άλλο η καλή ποιότητα. Καλή ποιότητα μπορεί να υπάρξει και στο πιο απλό ταβερνάκι και πολύ κακή ποιότητα μπορεί να υπάρξει σε ένα ξενοδοχείο πολυτελείας».

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

«Συζήτηση Νικήτα Κακλαμάνη με τουριστικούς φορείς»
Τέμπη, 1 Ιουνίου 2006

Ανταλλαγή απόψεων με φορείς του τουρισμού είχε ο υποψήφιος δήμαρχος Αθηναίων κ. Νικήτας Κακλαμάνης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος να διοργανώσει συναντήσεις των τουριστικών παραγόντων με τους υποψήφιους δημάρχους της πρωτεύουσας. Ο κ. Κακλαμάνης, αφού εξήρε την πρωτοβουλία του ξενοδοχειακού επιμελητηρίου, υπογράμμισε το ενδιαφέρον του για τα τουριστικά πράγματα της Αθήνας, τονίζοντας μεταξύ άλλων τις προσπάθειες που θα καταβάλει, αν εκλεγεί, προκειμένου η πρωτεύουσα να καταστεί προορισμός για τους τουρίστες και όχι απλά ένα πέρασμα για την εν συνεχεία μετάβασή τους στα νησιά. Ουσιαστικό ρόλο σύμφωνα με τον κ. Νικήτα Κακλαμάνη θα παίζει η συμπαράσταση των φορέων του τουρισμού, αναφέροντας ότι από την πλευρά του θα κάνει ό,τι είναι εφικτό για την προώθηση θεμάτων που άπτονται των τουριστικών πραγμάτων. Η ευταξία και η καθαριότητα της πόλης τίθενται σε πρώτη

οστεραιότητα στην τουριστική ατζέντα του υποψηφίου δημάρχου, όπως είπε, ενώ επίσης θα αναλάβει πρωτοβουλίες για τη διασαφήνιση των χωροταξικών εξουσιών φέροντας ως παράδειγμα τη δικαιοδοσία στην Περιφέρεια Κολωνακίου, η αρμοδιότητα της οποίας ανήκει στο ΥΠΕΧΩΔΕ και όχι στο Δήμο της Αθήνας. Από την πλευρά τους οι φορείς του τουρισμού ζήτησαν την υλοποίηση των εξαγγελθέντων σχεδίων για το συνεδριακό κέντρο στην Αθήνα, ενώ άσκησαν κριτική για τα υψηλά και μη ανταποδοτικά τέλη που πληρώνουν οι ενοδόχοι, καταστηματάρχες και άλλοι επιχειρηματίες στο Δήμο της Αθήνας, τονίζοντας ότι θα πρέπει να γίνεται καλύτερη διαχείριση των εν λόγω εσόδων.

Ποδωρής Κουμέλης - Πέμπτη, 1 Ιουνίου 2006

ΚΕΤΑ, -Κέντρο επιχειρηματικής και τεχνολογικής ανάπτυξης του βορείου αιγαίου

Είναι αλήθεια ότι η Χίος εισήλθε καθυστερημένα στην φάση της τουριστικής ανάπτυξης και βρίσκεται ακόμη πολύ πίσω σε σχέση με άλλα νησιά: χαρακτηριστικά αναφέρω ότι ενώ στο Νομό Λάμμου λειτουργούν 11.565 ξενοδοχειακές κλίνες στο νησί μας υπάρχουν μόλις 2.123.

Επιπρόσθετα η διαμόρφωση του «τουριστικού προϊόντος» δεν ακολούθησε κάποια ενιαία στρατηγική με αποτέλεσμα: να υπάρχουν ελλείψεις στις αεροπορικές και αεροπορικές συνδέσεις, τα γνωστά προβλήματα με το αεροδρόμιο και το λιμάνι, έλλειψη συντονισμού στην προβολή αλλά και στην τιμολόγηση του τουριστικού προϊόντος, ύπαρξη πλήθους ενοικιαζομένων δωματίων χαμηλής ποιότητας χωρίς σήμα και άδεια ΕΟΤ, αδυναμία εκμετάλλευσης ειδικών μορφών τουρισμού (αθλητικός, θρησκευτικός, συνεδριακός).

Αναλυτικότερα παρατηρείται στη Χίο μία έλλειψη ενιαίας στρατηγικής όσον αφορά την χάραξη πολιτικής στον τουρισμό. Έτσι, παρατηρούνται φαινόμενα:

- ο ακρίβειας (σε κάποιες υπηρεσίες) ή εν πάση περιπτώσει μη ορθολογικής τιμολόγησης υπηρεσιών

- ο έλλειψης τουριστικής συνείδησης (π.χ. υπερβολικά θορυβώδες περιβάλλον που δυσφημεί το νησί και ασφαλώς δεν το κατατάσσει στους προορισμούς όπου κάποιος θα ηρεμήσει και θα αναπαυθεί κατά την περίοδο των διακοπών του) .
- ο έλλιπής διαφημιστική προβολή των φυσικών και πολιτιστικών αξιοθέατων (Κάστρο, Ρημόκαστρο, Ανάβατος κ.α.) Ωστόσο οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες αξιοποίησης και αναβάθμισης του τουριστικού δυναμικού της Χίου είναι υπαρκτές.

Μέτρα που απαιτείται να ληφθούν άμεσα είναι:

- ο Χάραξη ενιαίας στρατηγικής διαμόρφωσης και προβολής του τουριστικού προϊόντος με στόχο την βελτίωση της σχέσης ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών προς τιμή (value for money)
- ο Διαμόρφωση τουριστικής συνείδησης (ας μην ξεχνάμε ότι ο αγενής ταξιτζής π.χ. συμβάλλει στη διαμόρφωση του τουριστικό προϊόν)
- ο Ενθάρρυνση επιχειρήσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- ο Διείσδυση στην μεγάλη αγορά της Τουρκίας, αλλά και αυτών της Δυτικής Ευρώπης και Β. Ευρώπης
- ο Ένταξη της Χίου ως προορισμού σε ευρύτερα δίκτυα τουριστικών δραστηριοτήτων
- ο Εκλογίκευση πολιτικής τιμών
- ο Επίλυση γενικότερων προβλημάτων που αφορούν συγκοινωνίες, ύδρευση

Τελειώνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι το γεγονός ότι η Χίος βρίσκεται σύμφωνα με όλες τις

μελέτες σε πρώιμο στάδιο τουριστικής ανάπτυξης είναι ένα στοιχείο που ενώ απογοητεύει,

δημιουργεί την προσδοκία εκμετάλλευσης της μεγάλης αυτής πρόκλησης η οποία είναι υπαρκτή και

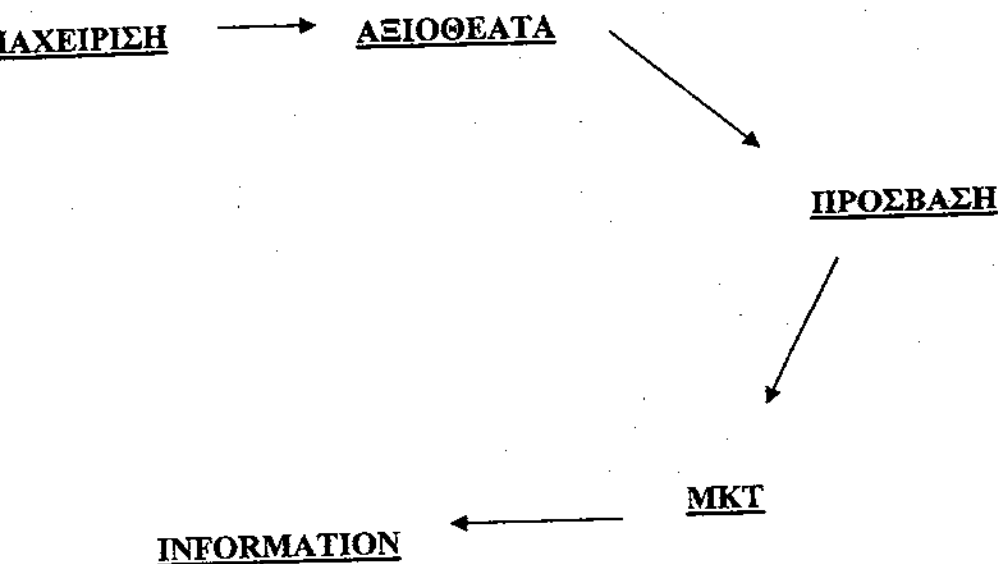
οφείλουμε όλοι να την εκμεταλλευθούμε προς την κατεύθυνση της συνολικής ανάπτυξης του

νησιού. Στοιχεία αντλήθηκαν από το Κέντρο Επιχειρηματικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ)

Βορείου Αιγαίου.

ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΟΝΤΕΛΟ

Αναφερόμαστε σε ένα σχέδιο μοντέλο το οποίο αναφέρει κατά κάποιο τρόπο πως μπορεί να αναπτυχθεί και να σχεδιαστεί σωστά ο τουρισμός δίνοντας βάση σε ορισμένα βασικά σημεία ανάπτυξης του τουρισμού.

Οι διαστάσεις του τουριστικού συστήματος βασίζονται στα εξής:

1. Σημαντικό είναι η σωστή αξιοποίηση των αξιοθέατων της κάθε περιοχής χωρίς να παραβιάζονται τα ιστορικά μνημεία του τόπου και να μην λεηλατούνται.
2. Σωστή πρόσβαση, άμεση και συνεχής τακτική συγκοινωνιακή επικοινωνία με την τουριστική περιοχή.
3. Σωστές και ποιοτικές υπηρεσίες τουρισμού.
4. Υπαρκτή και συνεχής τοποθέτηση σήμανσης, οδικών πινακίδων στους δρόμους και πληροφόρηση των τουριστών με οδικούς χάρτες της περιοχής. Αλλά και τουριστικούς οδηγούς.

11. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΣΩΣΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Βασικός στόχος και διαρκής προσπάθεια της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι η ανάδειξη του πλούτου των νησιών της και παράλληλα, η δημιουργία των απαραίτητων υποδομών και η τουριστική ανάπτυξή τους, με τέτοιο τρόπο και σε τέτοιο βαθμό ώστε να διασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες μετάβασης και διαμονής των επισκεπτών.

Όπως είναι φυσικό, η δραστηριότητα αυτή συνεχίζεται αδιάκοπα με ένα και μοναδικό στόχο: να αποτελεί το βόρειο αιγαίο τόπο άριστης φιλοξενίας. Κυρίαρχος αναπτυξιακός στόχος της περιφέρειας βορείου αιγαίου έχει υιοθετηθεί η ανατροπή της τάσης δημογραφικής και οικονομικής ρύθισης μέσα από την βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας της. Η ανάδειξη νέων συγκριτικών πλεονεκτημάτων, συμβατών με τις συνθήκες που επικρατούν στον 21^ο αιώνα, όπως η αειφορία και η ποιότητα ζωής, αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου. Παράλληλα η διαμόρφωση διακριτής ταυτότητας, η οποία θα αναδείξει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα με κυρίαρχα στοιχεία την ποιότητα υπηρεσιών και προϊόντων, αλλά και την ελκυστικότητα της διάστασης και θα τα καταστήσει βασικά χαρακτηριστικά ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητας. Και αυτά είναι:

1. την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων για το τουρισμό.
2. την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
3. την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. (ο συγκεκριμένος τομέας αποκτά ειδική σημασία για την περιφέρεια β.αιγαίου, καθώς προσφέρει την μοναδική ίσως δυνατότητα να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις της νησιωτικής και του παραμεθόριου χαρακτήρα της περιοχής).
4. την ολοκλήρωση των βασικών υποδομών στους τομείς μεταφορών, επικοινωνιών, ύδρευσης, αποχέτευσης κ.τ.λ., που αποτελούν προϋπόθεση για την αύξηση της ελκυστικότητας και την εξυπηρέτηση των τουριστών (οδικά δίκτυα, λιμάνια, νοσοκομεία, βιολογικοί καθαρισμοί, δίκτυα ύδρευσης, και αποχέτευσης, αξιοποίηση και ανάδειξη χώρων και πολιτιστικών μνημείων).
5. την βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος.
6. την διατήρηση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη του ιδιαίτερα προστατευμένου στην περιοχή μας.

«Η μελέτη καταλήγει ότι οι επιλογές δράσης για τον ελληνικό τουρισμό περιορίζονται στην εξής μία: "Να σχεδιάσουμε το μέλλον με σύγχρονα εργαλεία μάρκετινγκ, αγνοώντας πολιτικό κόστος και μικροσυντεχνιακά συμφέροντα. Διαφορετικά, είτε θα αντιγράψουμε με καθυστέρηση τις ανταγωνίστριες χώρες, είτε θα αναρωτιόμαστε τι συνέβη".»

από τον Πρόεδρο και το Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων - ΣΕΤΕ.
Πέμπτη, 16 Φεβρουαρίου 2006

μελέτη που έγινε από δευτερογενή έρευνα περί ανταγωνιστικότητας αλλά και από πρωτογενή έρευνα που έγινε σε 18 τουριστικούς προορισμούς από 6 χώρες της Μεσογείου σε συνεργασία με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας, το Συμβούλιο Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου - ACTA, το Turkish Tourism Investors Association, το Egyptian Tourism Federation, το Dubrovnik & Neretva County Tourist Board, η Regional Government of Istria - Tourism Department, και με τον συντονισμό της εταιρίας συμβούλων THR Barcelona, και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, 17 και 18 Οκτωβρίου 2005.

Κύρια σημεία αυτής της μελέτης:

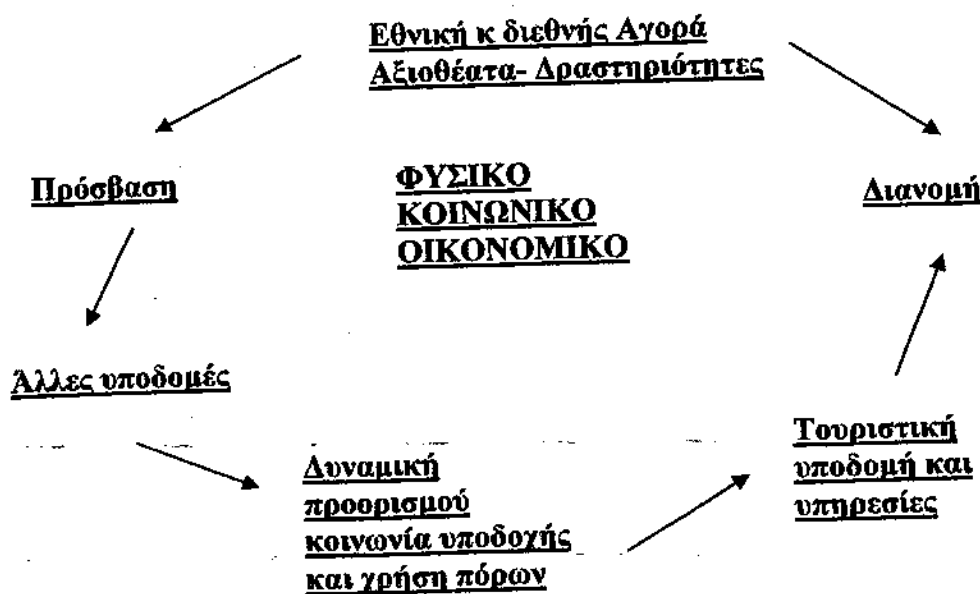
- Στο άμεσο μέλλον οι τουριστικοί προορισμοί θα πρέπει να προσαρμοστούν σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπου η βιωσιμότητα και η κερδοφορία των τουριστικών επιχειρήσεων θα είναι περισσότερο από ποτέ πολύπλοκη και δυσκολότερη.
- Η υπερπροσφορά καταλυμάτων θα εξακολουθήσει να υπάρχει κυρίως για λόγους πολιτικούς.
- Πρώτο βήμα για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι η διαμόρφωση του χαρτοφυλακίου των προϊόντων και στη συνέχεια για κάθε ένα από αυτά η αναζήτηση των ανταγωνιστών μας ανά αγορά - στόχο.
- Οι ανταγωνιστές μας είναι διαφορετικοί ανά αγορά και ανά προϊόν.
- Για κάθε προϊόν του χαρτοφυλακίου του ελληνικού τουρισμού χρειαζόμαστε και ξεχωριστό σχέδιο μάρκετινγκ.
- Ο χαρακτηρισμός μιας χώρας ως ανταγωνίστριας της Ελλάδας στον τουρισμό δεν είναι πλήρης, εάν δεν αναφέρεται με σαφήνεια σε ποιο τουριστικό προϊόν και σε ποια γεωγραφική αγορά την ανταγωνίζεται.
- Η Ελλάδα δεν μπορεί να ανταγωνιστεί τουριστικά σε επίπεδο κόστους, αλλά σε επίπεδο διαφοροποίησης προϊόντος και προσφοράς εμπλουτισμένων τουριστικών εμπειριών, απαραίτητη προϋπόθεση της οποίας είναι η ύπαρξη καλά εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
- Η ηλικία και η ποιοτική διάρθρωση της ξενοδοχειακής προσφοράς μας δεν συνιστούν συνολικά ανταγωνιστικό πλεονέκτημα λόγω χαμηλού ποιοτικού κέντρου βάρους.
- Η διατήρηση του μοντέλου της έντονης εποχικότητας σε συνδυασμό με τα περιορισμένα capacities και την κακή ποιότητα των αεροδρομίων, συνιστούν κίνδυνο επενδυτικής και αναπτυξιακής ανάσχεσης στους τουριστικούς προορισμούς.

2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ-ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ISKEEP(1988)

Ανταγωνιστικότητα ενός προορισμού (WTO)

ΜΟΝΤΕΛΟ INSKEEP 1988

1. Πρόσβαση, καλούς δρόμους, χάρτες, ταξιδιωτικούς οδηγούς, καλές ποιοτικές υπηρεσίες τουρισμού, οδική σήμανση. Πως μπορούμε να ταξιδέψουμε από και προς σε ένα τουριστικό προορισμό. Εύκολη πρόσβαση σε τουριστικούς προορισμούς.
2. Άλλες υποδομές, πάρκινγκ, δρόμους που βοηθούν την ανάπτυξη, νοσοκομεία.
3. Εθνική και διεθνής αγορά, αυξημένη τιμή πετρελαίου, μειωμένη τουριστική κίνηση, αξιοθέατα και δραστηριότητες.
4. Κοινωνία υποδοχής, και χρήση Πόρων, φυσική κατασκευή, ανθρώπινη παρέμβαση, φεστιβάλ.
5. Δυναμική προορισμού, εμπνευστικό εργατικό δυναμικό, καταρτισμένο προσωπικό παραγωγής, εξειδίκευση, κύκλος ζωής προορισμού

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Χίου

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

«Η Χίος με τα δύο μικρότερα νησιά της , τις Οινούσες , και τα Ψαρά, συνιστούν το νομό Χίου. Γνωστό στους περισσότερους για την ναυτική τους ιστορία και τα επιχειρηματικά επιτεύγματα των κατοίκων του, εντός αλλά και εκτός των ορίων του νομού. Η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Χίου από την πρώτη κιόλας στιγμή που ανέλαβε καθήκοντα, έθεσε το στρατηγικό της στόχο για αναστροφή της οικονομικής και πληθυσμιακής συρρίκνωσης του νομού σε εφαρμογή, υλοποιώντας και τον σχεδιασμό της τουριστικής του ανάπτυξης.

Έργα που έχουν υλοποιηθεί μέσα σε αυτό το πλαίσιο:

1. Κατασκευή και βελτίωση των κεντρικών οδικών αξόνων Χίου, Βολλισού , και Χίου- Μεστών , καθώς και μεγάλων παρεμβάσεων στο εθνικό δίκτυο του νομού.
2. Δημιουργία του κέντρου πολιτισμού και ειδικού τουρισμού Γιώργος Καλουτάς, ενός υπεράσπαστου εκθεσιακού και συνεδριακού χώρου.
3. Αναστήλωση Βεγλών Χίου και κατασκευή μικρού και εκθεσιακού χώρου για την παρουσίαση του αμυντικού συστήματος των Βεγλών της Χίου.
4. Ανάδειξη ιστορικών και φυσικών διαδρομών, δηλαδή δημιουργία περιπατητικών κατευθυνόμενων διαδρομών με ιδιαίτερο ιστορικό και φυσικό ενδιαφέρον.
5. Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης εντός της πόλης της Χίου σε οικόπεδο ιδιοκτησίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Χίου
6. Αξιοποίηση του σπηλαιού Σικίας στην περιοχή Ολύμπου το οποίο μέχρι τέλος της τουριστικής περιόδου. Θα είναι επισκέψιμο.
7. Πρόγραμμα αργοτουρισμού.
8. Δημιουργία ευρωπαϊκού κέντρου μελετών, για την μεσογειακή διατροφή, με τον αμερικάνικο οργανισμό, *OLDWAYS PRESERVATION AND EXCHANGE TRUST* και σύνδεσμο εξαγωγέων βόρειας Ελλάδος.
9. Δωρεάν ξεναγήσεις από επαγγελματίες ξεναγούς στα σημαντικότερα μνημεία της Χίου , ενώ την περίοδο αυτή κατασκευάζεται η αίθουσα αναμονής επιβατών στο κεντρικό λιμάνι της Χίου.

ΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Για τα επόμενα χρόνια η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Χίου έχει ήδη υποβάλλει τις προτάσεις της και αναμένει σε απαραίτητες εγκρίσεις για την κατασκευή έργων που αφορούν τη βελτίωση των κεντρικών υποδομών του Νομού, την ανάγκη εκσυγχρονισμού των πυλών εισόδου του νομού (Κέντρο λιμένας αεροδρόμιο). Την βελτιστοποίηση του εθνικού δικτύου, την ανάδειξη και προστασία σημαντικότερων μνημείων του νομού (Κάστρα, αρχαιολογικοί χώροι, σπήλαια, Μονές), και φυσικά την αξιοποίηση των υπάρχουσων υποδομών και προς την κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης της Χίου.

Η δυναμική παρουσία της Χίου σε διεθνείς εκθέσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό αυξάνει τις πωλήσεις καθόλη την διάρκεια του έτους. Τα τοπικά προϊόντα με προεξέχουσα την μαστίχα και τα προϊόντα αλάτι, τα φημισμένα γλυκά του κουταλιού αλλά και η παραδοσιακή κουζίνα βασισμένη στις αρχές της μεσογειακής διατροφής ολοκληρώνουν της εικόνα. Χιώτες, Αιγνουσιώτες και Αρριαννοί, συνδράμουν ουσιαστικά στη διάσωση και διάδοση της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς των νησιών του νομού.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ – ΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οικονομικές επιδράσεις τουριστικών δραστηριοτήτων

Απασχόληση – εργατικό δυναμικό

Εξάρτηση από τον τουρισμό – μικρομεσαίες επιχειρήσεις – πρωτογενή – δευτερογενή τομέα

Σε ένα τουριστικό προορισμό σημαντικό ρόλο παίζουν οι οικονομικές επιδράσεις. Και αυτό γιατί οι περισσότεροι τουριστικοί προορισμοί εξαρτώνται από το τουρισμό και κυρίως στα νησιά. Και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε πρωτογενή και δευτερογενή τομέα περιμένουν να έρθει η τουριστική περίοδος για να αυξηθούν σημαντικά τα εισοδήματά τους. Αλλά και οι απασχόληση του εργατικού δυναμικού που δουλεύουν την θερινή σαιζόν σε τουριστικές εγκαταστάσεις, (ξενοδοχεία που λειτουργούν κατά την τουριστική περίοδο κ.τ.λ.), ενώ την χειμερινή σαιζόν τα εισοδήματά

ιώνονται κατά πολύ. η θερινή σαιζόν είναι αρκετά σημαντική. Αυτό σημαίνει απεξάρτηση από τον τουρισμό.

Μετασυστηματικά οι επιπτώσεις:

1. Εισροή συναλλαγματικών εσόδων στις χώρες υποδοχής των τουριστών.
2. Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στο τουρισμό.
3. Η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιφέρεια μέσω τουρισμού.
4. Η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων κεφαλαίου – επενδύσεις ιδιωτικό (δημόσιο τομέα) για έργα υποδομής.

Κοινωνικές επιδράσεις του τουρισμού

(Με βάση την τοπική κοινωνία – HOST COMMUNITY)

Ολοχρ: πως από την ευφορία περνάς στο κορεσμό και μετά στον ανταγωνισμό. Είναι ένας κύκλος ζωής ενός τουριστικού προορισμού. Παίρνουμε παράδειγμα , όταν σε μια συγκεκριμένη περίοδο ένα προορισμός , γίνει τουριστικός, ξεκινάει από ένα σημείο εκκίνησης, μια περίοδο ακμής μιας περιοχής και σε κάποια στιγμή σταματάει να αποτελεί τουριστικός προορισμός γιατί έχει υπερκορεστεί και ανταγωνίζεται με άλλες περιοχές. Στον προορισμό αυτό που όλοι θέλουν στην αρχή να το επισκεφτούν τουρίστες , αναπτύσσεται έως όπου φτάσει σε ένα σημεία όπου η τουριστική περιοχή φτάνει στο κορεσμό, δηλαδή δέχεται αριθμό αλλοδαπών παραπάνω από την φέρουσα ικανότητα.

- * Εισαγωγή – ο προορισμός πρώτη φορά στην τουριστική αγορά. Απαιτούνται ψηλές επενδύσεις για την προώθηση του.
- * Ανάπτυξη – τυχαία αύξηση των πωλήσεων. Εδώ εμφανίζονται οι πρώτοι ανταγωνιστές οι οποίοι προσπαθούν να μιμηθούν. Η αύξηση της περιοχής των πωλήσεων μειώνει το κόστος παραγωγής.
- * Ωρίμανση – η περίοδος κατά την οποία η ζήτηση για τον τουριστικό προορισμό φτάνει στο υψηλότερο σημείο της , υπάρχει πολύ έντονος ανταγωνισμός και από ένα σημείο και μετά οι πωλήσεις και τα κέρδη μειώνονται.
- * Κορεσμός – σε αυτή την φάση οι ανταγωνιστές έχουν τελειοποιήσει άλλους προορισμούς, (ξενοδοχεία, υπηρεσίες), και ελάχιστοι πραγματοποιούν ταξίδια και διακοπές προς αυτόν τον τουριστικό προορισμό.
- * Παρακμή – είναι πλέον δύσκολη περίοδος για τον τουριστικό προορισμό. Οι τουρίστες έχουν στραφεί σε άλλους τουριστικούς προορισμούς. Οι ζημιές είναι εμφανής.

Με βάση τους τουρίστες (Με βάση τον Λύτρα).

Ο Λύτρας κάνει λόγο για κοινωνικούς ρόλους και τονίζει την μεγάλη του σημασία. Η εδνοια των κοινωνικών ρόλων σχετίζεται με το όλο τουριστικό φαινόμενο για τους ακόλουθους λόγους.

1. Ο τουρισμός ως κοινωνικό φαινόμενο δίνει την δυνατότητα αλλαγής του τρόπου παιχνίματος των κοινωνικών ρόλων για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα π.χ. κάποιος που δεν μπορεί να δει τους γονείς του λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων ή τα παιδιά να μην μπορούν για τον ίδιο λόγο, και να το καταφέρνουν αυτό στις διακοπές.
2. Ο τουρισμός ως κοινωνικό φαινόμενο αποτελεί ένα χρονικό διάστημα αλλαγής από τους καθημερινούς ρόλους που παίζει 11 μήνες το χρόνο ο άνθρωπος και προσωπική εγκατάλειψη τους.
3. Ο τουρισμός ως κοινωνικό φαινόμενο παρέχει στο τουρίστα καταναλωτή την ευχέρεια να απαλλαγεί στις διακοπές από μια σειρά ρόλων ρουτίνας και ψυχοσωματικής πίεσης. Αλλάζοντας το περιεχόμενο της ζωής του για κάποιο χρονικό διάστημα.
4. Τέλος ο τουρισμός ως κοινωνικό φαινόμενο δίνει την δυνατότητα ανακάλυψης των νέων ρόλων ου μέχρι τότε ο άνθρωπος δεν είχε την δυνατότητα ή το χρόνο για να πραγματοποιήσει.

Γ. ΕΠΙΠΑΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Εννοείται πως κάθε είδους τουριστικών επιχειρήσεων διατηρούν τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις είτε όταν δεν υπάρχει κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο είτε ακόμα οι κρατικοί έλεγχοι είναι πλημμελής. Αντικειμενική η επέκταση των εναέριων, θαλάσσιων και οδικών μεταφορών λόγω του τουρισμού επιβαρύνει σοβαρά το περιβάλλον. Μέτρο αποτελεί στο τουρισμό ο άνθρωπος και η η μη διατάραξη του φυσικού περιβάλλοντος. Η χαρά του ταξιδιού, η απόλαυση του προορισμού με το σεβασμό στην προστασία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Όμως είναι αυτονόητο ότι ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός των σύγχρονων τουριστών, (λίγο πριν το 2000 πλησίασε τα 600,000,000), δημιουργεί με την συμπεριφορά και αυτός περιβαντολλογικά προβλήματα με κυριότερα τα ακόλουθα:

1. την εκτεταμένη ρύπανση από το ανεξέλεγκτο πέταγμα ή εγκατάλειψη σκουπιδιών σε ακτές, παράκτιες ζώνες, κοινόχρηστους χώρους.

χρήση προϊόντων με πλαστική συσκευασία που ρυπαίνει το περιβάλλον.
μική ρύπανση που προκαλεί η συγκέντρωση πολυαρίθμων οχημάτων και
ν με αποτέλεσμα την μόλυνση της ατμόσφαιρας, αλλά και την φθορά μνημείων
ρχιτεκτονικής.
η παράκτιων περιοχών από την ανεξέλεγκτη πολλές φορές κατασκήνωση η οποία
ν σέβεται το περιβάλλον και δημιουργεί σοβαρά προβλήματα.
τικοινωνική και συχνά εγκληματική στάση των επισκεπτών που και αυτοί
την οικολογική ανισορροπία.

ΓΑΛΑΖΙΩΝ ΣΗΜΑΙΩΝ ΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ

πονέμεται η «Γαλάζια Σημαία» σε ακτή ή μαρίνα για την επίδοση της
ιάς. Η ακτή ή μαρίνα πρέπει, όμως, καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού, να
ου Προγράμματος, γιατί αλλιώς η Σημαία μπορεί να αφαιρεθεί. Γι' αυτό,
ΕΕΠΦ τους Επιθεωρητές της. Οι Επιθεωρητές είναι όλοι εθελοντές, οι
πειραμένοι, γιατί συνεργάζονται μαζί μας στο Πρόγραμμα επί πολλά χρόνια.
ήθηκαν 27 Επιθεωρητές.

ΚΤΕΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ-2006:

Μηνά- Καρφά, Δήμος Ομηρούπολης - Όρμος Λω
λονής - Σκάλα, Δήμος Πολύχνιτου- Βατερά - Νυφίδα, Δήμος Πλωμαρίου, -
ς Γέρας - Ευρειακή -Ταρτί, Δήμος Μυτιλήνης -Τσαμάκια-, Δήμος Μύθηνας -
γιοι Αναργόροι, Δήμος Πέτρας -Πετρα -Αναζος, Δήμος Ερεσσού Αντίσης- Σκάλα
δρινας- Ρηχά Νερά.

ου τουρισμού βελτιώνεται με αξιόλογες κινήσεις για την καλύτερη ανάπτυξη
όν, δωρεάν μεταφορά στην ακτή Τσαμάκια από τον Δήμο Μυτιλήνης, πολλές
ξής αμμοθινών με τον κρίνο της θάλασσας, με επεξηγηματικές πινακίδες,

διαφέρουσες εκδηλώσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, π.χ. εκθέσεις ζωγραφικής με έργα παιδιών, προβολές κλπ..

Τα κριτήρια για την σωστή ανάπτυξη των γαλάζιων σημαίων συμπερασματικά:

1. περιβαντολλογική εκπαίδευση και πληροφόρηση.
2. ποιότητα νερών κολύμβησης
3. περιβαντολλογική διαχείριση
4. ασφάλεια , ναυαγοσωστικά , πρώτες βοήθειες, υπηρεσίες και εγκαταστάσεις.

στην ανάπτυξη της γαλάζιας σημαίας συντελούν οι εξής φορείς: UNEP(Πρόγραμμα περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών), ΚΕΔΚΕ(ελληνική προστασία της φύσης) , ΕΟΤ, ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ , ΕΥΚΚ(ευρωπαϊκή ένωση προστασία ακτών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές και διαφορεες μορφές τουριστικών εγκαταστάσεων. Μεχρι πριν από μια δεκαετία υπηρχε μια συγχυση στον τομέα αυτό, η οποία ήρθη με την πολλή σημαντική απόφαση του Γενικού Γραμματέα του ΕΟΤ 539092/1987 για τις τεχνικές προδιαγραφες των εγκαταστάσεων. Στην απόφαση παραπέμπει και ο μεταγενέστερος νόμος 2160/93 με τον οποίο ρυθμίστηκαν διάφορα θέματα που αφορούν τον Τουρισμό.

Ο όρος τουριστικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με την Απόφαση καλύπτει τόσο τις διάφορες μορφες των τουριστικών καταλυμάτων όσο και τις επιχειρήσεις τις οποίες χαρακτηρίζει με τον όρο «τουριστικές επιχειρήσεις διημερευσης» εκείνες στις οποίες δεν παρέχεται δυνατότητα διανυκτέρευσης. Πρόκειται ειδικότερα για «κέντρα εστίασης και αναψυχής» και τα «ολοκληρωμένα τουριστικά κέντρα παραδοσιακής βιοτεχνίας, ψυχαγωγίας και εστίασης».

Επίσης ο νόμος αναφερεται από το νόμο με τους όρους τουριστικά καταλύματα και εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υπόδομης.

Για την πρώτη κατηγορία, προκειται για τις τουριστικές επιχειρήσεις που υποδέχονται τουριστες, στους οποίους προσφέρουν όπωσδήποτε διαμονή αλλά όχι μόνον. Προσφέρουν παράλληλα και άλλες υπηρεσίες οι οποίες είναι συναφείς προς την διαμονη, όπως εστίαση, ψυχαγωγία, αναψυχή και άθληση. Τις επιχειρήσεις αυτές διακρίνει στη συνέχεια στα κύρια και στα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα.

Βασικό στοιχείο διαφοροποίησης τους είναι οι όροι που απαιτούνται για την οικοδόμηση τους.

Συγκεκριμένα για όλα τα κύρια και μόνο για τα camping από τα δευτερα απαιτείται η ειδικων όρων δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων με βάση τις ειδικές για κάθε μορφή προδιαγραφες.

Αντίθετα, για τα περισσότερα από τα μη κύρια ξενοδοχειακα καταλύματα επαρκεί η τήρηση των όρων δόμησης κατοικίας της πολεοδομικής νομόθεσιας.

Οι κατηγορίες των κυρίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων είναι: α)τα ξενοδοχεία κλασικού τύπου (Lux, A, B, Γ, Δ, E τάξης) β)τα τύπου Motel (συνήθως Β και Γ τάξης), γ)τα ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων (Lux, A, B, Γ τάξης), καθώς και τις λεγόμενες μικτές επιχειρήσεις. Τα καταλύματα δηλαδή εκείνα αποτελούν συνδυασμό ξενοδοχείων κλασικού και τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων.

Πέρα από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται προκειμένου να χορηγηθεί η πολυπόθητη άδεια προκειμένου να λειτουργήσει μια τέτοια επιχείρηση, δηλαδή να πάρει το σήμα λειτουργίας. Επίσης υπάρχουν και άλλα ειδικά θέματα που μπορούν να ισχύσουν και για ορισμένες κυρίως μορφές της δεύτερης κατηγορίας καταλυμάτων, ουσιαστικά όμως αφορούν την πρώτη, δηλαδή τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, όπως π.χ ευθύνη και προστασία των ξενοδόχων, πυροπροστασία των ξενοδοχείων, χρήση αιγιαλών κ.ά.

Οι κατηγορίες των μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων είναι τα camping, οι τουριστικές επάλξεις και κατοικίες και τα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα.

Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ειδικής υποδομής, θα υπαγάγουμε όχι μόνο τις μορφές που αναφέρει ευθέως ο νόμος, αλλά και κάποιες άλλες που είτε θα μπορούσαν να υπάχθουν στις προηγούμενες, αλλά διαφοροποιούνται λόγω κάποιων ιδιαιτεροτήτων, είτε δεν τις αναφέρει καθόλου μια και η απαρίθμηση είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική.

Όπως προκύπτει από την παραγραφο 3 του άρθρου του νόμου 2160/93 προκειται ουσιαστικά για τις εγκαταστάσεις που έχουν ως στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών που προκύπτουν από τις διάφορες ειδικές εναλλακτικές μορφές τουρισμού, είτε είναι αθλητικός, είτε οποιαδήποτε άλλη μορφή.

Παράλληλα με τις ειδικές αυτές εγκαταστάσεις, υπάρχουν και κάποιες πιο κλασικές μορφές εγκαταστάσεων, όπως τα κέντρα παραθερισμού γυμνιστών που, ναι μεν στεγάζονται σε ξενοδοχεία κλασικού τύπου, όποτε υπάγονται στην πρώτη κατηγορία, ισχύουν όμως γι'αυτές κάποιες ειδικές διατάξεις που δεν αφορούν τα υπόλοιπα ξενοδοχεία

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΜΟΡΦΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΥΣ.

Για να κτιστεί ένα ξενοδοχείο πρέπει να εξετασούμε που θα γίνει η εγκατάσταση του (εντός ή εκτός πόλης), και ποια είναι τα απαραίτητα κριτήρια για να γίνει η έγκριση της εγκατάστασης.

A)Κριτήρια Θέσης

Τα κριτήρια θέσης του οικοπέδου όπου πρόκειται να δημιουργηθεί το ξενοδοχείο, ανάλογα με την τάξη και τον προορισμό του, θα πρέπει να παρουσιάζει ενδιαφέρον από άποψη φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Θα πρέπει επίσης να είναι εύκολα προσπελάσιμο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ακόμα να μην επιβαρύνεται από οχλούσες εγκαταστάσεις και πηγές ηχητικής και περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Επιπλέον η δημιουργία του ξενοδοχείου δεν θα πρέπει να δημιουργεί προβλήματα στις χρήσεις που ήδη υφίστανται στην περιοχή.

Η καταλληλότητα της θέσης ελέγχεται από τον ΕΟΤ ανάλογα με την κατηγορία της τουριστικής εγκατάστασης, την τάξη και τον ειδικό κατα περίπτωση προορισμό της.

B)Απάγορευσεις

Δεν εγκρίνεται η δημιουργία ξενοδοχείων όλων των τύπων, τάξης πολυτέλειας και Α' σε περιοχές υποβαθμισμένες από ασυμβίβαστες χρήσεις, εάν π.χ.-υπάρχουν-σφαγεία, ακάλυπτοι αγωγοί λυμάτων, λαχαναγορά, σκουπιδότοποι, κ.λπ., το ίδιο ισχύει και για περιοχές με προβλήματα υποδομής, εκτός εάν προτίθεται ο επιχειρηματίας να την βελτιώσει με δικά του έξοδα.

Ακόμη δεν χορηγείται έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου για την ανέγερση τυπικού ξενοδοχείου Δ' και Ε' τάξης καθώς και για ξενοδοχείο επιπλωμένων διαμερισμάτων Δ' τάξης.

Οι τάξεις αυτές περιορίζονται μόνο στην μετατροπή υφισταμένων οικοδομών.

3. ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στο βόρειο Αιγαίο υπάρχουν τουριστικά καταλύματα όπου μπορούν οι τουρίστες να διανυκτερευθούν αναλόγα πρώτον με την οικονομική ευχέρεια που έχει ο κάθε τουρίστας και δευτερόν αναλόγα με την κατηγορία και τον τύπο του τουριστικού καταλύματος στον οποίο ο κάθε τουρίστας επιθυμεί να διανυκτερεύσει. Αναλυτικά παραθέτουμε παρακάτω τα τουριστικά καταλύματα που υπάρχουν στα νησιά του Βορείου Αιγαίου ανα τύπο και κατηγορία.

1. Υπάρχουσες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στη Μυτιλήνη

Σε διαφορες περιοχές της Μυτιλήνης υπάρχουν διάφορα τουριστικά καταλύματα. Οι περιοχές όπου υπάρχουν ξενοδοχειακές επιχειρήσεις είναι τα παρακάτω εξής:

Στην Μυτιλήνη υπάρχουν 117 ξενοδοχειακά καταλύματα απο τα οποία είναι:

Ξενοδοχεία

- ▶ 2 Α' Κατηγορίας
- ▶ 23 Β' κατηγορίας
- ▶ 31 Γ' κατηγορίας
- ▶ 5 Ε' κατηγορίας

Ξενοδοχεία Ενοικιαζόμενων Δωματίων

- ▶ 1 Α' κατηγορίας
- ▶ 6 Β' κατηγορίας
- ▶ 6 Γ' Κατηγορίας

Ξενοδοχεία Bungalows

- ▶ 1 Α' Κατηγορίας
- ▶ 5 Β' Κατηγορίας
- ▶ 1 Γ' Κατηγορίας

Επιπλωμένα Διαμερίσματα

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 8 Επιπλωμενα Διαμερίσματα εκ των οποίων το ένα είναι Α' Κατηγορίας

Στουόντιο

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 10 στουόντιο εκ των οποίων το πρώτο είναι Α' κατηγορίας και το δεύτερο Β' Κατηγορίας

Στουόντιο + Επιπλωμένα Διαμερίσματα (Studios+Appartments)

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 5 Στουόντιο και επιπλωμένα Διαμερίσματα μαζί εκ των οποίων το ένα είναι Α' Κατηγορίας και το άλλο 3 κλειδιών.

Παραδοσιακή Οικία

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 3 παραδοσιακές οικίες, τα 2 Β' κατηγορίας και το τρίτο Α'κατηγορίας

Ξενώνας

Στη Μυτιλήνη υπάρχει ένας Ξενώνας και βρίσκεται μεσα στην πόλη της Μυτιλήνης

Βίλλες

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχει μια Βίλλα που βρίσκεται στην Πολή της Πέτρας, Α' Κατηγορίας

Στούντιο και Δωματία (Studios +Rooms)

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 3 στούντιο και δωματία μαζί.

Δωμάτια και Στούντιο (Rooms + Studios)

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχει μόνο ένα κατάλυμα (Δωμάτια και Στούντιο)

Ενοικιαζόμενα Δωμάτια

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχουν 3 ενοικιαζόμενα Δωμάτια εκ των οποίων 2 κλειδιών

Πανσιον

Σε όλη τη Μυτιλήνη υπάρχει 1 Πανσιον, 3 κλειδιών.

2. Στην Λήμνο υπάρχουν 38 ξενοδοχεία τα οποία είναι:

Ξενοδοχεία

- 1 ξενοδοχείο 5 αστέρων
- 2 ξενοδοχεία Β' κατηγορίας
- 5 ξενοδοχεία Γ' κατηγορίας
- 1 ξενοδοχείο Δ' κατηγορίας

Ξενοδοχεία επιπλωμενων διαμερισμάτων

- 1 Α' κατηγορίας
- 1 Β' κατηγορίας
- 3 Γ' κατηγορίας

Ξενοδοχεία Bungalows

Στη Λήμνο υπάρχουν 2 Ξενοδοχεία Bungalows, 5 αστερών

Παραδοσιακό Ξενοδοχείο

Στη Λήμνο υπάρχει ένα Παραδοσιακό Ξενοδοχείο, Β' κατηγορίας

Παραδοσιακή Οικία

Στη Λήμνο υπάρχει μια παραδοσιακή οικία, Β' κατηγορίας

Δωμάτια προς ενοικίαση

Στη Λήμνο υπάρχουν 10 Rooms to Let, εκ των οποίων το ένα 3 κλειδιών και το άλλο είναι Α' Κατηγορίας.

Στούντιο

Στη Λήμνο υπάρχουν 3 στούντιο

Ενοικιαζόμενα Διαμερίσματα

Στη Λήμνο υπάρχουν 6 ενοικιαζόμενα διαμερίσματα

3. Στον Άγιο Ευστράτιο υπάρχει ένας Ξενώνας.

4. Στα Ψαρά υπάρχουν 3 Ξενοδοχεία επιπλωμένων διαμερισμάτων, εκ των οποίων τα 2 είναι Γ' Κατηγορίας και το τρίτο Β' Κατηγορίας. Επίσης στα Ψαρά υπάρχει και μια Παραδοσιακή Οικία Α' Κατηγορίας.

5. Στους Φούρνους υπάρχουν 3 Rooms to Let, ένα στούντιο και ένα στούντιο με δωμάτια.

6. Στην Ικαρία υπάρχουν τα παρακάτω τουριστικές ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις:

Ξενοδοχεία

2 Β' Κατηγορίας

8 Γ' Κατηγορίας

1 Δ' Κατηγορίας

1 Ε' Κατηγορίας

Ξενοδοχεία Επιπλωμένων Διαμερισμάτων

1 Β' Κατηγορίας

1 Γ' Κατηγορίας

Στην Ικαρία υπάρχει μια Παραδοσιακή Οικία, Β' Κατηγορίας.

Στην Ικαρία υπάρχει ένα συγκρότημα Ξενοδοχείου με Στούντιο

Στην Ικαρία υπάρχουν 3 Πανσιόν

Στην Ικαρία υπάρχουν 4 Ενοικιαζόμενα Δωμάτια

Στην Ικαρία υπάρχουν 3 Ενοικιαζόμενα Διαμερίσματα

Οι τουριστικές ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις που υπάρχουν στην Χίο συμπεριλαμβανομένου και των Οινουσσών είναι τα παρακάτω:

7. Στην Χίο υπάρχουν 13 ξενοδοχεία, εκ των οποίων 3 Α' Κατηγορίας, 6 Β' Κατηγορίας, 2 Γ' Κατηγορίας και 2 Δ' Κατηγορίας. Επίσης υπάρχουν 8 Ξενοδοχεία Επιπλωμένων Διαμερισμάτων, εκ των οποίων 1 Α' Κατηγορίας, 2 Β' Κατηγορίας, 5 Γ' Κατηγορίας. Μια Βίλλα 5 αστέρων, 1 Παραδοσιακό Ξενοδοχείο 5 αστέρων, 5 Παραδοσιακές Οικίες, εκ των οποίων τα 3 Α' Κατηγορίας και το ένα Β' Κατηγορίας. Εν συνεχεία υπάρχει ένα Ξενοδοχείο τύπου Bungalows, Β' Κατηγορίας, 2 συγκρότηματα Στούντιο με Διαμερίσματα και ένα συγκρότημα διαμερισμάτων μαζί με δωμάτια.

Υπάρχουν 5 Ενοικιαζόμενα Δωμάτια, εκ των οποίων το ένα Α' και Β' Κατηγορίας το άλλο. Υπάρχουν ακόμα 3 στούντιο εκ των οποίων το ένα Β' Κατηγορίας, 10 Ενοικιαζόμενα Διαμερίσματα, 1 Ξενώνας και 1 Οικία.

8. Στην Σάμο υπάρχουν συνολικά 158 υπάρχουσες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κάθε τύπου. Από τα οποία τα 109 είναι Ξενοδοχεία, 2 είναι Α' Κατηγορίας, 24 Β' Κατηγορίας, 74 Γ' Κατηγορίας, 3 Δ' Κατηγορίας, 2 Ξενοδοχεία 3 αστέρων και 1 2 αστέρων. Υπάρχουν επίσης 3 συγκροτήματα ξενοδοχείων με Bungalows, 1 συγκρότημα Ξενοδοχείου με Διαμερίσματα. Ακόμα υπάρχουν 1 Ξενοδοχείο Bungalows, 15 Ξενοδοχεία Επιπλωμένων Διαμερισμάτων, εκ των οποίων τα 2 είναι Α' Κατηγορίας, 1 2 αστέρων και 12 Γ' Κατηγορίας. Ακόμα βλέπουμε ότι υπάρχει 1 Παραδοσιακό Ξενοδοχείο Επιπλωμένων Διαμερισμάτων, 5 στούντιο, 13 Ενοικιαζόμενα Διαμερίσματα, εκ των οποίων το ένα Β' και Γ' Κατηγορίας το άλλο, 7 Ενοικιαζόμενα Δωμάτια, 1 Πανσιόν, 1 Παραδοσιακό Ξενοδοχείο, 1 συγκρότημα στούντιων με ενοικιαζόμενα δωμάτια.

4. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των ξενοδοχείων πρέπει να αποσκοπεί στην α) βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών, β) στην ανακαίνιση, αναβάθμιση και εγκαυχρονισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων, γ) στην εκμετάλλευση της τεχνολογίας, δ) στην μελετημένη τιμολόγηση, για να αποκτούν την ποιότητα που θα τα κάνει ανταγωνιστικά και στην περιοχή τους και με τα ξενοδοχεία στα απέναντι παράλια.

Για να προωθηθούν και να βοηθηθούν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις προς αυτόν το σκοπό το κράτος με την βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξήγγειλε και πραγματοποιεί πολλά προγράμματα όπως:

Α) Ίδρυση και επέκταση, αναβάθμιση ξενοδοχειακών μονάδων που υπάγονται στον Ν. 2601/98 και στον 3299/04

Β) Προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης για εργαζόμενους, ανέργους και επιχειρηματίες στον τουρισμό με στόχο την αναβάθμιση των γνώσεων τους

Γ) Ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης σε μείζονος σημασίας παρεμβάσεις στο πλαίσιο δικτύων τουριστικού ενδιαφέροντος

Δ) Ενίσχυση επιχειρήσεων για εγκατάσταση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001 έτους 2003

Επίσης:

Οι βασικοί άξονες στους οποίους εξειδικεύεται η παραπάνω πολιτική είναι:

- Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό με τις δράσεις εκσυγχρονισμού των τουριστικών καταλυμάτων καθώς και με την ενίσχυση των επιχειρηματικών σχεδίων των τουριστικών ΜΜΕ όλων των κλάδων. (Άξονας 2, Μέτρα 2.2, Δράσεις 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3).
- Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και η αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού (Άξονας 5, Μέτρα 5.1, 5.2, 5.3, Δράσεις 5.1.1, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.3.1, 5.3.2).

- Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού που εργάζεται στον τουριστικό τομέα και αναβάθμιση της εκπαίδευσης – κατάρτισης έτσι ώστε αυτή να ικανοποιεί τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. (Αξονας 8, Μέτρο 8.1, Δράσεις 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.1.5, 8.1.6, 8.1.7).

5. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Από τα διάφορα προγράμματα επιδοτήσεων έχουν χρηματοδοτηθεί πολλές επιχειρήσεις στα νησιά της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου.

Αναφορικά παρατίθενται πίνακες:

Μυτιλήνη

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ - Ο.Π.Α.Χ. ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ - Ε.Π.-ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΞΟΝΑΣ 4

1/3/2004	ΒΟΥΛΑΣΙΚΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ	ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ 11 Π. ΦΑΛΗΡΟ ΑΘΗΝΑ 17564	ΙΔΡΥΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΒΡΙΣΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΠΤΕΡΟΥΝΤΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΑ	ΑΝΕΜΟΤΙΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΚΟΝΤΕΛΗΣ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Θ. ΑΛΚΑΙΟΥ 5 ΜΥΤΙΛΗΝΗ 81100	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΚΑΛΑΤΖΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

1/3/2004	ΚΟΜΠΙΝΟΣ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΝΤΙΣΣΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΛΙΓΑΤΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΠΑΤΕΡΕΛΛΗ ΜΑΡΙΑ	ΣΤΥΨΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΚΛΑΔΟΓΕΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΑΦΟΙ Μ. ΚΟΥΦΕΛΟΥ Ο.Ε	ΒΟΥΒΑΡΗ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΗΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΣΑΛΜΑ - ΚΟΛΑΣΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ ΑΝΑΨΥΚΤΙΡΙΟΥ
1/3/2004	ΣΑΛΜΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ 5 ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ
1/3/2004	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΕΜΟΤΙΑΣ	ΑΝΕΜΟΤΙΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΧΩΡΟΥ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ
1/3/2004	ΚΟΝΔΙΝΟΥ ΠΟΣΟΥΛΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ 6 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΗΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΣΤΑΜΑΤΕΛΛΗ ΕΥΡΙΑΙΚΗ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΕΡΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΚΑΡΑΜΠΙΛΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΓΖΟΥΒΑΝΕΛΛΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
1/3/2004	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (ΑΕΝΑΑ) Α.Ε.	ΣΑΠΦΟΥΣ 2 ΜΥΤΙΑΛΗΝΗ 81100	ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ

1/3/2004	ΔΙΑΚΩΡΟΝΑ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΜΟΣΧΟΒΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΠΑΝΤΣΑΡΗ ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔ. 1 ΜΥΤΙΑΗΝΗ 81100	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΚΟΥΛΑΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΙΣΒΟΡΙ ΛΕΣΒΟΥ	ΕΚΕΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΗΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΗΜΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ
1/3/2004	ΜΙΧΑΛΑΣ ΠΑΡΗΣ	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΤΙΚΗΣ	ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
1/3/2004	ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΧΑΤΖΗΔΙΑΜΑΝΤΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3η ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ ΧΡΥΣΟΜΑΛΟΥΣΑΣ ΜΥΤΙΑΗΝΗ 81100	ΕΚΕΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΘΑΛΑΣΙΩΝ ΣΠΟΡ
1/3/2004	ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΝΙΟΛΑΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
1/3/2004	ΜΠΕΧΡΑΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΑΘΗΝΑ ΙΑΙΟΝ	ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
1/3/2004	ΔΕΛΗΜΗΤΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΤΣΟΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ	ΜΥΤΙΑΗΝΗ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΚΛΕΦΤΟΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΕΚΕΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΝΑΚ- ΜΠΑΡ ΚΑΦΕΤΕΡΙΑΣ

1/3/2004	ΧΟΝΔΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΣΤΥΨΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΚΙΟΒΡΕΚΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	ΑΓΡΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΧΩΡΟΥ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΥ
1/3/2004	ΖΑΜΠΑΡΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	ΕΡΕΣΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ
1/3/2004	ΚΟΥΤΣΑΒΛΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ ΜΠΑΡ
1/3/2004	ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΟΥ ΕΥΤΕΡΠΗ	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΝΕΟΥ
1/3/2004	ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΓΟΥΔΗ ANNA	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ
1/3/2004	ΤΖΙΝΙΕΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ	ΕΡΕΣΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΛΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΣΑΧΤΟΥΡΗ ΙΩΑΝΝΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΕΝΙΔΗΣ ΛΟΥΚΑΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ
1/3/2004	ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΜΟΤΙΑΣ	ΑΝΕΜΟΤΙΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΙΔΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
1/3/2004	ΚΑΡΑΒΑΣΙΑΗ ΜΑΡΙΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΛΗΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ

	ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΛΕΣΒΟΥ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΜΑΡΑΘΩΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ	ΣΚΑΛΑ ΚΑΛΛΟΝΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ
1/3/2004	ΚΟΣΒΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΑΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΧΥΔΕΡΙΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΤΖΙΝΙΕΡΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΕΡΕΣΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ Ο.Ε.	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΠΙΠΛΟΥ
1/3/2004	ΜΑΜΑΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΒΑΤΟΥΣΑ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΥΙΟΙ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΛΒΑΝΟΥ	ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΑΣΒΕΣΤΟΠΟΛΕΟΥ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΩΛΗΝΩΝ
1/3/2004	ΔΙΑΔΕΚΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	ΕΦΕΣΟΥ 49-51 ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ ΑΘΗΝΑ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΑΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΚΕΡΑΜΙ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΞΥΛΟΥΡΓΕΙΟΥ
1/3/2004	ΒΑΜΒΟΥΚΑΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΚΑΡΙΜΑΛΗ ANNA	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
1/3/2004	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΑΛΛΟΝΗ ΛΕΣΒΟΥ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΔΗΜΝΟΣ

03/04	ΔΙΑΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΙ ΔΗΜΝΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ
03/04	ΔΗΜΟΥ- ΠΛΑΦΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΙ ΔΗΜΝΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ
03/04	ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΜΥΡΙΝΑ ΔΗΜΝΟΥ	ΙΔΡΥΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ
03/04	ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΜΟΥΔΡΟ ΔΗΜΝΟΥ	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΥΖΕΡΙ- ΨΗΣΤΑΡΙΑΣ
03/04	ΠΛΑΓΙΣΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ	ΜΥΡΙΝΑ ΔΗΜΝΟΥ	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ-ΚΑΦΕΤΕΡΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
03/04	ΥΙΟΙ Β. ΑΧΙΛΛΑΔΕΛΗ Ο.Ε	6ο ΧΑΜ ΜΥΡΙΝΑΣ- ΚΟΝΟΥ ΔΗΜΝΟΥ	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΧΑΛΒΑΔΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΙΟΙ Β. ΑΧΙΛΛΑΔΕΛΗ Ο.Ε

ΧΙΟΣ

02/2004	ΜΙΧΑΗΛ ΚΕΦΑΛΟΝΙΚΑΣ	ΚΡΗΝΗΣ 1 ΒΑΡΒΑΣΙ ΧΙΟΣ 82100	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ ΤΗΣ ΧΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΙΟΥ ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΣΤΟ ΠΥΡΓΙ ΧΙΟΥ
2004	ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΑΠΕΤΑΝΟΥ	ΖΑΝΑΡΑ 13 ΧΙΟΣ 82100	ΑΓ. ΜΗΝΑΣ-
2004	ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΟΝΔΡΕΛΛΗΣ	ΒΑΓΙΑ ΘΥΜΙΑΝΑ ΧΙΟΣ 82100	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ

004	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΤΑΝΟΣ	ΟΔΟΣ ΑΡΓΕΝΤΗ, ΓΚΙΑΖΟΥ- ΚΑΜΠΟΣ ΧΙΟΣ 82100	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ Β' ΤΑΞΕΩΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ Α ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΤΑ ΤΗΣ ΧΙΟΥ
004	ΕΛΕΝΗ ΔΙΑΚΟΓΕΩΡΓΑΚΗ	ΜΕΣΤΑ 82102 ΧΙΟΣ	ΙΔΡΥΣΗ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΛΥΚΩΝ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ ΣΤΟ ΚΑΜΠΟ ΤΗΣ ΧΙΟΥ
004	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΛΗΟΣ	Ι. ΜΗΤΑΡΑΚΗ 6 82100 ΧΙΟΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΥΡΜΑΤΟΚΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΗ ΘΥΜΙΑΝΟΥΣΙΚΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΕ ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
/2004	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΛΙΜΑΚΗΣ	ΘΥΜΙΑΝΑ 82100 ΧΙΟΣ ΜΑΡΙΑΣ ΧΑΛΚΟΥΣΗ & ΕΙΡΗΝΗΣ	
/2004	ΜΠΕΝΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΪΔΟΥΣΗ 82100 ΧΙΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΣΤΟ ΠΥΡΓΙ ΧΙΟΥ
/2004	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΠΛΑΡΙΚΗ	ΠΥΡΓΙ ΧΙΟΥ 82102 ΧΙΟΣ	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΣΤΟ ΠΥΡΓΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ
3/2004	ΕΡΑΣΜΙΑ ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΟΥ	ΜΕΣΤΑ ΧΙΟΥ 82102 ΧΙΟΣ	ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑ ΥΦΑΝΤΩΝ ΣΤΑ ΜΕΣΤΑ-ΧΙΟΥ
3/2004	ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΛΑΚΗΣ	ΟΛΥΜΠΟΙ Δ. ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ 82102 ΧΙΟΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
3/2004	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΥΚΟΥ	ΑΡΜΟΛΙΑ Δ. ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ 82102 ΧΙΟΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
3/2004	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΤΤΕΣ	ΠΥΡΓΙ Δ. ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ 82102 ΧΙΟΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

2004	ΤΣΑΡΤΣΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΠΥΡΓΙ ΧΙΟΥ 82102 ΧΙΟΣ	ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΠΥΡΓΙ ΧΙΟΥ
2004	ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ	ΓΕΡΩΝΥΜΟΥ ΓΟΡΓΙΑ 56 ΧΙΟΣ 82100	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΣΤΟ ΠΥΡΓΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΟΙΚΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΟΥΣ
2004	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΤΕΡΙΜΟΣ	ΤΙΜΟΚΡΕΟΝΤΟΣ 13, ΑΘΗΝΑ	ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΕΠΕΣΚΕΥΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΕΠΕΠΛΩΜΕΝΑ
2004	ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΚΑΡΑΚΗ	ΟΛΥΜΟΙ ΧΙΟΥ 82102 ΧΙΟΣ	ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Γ' ΤΑΞΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ 6 ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ
2004	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΟΥΛΗΣ	ΘΥΜΙΑΝΑ ΧΙΟΣ 82100	ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓ. ΜΗΝΑ - ΧΙΟΥ ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ
2004	ΓΑΛΑΤΟΥΛΑ ΘΗΡΕΣΙΑ-ΝΙΚΗ	ΑΛΑΤΙΟΥ 5 82100 ΧΙΟΣ	

Παρακάτω βλέπουμε τα συνολικά ποσά της επιδότησης που επιδοτήθηκαν από το
εγκεκριμένο επιδοτούμενο πρόγραμμα:

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

4.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	19.555.811,13
---	---------------

ΧΙΟΣ

4.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ	3.640.771,54
---	--------------

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	
----------------	--

ΛΗΜΝΟΣ

4.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	837.488,65
--	------------

Από διάστημα σε διάστημα ανοίγονται καινούργια προγράμματα επιδοτήσεων και πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνούν με τα αρμόδια γραφεία του νομού ή της περιφέρειας τους για να ενημερώνονται ή να απευθύνονται σε γραφεία οικονομικών συμβούλων, καταθέτοντας την επιχειρηματική ιδέα τους και ζητώντας τη συμβουλή τους για το κατάλληλο πρόγραμμα στο οποίο μπορούν να γίνουν δεκτοί και προσεχώς να επιδοτηθούν.

6. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΤΗΝ ΣΩΣΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΥΤΩΝ

Οι παράγοντες που επηρεάζουν το τουριστικό προϊόν ενός τόπου είναι τα μέσα μεταφοράς και επικοινωνίας, οι τουριστικές υποδομές, το εκπαιδευμένο προσωπικό, η φιλοξενία, το οικονομικό κόστος, το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον. Από την άποψη της μεταφοράς και επικοινωνίας, τα νησιά του Βορείου Αιγαίου εξυπηρετούνται με κάθε είδους συγκοινωνιακού μέσου.

Αεροπορικώς

Κανονικές Πτήσεις: Υπάρχει μια αεροπορική εταιρεία που πραγματοποιεί καθημερινά ακόμα και εβδομαδιαία δρομολόγια στα νησιά του Βόρειου Αιγαίου όπως στη Σάμο, Χίο, Μυτιλήνη, Ικαρία και Λήμνο. Η εταιρεία αυτή είναι η Olympic Airlines.

Πτήσεις Charters: Από την άλλη πλευρά υπάρχουν αεροπορικές εταιρίες που πραγματοποιούν πτήσεις μεταξύ των νησιών του Βόρειου Αιγαίου και των υπολοίπων πόλεων των ευρωπαϊκών χωρών. Πραγματοποιούν δρομολόγια ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες και μεταφέρουν πάρα πολλούς τουρίστες. Οι εταιρίες που κάνουν πτήσεις Charters μεταφέρουν οργανωμένα groups τουριστών που προέρχονται απευθείας από τις μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης. Επίσης με τις πτήσεις αυτές έρχονται groups που κατευθύνονται και στα πλησιέστερα μικρότερα νησιά, έτσι αναπτύσσεται η τουριστική κίνηση της περιοχής.

Ακτοπλοϊκώς

Υπάρχουν πέντε ακτοπλοϊκές εταιρίες που πραγματοποιούν δρομολόγια μεταξύ των νησιών του Βορείου Αιγαίου με τον Πειραιά, το Λαύριο, τη Καβάλα, την Αλεξανδρούπολη και τέλος με τα Δωδεκάνησα.

Η εταιρεία που πραγματοποιεί δρομολόγια από τον Πειραιά για την Χίο και Μυτιλήνη είναι η NEL LINES καθημερινώς.

Οι εταιρίες που πραγματοποιούν δρομολόγια στην Ικαρία, Φούρνοι και Σάμο από τον Πειραιά καθημερινώς είναι η HELLENIC SEAWAYS και η GA FERRIES.

Η εταιρεία που πραγματοποιεί δρομολόγια από το Λαύριο στα νησιά του Βορείου Αιγαίου και συγκεκριμένα στη Λήμνο, Άγιο Ευστράτιο και Μυτιλήνη είναι η SAOS FERRIES.

Οι εταιρίες που πραγματοποιούν δρομολόγια από τη Καβάλα προς τα νησιά του Βορείου Αιγαίου είναι η SAOS FERRIES και NEL LINES. Συγκεκριμένα η SAOS FERRIES προσεγγίζει την Λήμνο και τον Άγιο Ευστράτιο, και η NEL LINES προσεγγίζει στη Λήμνο, τη Μυτιλήνη και τη Χίο.

Οι εταιρεία που πραγματοποιεί δρομολόγια από τη Θεσσαλονίκη στα νησιά του Βορείου Αιγαίου, είναι η NEL LINES.

Από την Αλεξανδρούπολη αναχωρούν δυο ακτοπλοϊκές εταιρίες και είναι η SAOS FERRIES και η LANE LINES. Επίσης η LANE LINES πραγματοποιεί μια φορά την εβδομάδα δρομολόγια από τα Δωδεκάνησα στα νησιά του Βορείου Αιγαίου και επιστροφή.

Επίσης κατά τους θερινούς μήνες υπάρχουν και ιπτάμενα δελφίνια όπου πραγματοποιούν δρομολόγια από τη Σάμο προς την Ικαρία και Φούρνοι όπως επίσης με τα Δωδεκάνησα. Επίσης εκδρομικά πλοία πραγματοποιούν εκδρομές και περιηγήσεις ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες με αφετηρία από τη Σάμο με προορισμό την Πάτμο, τους Φούρνους, την Ικαρία και τέλος με το Κουσάντασι της Τουρκίας.

Οδικώς

Στα νησιά του Βορείου Αιγαίου υπάρχουν ταξί και Λεωφορεία όπου πραγματοποιούν δρομολόγια από τις πρωτεύουσες των νησιών στα χωριά, στις παραλίες και στα αξιοθέατα του νησιού. Επίσης υπάρχουν και τουριστικά πρακτορεία τα οποία αναλαμβάνουν οργανωμένες περιηγήσεις και εκδρομές.

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ

Οι αεροπορικές συγκοινωνίες παρουσιάζουν προβλήματα στην προσέγγιση των μικρών νησιών γιατί δεν υπάρχουν οι ανάλογες εγκαταστάσεις, μπορούν όμως μελλοντικά μπορούν να δρομολογηθούν προς αυτά υδροπλάνα ώστε να έχουν οι κάτοικοι των μικρών νησιών γρήγορη εξυπηρέτηση.

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΩΣ

Από τα πλοία της γραμμής, πολλά πλοία είναι γερασμένα και παρουσιάζουν ελλείψεις στην εμφάνιση τους, στην ταχύτητα τους. Επίσης τα δρομολόγια δεν είναι αρκετά για

τον αριθμό των επιβατών που ταξιδεύουν προς αυτούς τους προορισμούς κυρίως το καλοκαίρι.

Τα υδροπτερυγα που συνδέουν τα νησιά του Βορείου Αιγαίου μεταξύ τους είναι παλαιάς κατασκευής και τεχνολογίας και συχνά παρουσιάζονται προβλήματα και καθυστερήσεις στα δρομολόγια τους.

ΟΔΙΚΩΣ

Προς το εσωτερικό των νησιών υπάρχουν δρόμοι στενοί, χωρίς άσφαλτο και επικίνδυνοι. Επίσης σε κάποιες περιοχές των νησιών του Βορείου Αιγαίου δεν υπάρχουν επαρκείς συγκοινωνίες με τα λεωφορεία και τα λεωφορεία τους είναι παλιά.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ

Για την αύξηση του αριθμού των πτήσεων Charters προς τα νησιά, πρέπει οι τοπικοί παράγοντες και οργανισμός τουρισμού να διεξάγει εντονότερη τουριστική πολιτική και διαφήμιση στους τουριστικούς οργανισμούς της Ευρώπης.

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΩΣ

Τα πλοία που δρομολογούνται στη γραμμή πρέπει να είναι μεγαλύτερα, νεότερα και γρηγορότερα να εξασφαλίζουν τους κανόνες ασφάλειας κατά την διάρκεια του ταξιδιού. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες να δρομολογηθούν περισσότερα πλοία. Τα ιπτάμενα δελφίνια να αντικατασταθούν με ταχύπλοα νέας τεχνολογίας, τύπου Catamaran.

ΟΔΙΚΩΣ

Το υπάρχων οδικό δίκτυο πρέπει να επεκταθεί και να επιδιορθωθεί, να ανοιχτούν καινούργιοι δρόμοι, άνετοι και ασφαλείς για τους οδηγούς. Επίσης να δρομολογηθούν καινούργια λεωφορεία για τη συγκοινωνία των εσωτερικών των νησιών.

7. ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

«Σταδιακή δρομολόγηση πλοίων σε 20 άγονες γραμμές του Αιγαίου

Την σταδιακή δρομολόγηση υπερσύγχρονων επιβατηγών πλοίων από το 2004 έως το 2008 σε 20 κύριες άγονες γραμμές του Αιγαίου, ανακοίνωσε ο υπουργός Οικονομίας, Νίκος Χριστοδουλάκης.

Το πρόγραμμα θα αρχίσει να υλοποιείται πιλοτικά σε τρεις γραμμές που συνδέουν νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου, περιλαμβανομένης και της Μυτιλήνης, με την ηπειρωτική Ελλάδα και τα Δωδεκάνησα.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τη σταδιακή δρομολόγηση πλοίων μήκους άνω των 100 μέτρων, με σύγχρονες προδιαγραφές, μεγάλη ταχύτητα και επαρκή χωρητικότητα και φιλοδοξεί να ελαφρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό από τη δαπάνη χρηματοδότησης των άγονων γραμμών, που φέτος έφτασε τα 31 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη μέθοδο των συμβάσεων μακροχρόνιας παραχώρησης τύπου PFI, το Δημόσιο θα εισφέρει στον επενδυτή ετήσιο κατ'αποκοπήν τίμημα για την κάλυψη κεφαλαιακών και λειτουργικών δαπανών, ενώ με τη λήξη της σύμβασης το πλοίο θα αποτελεί ιδιοκτησία του επενδυτή.

Προϋπόθεση εφαρμογής του προγράμματος είναι να έλθει στη Βουλή το νομοσχέδιο για τις συμβάσεις μακροχρόνιας παραχώρησης που βρίσκεται υπό επεξεργασία εδώ και δύο χρόνια.»

www.travelling.gr/travellingNews/arc8-2003.html

Στην ίδρυση θυγατρικής εταιρείας προχωρεί η ΝΕΑ

«Τον ορισμό επιτροπής η οποία θα διερευνήσει τη δυνατότητα της δρομολόγησης των πλοίων των θυγατρικών εταιρειών της Ναυτικής Εταιρείας Λέσβου, Arisvi Shipping και Irina Shipping, και συγκεκριμένα των πλοίων "Αφροδίτη II" και "Άγιος Ανδρέας", σε γραμμές εσωτερικού, αποφάσισε το Δ.Σ. της εταιρείας.

Αυτό επισημαίνει σε επιστολή προς το Χ.Α. η ΝΕΑ στην οποία τονίζει ότι αυτό θα γινόταν

με την ίδρυση νέας θυγατρικής εταιρείας και ότι τυχόν ίδρυσή της αναμενόταν να ολοκληρωθεί εντός του Αυγούστου, και προσθέτει:

"Σε περίπτωση που η δρομολόγηση τους κριθεί συμφέρουσα τότε τα πλοία αυτά θα μεταβιβαστούν σε νέα θυγατρική εταιρεία της ΝΕΑ, η οποία θα ιδρυθεί για το σκοπό αυτό.

Η ΝΕΑ Κάργκο όπως θα ονομάζεται η νέα αυτή εταιρεία θα είναι 100% ιδιοκτησίας ΝΕΑ και η δραστηριότητά της θα είναι η μεταφορά φορτηγών οχημάτων και εμπορευμάτων", αναφέρει στην επιστολή της η ΝΕΑ και υπογραμμίζει:

"Όλα τα παραπάνω μέχρι σήμερα είναι υπό το στάδιο της διερεύνησης και τίποτα από αυτά δεν έχει υλοποιηθεί, ενώ παράλληλα δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του Ν. 2843/2000 περί ανάπτυξης επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία", και επισημαίνει:

"Σε περίπτωση υλοποίησης της παραπάνω απόφασης θα δημιουργηθεί νέα εταιρεία της οποίας η δραστηριότητα θα είναι συμπληρωματική της κύριας δραστηριότητας της ΝΕΑ, ειδικά στην κύρια γραμμή της εταιρείας Πειραιά - Χίου - Μυτιλήνης, όπου κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων του έτους η μεταφορά των φορτηγών είναι δυσχερής λόγω της αυξημένης κίνησης επιβατηγών οχημάτων.

Επιπλέον η νέα εταιρεία θα μπορεί να δραστηριοποιείται και σε άλλες γραμμές του εσωτερικού, όπου αυτό κρίνεται συμφέρον, αυξάνοντας τα έσοδα της εταιρείας", ενώ τονίζει ότι "αναμένεται ότι η διερεύνηση της βιωσιμότητας της νέας εταιρείας και η τυχόν ίδρυσή της να ολοκληρωθεί εντός του μηνός του Αυγούστου.

Δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική επίπτωση στην οικονομική διάρθρωση της εταιρείας εφόσον το ποσοστό ιδιοκτησία της ΝΕΑ στις πλοιοκτήτριες εταιρείες των δύο αυτών πλοίων ανέρχεται σε 70%", και καταλήγει:

"Η εταιρεία έκρινε σκόπιμο να μην προβεί σε επίσημες ανακοινώσεις προς το Χ.Α. και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προτού ληφθεί η τελική απόφαση. Αυτή τη στιγμή όπως αναφέρθη και προηγουμένως γίνεται μία άτυπη διερεύνηση. Μπορεί να αποδειχθεί τελικά ως μη συμφέρουσα η ίδρυση μιας τέτοιας εταιρείας και το όλο σχέδιο να μην υλοποιηθεί. Αυτό που θα αποτελούσε παραπλάνηση του επενδυτικού κοινού θα ήταν η ανακοίνωση μιας απόφασης διερεύνησης και η μη υλοποίηση του σχεδίου στη συνέχεια. Όταν ληφθούν οι τελικές αποφάσεις θα προχωρήσουμε στις απαραίτητες ανακοινώσεις".»

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καλύπτει διοικητικά το βορειοανατολικό τεταρτημόριο του πελάγους του Αιγαίου. Πέντε από τα νησιά που την αποτελούν, η Λέσβος, η Λήμνος, η Χίος, η Σάμος και η Ικαρία, συγκρινόμενα με τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου, μπορούν να θεωρηθούν μεγάλα, λόγω του συνδυασμού έκτασης και πληθυσμιακού μεγέθους εντάσσουν δύο από αυτά, τη Λέσβο και τη Σάμο, μεταξύ των 21 σημαντικών νησιών του ευρωπαϊκού χώρου. Τα πέντε μεγάλα νησιά, μαζί με άλλα μικρότερα - Φούρνοι, Ψαρά, Οινούσες, Άγιος Ευστράτιος - που βρίσκονται σε μικρής ή μεγάλης απόστασης δορυφορικές θέσεις, σχηματίζουν ένα χώρο χωρίς ιδιαίτερη γεωγραφική συνοχή, που διοικητικά, κατανέμεται σε τρεις νομούς. ο νησιωτικός χαρακτήρας, η συνοριακή θέση και το ιδιαίτερο πολιτικό κλίμα, επέβαλλαν ως σήμερα μια σειρά περιορισμών, που, από νησί σε νησί, ποικιλίζονται με διάφορες παραλλαγές, ανάλογα με το μέγεθος και την ιστορία τους. Εποχικότητα, ανεργία, ακερματισμός, περιορισμένα μεγέθη, ποικιλία του περιβάλλοντος και αυξημένη ευαισθησία, ανεπάρκειες και συμπληρωματικότητες, αποτελούν συνέπειες αυτών των περιορισμών που, σε συνδυασμό με την καθυστέρηση του συστήματος των μεταφορών, προσδιόρισαν αρνητικά την σύγχρονη οικονομική εξέλιξη της περιοχής. Οι αρνητικές επιπτώσεις απεικονίζονται στους χαμηλούς δείκτες ανάπτυξης μιας σειράς τομέων: παραγωγικό πρότυπο, πληθυσμός, συναλλαγές και εμπόριο, ποιότητα ζωής και στην οικιστική διάρθρωση και τη χρήση και οργάνωση του χώρου. Σήμερα, η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου υφίσταται περιορισμένη εμβέλεια πέραν των διοικητικών ορίων της και των συνόρων της χώρας, παρά τις προσπάθειες οικονομικού εκσυγχρονισμού, συνεχίζει να καταλαμβάνει χαμηλή θέση, με το χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα αγοραστικής δύναμης, στο σύνολο των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το ιστορικό-πολιτισμικό υπόβαθρο του χώρου της Περιφέρειας, που έχει γίνει όλο και περισσότερο γνωστό μέσα από τον τουρισμό και τις ερευνητικές δραστηριότητες του επιστήμιου Αιγαίου, δημιουργεί προοπτικές για μια βελτίωση της παρουσίας της στο διεθνές τουριστικό πεδίο. Κρίσιμο ρόλο, από αυτήν την άποψη, φαίνεται ότι θα παίξει η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Και το οποίο θα εξετάσουμε στο επόμενο κεφάλαιο. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού έχουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη τουρισμού για αυτό και η περιφέρεια εξετάζει πολλά προγράμματα τα οποία θα εφαρμοστούν για την τουριστική ανάπτυξη του βορείου αιγαίου. Τα προγράμματα αυτά θα αναλύσουμε παρακάτω. Παρά τις θετικές προοπτικές του τουρισμού, αυτός θα πρέπει να αποτελέσει μονοδραστηριότητα, τόσο γιατί όλα τα νησιά δεν έχουν την απαραίτητη

ουσα ικανότητα" και τις προϋποθέσεις τουριστικού marketing, όσο και γιατί η τουριστική δραστηριότητα δεν συμβιβάζεται με το πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης.

Απτυξιακή παρέμβαση στα νησιά θα πρέπει να πάρει υπόψη της μια σειρά χαρακτηριστικών που τοπικά στο νησιωτικό χώρο: μικρή κλίμακα, ευαίσθητο περιβάλλον, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κληθυσμού: παραγωγικό πρότυπο, πολυαπασχόληση, παραδοσιακός πολιτιστικός ιστός, ετερογένεια των δραστηριοτήτων (τουρισμός, μεταφορές) κλπ.

Παρά κάτω θα εξετάσουμε μια σειρά από μελλοντικά προγράμματα που θα εφαρμοστούν από δημόσιους φορείς, βασισμένα στα υπάρχοντα προβλήματα της περιφέρειας.

Βασική προϋπόθεση όπως είπαμε είναι τα χαρακτηριστικά, αυτά που θα κρίνουν σε ποια κατεύθυνση ακριβώς προκύπτει πρόβλημα και ακριβώς εκεί πρέπει να ληφθούν τα μέτρα και να γίνουν οι επενδύσεις για βελτίωση της τουριστικής ανάπτυξης.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η περιφερειακή ανάπτυξη είναι συνολικά οι ενέργειες της περιφέρειας για την ανάπτυξη των τοπικών που ανήκουν στην περιφέρεια και τοπικών οικονομιών με έργα, υποδομές, τουριστικά κέντρα, ξενοδοχεία και άλλες τουριστικές δραστηριότητες.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Σχέδια ανάπτυξης των τοπικών οικονομιών: διασύνδεση δηλαδή τοπικών δραστηριοτήτων με την τοπική παραγωγή, ιδιαίτερα των παραδοσιακών προϊόντων υψηλής ποιότητας, (ονομασία προέλευσης). Έτσι τα τοπικά προϊόντα λειτουργούν ως καταλύτες για την τοπική ανάπτυξη και η προστιθέμενη αξία της τοπικής παραγωγής πολλαπλασιάζεται.
- Ενναλακτικές μορφές τουρισμού: η περιφερειακή ανάπτυξη περιλαμβάνει και την προώθηση δραστηριοτήτων της ΕΜΤ καθώς και την προστασία και την αξιοποίηση των πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος κάθε περιοχής που δίνουν σημαντική διέξοδο στους κατοίκους της υπαίθρου με παράλληλη αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής τους.
- Κοινωνική συναίνεση: η τοπική ανάπτυξη και η αναβίωση της υπαίθρου βασίζονται στην κοινωνική συναίνεση με την συγκρότηση εταιρικής σχέσης μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης και φορέων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
- Διασύνδεση της υπαίθρου: δηλαδή η άμεση πρόσβαση σε απομονωμένες ή δυσπρόσιτες τουριστικές περιοχές για να μπορούν όλοι να απολαύσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο υπηρεσιών.
- Περιορισμός της απομόνωσης: η βελτίωση της ποιότητας ζωής σχετίζεται με τον περιορισμό του αισθήματος απομόνωσης στην περιφέρεια και ιδιαίτερα στις απομονωμένες περιοχές. η προώθηση των μεγάλων διαπεριφερειακών έργων, του εθνικού και του επαρχιακού δικτύου στην περιφέρεια μειώνει τις αποστάσεις και διευκολύνει την καθημερινή ζωή των πολιτών.

- **Συγκοινωνίες :** στις θαλάσσιες συγκοινωνίες η εικόνα έχει αλλάξει ήδη και οδεύει προς το καλύτερο. Ο εκσυγχρονισμός των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών είναι από τα σημαντικότερα θέματα που πρέπει να τηρεί μια περιφέρεια όχι μόνο για να φέρνει κοντά τους κατοίκους της υπαίθρου , εγγύτεροι στις πόλεις αλλά και για τον τουρισμό.
- **Δικτύωση :** η δικτύωση των περιφερειών με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής για να μειώνονται οι αποστάσεις στο χώρο και στο χρόνο και να επωφελούνται οι πολίτες της κάθε περιφέρειας.

Τα παραπάνω ,είναι βασικά χαρακτηριστική που θα πρέπει γενικά να τηρεί μια περιφέρεια όσον αφορά της ανάπτυξης της. Είναι βασική κατεύθυνση πολιτικής για την περιφερειακή ανάπτυξη.

ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Θα πρέπει οι περιφέρειες να πραγματοποιηθούν με βάση κάποιων κινήτρων παραγωγικές δόσεις για τον τουρισμό. Επιχορηγήσεις κεφαλαίων για νέες επιχειρήσεις και για ειδικές μορφές δόσεων, ενίσχυση για την δημιουργία νέων ξενοδοχειακών μονάδων και επενδύσεις που βελτιώνουν την ποιότητα των τουριστικών προϊόντων.

Η επενδυτική διάσταση της τουριστικής πολιτικής διαμορφώνεται με επίκεντρο το βασικό σκοπό αναβάθμισης της τουριστικής προσφοράς και την προστασία του περιβάλλοντος , μέσα ,έργα στην υλοποίηση των παραπάνω στόχων αποτελούν:

- 1) Όσο αφορά στην γενική υποδομή (δρόμοι, αεροδρόμια,)
- 2) Εγκαταστάσεων ειδικής τουριστική υποδομής συνεδριακών κέντρων δηλαδή , λιμένων αναψυχής, εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού, και θαλασθεραπείας για την εξυπηρέτηση εκτός των τουριστικών και των κοινωνικών αναγκών.
- 3) Καθορισμός περιοχών τουριστικής ανάπτυξης στην επικράτεια ,που θα οριοθετούν βάση χωροταξικών κριτηρίων,. Σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής.
- 4) Διοχέτευση επενδυτικών δράσεων σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης.
- 5) Έμπρακτη ενθάρρυνση της μετατροπής παραδοσιακών κτισμάτων σε τουριστικές εγκαταστάσεις με στόχο την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Εξέ είναι οι γενικές επιχορηγήσεις για επενδύσεις που πρέπει να εφαρμοστούν:

χορήγηση επενδύσεων: στις επιχειρήσεις που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο και πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις παρέχεται επιχορήγηση που συνιστάται σε δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση εκ μέρους δημοσίου.

αξιολόγηση τουριστικών επενδύσεων: οι επενδύσεις αξιολογούνται απο υπουργική αποφαση και ελεγχόμενα με τα κριτήρια βιωσιμότητας έτσι ώστε οι επενδύσεις που γίνονται στο τουριστικό τομέα να είναι οικονομικές και παραγωγικές. Και αυτα είναι :

- Τα χαρακτηριστικά του φορέα της επένδυσης.
- Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της μονάδας που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης στο βαθμό που επηρεάζεται απο την προτεινόμενη επένδυση.
- Η οργάνωση της επιχείρησης.

ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΟΟΥ.

Χρηματοδοτήσεις είναι χρήματα που διατίθενται για την δημιουργία και κατασκευή κάποιων έργων και υποδομών για τον τουρισμό ή την κοινωνία π.χ. ξενοδοχεία.

Χρονικοί οργανισμοί που χρηματοδοτούν την Ελλάδα σήμερα είναι το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης Γ.Σ και το πρόγραμμα Επιχειρηματικότητας και Ανταγωνιστικότητας (ΕΠΑΝ). Το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), ΕΚΤ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

Χρηματοδοτήσεις σήμερα έχουν κύριο στόχο:

- Να ενισχύσουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων
- Να προωθήσουν επιχειρηματικό πνεύμα
- Να βελτιωθεί το χρηματοοικονομικό περιβάλλον των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Να βελτιωθούν τα δίκτυα τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών
- Την χρηματοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων στο τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης.

ΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ 2000-2006

1. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
2. εκπαίδευση
3. κατάρτιση- απασχόληση
4. μεταφορές/αστικές συγκοινωνίες
5. ανταγωνιστικότητα
6. αγροτική ανάπτυξη
7. βελτίωση ποιότητας ζωής
8. περιβάλλον
9. πολιτισμός
10. περιφερειακή ανάπτυξη.

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ)

Πρόγραμμα 2.2.3.1.2/Α Προώθηση της Δικτύωσης των τουριστικών ΜΜΕ (CLUSTERING), Περιφερειών Αττικής, Βορείου Αιγαίου - Α' κύκλος	6.000.000	1.500.000
Πρόγραμμα 2.2.3.1.2/Β ΔΙΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ ΣΗΜΑΤΟΣ ΕΟΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2.300.000	575.000
Πρόγραμμα 2.2.3.1.2/Γ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΓΙΑ ΜΗ ΟΥΡΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	7.084.000	7.084.000
Σύνολο κατηγορίας ενέργειας	15.384.000	9.159.000

ΠΗΓΗ: Από ΟΠΣ «ΕΡΓΟΡΑΜΑ»

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Γενικοί στόχοι - Στρατηγική

Ως γενικός αναπτυξιακός στόχος των νησιών υιοθετείται η βελτίωση της ελκυστικότητάς τους ως τόπων παραγωγής και κατοικίας με την ανάδειξη ως νέων συγκριτικών πλεονεκτημάτων των

αυτοτελήτων τους (μικρή κλίμακα, σχετική απομόνωση, πλούσιο πολιτιστικό και φυσικόβάλλον) και των τοπικών τους πόρων. Απώτερος στόχος είναι να αναδειχθεί η μοναδικότητα του φυσικού αρχιπελάγους με την αξία που έχει για την παγκόσμια κοινότητα και όχι να αναλωθεί από οργανωμένο μαζικό τουρισμό για ικανοποίηση βραχυπρόθεσμων και εφήμερων στόχων.

στην κατηγορία των νησιών με ασταθή ή φθίνουσα πορεία ο βασικός στόχος εξειδικεύεται ως εξής:

- δημιουργία συνθηκών βελτίωσης της κερδοφορίας των υφιστάμενων επιχειρήσεων και προσέλκυσης νέων επενδύσεων σε καινούριους δυναμικούς παραγωγικούς κλάδους, έτσι ώστε να δημιουργηθούν μακροπρόθεσμες και σταθερές προοπτικές ανάπτυξης,
- στη διατήρηση της διαφοροποίησης της οικονομίας και της μη εξάρτησής της από την μονοκαλλιέργεια του τουρισμού,
- στη βελτίωση του εισοδήματος των κατοίκων και σύγκλιση του κατά κεφαλή προϊόντος με τον μέσο εθνικό και ευρωπαϊκό όρο,
- στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας τόσο για την απορρόφηση της υπάρχουσας ανεργίας που παρατηρείται κυρίως μεταξύ των νέων, όσο και για την προσέλκυση νέου πληθυσμού και στη βελτίωση της πυραμίδας ηλικιών,
- στην ολοκλήρωση των βασικών υποδομών στους τομείς μεταφορών, επικοινωνιών, ύδρευσης, αποχέτευσης κλπ,
- στην εξασφάλιση υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνης με τα σύγχρονα standards στους τομείς υγείας, παιδείας, ψυχαγωγίας, πολιτισμού, πληροφόρησης,
- στην βελτίωση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος με πολεοδομικές παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες και την τήρηση των πολεοδομικών κανόνων,
- στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην ανάδειξή του και τον καθορισμό χρήσεων γης.
- στη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων τόσο μεταξύ μικρών και μεγάλων νησιών, όσο και μεταξύ των αστικών κέντρων – πρωτευουσών των νησιών και της υπαίθρου.

Οι επιμέρους στόχοι που αναφέρθηκαν μπορούν να συγκεκριμενοποιηθούν σε συγκεκριμένες μετρήσιμες ή δείκτες, έτσι ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος του βαθμού επίτευξής τους.

Η προσέγγιση των παραπάνω στόχων θα γίνει με βάση στρατηγική που βασίζεται σε πέντε αρχές – υποθέσεις:

- Επιλογή της ποιότητας (έν)αντι της ποσότητας

- Κατανόηση από τον τοπικό πληθυσμό της αξίας του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού πλούτου των νησιών και της μικρής τους κλίμακας ως συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- Κινητοποίηση του τοπικού δυναμικού με στήριξη του από κεντρικούς ή άλλους φορείς για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- Ενίσχυση των δραστηριοτήτων έρευνας και της εισαγωγής καινοτομιών.
- Οργανωτικές παρεμβάσεις και συμπληρωματικές δράσεις για την αξιοποίηση των όσων έργων έχουν ήδη υλοποιηθεί ή υλοποιούνται, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας για τις τοπικές οικονομίες και κοινωνίες.

Βασικοί αυτοί στόχοι εναρμονίζονται με τις ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες που είναι:

- η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειακών οικονομιών,
- η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής του πληθυσμού και η αύξηση της απασχόλησης,
- η ισορροπημένη ανάπτυξη μεταξύ αστικού και αγροτικού χώρου (υπαίθρου).

Θα προκύψουν πολλές χρηματοδοτήσεις τα επόμενα χρόνια που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη και εξέλιξη των τουριστικών επιχειρήσεων και γενικότερα του τουρισμού στο βόρειο Αιγαίο. Πρακτάω, με βάση του αναπτυξιακού προγράμματος θα δούμε ενέργειες που θα γίνουν μέσα στα επόμενα 6 χρόνια στο βόρειο Αιγαίο από το κράτος:

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ Δ' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (2007 - 2013)

αφορθείτε στις αναπτυξιακές προοπτικές του Νομού κατά την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013:

α ξενοδοχεία και τα εστιατόρια

- Υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα με χώρους αναψυχής και αθλοπαιδιών.
- Υψηλών προδιαγραφών ενυκνιαζόμενα και bungalows .
- Μεσογειακή και τοπική κουζίνα στα εστιατόρια με ποιότητα και προδιαγραφές.
- Αξιοποίηση των παραδοσιακών γεύσεων και συνταγών .
- Δυνατότητες παροχής υπηρεσιών για ευρύ φάσμα προτιμήσεων εθνικών εδεσμάτων.

ις μεταφορές

Οι μεταφορές στα νησιά είναι κοινωνικό και αναπτυξιακό αγαθό που πρέπει να εξασφαλίζει το κράτος.

Στόχος είναι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή που μπορεί να εξασφαλίζεται με τα εξής:
-Δρομολόγηση σύγχρονων, γρήγορων και ασφαλών πλοίων με κόστος μεταφοράς, επιβατών, οχημάτων και προϊόντων, προσιτό και ανταγωνιστικό.

-Απρόσκοπτη, τακτική σύνδεση, Χειμώνα – Καλοκαίρι των νησιών μας μεταξύ τους, με τα άλλα νησιά της Περιφέρειας με τα Δωδεκάνησα και την Κρήτη, με τον Πειραιά, την Κεντρική Ελλάδα, την Θεσσαλονίκη, την Καβάλα, την Αλεξανδρούπολη, την Τουρκία και τις Παρευξείνιες χώρες.

-Βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων.

-Ανάπτυξη και επέκταση των αεροπορικών συνδέσεων Σάμου και Ικαρίας με βελτίωση των υποδομών και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της Κτ.Π για την προσέγγιση νέων αγορών.

6. ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ

1. Παρουσιάστηκε το Πρόγραμμα Τουριστικής Προβολής της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου το Σάββατο 10/7 από την ανάδοχο εταιρεία.

Σαββάτο, 10 Ιουλίου 2004

Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Marketing - Προώθησης - Προβολής (2004-2005) της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου παρουσιάστηκε το Σάββατο 10 Ιουλίου στο Επιμελητήριο Λέσβου από την ανάδοχο εταιρεία "Metron Ad". Στην σύσκεψη παρευρέθησαν οι Νομάρχες Σάμου και Λέσβου, εκπρόσωποι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χίου και τα μέλη των Νομαρχιακών Επιτροπών Τουρισμού των 3 Νομαρχιών.

Την αναπτυξιακή σημασία του τουρισμού τόνισε στην εισήγησή του ο Γ.Γ. της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, κ. Σέργιος Τσίφτης ο οποίος επεσήμανε την ανάγκη αξιοποίησης κάθε διαθέσιμου πόρου για την προβολή των νησιών μας και υπογράμμισε την ανάγκη συμβολής σε αυτή την προσπάθεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και των τουριστικών φορέων. Υπογράμμισε επίσης την ανάγκη δημιουργίας ενιαίας τουριστικής εικόνας για το Βόρειο Αιγαίο με την παράλληλη προώθηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε νησιού.

Τους βασικούς άξονες του σχεδίου δράσης παρουσίασε ο εκπρόσωπος της αναδόχου εταιρίας, Χαλάτσης ο οποίος αναφέρθηκε διεξοδικά στις δημιουργικές δράσεις και δράσεις προβολής του προγράμματος ενώ υπογράμμισε ότι η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου ξεκινά πρώτη την υλοποίηση του προγράμματος προβολής και αυτό της δίνει ένα πλεονέκτημα επικοινωνιακού σχεδιασμού που ωστόσο πρέπει να έχει μακροπρόθεσμη οπτική.

Ο κ. Χαλάτσης τόνισε την ανάγκη να προβληθούν τα διακριτικά πλεονεκτήματα των νησιών Βορείου Αιγαίου και να επικεντρωθούν οι σχετικές δράσεις σε αγορές που αποτελούν, βάσει σχετικών μελετών, τουριστικούς στόχους για την Περιφέρεια κάνοντας ειδική αναφορά και από την εγχώρια και στις διεθνείς αγορές καθώς και στις ειδικότερες αγορές της Τουρκίας, της Γερμανίας αλλά και χωρών όπου υπάρχουν ισχυροί θύλακες απόδημου ελληνισμού.

Ειδικότερα έγινε αναφορά στην ανάγκη διαφήμισης εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθώς και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέσα από ειδικές δράσεις και πρωτοβουλίες καθώς και στην αξιοποίηση των εγχώριων και διεθνών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και του ειδικού τουριστικού τύπου προς την κατεύθυνση αυτή.

Στο δεύτερο σκέλος της συνάντησης αναλύθηκε το πλάνο παρουσίασης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με περίπτερο στην έκθεση που διοργανώνει ο Δήμος Αθηναίων τον Αύγουστο στο πλαίσιο του Άρεως ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στην διάρκεια της συνάντησης οι εκπρόσωποι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Περιφερειών της Λέσβου, της Σάμου και της Χίου είχαν την ευκαιρία να καταθέσουν τις προτάσεις καθώς και τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά τους γενικούς άξονες του προγράμματος τουριστικής προβολής ενώ επεσήμαναν ότι αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική πρωτοβουλία η έναρξη συνεχούς προώδου της Περιφέρειας με τους τοπικούς φορείς κάτι που δεν είχε συμβεί ποτέ κατά το παρελθόν. Τέλος συμφωνήθηκε η διοργάνωση ημερίδων εξειδίκευσης του σχεδίου δράσης κυκλικά στις 3 Νομαρχίες ενώ ζητήθηκε από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις να υποβάλλουν τις προτάσεις τους το συντομότερο δυνατόν.

ΛΕΙΨΟ ΤΥΠΟΥ

Κύο νέα προγράμματα από τον ΕΟΤ

Τα νέα προγράμματα με καταληκτική ημερομηνία λήξης (και για τα δύο) στις 30/05/2003, προκήρυξε σφραγισμένα ο ΕΟΤ.

Το πρώτο αφορά την Προώθηση και Προβολή του Τουρισμού Πόλης, είναι συνολικού προϋπολογισμού 280.000 ευρώ και καλεί τους επιλέξιμους φορείς (Συλλογικοί φορείς των διαφόρων ειδών του Τουρισμού εθνικής, περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που δραστηριοποιούνται στον Τουρισμό. Επίσης tour operators, δηλαδή διοργανωτές τουριστικών προγραμμάτων (πακέτων) εισερχόμενου τουρισμού προς ελληνικούς προορισμούς, προκειμένου για ενέργειες προβολής προς στήριξη των προγραμμάτων αυτών με θεματικό στοιχείο τον τουρισμό στις πόλεις της Χώρας) να υποβάλλουν στον ΕΟΤ πρόταση αποτελούμενη από συνοπτικό σχέδιο προβολής του Τουρισμού Πόλης (Αστικού Τουρισμού) με τις επί μέρους προτεινόμενες ενέργειες προβολής, (π.χ. Δημόσιες Σχέσεις κ.λπ) τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, το εκτιμώμενο κόστος ανά ενέργεια (με αντίστοιχες εναλλακτικές προσφορές μέσων), χρονοδιάγραμμα ενεργειών και μέσων, συμπίεση όσον αφορά στην επιλογή των ενεργειών και μέσων προβολής, μνεία των ενεργειών που υλοποιούνται αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν και κόστος αυτών καθώς και μνεία των ενεργειών, που προτείνουν να αναλάβει ο ΕΟΤ και κόστος αυτών.

NAIAS (North Aegean Innovative Actions & Support)

The **NAIAS project** aims at contributing to the **development of a new, innovative, regional identity** in the region of North Aegean and enhancing the **usage of new technologies, methods**, know how by the professionals. The programme's objectives are placed within the overall objectives of the regional operational programme. More specifically, the aim of the program is to develop pilot applications to cover the needs of significant economic sectors for the region of North Aegean, improve the quality of life, experiment with innovative use of technologies, and finally monitor the benefits of their application and identify how the results can be improved in order to provide high-quality applications for the whole activities of the region, following the end of the programme. Its total duration is estimated at two years approximately, starting in the beginning of 2002 and ending in June of 2005.

Chamber of Lesbos is the managing body of NAIAS Project (implemented by the Management Unit of the Business Center). The objectives of the project are:

The **development of an innovation management technique (IMT) methodology**, suitable for the local needs and standards, for the introduction and promotion of an innovation culture into the business community of the region.

The **development of modern services related to business plans and internationalisation**, aiming at increasing the competitiveness of the existing enterprises, and at promoting the establishment of new ones.
The **development of an e-commerce web-site** for the creation and promotion of an e-business environment in the business sector of the region.

The **development of a local eco-label for all companies of the region**, to stimulate the production and the marketing of green products to other markets.

The **development of "new" traditional products**, utilising existing local resources to stimulate the production and promotion of alternative local products.

the adoption of the best olive mill waste management systems for the SMEs of the region, by involving businesses in innovative methods for the protection of the environment. Fifteen companies are participating in this project.

ORPHEAS (Local Strategy for the Promotion of Employment within the Framework of Sustainable Development)

The project refers to the implementation of an integrated local strategy aimed at exploring the issue of employment in the Region of North Aegean, in order to reverse the region's difficulties, such as the area's isolation from the mainland and raise its main advantages, as its rich cultural and environmental resources.

Within the framework of ORPHEAS project, a research is in advance, regarding the population, the unemployment and other issues for North Aegean Region. The results will be used for a study, concerning the present employment situation in the Region of North Aegean. At the same time a Development Mechanism is in advance, for recording needs and capabilities of enterprising action and the usage of local resources.

EQUAL (INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP FOR THE ISLANDS OF NORTH AEGEAN)

EQUAL is a Field of Experimentation on new forms of collaboration at local, national and European level, aiming at **reducing discrimination and inequality in the field of employment**. The main characteristic of the project is to reach as close as possible the final user: the citizen of every Municipality or isolated island of the Region. The project supports the pilot implementation of programmes, for the establishment and operation of enterprises in new business fields at local level (for example, using local resources, know-how, transitional methods e.t.c.). The efforts for equal opportunities are made through the participation of excluded or threatened social groups from the labour market. The project focuses on the support of relevant entrepreneurship initiatives development, providing innovative services of continuous support to new entrepreneurs.

Specific targets have been set: a) **mobilisation of local communities**, b) **new entrepreneurship** and c) **financial tools** adapted to the needs of local communities. Taking into consideration the economic and social environment in which the project is implemented and the priority axes of the Community Initiative EQUAL a number of actions divided in three different categories has been adopted for the attainment of the above specific targets. In this framework, a seminar for training "**Community Facilitators**", took place recently. As a result, a co-operation between the Center and every municipality has started, by establishing Offices for entrepreneurship development.

ONLINE PROJECT

Online is an initiative of the Greek Ministry of Development. It is an action of the Operational Programmes "**Information Society**" and "**Competitiveness**" funded by the 3rd Community Support Framework of the European Union. Its main objective is to **support small and medium sized enterprises (SMEs) to connect to the Internet and inform them of the benefits that will be obtained through its usage**. Eligible for the programme are all Greek small-medium enterprises (SMEs) with up to ten employees, except from joint stock companies (S.A.'s) and free lancers.

For this purpose enterprises are divided in the following three categories:

- enterprises with no infrastructure to connect to the Internet.
- Internet ready enterprises with access to the Internet and an active e-mail address.
- enterprises that have a web site with the capacity of electronic transactions with customers and/or suppliers (B2C and B2B).

"e-online" supports the first two categories in order to facilitate their move to the next stage: from the first to the second or from the second to the third stage. Funding is provided to each of these categories to purchase infrastructure and electronic services. **The national target is 50.000 SMEs to participate in the project.**

ding covers 40% of the total cost for both categories and cannot exceed 704,33 euro. The programme will be implemented over a four-year period, and the application process will be continuous. The initial call for applications was announced in the beginning of December 2000. Currently the 4th Call is on progress.

uring the first three calls of the initiative, 519 enterprises of the prefecture have been selected to participate. Most of them have already finished their training. The training procedures are managed by the Business Center and our objective is 1.000 SMEs of the Prefecture to participate in the project.

Designed by **EPIKENTRO** : For further info e-mail us at: info@epikentro-lesvos.net

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

1. ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΩΣ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουριστικός προορισμός έχει εκ των προτέρων συγκεντρωμένες πρώτες ύλες που δεν μπορούν να μεταφερθούν αλλού και να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή του τουριστικού πακέτου, όπως συμβαίνει με άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες. Κατά κύριο λόγο οι πρώτες ύλες είναι τα φυσικά και τα πολιτιστικά στοιχεία που συνδέονται στενά με τον τουριστικό προορισμό και ειδικότερα με τα θέλγητρα του που αποτελούν δημιουργήματα του ανθρώπου.

Καθοριστικό ρόλο στην επιλογή ενός τουριστικού προορισμού για την τουριστική του ανάπτυξη παίζουν τα φυσικά και πολιτιστικά στοιχεία που διαθέτει. Για παράδειγμα η ανάπτυξη του τουρισμού πόλης, χειμερινών σπορ, υγείας, παραχείμασης, συνεδρίων κλπ. προϋποθέτει ορισμένα φυσικά, κλιματολογικά και τεχνικά δεδομένα που βρίσκονται σε συγκεκριμένους προορισμούς και επιλέγονται για την ανάπτυξη κάποιας εναλλακτικής μορφής τουρισμού.

Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία επιλογής του παίζουν και τα πολιτιστικά στοιχεία με την ευρύτερη έννοια του όρου, που μπορεί να είναι συμπληρωματικοί των πρώτων ή να λειτουργήσουν αυτοδύναμα. Τουριστικοί προορισμοί που η ύπαρξη πολιτιστικών στοιχείων τους κάνει αυτοδύναμους, είναι κυρίως προορισμοί διερχόμενου τουρισμού ή τουρισμού μίας ημέρας όπως χαρακτηρίζεται αλλιώς (στην περίπτωση μας τα νησιά του Βορείου Αιγαίου).

Σε ένα τουριστικό προορισμό η ύπαρξη ενοϊκών φυσικών και κλιματολογικών συνθηκών ακόμα και πλούσιων πολιτιστικών στοιχείων δεν εξασφαλίζει αυτόματα και την επιλογή του αλλά θα πρέπει απαραίτητα να συντρέχουν και άλλες βασικές προϋποθέσεις, όπως για παράδειγμα η ύπαρξη έργων υποδομής και ανωδομής άλλα κυρίως η απόσταση που συνδέει τον τόπο της μόνιμης διαμονής του πιθανού τουρίστα με τον τουριστικό προορισμό που επιθυμεί να επισκεφτεί να είναι απαραίτητα οικονομικά προσπελάσιμη, δηλαδή το κόστος του ταξιδιού να είναι τέτοιο που να μπορεί να το πληρώσει ο πιθανός τουρίστας ή να μπορεί να το πληρώσει το τουριστικό πακέτο του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.

Συμπερασματικά ο τουριστικός προορισμός με τα θέλγητρα του αποτελεί το σημαντικότερο παραγωγικό συντελεστή του τουριστικού πακέτου, πλην όμως τα

κίνητρα επιλογής του πρέπει να είναι ορθολογιστικά γιατί αλλιώς δημιουργούνται προβληματικοί τουριστικοί προορισμοί που αναπόφευκτα έχουν αρνητικές αντιδράσεις στην τουριστική οικονομία σε τοπικό, περιφερειακό άλλα και σε εθνικό επίπεδο.

Η ανάλυση των φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων του τουριστικού προορισμού σε συνδυασμό με τη διάκριση των εναλλακτικών μορφών του συγχρόνου τουρισμού, ανάλογα με την εποχή και το σκοπό της μετακίνησης των τουριστών, διευκολύνει να επισημανθούν ορισμένοι τύποι τουριστικών προορισμών, που βάση με τις εξυπηρετούμενες σκοπιμότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, τους κατατάσσουν σε ένα συγκεκριμένο τύπο.

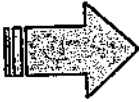
Παρ'όλα αυτά σπάνια συναντά κανείς τουριστικό προορισμό με αμιγή τύπο και αυτό γιατί καθένας από αυτούς έχει και τα δικά του φυσικά ή και πολιτιστικά χαρακτηριστικά στοιχεία που κυριαρχούν και τον προσδιορίζουν. Τα δευτερεύοντα στοιχεία αξιοποιούνται και αποβλέπουν στην προβολή του βασικού χαρακτηριστικού στοιχείου οποιοδήποτε και αν είναι αυτό.

Με βάση λοιπόν το κυρίαρχο χαρακτηριστικό στοιχείο κάθε τουριστικού προορισμού μπορεί να διακρίνει δώδεκα βασικούς τύπους τουριστικών προορισμών ή οποία είναι:

- ◆ Αστικοί
- ◆ Παραθαλάσσιοι
- ◆ Νησιώτικοι
- ◆ Παρόχθιοι
- ◆ Παραλίμνιοι
- ◆ Ορεινοί
- ◆ Πεδινοί
- ◆ Δασώδεις
- ◆ Θερμοπηγών
- ◆ Πολιτιστικοί
- ◆ Θρησκευτικοί
- ◆ Αρχαιολογικοί ---

Τα τουριστικά ενδιαφέροντα είναι προϊόντα, ιδιότητες, μορφές ή καταστάσεις φυσικών πραγμάτων ή φαινομένων ατόφιων ή μετασχηματισμένων από τον άνθρωπο, καθώς και ανθρώπινα δημιουργήματα τοποθετημένα σε κάθε γεωγραφικό χώρο

Οι κατηγορίες τουριστικού ενδιαφέροντος είναι τα εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΤΑΞΕΙΣ		
Φυσικά Τουριστικά Ενδιαφέροντα	1)Στεριανού Χαρακτήρα	Α)Ορεινά Γ)Ιαματικών Πηγών	
	2)Θαλασσινού Χαρακτήρα	Α)Παραλίες Β)Θαλασσινά Προϊόντα	
	3)Φυσικών Φαινομένων	Α)Κλίμα	
Πολιτιστικά Τουριστικά Ενδιαφέροντα	1)Αρχαιότητες	Α)Προϊστορικής Β)Προκλασσικής Γ)Κλασσικής Δ)Ελληνιστικής Ε)Βυζαντινής	
	2)Μουσεία – Πινακοθήκες	Α)Αρχαιολογικά Β)Βυζαντινά Γ)Ιστορικά Δ)Σύγχρονης Τέχνης	
	3)Εκδηλώσεις	Α)Φεστιβάλ Β)Λαϊκόκαλλιτεχνικές κτλ.	
	4)Τεχνικά Έργα	Α)Παραδοσιακοί Οικισμοί	
Μέσα Υποδομής και Υπηρεσίες Τουρισμού	1)Καθαρά Τουριστικής Αποστολής	Α)Καταλύματα Β)Μαρίνες Γ)Κρουαζιερόπλοια Δ)Καταστήματα Τουριστικών Ειδών Ε)Γραφεία Τουρισμού Στ)Κρατικές Υπηρεσίες Τουρισμού κλπ.	
	2)Γενικής Αποστολής	Α)Συγκοινωνίες Β)Αστικά Ξενοδοχεία Γ)Τηλεπικοινωνίες και άλλα έργα υποδομής Δ)Θέατρα – Στάδια – Χώροι Σπορ Ε)Καταστήματα κτλ.	

Στην πρώτη κατηγορία, τοποθετούνται όλα τα στοιχεία εκείνα που βρίσκονται σε φυσική κατάσταση και προκαλούν το ενδιαφέρον των τουριστών. Εννοείται η μη ύπαρξη ανθρώπινης παρέμβασης ή όταν αυτά πρέπει να γίνει με κριτήριο χρησιμότητας στον τουρισμό. Λέμε δε ότι αν η ανθρώπινη παρέμβαση στο φυσικό στοιχείο αύξησε

πολύ λίγο την τουριστική του χρησιμότητα, τότε δεν πρέπει να του αφαιρέσουμε την φυσική του ιδιότητα.

Στην δεύτερη κατηγορία πρέπει να εντάξουμε όλα εκείνα τα δημιουργήματα του ανθρώπου, προϊόντα του πνεύματος και του ιστορικού του βίου, όπως:

- Ήθη και Έθιμα
- Τέχνη
- Θρησκεία
- φιλοσοφία
- Επιστήμη
- Πολιτεία
- Βιώματα του ανθρώπου στη γη.

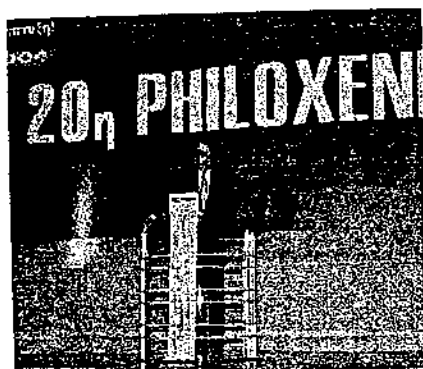
Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν τα τεχνικά έργα που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον, όπως:

- τουριστική αποστολής
- εξυπηρέτησης του τουρισμού
- τουριστική υποδομής
- τεχνικά γενικής σημασίας

Ο τότε Υπουργός Τουρισμού, Δημήτρης Αβραμόπουλος, στα εγκαίνια της τουριστικής έκθεσης Φιλοξένια, εισηγήθηκε στην προώθηση των εναλλάκτικων μορφών τουρισμού με νόμοσχέδιο που θα έφερνε στη Βούλη ιδιαίτερα στον ιαματικό τουρισμό. Προσκεκλημένος των εγκαινίων της έκθεσης ήταν ο Τομ Ράτλεϊ, πρόεδρος της Reeds Travel Exhibitions, για τα 25ετή προσφορά της WTM, τόσο στην ανάπτυξη των τουριστικών εκθέσεων, στην προβολή και διάδοση του ελληνικού τουρισμού. Μετά την τουριστική έκθεση Φιλοξένια, η World Trade Market διοργανώνει στο Λονδίνο έκθεση όπου τιμώμενη χώρα ήταν η Ελλάδα.

Νομοσχέδιο για τον ιαματικό τουρισμό θα φέρει στη Βουλή ο Δ. Αβραμόπουλος

04/11/04

Νομοσχέδιο για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού και της θαλασσοθεραπείας θα κατατεθεί στη Βουλή σε διάστημα ενός μήνα, εξήγγειλε την Πέμπτη ο υπουργός

Τουριστικής Ανάπτυξης, εγκαινιάζοντας στην Θεσσαλονίκη την 20η διεθνή έκθεση Philoxenia.

Ο κ. Αβραμόπουλος δήλωσε αποφασισμένος να αλλάξει το πρόσωπο του ελληνικού τουρισμού, ξεφεύγοντας από το πρότυπο ήλιος - θάλασσα και αξιοποιώντας εναλλακτικές μορφές, όπως ο συνεδριακός-εκθεσιακός τουρισμός, ο πολιτιστικός και αστικός τουρισμός, ο οικοτουρισμός, ο καταδυτικός και ο ιστιοπλοϊκός τουρισμός. Ο υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης τόνισε ότι το θετικό κλίμα που δημιουργήθηκε με τους Ολυμπιακούς πρέπει να αξιοποιηθεί, και κάλεσε σε συνεργασία όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Στη φετινή Philoxenia συμμετέχουν 671 εκθέτες, έναντι 667 πέρυσι, εκ των οποίων οι 238 άμεσοι και οι 433 έμμεσοι. Οι Έλληνες εκθέτες προέρχονται από όλη τη χώρα, ενώ οι ξένοι, προέρχονται ή αντιπροσωπεύουν 25 χώρες. Συμμετέχει επίσης η Ένωση Ευρωπαϊκών Τουριστικών Εκθέσεων (E.T.T.F.A.), μέλος της οποίας είναι από σειρά ετών η HELEXPO με την PHILOXENIA. Στη φετινή διοργάνωση η HELEXPO τίμησε τον Τομ Νάτλεϊ, πρόεδρο ενός από τους μεγαλύτερους εκθεσιακούς οργανισμούς στον κόσμο, της REED TRAVEL EXHIBITIONS, για την 25ετή προσφορά της WTM τόσο στην ανάπτυξη των τουριστικών εκθέσεων, όσο και στην προβολή και διάδοση του ελληνικού τουρισμού. Αμέσως μετά τη Philoxenia, η WTM οργανώνει τη World Travel Market στο Λονδίνο, με την Ελλάδα τιμώμενη χώρα.

Πηγή: *news.in.gr*, με πληροφορίες από ΑΠΕ

ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μπάνια του χλιαρού νερού!

Αν ακούγοντας τις λέξεις "ιαματικές πηγές" ή "λουτροπόλεις" σάς έρχονται στον νου μικρές κοινωνίες ηλικιωμένων που αναζητούν θεραπεία στα μπάνια θερμών πηγών, δεν πέφτετε πολύ έξω, αλλά και δεν γνωρίζετε όλη την αλήθεια. Μπορεί στο τέλος του

20ού αιώνα οι ιαματικές πηγές της πατρίδας μας να έδιναν έντονα την εικόνα "παρακμής", αλλά τα δεδομένα αλλάζουν με ταχύτατους ρυθμούς.

Η υδροθεραπεία είναι μια σύγχρονη μόδα που αποκτά ολοένα και περισσότερους υποστηρικτές θυμίζοντας παλιές καλές εποχές. Η υδρολατρία και τα ιαματικά θερμά λουτρά έχουν πανάρχαιες ρίζες και μας δείχνουν τις αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον υγιεινό τρόπο ζωής, την καθαριότητα, τη χαλάρωση, την ψυχαγωγία, αλλά και την πίστη τους σε θεότητες. Δεν είναι επίσης καθόλου τυχαίο ότι τα περισσότερα Ασκληπιεία (κάτι σαν ιατρικά κέντρα της αρχαιότητας) ήταν χτισμένα δίπλα σε θερμοπηγές.

Πρώτος ο Ιπποκράτης ο Κώος μελέτησε συστηματικά τις θεραπευτικές ιδιότητες των θερμών και ψυχρών πηγών αφαιρώντας τις υπερφυσικές και "μαγικές" τους ιδιότητες. Στους ρωμαϊκούς και βυζαντινούς χρόνους τα ιαματικά λουτρά χρησιμοποιούνται ευρύτατα, ενώ οι ισλαμιστές κληρονομούν τον σωματικό καθαρισμό του ελληνορωμαϊκού κόσμου δίνοντάς του χαρακτήρα θρησκευτικής επιταγής και ανοικοδομώντας δημόσια λουτρά. Σήμερα, αναγνωρίζοντας ξανά την αξία των ιαματικών πηγών της πατρίδας μας, τις θεωρούμε πολύτιμο θησαυρό και έξυπνο θα ήταν να επενδύσουμε επάνω τους δημιουργώντας σύγχρονες εγκαταστάσεις που να ελκύουν τους επισκέπτες και όχι να τους απωθούν.

Σ' αυτό το κομμάτι που δημοσιεύεται δεν προσπάθησα να καταγράψω τις γνωστές στους περισσότερους ιαματικές πηγές της χώρας μας (π.χ. Αιδηψός, Καϊάφας, Υπάτη, Καμένα Βούρλα, Λουτράκι κ.λπ.) αλλά εκείνες που μοιάζουν ξεχασμένες από τον χρόνο, βρίσκονται σε υπέροχο φυσικό τοπίο και έχουν δυνατότητες να αναπτυχθούν τουριστικά στο μέλλον. Φυσικά, υπάρχουν πολύ περισσότερες σε ολόκληρη την Ελλάδα και όλες τους είναι αξιόλογες. Όσον αφορά δε τους πισσιρικάδες που πιστεύουν ότι τα θερμά λουτρά είναι για την "τρίτη ηλικία", τους προκαλώ να δοκιμάσουν. Θα την "ακούσουν" κανονικά!

Πηγή: Εφημερίδα Τα Νέα (Παρασκευή 27/7/01, αρ. Φύλλον 17100)

2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ Ή ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Για να υπάρξουν οι εναλλακτικές ή ειδικές μορφές τουρισμού πρέπει να υπάρχουν οι απαιτούμενες και ανάλογες εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τουριστών. Τέτοιες εγκαταστάσεις στα νησιά του Βορείου Αιγαίου είναι τα παρακάτω:

Εγκαταστάσεις Αγροτουρισμού στην Μυτιλήνη

Στην Μυτιλήνη υπάρχουν 5 αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί όπου βρίσκονται τοποθετημένα σε διαφορετές περιοχές της Μυτιλήνης και είναι τα εξής:

Στο Δήμο Ερεσού υπάρχει ο Αγροτουριστικός Γυναίκειος Συνεταιρισμός Μεσσήνου όπου οι γυναίκες του χωριού παρασκευάζουν παραδοσιακά προϊόντα όπως: α)Γλύκα του Κουταλιού, β)Γλύκα Ταψιού, γ)Μαρμελάδες, δ)Βράσμα με Κολοκύθι και Μελιτζάνα, ε)Χυλοπίτες όπως και ζ) Βότανα για διάφορα Ροφήματα.

Στο Δήμο Ευεργετουλας υπάρχει ο Αγροτουριστικός Γυναίκειος Συνεταιρισμός Ασώματος όπου οι Γυναίκες του Συνεταιρισμού λειτουργούν ένα παραδοσιακό καφενείο, όπου προσφέρουν παραδοσιακά γλυκά που κατασκευάζουν οι ίδιες. Επίσης ασχολούνται με την καλαθοπλεκτική και την υφαντική, τα προϊόντα των οποίων τα εκθέτουν.

Στο Δήμο Πετράς υπάρχει ο Αγροτουριστικός Γυναίκειος Συνεταιρισμός Πέτρας ιδρύθηκε το 1983 από 24 γυναίκες της Πέτρας και είναι ο πρώτος που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα. Οι γυναίκες του χωριού ασχολούνται με την ενοικίαση 100 δωματίων, ενώ το καλοκαίρι λειτουργούν και εστιατόριο στην κεντρική πλατεία του χωριού. Τόσο το πρωινό όσο και το φαγητό που σερβίρεται είναι παραδοσιακά, φτιαγμένα από αγνά υλικά. Επίσης οι γυναίκες του συνεταιρισμού παρασκευάζουν κριθαράκι και τραχανά.

Στο Δήμο Πολιχνίτου υπάρχει ο Αγροτουριστικός - Αγροβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πολιχνιτου όπου μπορείτε να παραγγείλετε γλυκά του κουταλιού σε μεγάλη ποικιλία: σταφύλι-φράουλα, σταφύλι-σουλτανίνα, ντομάτα, κολοκύθι, κυδώνι και μήλο.

Εγκαταστάσεις Αγροτουρισμού στη Χίο

Συνεταιρισμός Χειροτεχνίας & Ειδών Λαϊκής Τέχνης Καλλιμασιάς Χίου

Στο συνεταιρισμό θα βρείτε κεντήματα κάθε είδους, που αντλούν τα θέματά τους από τη χιώτικη παράδοση. Υπάρχει η δυνατότητα παραγγελίας σε οποιοδήποτε μέγεθος, σχέδιο και ποιότητα, ανάλογα με την προτίμηση του πελάτη. Επιπλέον, στο συνεταιρισμό φτιάχνουν πάνινες κούκλες, οι οποίες γεμίζονται με βαμβάκι, ζωγραφίζονται στο χέρι και φορούν τοπικές ενδυμασίες χωριών της Χίου.

Επίσης στον νόμο Μυτιλήνης υπάρχουν συνολικά 56 αγροτουριστικά καταλύματα σε διάφορες περιοχές της Μυτιλήνης, της Λήμνου και του Αγίου Ευστρατίου.

Στον Νόμο Χίου υπάρχουν συνολικά 16 αγροτουριστικά καταλύματα σε διάφορες περιοχές της Χίου.

Στον Νόμο Σάμου υπάρχουν συνολικά 37 αγροτουριστικά καταλύματα σε διάφορες περιοχές της Σάμου, της Ικαρίας και των Φούρνων.

Εγκαταστάσεις Θρησκευτικού Τουρισμού στη Μυτιλήνη

Μοναστήρια

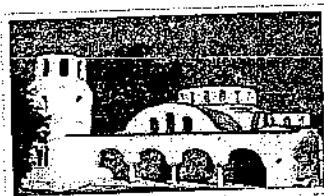
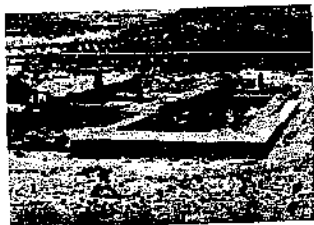
Στη Μυτιλήνη υπάρχουν 6 μοναστήρια. Χωρίζονται σε ανδρικά μοναστήρια και γυναικεία μοναστήρια και ανήκουν στις Μητροπόλεις των παρακάτω περιοχών που είναι:

Στην Μητρόπολη Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου είναι υπό την διεύθυνση τα παρακάτω μοναστήρια:

Τα Ανδρικά Μοναστήρια σε αυτή την Μητρόπολη είναι του Αγίου Ιωάννη Υψηλού στην Αντισσα, Το Μοναστήρι Ταξιαρχών – Πιθαρίου στην Ερεσσό. Αντίθετα τα Γυναικεία Μοναστήρια είναι ο Άγιος Ραφαήλ στην Θέρμη.

Στην Μητρόπολη Μηθύμνης είναι υπό την διεύθυνση τα παρακάτω μοναστήρια

Το Ανδρικό Μοναστήρι της Ιεράς Μόνης Λειμώνος, ενώ τα Γυναικεία Μοναστήρια είναι της Μυρτινωτίσσης στην Καλλονή, και της Περιβολής στην Αντισσα.

Εγκαταστάσεις Θρησκευτικού Τουρισμού στη Χίο

Στη Χίο υπάρχουν 16 μοναστήρια που είναι υπό την διεύθυνση της Μητροπόλεως της Χίου και χωρίζονται σε ανδρικά και γυναικεία και είναι τα εξής:

Τα Ανδρικά Μοναστήρια της Χίου είναι του Αγ. Μάρκου στις Καρυές, του Αγ. Πατέρων στις Καρυές, της Μυρτιδιωτίσσης στον Βροντάδο και της Ζωοδόχου Πηγής στην περιοχή Βρεττού.

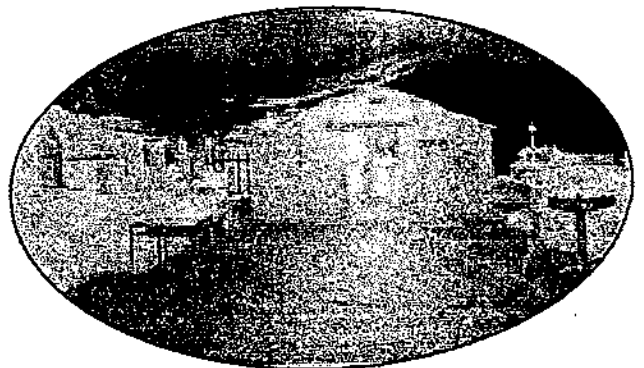
Τα Γυναικεία Μοναστήρια της Χίου είναι της Νέας Μονής στις Καρυές, του Αγ. Μηνά στο Νεοχώρι, της Αγ. Ματρώνης-Χαλάνδρων, της Κοιμήσεως Θεοτόκου Πλακιδιωτίσσης, των Αγ. Αναργύρων, στα Θυμιανά, των Ταξιαρχών Νενήτων, του Αγ. Στεφάνου στον Βροντάδο, του Αγ. Γεωργίου στο Πυργί, του Αγ. Κων/νου στα Θυμιανά, της Παναγίας Βοηθείας στη Χίο, της Αγ. Σκέπης στον Χαλκειό και του Ευαγγελισμού Θεοτόκου στις Οινούσες

Εγκαταστάσεις Θρησκευτικού Τουρισμού στη Σάμο

Στην Σάμο υπάρχουν 16 μοναστήρια που είναι υπό την διεύθυνση της Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας και είναι παρακάτω εξής:

Τα Ανδρικά Μοναστήρια στη Σάμο είναι του Τ. Σταυρού στους Μαυρατζαίους, της Μεγάλης Παναγίας στους Κουμαραδαίους, της Παναγίας Βροντιανής στους Βουρλιώτες, του Προφ. Ηλιού Καρλοβασίου, της Αγ. Ζώνης Βλαμαρής, της Αγ. Τριάδος Μυτιληνίων, της Ζωοδόχου Πηγής Κότσικα και της Παναγίας Σπηλιανής στο Πυθαγόρειο. Τα Γυναικεία Μοναστήρια στη Σάμο της Ζωοδόχου Πηγής, του Αγ. Ιωάννη Θεολόγου Παλαιού Καρλοβασίου, της Ζωοδόχου Πηγής Κακοπέρατου και Κοιμήσεως Μαραθόκαμπου.

Εγκαταστάσεις Θρησκευτικού Τουρισμού στην Ικαρία

Στην Ικαρία υπάρχουν 5 μοναστήρια που είναι του Ευαγγελισμού Λευκάδος, της Ζωοδόχου Πηγής Γλαρέδων. Του Ευαγγελισμού Θεοτόκου Μαβριάνου, της Οσ. Θεοκτίστης Πηγής Φραντάτου και του Ευαγγελισμού Θεοτόκου Μοντέ.

Εγκαταστάσεις Ιαματικού Τουρισμού στην Ικαρία

ΘΕΡΜΑ ΙΚΑΡΙΑΣ

Οι Ικαριώτες φωνάζουν δυνατά πως οι ιαματικές πηγές τους είναι οι καλύτερες σε όλη την Ευρώπη, αν όχι στον κόσμο ολόκληρο. Μπορεί να έχουν δίκιο και στον οικισμό των Θέρμων, μόλις 3 χιλιόμετρα από τον Άγιο Κήρυκο, όλοι όσοι κάνουν τα μπάνια τους μιλούν για το ελιξίριο της ζωής! Ετούτη η τοποθεσία είναι γνωστή από την αρχαιότητα για τα θερμά θεραπευτικά νερά της μα οι αρχαίες Θέρμες που φλέρταραν με την ονομασία "Ασκληπιείς" βυθίστηκαν στη θάλασσα από καθίζηση του εδάφους. Στις μέρες μας τα Θέρμα της Ικαρίας μοιάζουν με ξεχασμένη λουτρόπολη, αλλά τα ραδιούχα (ραδόνιο) ιαματικά νερά εξακολουθούν να κάνουν μικρά θαύματα σε όσους πάσχουν από ρευματισμούς, αρθρίτιδες, ισχιαλγίες, νευραλγίες, αδενοπάθειες, καρδιακές παθήσεις, και τόσα άλλα, ενώ ακόμα και στην περίπτωση που είσαι απολύτως υγιής λειτουργούν εξαιρετικά τονωτικά. Η μικρή σιωπηλή και ηλικιωμένη κοινωνία στα Θέρμα περιμένει την αναγέννηση της λουτρόπολης, αφού είναι δεδομένη η "δύναμη" των νερών που έρχονται από τα έγκατα της γης. Με δεδομένο το γεγονός ότι η Ικαρία έχει αεροδρόμιο, μια σύγχρονη επένδυση στα Θέρμα θα έφερνε τα πάνω κάτω

ΘΕΡΜΑ ΛΗΜΝΟΥ

Ελάχιστοι γνωρίζουν την ύπαρξή τους και ακόμα λιγότεροι είναι εκείνοι που τα επισκέπτονται. Αρκετοί όμως είναι εκείνοι που έρχονται μέχρι τα Θέρμα της Λήμνου (απέχουν μόλις 4 χιλιόμετρα από τη Μύρινα) για να αντλήσουν πόσιμο νερό από την παραπλήσια πηγή με την απίθανη πέτρινη βρύση. Μικρές εγκαταστάσεις ιαματικών λουτρών υπάρχουν, αλλά υπολειπόμενες ή δεν λειτουργούν καθόλου. Αν προσέξει κανείς όμως περισσότερο τον περιβάλλοντα χώρο, θα ανακαλύψει ανάμεσα στα δέντρα το τεράστιο ξενοδοχείο-ξενώνα που έχει χτιστεί από πέτρα και τώρα γκρεμίζεται μέρα με τη μέρα. Μοιάζει απίστευτο, αλλά τις θεραπευτικές ιδιότητες των νερών της Λήμνου τις τιμούσαν μόνο στο παρελθόν.

Το νερό της πηγής αναβλύζει από ρήγμα που πιθανότατα οφείλεται σε ηφαιστειακή δράση και αναφέρεται ως χλωριονατριούχο και ελαφρώς θειούχο. Η θερμοκρασία του είναι 35-45 βαθμοί Κελσίου και ο φωτογράφος Χρήστος Καζόλης που με πήγε μέχρι εκεί μου είπε πως όταν λούζεσαι, μετά δεν νιώθεις το κεφάλι σου. Δοκίμασα και είχε δίκιο! Υγρός θησαυρός και αυτός της Λήμνου που συγκαταλέγεται μαζί με τους χιλιάδες άλλους στους "ξεχασμένους".

ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ ΛΕΣΒΟΥ

Η περιοχή η οποία ανήκει στον Δήμο Πολιχνίτου προήλθε από τη συνένωση των πανέμορφων χωριών και οικισμών Βασιλικών, Λισβορίου, Πολιχνίτου, Σκάλας Πολιχνίτου, Νυφίδας, Βρίσας, Βατερών και Σταυρού συνδυάζει την ομορφιά του φυσικού τοπίου με την έντονη παρουσία του ανθρώπου από τα πανάρχαια χρόνια. Βρίσκεται στο νότιο δυτικό τμήμα του νησιού (45Km από την πρωτεύουσα Μυτιλήνη). Μοιρασμένος ανάμεσα σε ελαιώνες πευκοδάση, πηγές με καθάρια νερά και υπέροχες παραλίες.

Το όνομά του πήρε απ' την ένωση των λέξεων "Πολλά ίχνη" γιατί κατά την προφορική παράδοση, πολλά μικρά χωριουδάκια (ίχνη) κυρίως παραλιακά, για τον φόβο των Σαρακηνών Πειρατών, αναγκάστηκαν να μετοικήσουν στη σημερινή τοποθεσία που βρίσκεται μακριά απ' τη θάλασσα, περιβάλλεται από υψώματα και είναι αόρατη, τόσο απ' τον κόλπο της Καλλονής όσο και από το Αιγαίο Πέλαγος.

Η ανακάλυψη παλαιολιθικών εργαλείων και η συστηματική καταγραφή και μελέτη των ζωικών απολιθωμάτων στην περιοχή των Βατερών είναι μόνο μια σελίδα, οι αμέτρητες παλαιοχριστιανικές εκκλησίες, τα μοναστήρια, τα γραφικά εξωκλήσια μαζί με την

μοναδική λιθοτεχνία των σημερινών οικισμών, το Λαογραφικό Μουσείο, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, οι θερμές ιαματικές πηγές του Πολιχνίτου και Λισβορίου και οι υγροβιότοποι του Κόλλου της Καλλονής και του Αλμυροπόταμου είναι μερικά από τα ενδιαφέροντα που θα κεντρίσουν το βλέμμα του επισκέπτη σε τούτο τον πανέμορφο τόπο.

Και αυτά συνδυασμένα με την απεραντοσύνη της παραλίας των Βατερών και της Νυφίδας, της άνετης διαμονής στα ξενοδοχειακά συγκροτήματα της περιοχής και την απόλαυση των φρέσκων ψαριών, των οστράκων του κόλλου, του ούζου και του καφέ στα αμέτρητα κέντρα που βρίσκονται στις παραλίες του Δήμου.

Τα Ιαματικά Λουτρά Πολιχνίτου βρίσκονται στην έξοδο του Πολιχνίτου προς Βατερά βλέπεις την παράκαμψη που οδηγεί στις εγκαταστάσεις των θερμοπηγών

Τα νερά αναβλύζουν από πολλές πηγές, μέσα από ηφαιστειογενή πρωτογενή και δευτερογενή πορώδη πετρώματα. Η θερμοκρασία τους είναι μεταξύ 67 C και 92 C (η θερμοκρασία στους λουτήρες είναι μεταξύ 42 C και 44 C) εμπλουτισμένα με φυσική ραδονιοακτινοβολία 15 – 25 μονάδες MACHE θεωρούνται από τις θερμότερες της Ευρώπης. Είναι χλωρονατριούχες και είναι εφάμιλλες του Βισμπάντεν της Γερμανίας. Δεξιά υπάρχουν στην σειρά χαμηλά κτίσματα, ανάμεσα σε ευκαλύπτους είναι τα λουτρά με τις δεξαμενές που ανακαινίστηκαν επάνω στα παλιά που λειτουργούσαν πριν χρόνια. Αυλάκια παλιά, και καινούργια. Νερό που τρέχει ελεύθερο και αχνίζει, βάφοντας κόκκινο τον πυθμένα από θερμόφιλα ζώφια (φύκι) που αναπτύσσονται. Ποιο πέρα πίσω από ένα δάσος από βρούλα, στέκεται όρθιο ένα συγκρότημα κτηρίων, με τους μακρόστενους κοιτώνες και τα αφιδωτά κτίσματα των παλιών δεξαμενών. Και συνεχίζοντας την περιγραφή πρέπει να αναφέρουμε το μικρό τρικάμαρο γεφύρι του Αλμυροπόταμου (από τα λίγα που σώζονται μέχρι και σήμερα) και πιο πέρα την παλιά βρύση από την κιτρινωπή και ροζ μαλακόπετρα. Οι θερμές πηγές του Πολιχνίτου ήταν σε χρήση κατά την τουρκοκρατία και από το 1959 λειτουργούν με δυο δεξαμενές. Το νερό είναι διαηγές άοσμο, με οξυανθρακικά χλωριούχα και θειικά άλατα ασβεστίου, νατρίου με Πέρα από τις χαλαρωτικές ιδιότητες που έχουν κάνουν για: χρόνιους ρευματισμούς, αρθροπάθειες (χρόνιες καταστάσεις εκφυλιστικές και παραμορφωτικές), ριζονευρίτιδες, χρόνιες σπονδυλαρθρίτιδας, οσφυοισχιαλγία, δυσμορφίες ή μετατραυματικές κακώσεις του σκελετικού συστήματος, δευτεροπαθείς δερματικές παθήσεις, ουρική αρθρίτιδα, περιφερειακές αγγειοπάθειες, εξωπνευμονική φυματίωση, χρόνιες φλεγμονώδεις νόσους του ανώτερου αναπνευστικού,

φλεγμονώδεις παθήσεις γυναικολογικής προέλευσης, δυσλειτουργία σαλπίγγων - δυσμηνόρροια, γυναικεία στειρώση και γαστρίτιδα, κυρίως δυσπεψία, υποχλωριδριακή με υποτονία και γαστρική ατονία.

Επίσης υπάρχουν ιαματικά λουτρά στη Θέρμη, στη Γέρας, στο Κουρτζη, στο Λισβορι και στα Μήθυμνα.

Εγκαταστάσεις Συνεδριακού Τουρισμού στο Βόρειο Αιγαίο

Στη Μυτιλήνη υπάρχουν 2 συνεδριακά κέντρα που είναι ο «Βενιαμίν ο Λέσβιος» όπου φιλοξένει 75 έως 400 άτομα, όπου βρίσκεται στο Πλωμάρι και το «Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Μολόβου» όπου φιλοξένει 203 άτομα.

Στη Χίο υπάρχει ένα συνεδριακό κέντρο που ονομάζεται «Ομήρειο Πολιτιστικό Κέντρο Χίου» όπου φιλοξένει 25 έως 460 άτομα, και στο νησί της Λήμνου υπάρχει το «Συνεδριακό Κέντρο Λήμνου» όπου φιλοξενεί 50 έως 1000 άτομα.

Αντίθετα βλέπουμε ότι υπάρχουν συνεδριακά κέντρα που στεγάζονται σε ξενοδοχεία και αυτά είναι τα παρακάτω:

Στην Μυτιλήνη υπάρχει το ξενοδοχείο «Delfinia» όπου φιλοξενεί 40 έως 300 άτομα.

Στην Σάμο υπάρχει ένα ξενοδοχείο το ξενοδοχείο «Doryssa Bay» όπου φιλοξενεί 45 έως 240 άτομα.

Τέλος στο Νησί του Ηφαίστου υπάρχουν 2 ξενοδοχεία, ονομάζονται «Akti Myrina» και «Porto Myrina Palace» όπου φιλοξενούν 60 έως 300 άτομα και 30 έως 400 άτομα.

Εγκαταστάσεις Μαρίνων Θαλασσιού Τουρισμού στο Βόρειο Αιγαίο

Οι Μαρίνες που υπάρχουν στο υπέροχο νησί της Λέσβου είναι στη Μυτιλήνη, στα Μήθυμνα, στον Κόλπος Καλλονής, στο Πλωμάρι, και στο Σίγρι.

Οι Μαρίνες που υπάρχουν στο υπέροχο νησί της Χίου είναι το λιμάνι της Χίου στην περιοχή Bella Vista, στις Οινούσσες. Επίσης μαρίνα υπάρχει και στο καταπληκτικό νησί των Ψαρών.

Οι μαρίνες που υπάρχουν στο νησί της Λήμνου είναι της Μυρίνας και του Μουδρου.

Οι μαρίνες που υπάρχουν στα όμορφα νησιά του Πυθαγόρα και του Τκαρου είναι στο Βαθύ της Σάμου, στο Καρλόβασι, στο Πυθαγόρειο, στον Άγιο Κήρυκο και στον Εόδηλο.

Παραδοσιακοί Οικισμοί στο Βόρειο Αιγαίο.

Παραδοσιακοί Οικισμοί στη Χίο

Οι παραδοσιακοί οικισμοί που υπάρχουν στη Χίο είναι στον Άγιο Γάλα, στον Άγιο Γεώργιο Σουκούσης, στον Ανάβατο, στη Βέσσα, στα Διεύχα, στα Κάμπια, στα Μεστά, στην Όλυμποι, στα Πατρικά, στο Πυργί, στον Σιδηρούντα, στον Αρμόλια, στα Αυγώνυμα, στο Βουνό, στα Ελάτα, στα Έξω - Διδύμα, στο Κέραμο, στην Κατάβαση, στο Λιθί, στην Παρπαριά, στα Πιραμά, στις Τρύπες, στον Χαλκειό, στα Ζυγιά, στο μεσαιωνικό τμήμα της Καλαμωτής, στη Βολίσσο, στον Κόμπο, στις Οινούσες και στα Ψαρά.

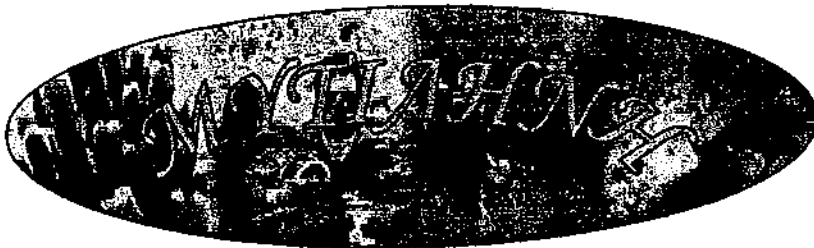
Παραδοσιακοί Οικισμοί στην Μυτιλήνη

Οι παραδοσιακοί οικισμοί στη Μυτιλήνη είναι στο τμήμα της πόλης, Επάνω Σκάλα, Κιόσκι - Κουλιμπάρα, Αγ. Κυριακή, Αγ. Συμεών, Αγ. Θεράπων, Καμάρες, Λαγκάδα - Λαζαρέτο, Βουνάρι και Πυργέλια. Ακόμα στον Κουμικό - Ακλειδιού, και στα χωριά Βατούσσα, Μήθυμα (Μόλυβος), Πέτρα, Σουκαμινέα, Αγιάσος, Πολύχιντος

Παραδοσιακοί Οικισμοί στην Ικαρία και στη Σάμο

Οι παραδοσιακοί οικισμοί που υπάρχουν στη Σάμο είναι το Κοκκάρι και της Ικαρίας είναι της Δαγκάδας και του Πεζίου.

Καταδυτικός Τουρισμός στο Βόρειο Αιγαίο.

Στην Μυτιλήνη υπάρχει ένα κέντρο κατάδυσης όπου κάνει εκδρομές σε διάφορα σημεία του νησιού με σκοπό την εκπαίδευση και ανακάλυψη της υποθαλάσσιας ζωής

και είναι μέλος της PADI. Το κέντρο αυτό ονομάζεται «Ωκεανογραφικό Κέντρο Καταδύσεων Λέσβου». Τα σημεία όπου γίνονται καταδύσεις είναι:

- ◆ Μόλυβος - Πέτρα - Αναξος
- ◆ Ερεσός
- ◆ Χαραμίδα - Τάρτι

Το Κεντρικό Γραφείο βρίσκεται στην πόλη της Μυτιλήνης.

Στην Χίο υπάρχει ένα καταδυτικό κέντρο όπου πραγματοποιεί καταδύσεις σε διάφορα σημεία του νησιού. Ονομάζεται «ISLAND DIVERS» και είναι μέλος των PADI (Professional Association of Diving Instructors), DAN (Divers Alert Network) και TDI (Technical Diving International). Τα σημεία του νησιού όπου πραγματοποιούνται καταδύσεις είναι:

Το κουφάρι του Ψαρα

Ο Υφαλος του Νησιού

Το Ζάρι

Οι Πέτρες

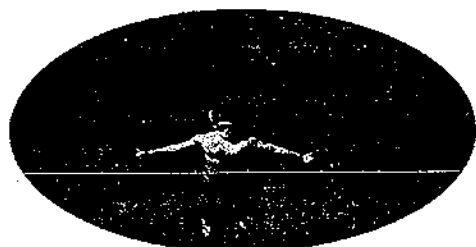
Το Κοχύλι

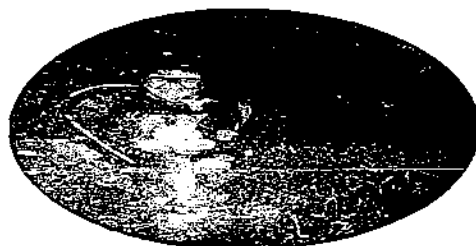
Ο Μεγάλος Τοίχος

Ο Γλάρος

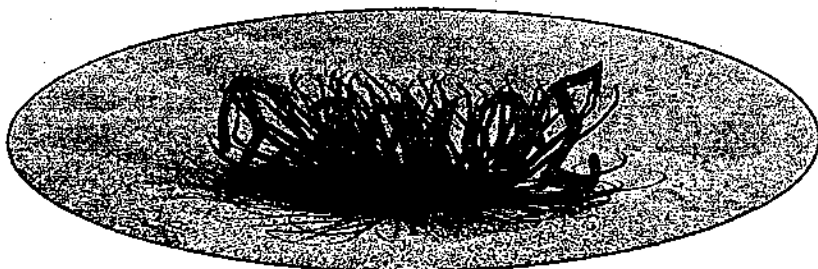

Υποβρύχιο Λούνα Πάρκ

Υπάρχουν και άλλες τρεις περιοχές όπου γίνονται καταδύσεις και αυτά είναι:

- ➔ Το Σπήλαιο του Κύκλωπα
- ➔ Οι Μικρές Σπηλιές
- ➔ ΤΟ Πράσινο Κουφάρι

Στη Σάμο υπάρχουν 4 Κέντρα Καταδύσεων στις οποίες βρίσκονται σε διάφορες περιοχές του νησιού. Αυτά είναι τα εξής:

ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ
GUN CLUB ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΙ
ΤΣΙΡΙΓΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ
ΤΣΟΥΝΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΒΑΘΥ
ΖΕΙΜΠΕΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΙ

Τουρισμός Περιπέτειας στο Βόρειο Αιγαίο

Στη Μυτιλήνη το 2004 ιδρύθηκε μια σχολή εκπαίδευσης αθλημάτων περιπέτειας στη Πέτρα Μυτιλήνης κάτω από την διεύθυνση του Νεκταρίου Παρασκευαΐδη. Τα αθλήματα στην οποία εκπαιδεύει τους μαθητές του είναι α) τοξοβολία εξωτερικού χώρου, αναρρίχηση σε απότομα βουνά, κανοε καγιάκ στη παραλία της Πέτρας και snorkeling.

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Ένας τόπος μυθικής ομορφιάς της περιοχής του Βόρειου Αιγαίου συνδυάζει βουνά και θάλασσα, δάση και ποτάμια, κοιλάδες και πεδιάδες, κάνοντας το ένα ιδανικό προορισμό για όλα τα είδη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Για να υπάρχει ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο Βόρειο Αιγαίο, πρέπει να εξετάσουμε και να περιγράψουμε τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού που υπάρχουν μέχρι σήμερα στα νησιά.

Αγροτουρισμός: Ο τουρισμός στην Ελλάδα αποτελεί μια από τις σημαντικότερες παραγωγικές δραστηριότητες του τόπου. Απασχολεί ένα αρκετά μεγάλο αριθμό εργαζομένων στα αμιγή τουριστικά επαγγέλματα, και η εισροή συναλλάγματος αντιπροσωπεύει ένα μεγάλο ποσοστό.

Επίσης οι περιοχές των νησιών του Βόρειου Αιγαίου είναι πλούσια σε αγροτική και πολιτιστικά ζωή και είναι ιδανικές για αγροτουρισμό. Η ιδιαιτερότητα του τουρισμού στη Ελλάδα είναι η διασπορά του και ο περιφερειακός χαρακτήρας του. Περίπου το 80% των διανυχτερεύσεων των τουριστών γίνεται σε περιφερειακά κέντρα. Υπάρχουν αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί σε Μυτιλήνη και Χίο. Επίσης υπάρχουν αγροτουριστικά καταλύματα σε Μυτιλήνη (ειδικά στις περιοχές Πέτρα και Αναξος), Χίο (Μαστιχοχώρια) και Σάμο (Μαραθόκαμπος).

Θρησκευτικός Τουρισμός: Δεκάδες μοναστήρια, εκκλησίες και ναοί ιστορικής σημασίας είναι σκορπισμένα σε όλη την περιοχή, προσθέτοντας μια μοναδική διάσταση στην πνευματική ταυτότητα της περιοχής. Υπάρχουν πολλά μοναστήρια ιδανικά

για αυτό το είδος τουρισμού. Αυτά βρίσκονται σε Λήμνο, Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο, Ικαρία και Οινούσσες.

Ιαματικός Τουρισμός: Ο τουρισμός υγείας ιστορικά και έως το πρόσφατο παρελθόν ταυτίζονταν με το θεραπευτικό – ιαματικό τουρισμό.

Τα τελευταία 15 χρόνια όμως έχει αναπτυχθεί ένα νέο είδος τουρισμού υγείας που δεν αφορά τους άρρωστος αλλά κατά κύριο λόγο τους υγιείς οι οποίοι επιδιώκουν μέσα από ειδικές κούρες (υγιεινή διατροφή , υδρομασάζ, γυμναστική), να διατηρήσουν μια καλή φυσική κατάσταση και να αναζωογονηθούν.

Έτσι ο τουρισμός υγείας μπορεί να διακριθεί σε τρεις τύπους :

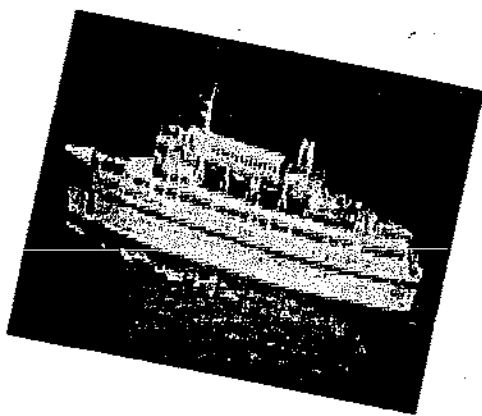
A. Σε θεραπευτικό τουρισμό που περιλαμβάνει τον ιαματικό τουρισμό σε διάφορες μορφές του, (spa, φυσικές ιαματικές πηγές κτλ.),

B. Στον τουρισμό «υγιεινής και φυσικής διαβίωσης που περιλαμβάνει όλες τις μορφές αυτού του νέου και ιδιαίτερα προσοδοφόρου τύπου τουρισμού και,

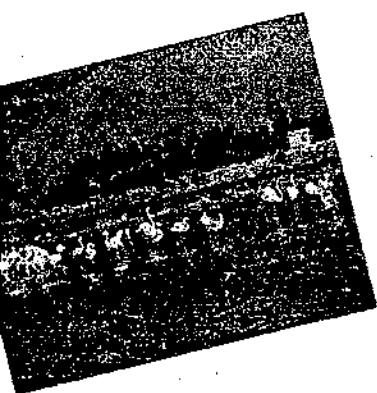
Γ . Σε τουρισμό που αναφέρεται σε άτομα με ειδικές ανάγκες , σε άτομα δηλαδή με κάποιας μορφής ειδικής αναπηρίας.

Η ηφαιστειακή δραστηριότητα στις περιοχές γύρω από την Μυτιλήνη, έχει προικίσει το νησί με πλούσιες ιαματικές πηγές, όπως σημαντικά είναι οι ιαματικές πηγές που βρέθηκαν σε Ικαρία, Χίο και Λήμνο.

Συνεδριακός Τουρισμός: Ο συνεδριακός τουρισμός είναι ένας από τους σημαντικότερους και προσοδοφόρους τομείς του τουρισμού, αλλά ακόμη δεν έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό στην χώρα μας. Για το λόγο αυτό η πολιτεία μας αλλά και οι τουριστικοί παράγοντες του ιδιωτικού τομέα να προσανατολιστούν προς την κατεύθυνση αυτή, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη υποδομή για την παροχή υψηλών προδιαγραφών συνεδριακού τουρισμού. Βλέπουμε αυτό το είδος εναλλακτικού τουρισμού στη Λήμνο, Μυτιλήνη, Χίο και Σάμο. Τα συνεδριακά κέντρα στα νησιά του βορείου αιγαίου βρίσκονται είτε αυτόνομα είτε ξενοδοχειακών συγκροτημάτων.

Θαλάσσιος Τουρισμός: Στο Βόρειο Αιγαίο πρέπει πρώτα να εξετάσουμε δυο κλίμακες θαλάσσιου τουρισμού. Ο πρώτος κλίμακας αφορά τις προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια των νησιών του Βόρειου Αιγαίου και η δεύτερη κλίμακα αφορά τις αφίξεις θαλάσσιων σκαφών (Yachts) στις εγκαταστάσεις μαρίνων στα παραπάνω νησιά.

Οικοτουρισμος: Οι διαφοροποιήσεις που χαρακτηρίζουν την οικοτουριστική δραστηριότητα παρουσιάζουν ένα μεγάλο εύρος. Συγκεκριμένα οι διαφοροποιήσεις αφορούν:

Α. τόπους έλξης, (π.χ. φαράγγια , έρημοι, τροπικοί βάλτοι και δάση, οροσειρές , δέλτα ποταμών, καταρράκτες , τροπικές θάλασσες κτλ.), οι οποίοι διαφέρουν ως προς το αξιοθέατο

αντικείμενο (γεωμορφολογικοί σχηματισμοί, χλωρίδα , πανίδα) καθώς και στην κλίμακα του συγκεκριμένου ενδιαφέροντος.

Β. Η ηλικία , το εισόδημα και βαθμό εξειδίκευσης του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων που με την σειρά τους επηρεάζουν την επιλογή του τόπου επίσκεψης , την αναγκαία υποδομή και ανωδομή και τα μέσα μεταφοράς μέχρι το συγκεκριμένο τόπο αλλά και μέσα στην περιοχή ενδιαφέροντος.

Γ . Μια τρίτη κατηγορία διαφοροποιήσεων αφορά το μεγάλο βαθμό επικάλυψης που αναπόφευκτα υπάρχει μεταξύ των τουριστικών δραστηριοτήτων και των άλλων ειδικών μορφών τουρισμού.

Τέτοιες διαφοροποιήσεις αφορούν τον ορεινό και χιονοδρομικό τουρισμό, ορισμένες εξειδικευμένες μορφές τουρισμού καθώς και του περιηγητικού ο οποίος συνδυάζει εκτός των επισκέψεων σε περιοχές με πολιτισμικό ενδιαφέρον και την περιήγηση σε περιοχές εξαιρετικού φυσικού περιβάλλοντος.

Οι σπάνιοι βιότοποι και υγροβιότοποι της περιοχής είναι μεγάλης σημασίας παρουσιάζει μια ευρύ ποικιλία των φυσικών καλλονών, ασυνήθιστη χλωρίδα και πανίδα.

Ένας από τους μεγαλύτερους υγροβιότοπους βρίσκεται στη Μυτιλήνη, καθώς ο υγροβιότοπος της Χορταρολιμνη της Λήμνου και της Μοκάλη της Σάμο είναι οικία των σπάνιων ειδών πουλιών όπως και στα απόκρημνα βράχια των ακτών του Αγίου Ευστράτιου. Υπάρχουν κάποια στοιχεία ότι υπάρχουν ενδιαφέροντα τοπία στα νησιά του βορείου αιγαίου όπου μπορεί να επισκεφθεί κανείς και να κάνει οικοτουρισμό όπως σπήλαια , bird-watching καθώς επίσης τουρισμός περιπάτων σε δάση και σε μονοπάτια.

Τουρισμός παραχείμασης : ο τουρισμός παραχείμασης είναι η τουριστική διαμονή μακράς διάρκειας τουλάχιστον 4 εβδομάδων κατά την χειμερινή περίοδο επειδή η ευχέρεια διακοπών το χειμώνα έχουν κυρίως συνταξιούχοι. Ο τουρισμός αυτός γίνεται από άτομα τρίτης ηλικίας.

Οι ιδιομορφίες του σε σχέση με άλλες μορφές τουρισμού αφορούν την επιλογή των προορισμών , την διάρκεια παραμονής και τις κοινωνικές τάξεις του τουρισμού παραχείμασης. Η διάρκεια παραμονής όταν πρόκειται για ένα ταξίδι στο έτος είναι άνω των 4 εβδομάδων ενώ όταν πρόκειται για περισσότερα είναι δυο με τρεις εβδομάδες κατά ταξίδι.

Εκτός από τις κλιματολογικές συνθήκες παράγοντες που επηρεάζουν την διάρκεια παραμονής είναι το κόστος διαβίωσης στο τόπο παραχείμασης και το διαθέσιμο εισόδημα του τουρίστα.

Τουρισμός Περιπέτειας: Όλο και περισσότερα τουριστικά γραφεία και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ανά τον κόσμο συνεργάζονται μεταξύ τους, δείχνοντας ενδιαφέρον για την ιδιόμορφη και απαιτητική ομάδα τουριστών που αποτελεί το σώμα του τουρισμού περιπέτειας.

Βασικοί λόγοι είναι:

α)το γεγονός ότι οι εκδρομές-διακοπές αυτού του τύπου κοστίζουν ακριβά για τον τουρίστα, λόγω των δυσκολιών της διοργάνωσης ενός τέτοιου ταξιδιού και των λιγοστών συμμετοχών σ' αυτό, 20 έως 30 άτομα το πολύ μπορούν να συνταξιδέψουν, και

β)γιατί οι τουρίστες που ακολουθούν ένα ταξίδι δράσης ξοδεύουν πολλά, απασχολώντας αρκετούς τομείς της τουριστικής βιομηχανίας (αεροπορικές και

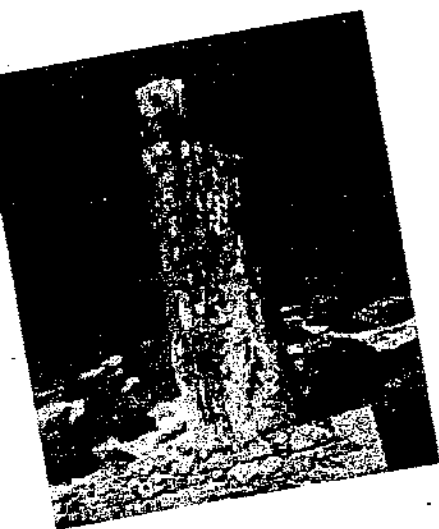
ναυτιλιακές εταιρίες, ξενοδοχεία και κάμπινγκ, γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων, γραφεία ταξιδιών, χώρους αναψυχής και διασκέδασης, ξεναγούς, διοργανωτές πρωτότυπων διαδρομών περιπέτειας κλπ.)

Στην Μυτιλήνη αυτού του είδους τουρισμού το συναντάμε τον από τον Ιούνιο του 2004 όταν ο Νεκτάριος Παρασκευαΐδης ίδρυσε τη δική του σχολή εκπαίδευσης για τα αθλήματα της τοξοβολίας σε εξωτερικό χώρο, αναρρίχηση, σε αποκρημνα βουνά, κανοε-καγιακ και snorkeling.

Τουρισμός Gourmet: Το Ελαιόλαδο, και το Ούζο Μυτιλήνης είναι το σήμα κατατεθέν της ελληνικής γεύσης. Φημισμένα από την Αρχαιότητα, μοσχάτο κρασί της Σάμου όπως και το κρασί της Λήμνου το οποίο κρατά μια θέση στην παρασκευή κρασιού. Η μοναδική μαστίχα της Χίου είναι φημισμένη για την ευωδία, τις θεραπευτικές ιδιότητες και πολλές χρήσεις στην αρωματοποιία, την φαρμακευτική, την ποτοποιία και

ζαχαροπλαστική. Παραδοσιακές συνταγές που είναι μια μίξη μικρασιατικής και ελληνικής κουζίνας.

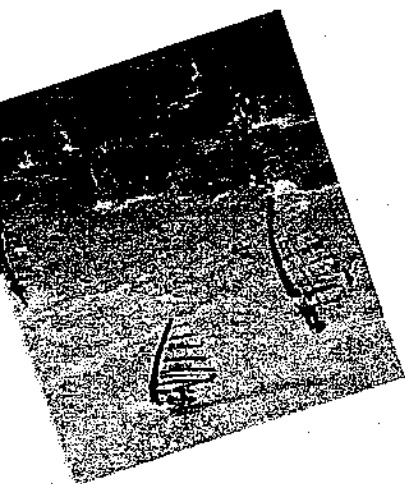

Αρχαιολογικός Τουρισμός:
Περιφέρειας είναι η

Μερικά από τα αρχαιολογικά μέρη της αρχαιολογική τοποθεσία της Αρχαίας

Πολυόχνης, ο Ναός των Καμπαίρων και τα Ηφαίστεια της Αήμνου, η Αρχαία Αντίσσα, ο ναός της Μέσης και το Ρωμαϊκό Υδραγωγείο στη Λέσβο, στο Εμπορείο της Χίου, στο Ηραίο, τα Ρωμαϊκά Λουτρά, και το Ευπαλίνιον Φράγμα στην Σάμο, τα κάστρα στη Μυρίνα, Μυτιλήνη, Μήθυμνα και Σίγρι, καθώς επίσης και τα μεσαιωνικά χωριά στην Χίο.

Αθλητικός Τουρισμός: Η μορφολογία της Περιφέρειας προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για υπαίθριες δραστηριότητες, όπως αναρρίχηση, ιστιοπλοΐα, ιστιοσανίδα, πεζοπορία, καταδύσεις και παραπεντε.

Φυσιολατρικός - Φυσιογνωστικός Τουρισμός, και Τουρισμός Παρατήρησης Χλωρίδας - Πανίδας: Στα νησιά του Βορείου Αιγαίου υπάρχουν περιοχές όπου είναι ιδανικές για επίσκεψη, παρατήρηση και συγκέντρωση πληροφοριών για πολλά είδη φυτών, λουλουδιών και ζώων.

Στη Χίο υπάρχουν τοπία όπου οι επισκέπτες από όλο τον κόσμο, έρχονται για να παρατηρήσουν τα διάφορα είδη τουλίπας και ορχιδέων και άλλων λουλουδιών και ζώων. Ας σημειώσουμε εδώ ότι οι σπόροι τουλίπας εξάγονται από τη Χίο και μεταφέρονται στην Ολλανδία όπου και καλλιεργούνται.

Μουσειακός Τουρισμός: Σε όλα τα νησιά του βορείου Αιγαίου υπάρχουν πολλά μουσεία τα οποία οι ενδιαφερόμενοι της αρχαιότητας ή λάτρεις των μουσείων, μπορούν να επισκεφτούν. Ενδεικτικά αναφέρουμε το Μουσείο Ούζου που βρίσκεται στο Πλωμάρι, το Μουσείο του Απολιθωμένου Δάσους στο Σίγρι, τα Αρχαιολογικά Μουσεία της Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου, Αήμνου, και Ικαρίας όπου βρίσκεται στην περιοχή του Κάμπου.

Τουρισμός Επιστροφή στις ρίζες: Στην περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου μερικές φορές ο τουρισμός δεν στηρίζεται αποκλειστικά στους τουρίστες, αλλά στους μετανάστες οι

οποίοι επαναπατρίζονται στην πατρίδα τους. Αυτό το είδος εναλλακτικού τουρισμού παρατηρείται έντονα στην Χίο όπου ένα ποσοστό του τουρισμού τους είναι από αυτούς.

Στην περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου παρατηρούμε ότι πιο έντονα αναπτυγμένα είδη εναλλακτικού τουρισμού εμφανίζονται ο Θρησκευτικός και ο Συνεδριακός και λιγότερα ο Ιαματικός, ο Αγροτουρισμός και ο Θαλάσσιος Τουρισμός.

4. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ. ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

Τα προβλήματα που προκύπτουν ως προς τις υπάρχουσες μορφές τουρισμού είναι η έλλειψη υποδομών και αναδομών, η έλλειψη συνεργασίας και τουριστικής συνείδησης ιδιωτών και δημόσιο με τους κρατικούς φορείς, η γεωγραφική θέση που βρίσκονται τα νησιά του Βορείου Αιγαίου από την υπόλοιπη Ελλάδα.

Σε Διημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Μυτιλήνη τον Απρίλιο του 2005, με θέμα «Λεσβιακός Τουρισμός, Παρελθόν – Παρόν - Μέλλον, Μελλοντικές Στρατηγικές», ο Κορ Σπιλάνης με την ομάδα του ανέπτυξαν τα προβλήματα εναλλάκτικων μορφών τουρισμού που έχει η Μυτιλήνη και είναι:

ΧΑΜΗΛΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Σαν αιτίες αυτού του προβλήματος είναι η χαμηλή ποιότητα παροχής υπηρεσιών από επιχειρήσεις και δημόσιο.

Σαν παράγοντας αυτού του αιτίου είναι η χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες που προσφέρονται από ανειδίκευτο προσωπικό. Η έλλειψη καθαριότητας δημόσιων χώρων και καταστημάτων από το δημόσιο και τους ιδιώτες. Υπάρχει έλλειψη αισθητικής από την έλλειψη ταμπελών στους δρόμους και στους δημόσιους χώρους όπως και στέγαστρα και καθίσματα για να κάθονται οι τουρίστες και να ξεκουράζονται, όταν κάνουν την

βόλτα τους. Οι κοινόχρηστοι χώροι όπου συγκεντρώνονται οι τουρίστες είναι υποβαθμισμένοι.

Υπάρχουν κύρια και δευτερεύοντα προβλήματα στις υποδομές και οι τουρίστες δεν ενημερώνονται σωστά για τα αξιοθέατα του προορισμού, τα πανηγύρια και τα τοπικά προϊόντα που παράγει η συγκεκριμένη περιοχή.

Υποβάθμιση δομημένου περιβάλλοντος από άναρχη δόμηση

Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος

ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Στο Βόρειο Αιγαίο υπάρχουν αναξιοποίητοι τουριστικοί πόροι όπως είναι η μη αξιοποίηση των γεωλογικών μνημείων, θερμομεταλλικών πηγών, συνεδριακών χώρων, των μνημείων, των παραδοσιακών οικισμών, τα μονοπάτια, οι περιοχές φυσικού κάλλους. Σιγά σιγά βλέπουμε ότι χάνεται η πνευματική κληρονομιά όπως και πολιτιστικές παραδόσεις τώρα με το πέρασμα των καιρών, όπως και η παραδοσιακή γαστρονομία περνάει σε δεύτερη μοίρα. Τέλος το Πανεπιστήμιο Αιγαίο δεν προωθεί με διαφορές εκδηλώσεις την αξιοποίηση των υπέροχων μνημείων όπως την πνευματική κληρονομιά και των πολιτιστικών παραδόσεων της περιφέρειας, και δεν διοργανώνουν διαγωνισμούς με θέματα όπως την παραδοσιακή ελληνική γαστρονομία και την αναβίωση των πολιτιστικών παραδόσεων της περιοχής.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Εδώ ο Κόριος Σπίλανης αναφέρει τις βασικές δραστηριότητες που υπάρχουν στα νησιά της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου (καταλύματα, εστιατόρια, μπαρ, ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα, θαλάσσια σπορ και εμπορικά καταστήματα) τι λείπουν από αυτές τις βασικές δραστηριότητες, για να αξιοποιηθούν και να εκσυγχρονισθούν σωστά ώστε να δώσει ένα κίνητρο στους τουρίστες να δοκιμάσουν μια από τις βασικές δραστηριότητες (πόροι που συνδέονται με το Περιβάλλον, Πολιτισμό, Ιαματικές Πηγές, και Παραδοσιακών Θεματικών Μουσείων).

ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Πρώτος παράγοντας αυτού του προβλήματος είναι ότι το «κλασικό τουριστικό προϊόν» (μαζικός παθητικός ομοιόμορφος τουρισμός παραλίας) χαρακτηρίζεται από σταθερή ζήτηση, αυξημένη προσφορά και από τις χαμηλές τιμές. Επίσης έχει υψηλή εποχικότητα και κυριαρχούν οι Tour Operators στη διαμόρφωση των τιμών, της τουριστικής εικόνας και στη διακίνηση των τουριστών.

Δεύτερος παράγοντας ότι δεν χρησιμοποιούνται νέα προϊόντα με την αξιοποίηση τοπικών πόρων. Δεν υπάρχουν κίνητρα για τους τουρίστες – καταναλωτές, τα προϊόντα διαφορετικά και ο ανταγωνισμός μικρός. Υπάρχουν αναξιοποίητοι πόροι με αποτέλεσμα τα προϊόντα να είναι φτωχά και τα έσοδα χαμηλά. Δεν υπάρχουν δίκτυα συνεργασίας φορέων και επιχειρήσεων. Τέλος δεν υπάρχει άμεση προώθηση των νέων προϊόντων χωρίς την αξιοποίηση των τοπικών πόρων.

ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ – «ΜΗ ΥΠΑΡΚΤΑ» ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Το προϊόν της Μυτιλήνης τοποθετείται γύρω από την αγορά των 3S (Sea, Sun, Sand), και χαρακτηρίζεται ως ένα υψηλό ανταγωνιστικό βαθμό ως προς την ένταση και τη γεωγραφική του έκταση. Η τουριστική εικόνα με την οποία προωθείται η Μυτιλήνη δε διαφοροποιείται σε σχέση με τους ανταγωνιστές είτε στις παρεχόμενες υπηρεσίες λόγω ποιότητας, είτε στις προσφερόμενες τιμές, λόγω χαμηλότερου κόστους παραγωγής.

Η ανταγωνιστικότητα της Μυτιλήνης μπορεί να ενισχυθεί με την επένδυση νέων προϊόντων βασισμένα στην αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του προορισμού, και θα επιτρέψουν την διεκδίκηση ευνοϊκότερων όρων ανταγωνισμού σε σχέση με αυτούς του μαζικού ηλιοκεντρικού τουρισμού.

ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΜΑΖΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Πρώτο αίτιο αυτού του προβλήματος είναι ότι ο μαζικός ηλιοτροπικός τουρισμός παραλίας κυριαρχεί ως μορφή και οργάνωση.

Δεύτερο αίτιο είναι ότι εμφανίζονται μορφές τουρισμού ειδικού ενδιαφέροντος με διαφορετικό βαθμό επιτυχίας όπως αναφέρονται σε λίστα κατάταξης είναι

α)Θρησκευτικός τουρισμός, β)Αγροτουρισμός, γ)Συνεδριακός τουρισμός, δ)Τουρισμός παρατήρησης πουλιών και τελευταίο στη λίστα είναι ο Γεωτουρισμός.

Τρίτο αίτιο είναι τα χαρακτηριστικά μορφών τουρισμού όπως έχουν αναπτυχθεί στη Μυτιλήνη. Οι μορφές τουρισμού όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί στη Μυτιλήνη, έχουν αξιολογηθεί με βάση την ύπαρξη ή αξιοποίηση των παρακάτω χαρακτηριστικών. Η κορυφαία μορφή τουρισμού για την Μυτιλήνη θεωρείται ο Θρησκευτικός Τουρισμός, ενώ μεγάλες ελλείψεις παρουσιάζουν ο Αγροτουρισμός και ο Ιαματικός Τουρισμός με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η επιτυχής διεύθυνση τους στην αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως έχουν αναπτυχθεί στην Μυτιλήνη:

	Μαζικός Ηλιοτροπικός Τουρισμός Παραλίας	Θρησκευτικός	Συνεδριακός	Παρατήρησης Πουλιών	Γεωτουρισμός	Ιαματικός	Αγροτουρισμός
Πόροι	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Ειδική Υποδομή		☒	☒		☒		
Οργανωμένες Δραστηριότητες		☒	☒				
Προϊόν	☒	☒	☒	☒			
Προώθηση	☒	☒		☒			
Ειδικό Κίνητρο		☒	☒	☒			

Τέταρτο αίτιο είναι οι Πόροι, τα Προϊόντα και η Απόδοση τους.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα ευρήματα πρωτογενών ερευνών στα πλαίσια διπλωματικών εργασιών αναφορά με την πορεία με την μέχρι σήμερα ανάπτυξη διαφόρων μορφών τουρισμού ειδικού ενδιαφέροντος στη Μυτιλήνη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ

Ο μέσος όρος συνεδρίων που πραγματοποιούνται στη Μυτιλήνη είναι 25 με 30 συνέδρια το χρόνο. Η διάρκεια των συνεδρίων διαρκούν 2 με 3 ημέρες. Οι συνηθέστεροι μήνες οι οποίοι πραγματοποιούνται τα συνέδρια είναι Μάιος και Οκτώβριος.

Οι συμμετέχοντες δεν ξεπερνούν τα 50 άτομα. Κύριος διοργανωτής είναι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και ο κάθε σύνοδρος πληρώνει κατά μέσο όρο 1000€ στις 4 ημέρες.

Ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει το κόστος ανά ημέρα, ανά σύνοδρο σε € (Μέσο Ισοσταθμισμένο Προϋπολογιστικό, και Μέσο Προϋπολογιστικό) από το 2001 έως το 2003 και τη μέση τιμή τους

	ΜΕΣΟ ΙΣΟΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΟ ΣΕ EURO	ΜΕΣΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΟ ΣΕ EURO
2001	386	463
2002	159	211
2003	112	139
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	219	271

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΠΟΥΛΙΩΝ

Όπως μας έχουν δείξει μελέτες τόσο η τουριστική δαπάνη των τουριστών που κάνουν τουρισμό παρατήρησης πουλιών έναντι των τουριστών που κάνουν απλά τουρισμό., όσο και απόδοση των ξενοδοχείων που φιλοξενούν τουρίστες που κάνουν εναλλακτικό τουρισμό σε σχέση με τα αντίστοιχα ξενοδοχεία που φιλοξενούν απλούς τουρίστες, είναι μεγαλύτερη.

Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε την οικονομική απόδοση των ξενοδοχείων με τουρίστες που κάνουν εναλλακτικό τουρισμό, σε σχέση με τους τουρίστες που κάνουν απλά τουρισμό.

Ξενοδοχείο Β' Κατ. (2002)	Τιμές Πόρτας	Έξοδα	Έσοδα	Κέρδος	Δείκτης Απόδοσης Κύκλου Εργασιών	Δείκτης Απόδοσης Δωματίων	Δείκτης Απόδοσης Διανυκ.
Ξενοδοχεία με τουρίστες που κάνουν εναλλακτικό τουρισμό	Χαμηλ.	377671	421894	44223	10,5%	7733,07	23,76
Ξενοδοχεία με απλούς τουρίστες	Υψηλ.	292783	305664	12881	9,2%	5842	24

Στους παρακάτω πίνακες βλέπουμε την ημερήσια και την συνολική τουριστική δαπάνη ανάμεσα σε παρατηρητές και συμβατικούς τουρίστες:

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

	Συνολική	Τουριστικό Πακέτο	Κατάλυμα	Φαγητό και Ποτό	Μεταφορά από προέλευση	Μεταφορά εντός προορισμού	Διασκέδαση	Δώρα και σουβενίρ	Άλλες
ημερησίως	147,38	182,88	34,96	12,98	49,56	16,35	1,80	4,57	2,14
ετησίως	80,13	56,93	18,39	20,29	16,77	4,21	2,30	2,94	0,83

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

	Συνολική	Τουριστικό Πακέτο	Κατάλυμα	Φαγητό και Ποτό	Μεταφορά από προέλευση	Μεταφορά εντός προορισμού	Διασκέδαση	Δώρα και σουβενίρ	Άλλες
ημερησίως	1224,7	1312,58	366,42	108,55	402,23	163,81	13,91	38,76	19,09
ετησίως	1002,8	692,95	240,78	253,12	239,30	62,25	28,90	35,15	9,84

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στη Μυτιλήνη, η υπάρχουσα ανάπτυξη του αγροτουρισμού παρουσιάζει σημαντικά δομικά προβλήματα ακυρώνοντας ουσιαστικά τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά αυτής της μορφής, ενώ παράλληλα καθίστανται συμπληρωματικά τα αγροτουριστικά καταλύματα εκείνων του μαζικού ηλιοτροπικού τουρισμού παραλίας. Αυτά τα προβλήματα κυρίως αφορούν:

α) στις ελάχιστες αναπαλαιώσεις κτιρίων, β) στις ουσιαστικές αδυναμίες εφαρμογής στις αγροτικές περιοχές στην χωροθέτηση των αγροτουριστικών εκμεταλεύσεων, γ) στο μεγάλο ποσοστό των αγροτουριστικών εκμεταλεύσεων που συγκεντρώνεται στις παράκτιες περιοχές σε εκείνες με υψηλό βαθμό τουριστικής ανάπτυξης.

Επίσης δ) στο γεγονός ότι το «προϊόν» δεν απευθύνεται στο αγροτουριστικό κοινό, ε) στο δεν εφαρμόζεται όλο το έτος, στ) στην έλλειψη παροχής διαφοροποιημένων υπηρεσιών από το μεγαλύτερο ποσοστό των αγροτουριστικών καταλυμάτων, ζ) στην προώθηση, η οποία αναλαμβάνεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό από οργανωμένα γραφεία τουρισμού. Τέλος στην καθολική απουσία κάποιου συλλογικού οργάνου προώθησης και ελέγχου του Αγροτουρισμού.

Ο παρακάτω πίνακας σκιαγραφεί το βαθμό επιτυχίας του παραδείγματος της Μυτιλήνης ως προς τους στόχους και τα γενικά κριτηριά αξιολόγησης του Αγροτουρισμού.

Οι κύριοι στόχοι των αγροτουριστικών προγραμμάτων	Η Περίπτωση της Μυτιλήνης
Η συμπλήρωση και βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος	■
Η δημιουργία νέων δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο	●
Η συμπληρωματικότητα της απασχόλησης και η δημιουργία εξωγεωργικών εισοδημάτων	■
Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας του αγροτικού πληθυσμού	
Η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στον τόπο διαμονής του και η προσέλκυση νέων για εγκατάσταση στην ύπαιθρο	●
Η ενίσχυση και προώθηση του κοινωνικού και οικονομικού ρόλου των γυναικών στην ύπαιθρο	■
Η βελτίωση και προώθηση των τοπικών αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων	
Η προστασία του περιβάλλοντος	
Η διατήρηση, η προβολή και η αξιοποίηση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	

Τώρα ας μεταφερθούμε στη Χίο όπου τα προβλήματα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι παρόμοια αλλά όχι ίδια.

Τα προβλήματα που έχει η Χίος έχει να κάνει με τις υποδομές της, στην έλλειψη καινοτομίας, στις συγκοινωνίες, το οδικό δίκτυο.

Για να δημιουργηθούν οι διαφορές τύποι εναλλακτικών μορφών τουρισμού στη Χίο, πρέπει να έχουμε και τις κατάλληλες υποδομές ώστε να υποστηριχθούν.

Στην Χίο ένα πρόβλημα που υπάρχει είναι η υποβάθμιση δομημένου περιβάλλον από άναρχη δόμηση, δηλαδή όλες οι υποδομές της πόλης είναι συγκεντρωμένα όλα μαζί με αποτέλεσμα να γίνεται η υποβάθμιση της περιοχής.

Άλλο πρόβλημα είναι ότι το λιμάνι είναι στενό και μικρό και οι προσεγγίσεις των πλοίων γίνονται με ιδιαίτερη δυσκολία. Επίσης στη Χίο ο Θαλάσσιος Τουρισμός της Χίου δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος λόγω ότι όπως αναφέραμε παραπάνω και δεν υπάρχουν οι απαραίτητες λιμενικές εγκαταστάσεις ώστε να καταστήσουν το λιμάνι ασφαλές.

Ακόμα υπάρχει έλλειψη ξενοδοχείων, διότι από τα παλιά χρόνια ο τουρισμός της Χίου στηρίζονταν αποκλειστικά στους μετανάστες που επέστρεφαν τους θερινούς μήνες για διακοπές και στους εφοπλιστές που είχαν καταγωγή από το συγκεκριμένο νησί. Οι κάτοικοι του νησιού τέλος ασχολούνται ως επί το πλείστον με την ναυτιλία. Οι κοινόχρηστοι χώροι της πόλης είναι υποβαθμισμένοι επειδή δεν υπάρχει τακτική καθαριότητα από το την δημοτική καθαριότητα, δεν υπάρχουν στέγαστρα και δεν υπάρχουν καθίσματα για να καθίσουν οι τουρίστες για να αναπαυθούν. Τέλος δεν υπάρχει αίθουσα υποδοχής τουριστών στο λιμάνι για τους τουρίστες οι οποίοι έρχονται και φεύγουν από την Χίο.

Επίσης υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης τουριστών όπως και στην Μυτιλήνη για το που θα βρουν κάπου να μείνουν, για το που, το πώς θα κατευθυνθούν στην πόλη, τα αξιοθέατα της πόλης, για τις παραλίες του νησιού, για τα τοπικά προϊόντα του νησιού

για τις τοπικές εκδηλώσεις και για τις ενδοσυγκοινωνίες του νησιού με τα λεωφορεία και τα ταξί.

Οι φορείς, ιδιώτες και δημόσιο, είναι αδιάφοροι και δεν έχουν τουριστική συνείδηση για να προωθήσουν το κλασσικό τουριστικό προϊόν που λέγεται Χίος, ακόμα δεν διοργανώνονται πολλά συνέδρια γιατί δεν υπάρχουν πολλά συνεδριακά κέντρα στη Χίο για να ενισχυθεί η τοπική οικονομία.

Ένα πρόβλημα που παρουσιάζει η Χίος είναι ο ιδανικός τρόπος προβολής του νησιού στις εκθέσεις. Από έρευνα της «ΕΝΑ» το 25% των ερωτηθέντων επισκεπτών του νησιού, πληροφορήθηκε τις ομορφιές από συγγενείς και φίλους, ένα μεγάλο ποσοστό από το διαδίκτυο και τέλος ένα απειλιστικά χαμηλό ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ του 5-7% στις εκθέσεις

Οι κάτοικοι και οι τουρίστες πηγαίνουν για ψώνια στα παράλια της Τουρκίας, λόγω ότι εκεί τα προϊόντα είναι πάμφθηνα από ότι θα ψώνιζε στη Χίο, με αποτέλεσμα να μην ενισχύεται η τοπική οικονομία του νησιού.

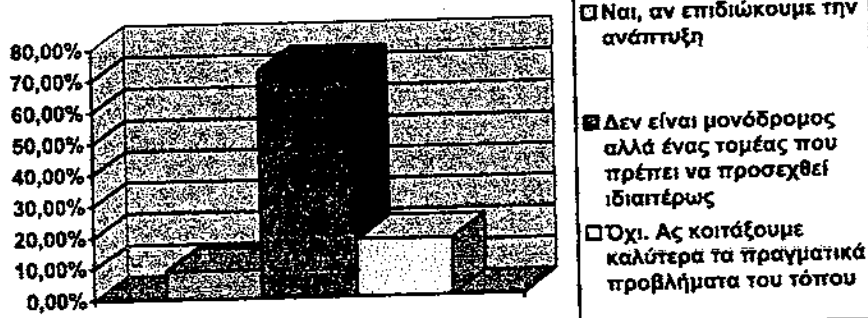
Τέλος το οδικό δίκτυο του νησιού παρουσιάζει πολλά προβλήματα, λόγω ότι δεν είναι καλά συντηρημένο και έχει υποστεί ζημιές κάνοντας την κυκλοφορία όλο και πιο δύσκολη.

Επίσης λόγω της γεωγραφικής θέσης, η Χίος δεν έχει καλή και τακτική συγκοινωνία με τον Πειραιά, και οι τουρίστες που ταξιδεύουν στη Χίο και τα άλλα νησιά του Αιγαίου κάνουν πάνω από 8 ώρες και είναι κουραστικό για αυτό δεν ταξιδεύουν πολλοί με πλοία για διακοπές σε αυτά τα νησιά. Επίσης οι αφίξεις τουριστών είναι σαφώς μικρότερη από τη Σάμο και Μυτιλήνη και μεγαλύτερο από τη Λήμνο.

Σε ημερίδα που διέξηχθη στη Χίο με θέμα: «Το Μέλλον του Μαζικού Τουρισμού» δοθήκαν ερωτηματολόγια στους συμμετέχοντες, ιδιώτες και φορείς, καλώντας τους να το συμπληρώσουν, και τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

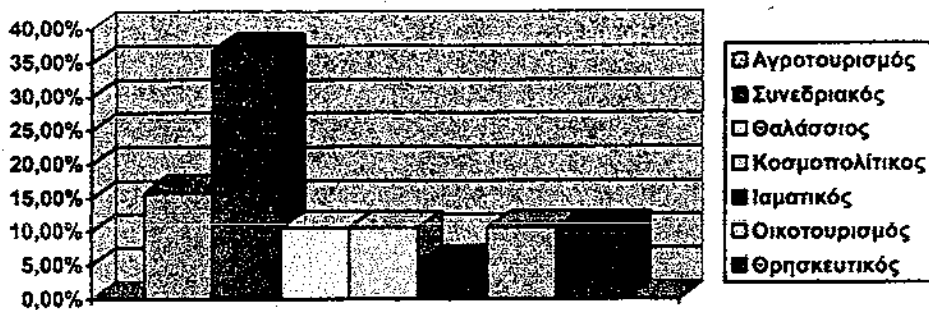
1. Είναι ο τουρισμός μονόδρομος για τη Χίο;

Ναι, αν επιδιώκουμε την ανάπτυξη	9,1%
Δεν είναι μονόδρομος αλλά ένας τομέας που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερος	72,7%
Όχι. Ας κοιτάξουμε καλύτερα τα πραγματικά προβλήματα του τόπου	18,2%

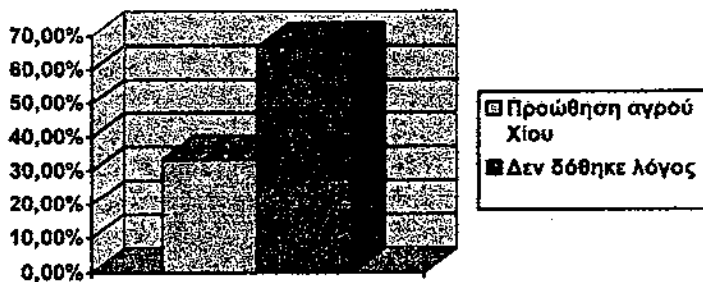
2. Ποια μορφή εναλλακτικού τουρισμού από τις παρακάτω νομίζετε ότι θα μπορούσε να εφαρμόσετε στη Χίο και ποιά θετικά αποτελέσματα θα επιφέρει στο νησί μας;

Αγροτουρισμός	15,8%
Συνεδριακός	36,8%
Θαλάσσιος	10,5%
Κοσμοπολίτικος	10,5%
Ιαματικός	5,3%
Οικοτουρισμός	10,5%
Θρησκευτικός	10,5%

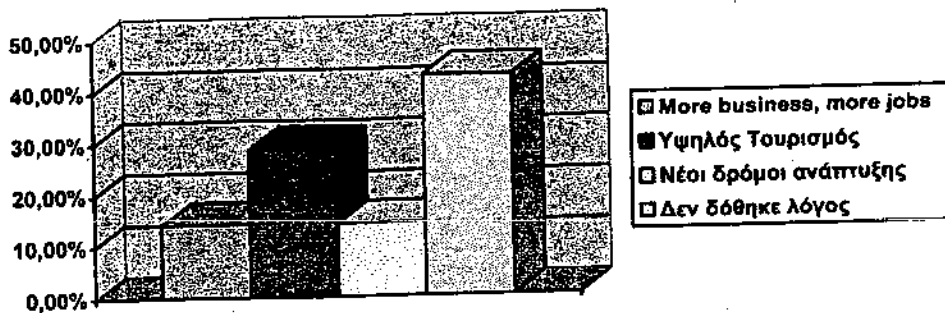
Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν αγροτουρισμό είναι:

Πρώθηση αγρού Χίου	33,3%
Δεν δόθηκε λόγος	66,7%

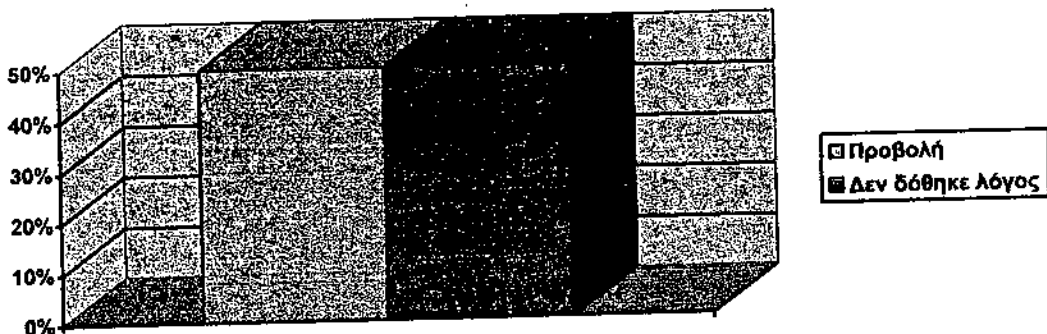
Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν συνεδριακό είναι:

More business, more jobs	14,3%
Υψηλός Τουρισμός	28,6%
Νέοι δρόμοι ανάπτυξης	14,3%
Δεν δόθηκε λόγος	42,9%

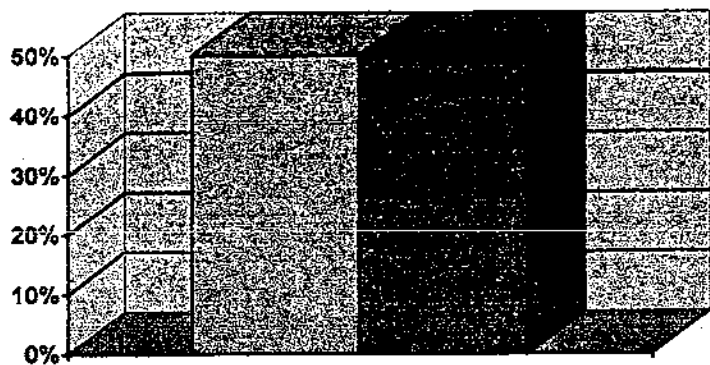
Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν θαλάσσιο είναι:

Προβολή	50%
Δεν δόθηκε λόγος	50%

Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν κοσμοπολίτικο είναι:

Λίγοι τουρίστες αλλά με υψηλά εισοδήματα, δε θα βουλιάξει το νησί από τουρίστες όπως γίνεται με τις Κυκλάδες	50%
Προαγωγή της παραδοσιακής πλευράς του νησιού κάτι που οι executives ψάχνουν αλλά δεν το βρίσκουν όπως αυτοί ξέρουν	50%

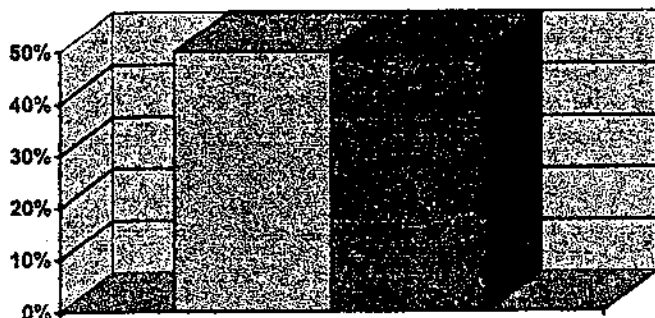

- ☐ Αίγιοι τουρίστες αλλά με υψηλά εισοδήματα, δε θα βουλιάζει το νησί από τουρίστες όπως γίνεται με τις Κυκλάδες
- ☑ Προαγωγή της παραδοσιακής πλευράς του νησιού κάτι που οι executives ψάχνουν αλλά δεν το βρίσκουν όπως αυτοί

Για τον ιαματικό τουρισμό δεν δόθηκε λόγος από τα αποτελέσματα για αυτό το συγκεκριμένο τύπο τουρισμού (100%)

Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν οικοτουρισμό είναι:

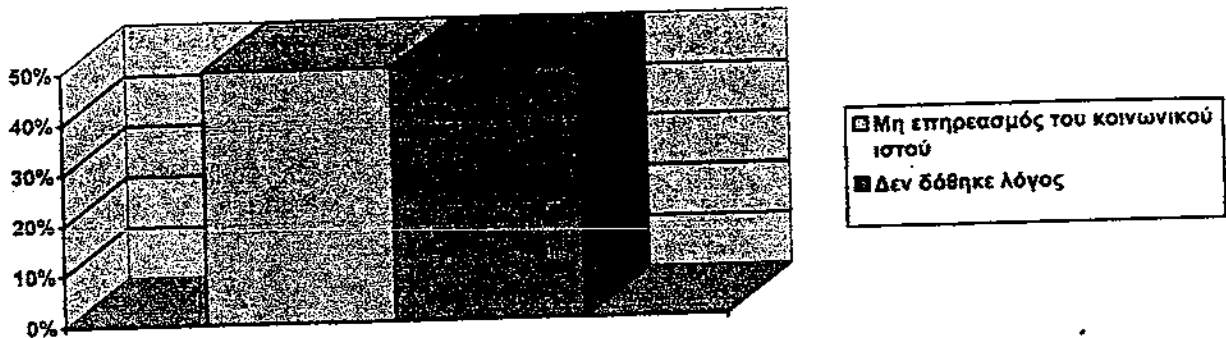
Χρήση τόπου, ποιο μακρό χρονικό διάστημα	50%
Τουρισμός – ζωή όλο το χρόνο	50%

- ☑ Χρήση τόπου, ποιο μακρό χρονικό διάστημα
- ☑ Τουρισμός – ζωή όλο το χρόνο

Οι λόγοι που δόθηκαν σε αυτούς που απάντησαν θρησκευτικό είναι:

Μη επηρεασμός του κοινωνικού ιστού	50%
Δεν δόθηκε λόγος	50%

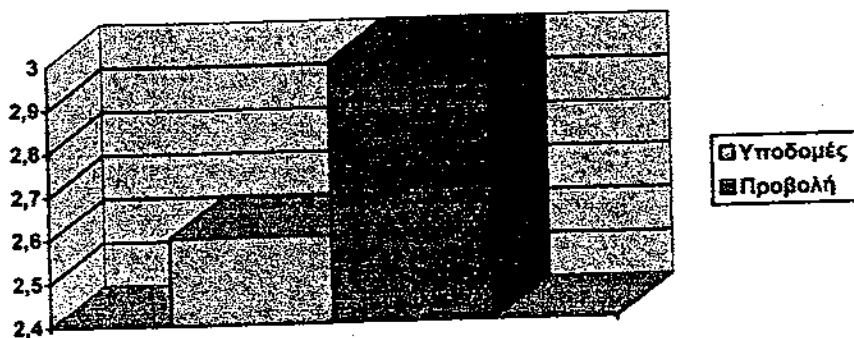
3. Τι είναι αυτό που λείπει περισσότερο από τη Χίο και τους κατοίκους ώστε να γίνει το νησί περισσότερο ελκυστικό στα μάτια των τουριστών;

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες έδωσαν διαφορετική απάντηση δίνοντας έτσι το στίγμα των διαφορετικών απόψεων που έχουν ο καθένας μεταξύ τους. Κάποιες απαντήσεις που δόθηκαν είναι οι παρακάτω:

Ευγένεια, θέληση, ενδιαφέρον, τουριστική «συνείδηση», το πρόβλημα είναι οι Χιώτες, όχι καλή κατάσταση των τουριστικών θέρετρων, αξιοποίηση ακτών, κοινωνικοπολιτιστική κίνηση/ανάπτυξη μέσω μεταφοράς (εναέριων, ακτοπλοϊκών), και συγκοινωνία.

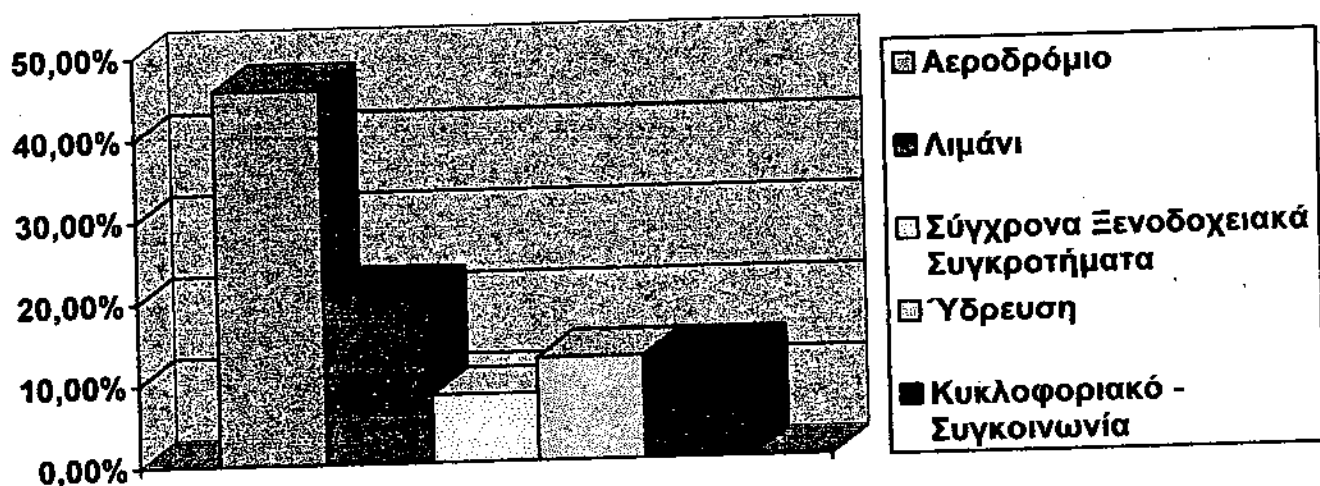
4. Πως θα βαθμολογούσατε τις μέχρι στιγμής προσπάθειες των επίσημων αρχών της Χίου σε σχέση με τον τουρισμό σε υποδομές και προβολή του νησιού με άριστα το 5;

Υποδομές	2,6
Προβολή	3,0

4. Ποιο έργο νομίζετε ότι επείγει για να αναπτυχθεί ο τουρισμός στη Χίο;

Αεροδρόμιο	45,8%
Λιμάνι	20,8%
Σύγχρονα Ξενοδοχειακά Συγκροτήματα	8,3%
Υδρευση	12,5%
Κυκλοφοριακό - Συγκοινωνία	12,5%

Το νησί της Σάμου είναι το μοναδικό νησί που παρουσιάζει μια μικρή ανάπτυξη λόγω του μαζικού τουρισμού που προέρχονται από το εξωτερικό και έρχονται στη Σάμο με Charters μέσω των τουριστικών οργανισμών. Το πρόβλημα που έχει η Σάμος, είναι ότι οι τουρίστες που επισκέπτονται το νησί μπορεί να είναι και εκδρομείς Transit που πηγαίνουν στην Τουρκία, οπότε δεν διανυκτερεύουν στο νησί της Σάμου, όπως και πολλοί ντόπιοι του νησιού που ταξιδεύουν στο Κουσαντασι μόνο για ψώνια. Τέλος η Σάμος όπως και η Ικαρία δεν έχουν καλή ακτοπλοϊκή σύνδεση με τον Πειραιά.

Στην Ικαρία τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι πολλά, οι δρόμοι που συνδέουν τα χωριά μεταξύ τους με τον Εύδηλο και τον Άγιο Κηρόκο είναι απότομοι και είναι υποανάπτυκτα συντηρημένοι.

Τα δρομολόγια των ΚΤΕΛ προς όλες τις περιοχές δεν είναι συχνά. Το υπάρχον αεροδρόμιο που υπάρχει είναι μικρό και οι περισσότεροι τουρίστες δεν ταξιδεύουν με αεροπλάνο προς τον συγκεκριμένο προορισμό.

Οι Φούρνοι αν και δεν έχει καμιά μορφή εναλλακτικού τουρισμού, το σπουδαιότερο πρόβλημα είναι ότι δεν έχει το νησί νερό, και έτσι το νησί τροφοδεύεται από τη Σάμο μέσω υδροφόρας. Τέλος το νησί δεν έχει λιμάνι με αποτέλεσμα όταν υπάρχει κακοκαιρία ειδικά το χειμώνα τα πλοία να μην προσεγγίσουν, με αποτέλεσμα οι επιβάτες να μην αποβιβαστούν και να προωθηθούν έτσι στο επόμενο λιμάνι.

Όλα αυτά τα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν με τον απαραίτητο σχεδιασμό που μπορεί να γίνει. Ο σχεδιασμός που μπορεί να γίνει για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα είναι η παρακάτω:

Βελτίωση ποιότητας προορισμού με παρεμβάσεις σε εκείνες που αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες και σε αυτές που αναβαθμίζουν η τουλάχιστον δεν αναβαθμίζουν το περιβάλλον μέσα στην λογική μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

Παραδείγματα τέτοιων παρεμβάσεων είναι οι Γαλάζιες Σημαιές, η οικολογική σήμανση (Eco-Labeling), Μέθοδοι ελέγχου περιβαλλοντικής ποιότητας (ISO 14000 & EMAS), ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής αειφόρου ανάπτυξης στη λογική του «Local Agenda 21», καθιέρωση τοπικού σήματος ποιότητας και αυθεντικότητας προϊόντων και υπηρεσιών. Σήμα υπευθυνότητας (NAIAS), καθιέρωση διαγωνισμών για ανάπτυξη άμιλλας (πχ. καθαρότερος οικισμός, πρωτότυπη διακόσμηση, καλύτερο σέρβις).

Η εφαρμογή των παραπάνω μπορεί να λάβει, είτε σε μεμονωμένες επιχειρήσεις (προϊόντα και υπηρεσίες), είτε συνολικά στον προορισμό.

Τουρισμός ειδικού ενδιαφέροντος με αξιοποίηση τοπικών πόρων με προϊόντα ειδικού ενδιαφέροντος με προοπτική ανάπτυξης π.χ. στη Μυτιλήνη με τις θεματικές προτάσεις προϊόντων ειδικού ενδιαφέροντος όπως α)Λέσβος, η τριλογία του νερού β)Λέσβος τα μονοπάτια της ελιάς, γ)Λέσβος, Περίπατος στον Πολιτισμό.

Επίσης να συμμετέχουν στις εκθέσεις όπως π.χ. η Χίος, να διαφημιστεί μέσω ανανεωμένης διαφημιστικής καμπανιάς, και να προωθούν τα τοπικά προϊόντα τους. Τέλος να αναβαθμιστούν οι συγκοινωνίες με ταχύπλοα πλοία, σύγχρονα και άνετα, ώστε η διάρκεια του ταξιδιού να μην υπερβαίνει τις 9 ώρες έκαστος.

Για να επιτευχθεί ο προσδοκώμενος στόχος πρέπει να υπάρχουν κάποια μέσα. Αυτά τα μέσα είναι η αναβάθμιση της ποιότητας προορισμού, να αξιοποιηθούν οι τοπικοί πόροι ώστε να αναδειχθούν τα προϊόντα ειδικού ενδιαφέροντος και να αναδειχθεί η νέα τουριστική εικόνα των νησιών του Βορείου Αιγαίου.

5. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η παρούσα δημοσίευση διαπραγματεύεται τη μεθοδολογία σχεδιασμού ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων στα πλαίσια της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+, και ειδικότερα το ειδικό σχέδιο δράσης για τον αγροτουρισμό, το οποίο οριοθετείται επιχειρησιακά και λειτουργικά στην ενδοχώρα του Νομού Ηρακλείου.

Αρχικά εξετάζονται εννοιολογικές προσεγγίσεις του αγροτουρισμού, το προγραμματικό πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+, ως επίσης η επιλεγείσα μεθοδολογία. Στη συνέχεια πραγματοποιείται μια αναλυτική παρουσίαση του ειδικού σχεδίου δράσης για τον αγροτουρισμό, στα πλαίσια της οποίας εξετάζονται η θεώρηση προσέγγισης, οι διαθέσιμοι πόροι και τα χαρακτηριστικά της χωρικής ενότητας, οι στόχοι και στρατηγική, οι υποστηρικτικές δράσεις και η διακρατική συνεργασία.

Η παρουσίαση της συγκεκριμένης μελέτης περίπτωσης, από τις πιο πρόσφατες και σημαντικές στον Ελλαδικό χώρο, καταλήγει στη διατύπωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων από την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τον αγροτουρισμό και στην εξαγωγή των σχετικών συμπερασμάτων.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Από τις μορφές που εξεταστήκαν και αξιολογήθηκαν προκύπτουν τα εξής συνολικά συμπεράσματα:

- Συγκριτικό πλεονέκτημα, ως προς την ανταγωνιστικότητα της χώρας μας έχει ο θαλάσσιος τουρισμός, οικοτουρισμός, και ο τουρισμός υγείας (ιαματικός). Ζήτηση υπάρχει ήδη και για το θαλάσσιο τουρισμό, την κρουαζιέρα και το yachting, για τον συνεδριακό-εκθεσιακό τουρισμό. Για τον τουρισμό υγείας και τον αγροτουρισμό, ενώ υπάρχουν ενδείξεις δυναμικής πελατείας και για τις υπόλοιπες μορφές. Μορφές που έχουν την δυνατότητα αξιοποίησης του υπάρχοντος ξενοδοχειακού δυναμικού είναι κυρίως ο συνεδριακός – εκθεσιακός τουρισμός και ο τουρισμός παραχείμασης. Δευτερευόντως ο οικοτουρισμός, και ο αγροτουρισμός και ο αθλητικός.
- Ως προς την επιρροή τους στο πρότυπο του μαζικού τουρισμού, δυνατότητα λόγω σημαντικού αριθμού ειδικής πελατείας έχουν ο θαλάσσιος τουρισμός, ο συνεδριακός-εκθεσιακός τουρισμός και ο τουρισμός υγείας. Λόγω ιδιαιτερότητας του τουριστικού προϊόντος, ο οικοτουρισμός και ο τουρισμός υγείας έχουν την δυνατότητα να μεταβάλλουν μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα την εικόνα του ελληνικού τουρισμού.
Την άμβλυνση της εποχικότητας βοηθούν όλες τις μορφές τουρισμού που εξετάστηκαν περισσότερο ή λιγότερο.
Δυνατότητα προσέλκυσης τουριστών υψηλής εισοδηματικής τάξης έχουν ο θαλάσσιος, ο συνεδριακός – εκθεσιακός και δευτερευόντως ο οικοτουρισμός, ο τουρισμός υγείας και παραχείμασης. Απαιτήσεις σε σημαντικά έργα υποδομής, ως προϋπόθεση εφαρμογής έχουν το yachting, ο συνεδριακός-εκθεσιακός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας (ιαματικός) και κατά περίπτωση ο αθλητικός τουρισμός.
- Από πλευράς χωροθέτησης, δέσμευση ως προς τους τουριστικούς πόρους έχουν ο θαλάσσιος τουρισμός, ο οικοτουρισμός, και ο τουρισμός υγείας.

Δέσμευση ως προς την άμεση προσπελασιμότητα από το εξωτερικό με αεροδρόμια έχουν ο θαλάσσιος τουρισμός, ο συνεδριακός-εκθεσιακός τουρισμός και ο τουρισμός παραχείμασης. Δευτερευόντως ο ιαματικός και ο αθλητικός τουρισμός.

- Η αναμενόμενη τουριστική ωφέλεια από την εφαρμογή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι άμεση ή βραχυπρόθεσμη για το θαλάσσιο τουρισμό, όπως ήδη λειτουργεί, το συνεδριακό-εκθεσιακό τουρισμό και τον τουρισμό υγείας στην περίπτωση αξιοποίησης των υπαρχουσών εγκαταστάσεων. Μεσοπρόθεσμη ωφέλεια προκύπτει από το θαλάσσιο το συνεδριακό και τον τουρισμό υγείας στην περίπτωση δημιουργίας των απαιτούμενων έργων υποδομής. Μεσοπρόθεσμη επίσης ωφέλεια αναμένεται από όλες τις μορφές τουρισμού, που προϋποθέτουν οργάνωση, έρευνα αγοράς, προβολή, διαφήμιση, αλλά και επανατοποθέτηση σε νέες βάσεις όπως ο αγροτουρισμός.

7. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια

- Υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα με χώρους αναψυχής και αθλοπαιδιών.
- Υψηλών προδιαγραφών ενοικιαζόμενα και bungalows .
- Μεσογειακή και τοπική κουζίνα στα εστιατόρια με ποιότητα και προδιαγραφές.
- Αξιοποίηση των παραδοσιακών γεύσεων και συνταγών .
- Δυνατότητες παροχής υπηρεσιών για ευρύ φάσμα προτιμήσεων εθνικών εδεσμάτων.

Στις μεταφορές

Οι μεταφορές στα νησιά είναι κοινωνικό και αναπτυξιακό αγαθό που πρέπει να εξασφαλίζει το κράτος.

Στόχος είναι η οικονομική , κοινωνική και εδαφική συνοχή που μπορεί να εξασφαλίζεται με τα εξής:

- Δρομολόγηση σύγχρονων , γρήγορων και ασφαλών πλοίων με κόστος μεταφοράς, επιβατών, οχημάτων και προϊόντων, προσιτό και ανταγωνιστικό.
- Απρόσκοπτη ,τακτική σύνδεση, Χειμώνα – Καλοκαίρι των νησιών μας μεταξύ τους, με τα άλλα νησιά της Περιφέρειας με τα Δωδεκάνησα και την Κρήτη, με τον Πειραιά , την Κεντρική Ελλάδα , την Θεσσαλονίκη ,την Καβάλα , την Αλεξανδρούπολη, την Τουρκία και τις Παρευξείνιες χώρες .
- Βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων.
- Ανάπτυξη και επέκταση των αεροπορικών συνδέσεων Σάμου και Ικαρίας με βελτίωση των υποδομών και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της Κτ.Π για την προσέγγιση νέων αγορών.

Στις επικοινωνίες

- Ανάπτυξη ευροζωνικών συστημάτων στην Κοινωνία της Πληροφορίας .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

1. ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Από τα σημαντικότερα μέτρα που έχουν παρθεί σε εφαρμογή του νόμου πλαισίου για το περιβάλλον είναι η επιβολή με Υπουργική Απόφαση υποχρέωσης σύνταξης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια για τη λειτουργία ενός μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων που με την δραστηριότητα τους μπορούν να ρυπαίνουν το περιβάλλον.

Με τη σχετική υπουργική απόφαση γίνεται κατάταξη των έργων και των δραστηριοτήτων αυτών σε κατηγορίες και επιπλέον καθορίζεται το περιεχόμενο των ειδικών αυτών μελετών. Η συντριπτική πλειοψηφία των δραστηριοτήτων αυτών κατατάσσεται στην πρώτη κατηγορία (υπάρχει και δεύτερη για όσες δεν αναφέρονται στην πρώτη) που υποδιαιρείται σε δυο ομάδες.

Στην δεύτερη ομάδα και ανάμεσα στις δραστηριότητες που καλύπτονται κάτω από τον τίτλο «σχέδια έργων υποδομής» εντάσσονται οι μαρίνες σκαφών αναψυχής, τα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και τα χωριά διακοπών.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της μελέτης καταρχήν επισημαίνονται και αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Συγκεκριμένα, αφού καταγράφει με χάρτες και περιγραφεί το έργο ή η δραστηριότητα που προτείνεται, γίνεται εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην περιοχή. Δεν έχει σημασία εάν οι επιπτώσεις αυτές είναι άμεσες ή έμμεσες, βραχυχρόνιες ή μακροχρόνιες, εάν επανορθώνονται ή όχι, εάν είναι αρνητικές ή ακόμα θετικές.

Η εκτίμηση αυτή αφορά τις οικολογικές επιπτώσεις, την ηχορρύπανση, τις επιπτώσεις σε κρατικές εξυπηρετήσεις.

Όσον αφορά τις οικολογικές επιπτώσεις πρέπει να αναλυθούν οι επιπτώσεις που μπορεί να επέλθουν στην ατμόσφαιρα, στα νερά, τη μορφολογία και το έδαφος και τέλος στη χλωρίδα και τη πανίδα.

Σχεικά με την ηχορρύπανση, μελετάται η πιθανή επίδραση θορύβου, τόσο βραχυχρόνια όσο και μακροχρόνια, από τη λειτουργία της εγκατάστασης στην περιοχή.

Τέλος μελετώνται οι ανάγκες για τη δημιουργία νέων ή τυχόν μεταβολές σε κρατικές εξυπηρετήσεις που ήδη υπάρχουν στην περιοχή και που θα προκύψουν από τη δημιουργία της εγκατάστασης. Τέτοια παραδείγματα είναι η προστασία από πυρκαγιές, η κατασκευή νέων δρόμων, η συντήρηση των παλιών κ.λ.π. σημειώνεται ότι ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στο οδικό σίκτυο.

Στο δεύτερο σκέλος της μελέτης αυτής πρέπει να περιγράφονται τα συγκεκριμένα για κάθε περίπτωση μέτρα που προτείνονται για την αντιμετώπιση των κάθε είδους επιπτώσεων.

Οι προστατευόμενες περιοχές που υπάρχουν στα νησιά του βορείου αιγαίου είναι από την U.N.E.S.C.O το Ηραϊόν και το Πυθαγόρειο της Σάμου και το μοναστήρι της Νέας Μονής στην Χίο. Επίσης προστατευόμενη περιοχή είναι και το Απολιθωμένο Δάσος στη Μυτιλήνη.

2. ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 827

§1. Προϋποθέσεις ελεύθερης παροχής υπηρεσιών σε ξενοδοχεία, εστιατόρια κ.λπ.

I. Λόγοι θέσπισης μεταβατικών μέτρων

Τα γενικά προγράμματα της Κοινότητας για την κατάργηση των περιορισμών στην ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, περιέχουν και κάποιες επιφυλάξεις. Συγκεκριμένα προβλέπουν την αναγκαιότητα να εξετασθεί αν η κατάργηση αυτών των περιορισμών πρέπει να προηγείται, να συνοδεύεται ή να ακολουθείται από την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων. Επίσης από το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών. Αν, τέλος, πρέπει εφόσον υπάρξει ανάγκη, να ληφθούν μεταβατικά μέτρα εν αναμονή της αναγνώρισης αυτής ή του συντονισμού αυτού.

Το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι στον τομέα των δραστηριοτήτων που υπάγονται στα εστιατόρια, καταστήματα κατανάλωσης ποτών και ξενοδοχεία, δεν επιβάλλονται σε όλα τα κράτη μέλη όροι ως προς την ανάληψη και την άσκησή τους. Άλλοτε υπάρχει η ελευθερία ανάληψης και άσκησης, άλλοτε, αντίθετα, αυστηρές διατάξεις που προβλέπουν την κατοχή τίτλου για την εισδοχή στο επάγγελμα.

Επειδή σε ορισμένα κράτη μέλη προβλέπεται σχετική ρύθμιση ενώ σε άλλα απουσιάζει τελείως, δεν έγινε δυνατό να πραγματοποιηθεί ο συντονισμός που προβλεπόταν ταυτόχρονα με την κατάργηση των περιορισμών.

Μια λοιπόν και δεν υπήρχε ακόμη ο άμεσος αυτός συντονισμός, θεώρησε το Συμβούλιο ότι ήταν ευχής έργο να διευκολυνθεί η πραγματοποίηση της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στις δραστηριότητες αυτές με τη λήψη μεταβατικών μέτρων, όπως αυτά που προβλέπονται από τα γενικά προγράμματα. Τούτο κυρίως, για να αποφευχθεί υπερβολική ενόχληση των υπηκόων των κρατών μελών στα οποία η πρόσβαση στις δραστηριότητες αυτές δεν εξαρτάται από όρους.

Έκρινε ότι για τη αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής, τα μεταβατικά μέτρα πρέπει να συνίστανται κυρίως στο να γίνει αποδεκτός ως επαρκής ήκως για την πρόσβαση στις σχετικές δρα-

στηριότητες, στα κράτη υποδοχής στα οποία υπάρχει σχετική ρύθμιση, η πραγματική άσκηση του επαγγέλματος σε μια χώρα της Κοινότητας άλλη από τη χώρα υποδοχής, για μια εύλογη και πρόσφατη χρονικά περίοδο. Αυτά στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται προηγούμενη κατάρτιση ως εγγύηση, ότι ο δικαιούχος κατέχει επαγγελματικές γνώσεις ισότιμες προς εκείνες που απαιτούνται για τους υπηκόους των κρατών υποδοχής.

Επεσήμανε ότι με την αναγνώριση μερικές φορές από τα διάφορα κράτη μέλη διαφορετικού χαρακτήρα σε ορισμένες δραστηριότητες που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας του Συμβουλίου της σχετικής με την κατάργηση των περιορισμών στην ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών στους κλάδους που μας απασχολούν, μπορούν να συμβούν ορισμένες φορές κάποια παράδοξα.

Συγκεκριμένα είναι δυνατόν να προκύψει ότι εκείνο που θεωρείται σε κράτος μέλος ως δραστηριότητα παροχής προσωπικών υπηρεσιών²⁹⁹, να θεωρείται σε άλλο κράτος μέλος ως δραστηριότητα που υπάγεται στις βιομηχανίες τροφίμων. Για την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν από τέτοιες διαφορές πρέπει σε κάθε περίπτωση να γίνεται αναφορά στους ορισμούς που περιέχονται στη νομοθεσία της χώρας υποδοχής για την επιλογή της Οδηγίας της σχετικής με τις λεπτομέρειες εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων, που πρόκειται να εφαρμοσθούν.

Πρέπει λοιπόν να προβλεφθεί η δυνατότητα να παρέχεται, κατά περίπτωση, στα κράτη στα οποία η ανάληψη των δραστηριοτήτων δεν υπόκειται σε ρύθμιση, η άδεια να απαιτούν για μία ή περισσότερες δραστηριότητες, από τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών, την απόδειξη των προσόντων τους για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής στην χώρα προέλευσης. Βασικός λόγος είναι το να αποφευχθεί στα κράτη αυτά δυσανάλογη συρροή προσώπων, που δεν θα ήταν σε θέση να πληρούν τους όρους ανάληψης και άσκησης που επιβάλλονται στη χώρα προέλευσης.

Τέτοιες άδειες μπορούν να χορηγούνται μόνο με μεγάλη

299. Όσον αφορά βέβαια τις μη μισθωτές δραστηριότητες που υπάγονται στις προσωπικές υπηρεσίες: 1) εστιατόρια και καταστήματα κατανάλωσης ποτών και 2) επιπλωμένα ξενοδοχεία και παρεμφερή καταστήματα όπως και χώρους κατασκήνωσης.

προσοχή γιατί σε περίπτωση γενικευμένης εφαρμογής, θα ήταν ικανές να παρεμποδίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία. Επομένως πρέπει να περιοριστούν όσον αφορά τον χρόνο και το πεδίο εφαρμογής τους και να αναθετεί στην Επιτροπή η φροντίδα για την έγκριση της εφαρμογής τους, όπως γενικά προβλέπεται από τη συνθήκη για τη λειτουργία των ρητρών διασφάλισης.

Τονίσθηκε πάντως από το Συμβούλιο ότι τα μέτρα που προβλέπονται στην Οδηγία αυτή παύουν να έχουν λόγο ύπαρξης όταν θα επιτευχθεί ο συντονισμός των όρων ανάληψης και άσκησης της εν λόγω δραστηριότητας, καθώς και η αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων υποχρεωτικών τίτλων.

II. Τα μεταβατικά μέτρα

Τα μεταβατικά μέτρα τα οποία λαμβάνουν τα κράτη-μέλη, όσον αφορά την εγκατάσταση στην επικράτειά τους φυσικών προσώπων και εταιριών και την παροχή υπηρεσιών σε ξενοδοχεία, εστιατόρια κ.λπ., (τα οποία χαρακτηρίζονται από την Οδηγία που μελετούμε ως «δικαιούχοι») είναι τα εξής:

Όταν, σε κράτος μέλος η ανάληψη μιας από τις δραστηριότητες που μνημονεύσαμε, ή η άσκηση της εξαρτάται από την κατοχή γενικών εμπορικών ή επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων, το κράτος μέλος αυτό αναγνωρίζει ως επαρκή απόδειξη των γνώσεων και ικανοτήτων αυτών την πραγματική άσκηση της δραστηριότητας αυτής σε άλλο κράτος μέλος:

α) είτε για τρία συνεχή χρόνια με την ιδιότητα του ανεξάρτητου επαγγελματία ή με την ιδιότητα του διευθύνοντος επιχείρησης

β) είτε για δύο συνεχή χρόνια με την ιδιότητα του ανεξάρτητου επαγγελματία ή με την ιδιότητα του διευθύνοντος επιχείρησης, εφ' όσον ο δικαιούχος δύναται να αποδείξει για το επάγγελμα αυτό προηγούμενη κατάρτιση, η οποία βεβαιώνεται με πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το κράτος ή κρίνεται ως απολύτως ικανοποιητική από τον αρμόδιο επαγγελματικό οργανισμό.

γ) είτε για δύο συνεχή χρόνια με την ιδιότητα του ανεξάρτητου επαγγελματία ή με την ιδιότητα του διευθύνοντος επιχείρησης, όταν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι άσκησε το εν λόγω επάγγελμα σε σχέση εξάρτησης κατά τη διάρκεια τριών τουλάχιστον χρόνων.

δ) είτε για τρία συνεχή χρόνια σε σχέση εξάρτησης όταν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει για το εν λόγω επάγγελμα προηγούμενη κατάρτιση η οποία βεβαιώνεται με πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το κράτος ή κρίνεται ως απολύτως ικανοποιητική από τον αρμόδιο επαγγελματικό φορέα.

Το κράτος μέλος υποδοχής έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών κατά το μέτρο που το απαιτεί και από τους δικούς του υπηκόους, να έχουν ασκήσει την εν λόγω δραστηριότητα και να έχουν αποκτήσει την επαγγελματική κατάρτιση στον ίδιο κλάδο με εκείνο της χώρας υποδοχής στην οποία ο δικαιούχος επιθυμεί να εγκατασταθεί³⁰⁰.

Όταν σε ένα κράτος μέλος η ανάληψη μιας από τις δραστηριότητες που προαναφέραμε ή η άσκησή της δεν εξαρτάται από την κατοχή γενικών, εμπορικών ή επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων, σε περίπτωση σοβαρών δυσκολιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της Οδηγίας του Συμβουλίου, το κράτος μέλος αυτό μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή την άδεια να απαιτεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα και για μία ή περισσότερες συγκεκριμένες δραστηριότητες, από τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών που σκοπεύουν να ασκήσουν τις δραστηριότητες αυτές στην επικράτειά του, την απόδειξη ότι έχουν τα απαιτούμενα προσόντα για την άσκησή τους στη χώρα προέλευσης, είτε υπό ανεξάρτητη ιδιότητα, είτε υπό την ιδιότητα του διευθύνοντος επιχειρήσεως.

Η ευχέρεια αυτή δεν είναι δυνατόν να ασκείται ούτε απέναντι σε πρόσωπα των οποίων η χώρα προέλευσης δεν εξαρτά την ανάληψη των δραστηριοτήτων αυτών από την απόδειξη συγκεκριμένων γνώσεων, ούτε απέναντι σε πρόσωπα τα οποία έχουν την κατοικία τους στη χώρα υποδοχής, από πέντε τουλάχιστον χρόνια.

Θεωρείται ότι έχει ασκήσει δραστηριότητα διευθύνοντος επιχειρήσεως κάθε πρόσωπο που είχε ασκήσει σε ένα κατάστημα του αντίστοιχου επαγγελματικού κλάδου:

300. Στις περιπτώσεις α και β που αναφέραμε, η δραστηριότητα δεν πρέπει να έχει παύσει περισσότερο από δέκα χρόνια από την ημερομηνία της κατάθεσης της αίτησης που προβλέπεται από την Οδηγία. Όταν όμως σε κράτος μέλος έχει οριστεί για τους υπηκόους του βραχύτερη προθεσμία, η προθεσμία αυτή μπορεί επίσης να εφαρμοσθεί στους δικαιούχους.

α) είτε τα καθήκοντα διευθυντή επιχείρησης ή διευθυντή υποκαταστήματος

β) είτε τα καθήκοντα αναπληρωτή του επιχειρηματία ή του διευθυντή επιχείρησης, όταν τα καθήκοντα αυτά συνεπάγονται ευθύνη αντίστοιχη με εκείνη του επιχειρηματία ή του διευθυντή της επιχείρησης που εκπροσωπεί

γ) είτε τα καθήκοντα ανωτέρου στελέχους επιφορτισμένου με έργα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος και υπεύθυνου τουλάχιστον για ένα τμήμα της επιχείρησης.

Η απόδειξη ότι πληρούνται οι όροι που καθορίζονται, όπως εξηγήσαμε, προκύπτει από πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ή οργανισμό της χώρας προέλευσης, το οποίο πρέπει να υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος για υποστήριξη της αίτησής του για άδεια άσκησης της ή των εν λόγω δραστηριοτήτων στη χώρα υποδοχής.

Τα κράτη μέλη στα οποία η ανάληψη και άσκηση μιας από τις δραστηριότητες που μας ενδιαφέρουν είναι δυνατή μόνον εφόσον πληρούνται ορισμένοι όροι ειδίκευσης, μεριμνούν για την ενημέρωση του δικαιούχου, ο οποίος υπέβαλε τη σχετική αίτηση, σχετικά με τη ρύθμιση στην οποία υπόκειται το επάγγελμα που σχεδιάζει να ασκήσει, πριν εγκατασταθεί ή πριν αρχίσει να ασκεί προσωρινά δραστηριότητα.

Παράλληλα προβλέφθηκε υποχρέωση για τα κράτη μέλη να ορίζουν μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία τις αρχές και τους Οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για την έκδοση των βεβαιώσεων που αναφέρθηκαν και να ενημερώνουν αμέσως σχετικά τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

Οι διατάξεις της Οδηγίας αυτής παραμένουν εφαρμοστέες μέχρι τη έναρξη της ισχύος των διατάξεων που αφορούν τον συντονισμό των εθνικών ρυθμίσεων ως προς την ανάληψη και άσκηση των δραστηριοτήτων στις οποίες αφορά αυτή.

§ 2. Τυποποίηση των πληροφοριών στα Ξενοδοχεία

Το Συμβούλιο εξέδωσε το 1986 Σύσταση που αφορά την τυποποίηση των πληροφοριών στα Ξενοδοχεία μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για την διευκόλυνση του τουρισμού.

Θεώρησε δηλαδή ότι για να ξεπεραστούν οι γλωσσικές διαφορές και σε συνδυασμό με διάφορες τοπικές ιδιαιτερότητες θα ήταν χρήσιμο για όσους ταξιδεύουν στα κράτη-μέλη της Κοινότητας, να διαθέτουν τυποποιημένες πληροφορίες για τις ανέσεις που προσφέρονται στα ξενοδοχεία, με τη βοήθεια ειδικών συμβόλων.

Έκρινε επίσης ότι οι Εθνικοί Οργανισμοί Τουρισμού ή άλλοι αρμόδιοι οργανισμοί, που είναι υπεύθυνοι για την τουριστική πολιτική στα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν και την εφαρμογή ενός συστήματος τυποποιημένων πληροφοριών στα ξενοδοχεία.

Συνέστησε λοιπόν στα κράτη μέλη να αναθέσουν στους αρμόδιους αυτούς την εφαρμογή του συστήματος τυποποιημένων πληροφοριών στα ξενοδοχεία μέσω συγκεκριμένων συμβόλων σε συνεργασία με τις αντιπροσωπευτικές επαγγελματικές ενώσεις των ξενοδόχων.

Συνέστησε επίσης στα κράτη μέλη

1. Να ενθαρρύνουν τη δημοσίευση των τυποποιημένων αυτών πληροφοριών στους τυχόν επίσημους οδηγούς ξενοδοχείων
2. Να επιδιώξουν ο επίσημος οδηγός ξενοδοχείων να περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα I της Σύστασης.
3. Να επιδιώξουν οι τιμές των δωματίων να αναγράφονται στην είσοδο του ξενοδοχείου και σε κάθε δωμάτιο
4. Να καταβάλουν, έχοντας υπόψη τους τα σύμβολα που περιέχονται στο παράρτημα II της Σύστασης, κάθε προσπάθεια για τη λήψη και εφαρμογή των κατάλληλων εθνικών μέτρων ώστε να καθιερωθεί ένα σύστημα τυποποιημένων πληροφοριών στα ήδη υπάρχοντα ξενοδοχεία, μέσα σε δύο χρόνια από την έκδοση της Σύστασης αυτής.
5. Να κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε χρόνο τον ή τους επίσημους οδηγούς ξενοδοχείων που δημοσιεύονται σύμφωνα με την σύσταση αυτή.

Όσον αφορά το περιεχόμενο των οδηγιών, αυτό σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής, θα πρέπει να είναι το ακόλουθο:

α) Εισαγωγή με την οποία θα εξηγείται η χρήση του οδηγού, με ιδιαίτερη έμφαση στα χρησιμοποιούμενα σύμβολα. Η εισαγωγή αυτή πρέπει να αναφέρει επίσης πότε ισχύουν τιμές εποχής υψηλής, μέσης ή χαμηλής τουριστικής κίνησης, σε εθνική περιφερειακή βάση, και κάθε χρήσιμη πληροφορία στη γλώσσα της χώρας και

τουλάχιστον σε δύο άλλες γλώσσες.

β) Κατάλογοι ξενοδοχείων, που να αναφέρουν:

- το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλετύπου.
- το συνολικό αριθμό δωματίων και λεπτομέρειες για τις εγκαταστάσεις υγιεινής που ενδεχομένως διαθέτουν
- την περίοδο λειτουργίας
- την ανώτερη τιμή του δίκλινου δωματίου για την περίοδο με υψηλή τουριστική κίνηση, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ
- την απόσταση από το αεροδρόμιο, το σιδηροδρομικό σταθμό, το σταθμό των λεωφορείων του αεροδρομίου
- τις πιστωτικές κάρτες που γίνονται δεκτές
- πληροφορίες για τις γλώσσες που ομιλούνται
- τυποποιημένα σύμβολα για τις διάφορες ανέσεις που προσφέρονται
- διεύθυνση στην οποία μπορούν να αναφερθούν οι ανακρίβειες που διαπιστώνονται ως προς τις πληροφορίες που περιέχει ο οδηγός.

§3. Προστασία καταναλωτών time-sharing

Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι το σύστημα time sharing βρίσκεται σε συνεχή ανάπτυξη, θεώρησε σκόπιμο να προβεί σε κατάρτιση Οδηγίας για την προστασία των καταναλωτών που υιοθετούν την μέθοδο αυτή για τις διακοπές τους, κυρίως από ενδεχόμενες απάτες.

Αντικείμενό της είναι η προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, σχετικά με την προστασία των «αγοραστών» κατά τις συμβάσεις αυτές. Ως αγοραστή χαρακτηρίζεται η Οδηγία κάθε φυσικό πρόσωπο που, κατά τις συμβάσεις χρήσης ακινήτου με το καθεστώς χρονομεριστικής ιδιοκτησίας (time-sharing) ενεργεί ως καταναλωτής.

Τα κυριότερα σημεία της Οδηγίας αυτής είναι τα εξής:

1. Υποχρεώσεις του πωλητή

Ως «πωλητής» αντίστοιχα νοείται, σε γενικές γραμμές, το πρόσωπο που, έχοντας την κυριότητα του ακινήτου μεταβιβάζει στον αγοραστή εμπράκματα ή δικαίωμα χρήσης στο ακίνητο (ανά-

λ) Οι όροι, σαφώς και ευκρινώς, τα όρια και το κόστος των υπηρεσιών ανταλλαγής και μεταπώλησης του δικαιώματος χρονομεριστικής απόλαυσης στην περίπτωση κατά την οποία οι υπηρεσίες αυτές υπάρχουν: Αν δεν υπάρχουν, αυτό πρέπει να αναφέρεται. Οπωσδήποτε, πρέπει να αναφέρεται ότι η πώληση του δικαιώματος χρονομεριστικής απόλαυσης δεν μπορεί να εξασφαλίζεται σε καθορισμένη τιμή ή μέσα σε καθορισμένη περίοδο.

μ) τα μέτρα που λαμβάνονται ή πρέπει να λαμβάνονται για τη διαχείριση, τη συντήρηση και την επισκευή του ακινήτου, καθώς και εκείνα τα οποία υιοθετούνται ή πρέπει να υιοθετηθούν, έτσι ώστε ο αγοραστής να συμμετέχει στη διοίκηση και τη διαχείριση.

ν) η προθεσμία την οποία διαθέτει ο αγοραστής για να ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, καθώς και ο τρόπος άσκησης και τα αποτελέσματα αυτής.

§ 4. Πυρασφάλεια

Όπως τονίσαμε, όλο και περισσότερα άτομα διακινούνται και μένουν σε ξενοδοχεία που βρίσκονται σε κράτη μέλη διαφορετικά από αυτό από το οποίο προέρχονται, και στα οποία δεν ισχύουν πάντα οι ίδιες ρυθμίσεις ως προς την προστασία από τους κινδύνους πυρκαϊάς. Όλα αυτά όμως τα άτομα, έχουν το δικαίωμα να απολαύουν επαρκούς προστασίας που μπορεί να εξασφαλισθεί μόνον με τον καθορισμό ενός ελάχιστου επίπεδου ασφαλείας.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπάρχουν ακόμη εναρμονισμένες διατάξεις, από την άποψη της πυρασφάλειας, για τη χρησιμοποίηση και την εφαρμογή κατασκευαστικών υλικών. Για το στάδιο λοιπόν της προετοιμασίας των εργασιών εναρμόνισης, που προϋποθέτουν χρονικό διάστημα με εύλογη διάρκεια μετά την θέσπιση των διατάξεων, το Συμβούλιο εξέδωσε Σύσταση σχετική με την πυρασφάλεια των ξενοδοχείων που ήδη υπάρχουν.

Συγκεκριμένα, συνιστά στα κράτη μέλη να θεσπίσουν, εφόσον η νομοθεσία τους δεν καλύπτει ήδη τις απαιτήσεις, όλες τις κατάλληλες διατάξεις, ώστε η πυρασφάλεια των ξενοδοχείων που ήδη υπάρχουν να εξασφαλίζει την τήρηση μιας σειράς αρχών.

Καταρχήν καθορίστηκαν οι στόχοι τους οποίους πρέπει να

έχει η πυρασφάλεια στα υπάρχοντα ξενοδοχεία και οι οποίοι πρέπει να είναι οι εξής:

- να μειώνει τον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαϊάς.
- να εμποδίζει τη διάδοση του καπνού και της φωτιάς.
- να επιτρέπει σε όλους τους ενοίκους να εξέρχονται σώοι και αβλαβείς.
- να επιτρέπει την επέμβαση των υπηρεσιών πρώτης ανάγκης

Για να επιτευχούν οι στόχοι αυτοί, θα πρέπει να ληφθούν σε κάθε ξενοδοχείο όλες οι αναγκαίες προφυλάξεις ώστε:

- να υπάρχουν ασφαλείς εξοδοί κινδύνου για την εκκένωση του κτιρίου, οι οποίες να επισημαίνονται σαφώς και να παραμένουν ανοιχτές και ελεύθερες από κάθε εμπόδιο.
- σε περίπτωση πυρκαϊάς, η σταθερότητα του κτιρίου να είναι εξασφαλισμένη τουλάχιστον για το διάστημα που χρειάζονται οι ένοικοι για να εξέλθουν σώοι και αβλαβείς,
- να περιοριστεί επιμελώς η παρουσία ή η χρησιμοποίηση ιδιαίτερα εύφλεκτων υλικών στην επένδυση των τοίχων, οροφών και δαπέδων καθώς και στις εσωτερικές διακοσμήσεις.
- η λειτουργία του τεχνικού εξοπλισμού και συσκευών (ηλεκτρική εγκατάσταση, φωταέριο, θέρμανση, κ.λπ.), να παρουσιάζει ικανοποιητικό βαθμό ασφαλείας.
- να υπάρχουν και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας κατάλληλα μέσα ώστε να ειδοποιούνται οι ένοικοι σε περίπτωση κινδύνου.
- οι οδηγίες ασφάλειας και το σχεδιάγραμμα των χώρων στο οποίο επισημαίνονται οι οδοί εκκένωσης, να έχουν αναρτηθεί σε κάθε δωμάτιο στο οποίο κανονικά διαμένουν ένοικοι ή μέλη του προσωπικού,
- να υπάρχει και να διατηρείται σε καλή κατάσταση λειτουργίας ο εξοπλισμός πρώτης ανάγκης (πυροσβεστήρες κ.λπ.),
- το προσωπικό να έχει εκπαιδευθεί κατάλληλα και να έχει λάβει τις απαραίτητες οδηγίες.

Για τα κάθε μορφής τουριστικά καταλύματα που μπορούν να προσφέρουν στέγη με πληρωμή σε 20 τουλάχιστον διερχόμενους ξένους υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές τεχνικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα.

Τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν μέτρα διαφορετικά από αυτά που περιγράφονται στο παράρτημα ή αυστηρότερα, εφόσον με τα μέτρα αυτά επιτυγχάνεται τουλάχιστον ισοδύναμο αποτέλεσμα. Ειδικότερα, εάν κάποια από τις διατάξεις δεν μπορεί να εφαρμοστεί για λόγους οικονομικούς ή τεχνικούς, συμπεριλαμβάνονται οι αντισεισμικοί ή αρχιτεκτονικοί, η εναλλακτική λύση που θα επιλεγεί πρέπει να εξασφαλίζει την τήρηση του ελάχιστου όριου ασφάλειας που επιδιώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος.

Για τα ξενοδοχεία που παρέχουν στέγη με πληρωμή σε λιγότερους από 20 διερχόμενους ξένους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζονται συνθήκες ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές που αναφέραμε. Επί πλέον το Συμβούλιο συνέστησε να υπόκεινται τα ξενοδοχεία σε περιοδικό έλεγχο για να διαπιστωθεί κατά πόσο συμμορφώνονται προς τις εθνικές διατάξεις που βασίζονται στις παραπάνω αρχές.

3. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

- Οδηγία του Συμβουλίου της 15^{ης} Οκτωβρίου 1968 «Περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στις προσωπικές υπηρεσίες: 1) Ξενοδοχεία και καταστήματα καταναλώσεως ποτών. 2) Ξενοδοχεία επιπλωμένα και παρεμφερούς καταστήματα, χώροι κατασκηνώσεως.
- Ψήφισμα του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 1986 για την ενίσχυση της κοινοτικής δράσης υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος
- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2157/92 του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 1992 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 σχετικά με την προστασία των δασών στην Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής, ο ρόλος της Ένωσης στον τομέα του τουρισμού

4.ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΟΤ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Γενικά

Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) έχει τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, με έδρα την Αθήνα υπάγεται δε στο Υπουργείο Ανάπτυξης¹⁸⁴. Περιεχόμενο της εποπτείας αυτής είναι η έγκριση συγκεκριμένων κατηγοριών αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΤ που καθορίζονται από τον νόμο, όπως π.χ. εκείνες που αφορούν την υλοποίηση της τουριστικής πολιτικής που χαράσσει η κυβέρνηση ή τον συντονισμό των ενεργειών των συναρμοδίων φορέων για την εξυπηρέτηση των τουρι-

¹⁸⁴. Μέχρι πρόσφατα την εποπτεία του ΕΟΤ είχε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Οι αρμοδιότητές του μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Τουρισμού, που συστάθηκε με Π.Δ., που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ στις 15.11.1993. Άλλη αρμοδιότητα του υπουργείου αυτού είναι η εποπτεία της Επιτροπής Καζίνων. Επίσης, μεριμνά σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία και τους κρατικούς και άλλους φορείς, για την τήρηση της καθαριότητας, ευταξίας και εν γένει ευπρεπούς εμφάνισης όλων των σημείων της χώρας που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον τουρισμό. Η μέριμνα αυτή εκδηλώνεται ιδιαίτερα με την έκδοση οδηγιών ή αποφάσεων υποβοήθησης των κρατικών και άλλων φορέων στο έργο της ευπρεπούς εμφάνισης της χώρας, την παροχή κινήτρων (ηθικών ή υλικών) στους εργαζόμενους για το έργο αυτό και την άμεση επέμβασή τους στις περιπτώσεις αδιαφορίας των φορέων αυτών να ανταποκριθούν στο έργο τους. Εισηγείται και προτείνει στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα, τη λήψη μέτρων που κρίνει αναγκαία για την αποτελεσματική εφαρμογή των πιο πάνω στόχων.

Για την άσκηση της εποπτείας πάνω στον ΕΟΤ και την έγκριση των πράξεών του, ο Υπουργός Τουρισμού επικουρείται από τις υπηρεσίες του Ε.Ο.Τ.

Από την 1η Φεβρουαρίου 1998 όμως το Υπουργείο Τουρισμού, συγχωνεύτηκε με τα Υπουργεία Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και οι αρμοδιότητές του υπήχθησαν στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

στικών σκοπών. Επίσης η έγκριση πράξεων οργάνων του ΕΟΤ, όπου προβλέπεται από άλλες διατάξεις.

Περιεχόμενο της εποπτείας του ΕΟΤ από τον Υπουργό Τουρισμού αποτελεί επίσης η εντολή διενέργειας διαχειριστικού ελέγχου και από ορκωτό λογιστή.

Στη συνέχεια θα μελετήσουμε τον σκοπό και να δικαιώματα του ΕΟΤ τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησής του, την διάρθρωση των υπηρεσιών του και σε γενικές γραμμές, αυτά που προβλέπονται σχετικά με την εκμετάλλευση της περιουσίας του.

§ 1. Σκοπός του ΕΟΤ και μέσα για την επίτευξή του

1. Σκοπός

Σκοπός του ΕΟΤ είναι η οργάνωση και προαγωγή του τουρισμού στην Ελλάδα²⁸⁵, με την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που υφίστανται στη χώρα. Επίσης, ο συντονισμός προς ενιαία κατεύθυνση των ενεργειών, κάθε δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής αρχής ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου ή κοινωφελών οργανισμών καθώς και ιδιωτικών οργανώσεων ή επιχειρήσεων που αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση των κυρίων σκοπών του τουρισμού στην Ελλάδα.

Για το σκοπό αυτό καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα τουρισμού που αποβλέπει κύρια στην προσέλκυση ξένων περιηγητών και στην τόνωση του εσωτερικού τουρισμού. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με:

- 1) Την ανάπτυξη τουριστικών κέντρων και τόπων.
- 2) Τη βελτίωση και παρακολούθηση των συγκοινωνιών που ενδιαφέρουν τον τουρισμό.

²⁸⁵. Η υποχρέωση αυτή των διαφόρων εθνικών οργανισμών τουρισμού τονίστηκε εδώ και δεκαετίες σε διεθνές επίπεδο. Σε συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών που πραγματοποιήθηκε πριν τριάντα χρόνια, επισημαίνεται ότι για να επιτευχθεί η προώθηση κάθε χώρας ως ταξιδιωτικού προορισμού για τους τουρίστες θα πρέπει να γίνεται η σωστή διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις, παροχή κάθε είδους πληροφοριών και διανομή έντυπου υλικού. Βλ. Recommendation on International Travel and Tourism της U.N. Conference on International Travel and Tourism, Rome 1963.

3) Την επιστημονική και καλαισθητική διαρρύθμιση των λουτροπόλεων, των αρχαιολογικών και λοιπών τουριστικών τόπων, σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4) Την τελειοποίηση και ανέγερση νέων ξενοδοχείων και τουριστικών περιπτέρων, οδικών σταθμών και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων.

5) Την διοργάνωση περιηγήσεων, εορτών και παραστάσεων.

6) Την ενίσχυση των δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών και κάθε είδους σωματείων που επιδιώκουν σκοπούς συναφείς με την τουριστική ανάπτυξη της χώρας.

7) Την ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων, την ανάπτυξη της τουριστικής συνείδησης και, τέλος,

8) Τη διαφήμιση του ελληνικού τουρισμού στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Κατά την επιδίωξη των σκοπών του ο ΕΟΤ αναλαμβάνει:

α) Την εκτέλεση κάθε είδους διαφημιστικών ενεργειών του ελληνικού τουρισμού στο εσωτερικό αλλά και το εξωτερικό.

β) Τη διοργάνωση κάθε μορφής τουριστικών εκδηλώσεων που αποβλέπουν στην προώθηση της τουριστικής κίνησης στη χώρα.

γ) Την κατασκευή και εκμετάλλευση τουριστικών καταστημάτων και εγκαταστάσεων και γενικά έργων τουριστικής ανάπτυξης και καταρτίζει σχετικά προγράμματα. Σ' αυτά περιλαμβάνεται η τουριστική αξιοποίηση λουτροπόλεων και ιαματικών πηγών.

Επίσης:

— Υποβάλλει προτάσεις στην Κυβέρνηση για χάραξη της τουριστικής πολιτικής.

— Υλοποιεί την τουριστική πολιτική που χαράσσει η Κυβέρνηση.

— Συντονίζει τις ενέργειες των συναρμόδιων φορέων για την εξυπηρέτηση των τουριστικών σκοπών

— Καταρτίζει και εκτελεί το πρόγραμμα τουριστικής προβολής της χώρας στο εσωτερικό και εξωτερικό και μεριμνά για την ανάπτυξη της τουριστικής συνείδησης.

— Έχει την ευθύνη της τουριστικής επιμόρφωσης.

— Εποπτεύει και ελέγχει τις τουριστικές εγκαταστάσεις και

— δραστηριότητες οποιασδήποτε κατηγορίας και τέλος -

— Αναλαμβάνει κάθε άλλη δραστηριότητα ή ενέργεια που αποβλέπει στην οργάνωση, ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού²⁸⁶.

II. Δικαιώματα

Για την εκπλήρωση των σκοπών του και την εκμετάλλευση γενικά της περιουσίας του ο ΕΟΤ ενεργεί είτε μέσω αναδόχων (μισθωτών, επικαρπωτών ή εργολάβων) με βάση σχετικό κανονισμό, είτε με αυτεπιστασία (με αποκεντρωμένες ή μη μονάδες εκμετάλλευσης), είτε μέσω αυτοτελών επιχειρηματικών μονάδων. Οι μονάδες αυτές είναι δυνατόν να υφίστανται ήδη, ή και να δημιουργούνται για το συγκεκριμένο σκοπό, με εφαρμογή των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

Ο Οργανισμός, συγκεκριμένα, έχει το δικαίωμα, ιδιαίτερα:

α) Να αποκτά, λαμβάνει στην κατοχή του, χρησιμοποιεί ή και να εκμεταλλεύεται με αγορά, μίσθωση ή οποιονδήποτε άλλο τρόπο, κινητά ή ακίνητα πράγματα. Επίσης να τα απαλλοτριώνει ή να παραχωρεί τη χρήση τους, με πώληση, ανταλλαγή, μίσθωση ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, καθώς επίσης και να παραχωρεί εμπράγματα δικαιώματα.

β) Να αποδέχεται δωρεές και παροχή υπηρεσιών ή συνεισφορά περιουσιακών στοιχείων, εμπραγμάτων ή ενοχικών.

γ) Να χρησιμοποιεί, με την έγκριση βέβαια των οικείων αρχών, κοινόχρηστους χώρους καθώς και χώρους που ανήκουν στη Δημόσια, τους Δήμους ή τις Κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου ή και εγκαταστάσεις τους. Μπορεί

286. Εξάλλου, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, λειτουργεί ως ενδιάμεσος φορέας μεταξύ ελληνικού κράτους και Ε.Ε. Παράδειγμα αποτελεί η ανάληψη της ευθύνης για την υλοποίηση μεταξύ άλλων και φιλόδοξου προγράμματος του οποίου στόχος είναι η χωροταξική κατανομή των τουριστικών μονάδων, η ενθάρρυνση δημιουργίας μονάδων υψηλού επιπέδου, η δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων, όπως μαρίνες, γκολφ, συνεδριακά, κ.λπ., προστασία του περιβάλλοντος, η έρευνα της διεθνούς τουριστικής αγοράς και η παροχή συμβουλών, η επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων, κ.λπ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού είναι 245.831.000 Ε.Ε. (61 δισ. δρχ.) ενώ η κοινατική συμμετοχή ανέρχεται σε 14 δισ. δρχ. (βλ. Τ και Ο Σεπτ 1991, σελ. 30).

5. ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΦΘΙΝΟΥΣΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Για την εφαρμογή των διατάξεων του αναπτυξιακού σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις εκμετάλλευσης σκαφών αναψυχής (μαρίνες), συνεδριακών κέντρων και κέντρα θαλασσοθεραπείας και κέντρα τουρισμού υγείας. Οι αναπτυγμένες περιοχές του Βορείου Αιγαίου είναι η Σάμος, η Μυτιλήνη. Στην επόμενη κατηγορία βρίσκεται η Χίος, με μια μέση ανάπτυξη.

Από την άλλη πλευρά εκτός όμως από τις περιοχές ανάπτυξης, υπάρχει μια κατηγορία περιοχών που καθορίζεται ειδικά για την εφαρμογή σ' αυτές των κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως φθίνουσες. Με την ίδια μάλιστα Υπουργική Απόφαση καθορίζονται και τα ποσοστά επιχορήγησης και επιδότησης που παρέχονται στις επενδύσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται στις περιοχές αυτές.

Οι φθίνουσες περιοχές του Βορείου Αιγαίου είναι: α)η Ικαρία, β)οι Φούρνοι, γ)η Λήμνος, δ) ο Άγιος Ευστράτιος, ε)τα Ψαρά και οι Οινούσες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το βόρειο Αιγαίο είναι ένα σύμπλεγμα παρθένων προορισμών που έως τώρα δεν έχει αντιμετωπίσει προβλήματα υπερβολικού αριθμού της φέρουσας ικανότητας του αριθμού δηλαδή εισερχόμενων τουριστών στα νησιά. Από την άλλη πλευρά τα νησιά Σάμος Χίος, τείνουν να αυξάνουν σταδιακά και η ανάπτυξη τους βελτιώνεται συνεχώς σε ποιοτικό και βιοτικό επίπεδο. Ο αριθμός τουριστών αυξάνεται από χρονιά σε χρονιά. Αλλά αυτό που παρατηρούμε είναι ότι η πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων άλλοτε αυξάνεται και άλλοτε μειώνεται.

Οι σχέσεις με τα παράλια της Τουρκίας επιδρούν αρνητικά, διότι δεν θα διάλεγαν για διακοπές ένα νησί με αεροπορική βάση όπως η Λήμνος που βρίσκεται κοντά στην Τουρκία ,και με τόσα περιστατικά που έχουν συμβεί μεταξύ των 2 χωρών. Το πρόγραμμα INTERREG III Ελλάδας Τουρκίας 2003-2006 υποστηρίζει με το καλύτερο τρόπο την συνεργασία των 2 χωρών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την ανάδειξη και την προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων. Η ανάπτυξη των νησιών βελτιώνεται με στρατηγικές που αφορούν πιο πολύ την πρόσβαση και τις μεταφορές, την ανάπτυξη στο οδικό δίκτυο και την πληροφόρηση για δραστηριότητες και αξιοθέατα των νησιών.

Τα νησιά του βορείου αιγαίου περιλαμβάνουν 404 τουριστικά καταλύματα. Η ανταγωνιστικότητα αυτών βελτιώνεται με το πρόγραμμα «ανταγωνιστικότητα» του υπουργείου ανάπτυξης με στόχο την ενίσχυση των επιχειρησιακών σχεδίων. Ως προς το τομέα της συγκοινωνίας τα τελευταία χρόνια τα charter , παρατηρείται η μεταφορά οργανωμένων group που προέρχονται από τις μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης και κατευθύνονται στα πλησιέστερα μικρότερα νησιά, και έτσι αναπτύσσεται η τουριστική κίνηση της περιοχής.

Οι υπάρχουσες εναλλακτικές μορφές τείνουν αν αυξάνονται και υπάρχουν όλες οι μορφές , από τους σημαντικότερους είναι :περιγηγητικός, αγροτουρισμός , θρησκευτικός και ιαματικός. Τα προγράμματα που στηρίζουν την ανάπτυξη των μορφών είναι: leader plus, το οποίο βασίζεται στην ανακαίνιση τουριστικών καταλυμάτων και ξενώνων αγροτουρισμού..

Τα προβλήματα που προκύπτουν στο βόρειο αιγαίο είναι εμφανή και υπάρχει κυρίως έλλειψη τουριστικών υποδομών και πρόσβασης. Πολλοί οργανισμοί έχουν χρηματοδοτήσει το βόρειο αιγαίο στην προσπάθεια ανάδειξης του (ΕΟΤ, Ευρωπαϊκή Ένωση), και προγράμματα όπως το ΚΠΣ. Χρηματοδοτούν κυρίως σε εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού , σε μεταφορές και σε γενικότερη περιφερειακή ανάπτυξη. Προγράμματα που έχουν στηρίξει αυτή την προσπάθεια είναι: NAIAS, ORFEAS , EQUAL, GO ON LINE PROJECT. Μελλοντικές σημαντικές επενδύσεις που θα γίνουν σε περίοδο 2007-2013, από τον αναπτυξιακό πρόγραμμα Δ' ΚΠΣ και αφορούν την βελτίωση των υποδομών ξενοδοχείων και εστιατορίων, σε χώρους αναψυχής για την προσέγγιση των νέων αγορών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Τουριστική Νομοθεσία, Αντωνία Ευθυμιάτου- Παυλάκου ,
καθηγήτρια ΤΕΙ Αθήνας και δικηγόρος , Αθήνα Κομοτηνή 1997, β΄
έκδοση , εκδόσεις ANT. Ν. Σακκούλα 1997.
2. Σημειώσεις από το μάθημα Τουριστική Οικονομία, Λάσκαρης ,
καθηγητής ΑΤΕΙ Πατρών.
3. Τουριστική Γεωγραφία Ελλάδας , Αναστασία Ζαφειροπούλου, Επικ.
Καθηγήτρια ΑΤΕΙ Πατρών.
4. Greek Island Hopping, Dana Facaros, Great Britain 1981.
5. Μαθηματική Υδρία , Γενική Σχολική Εγκυκλοπαίδεια στην δημοτική
γλώσσα, Γ. Αξιωτέλλης και ΣΙΑ Ε.Π.Ε., Αθήνα 1990.
6. Εργασία στην Γεωγραφία Ελλάδος , χαρακτηριστικά –ομοιότητες-
διαφορές νησιών αιγαίου και ιονίου πελάγους της Δέπεση Αναστασίας , Γ΄
Εξάμηνο 2002.
7. Σεμινάριο Τελειόφοιτων , Δέπεση Αναστασία , παγκόσμιοι τουριστικοί
ελκυστικοί προορισμοί και τα 10 μνηκότερα ξενοδοχεία του κόσμου,
πάτρα 2006.
8. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Σφακιανάκης Κωνσταντίνος , Αθήνα
1991

ΑΡΘΡΑ – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ -NET

1.ΑΡΘΡΑ

1. Οι αδυναμίες του ελληνικού τουρισμού.
2. Τα ειδικά συμπεράσματα του διαλόγου.
3. Τουριστικές επενδύσεις 98-02.
4. Προσπάθειες βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των νησιών.
5. Στρατηγικός στόχος η τουριστική ανάπτυξη.

6. Υπάρχει έλλειμμα κλινών υψηλών προδιαγραφών.
7. Πρόβλεψη Τουριστικής Κίνησης 2005 βορείου αιγαίου από το Σέργιο Τσίφτη.
8. Αφίξεις charter βορείου αιγαίου 87 – 03.
9. Τα κυριότερα πρότυπα που διαμορφώθηκαν μεταπολεμικά στον ελλαδικό χώρο.
10. ΕΛΙΤΕΕ (Ελληνικό ινστιτούτο τουριστικής έρευνας και εκπαίδευσης).
11. Οι 7 άξονες της τουριστικής Πολιτικής.
12. Το νέο σχέδιο δράσης για το τουρισμό.
13. Οι περιφερειάρχες προσδοκούν πολλά από το Θησέα.
14. Νομαρχιακές πρωτοβουλίες Χίου.
15. Έτσι θα ανελκυστεί ο τουρισμός.
16. Δαπάνες ΠΔΕ κατά τομέα 03-05.
17. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού κατά υπουργείο 2003-05.
18. Ο τουρισμός και η ναυτιλία δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη (εγκρίσεις – επιχορηγήσεις τουρισμού).
19. Άρθρο Τουριστική Οικονομία «προβλήματα – προοπτικές».
20. Οι ομορφιές της Ελλάδας από την εφημερίδα «Η Καθημερινή», Κυριακή 4 Ιουλίου 1999.
21. Οι δέκα εντολές του Οικοτουρισμού.
22. Αγνό Σαπούνι από την Λέσβο, περιοδικό Γεωτρόπιο, τεύχος 304, Σάββατο 11 Φεβρουαρίου 2006.
23. Νομοσχέδιο θα φέρει ο Δ. Αβραμόπουλος για τον Ιαματικό Τουρισμό, Εφημερίδα Τα Νέα ,

2.ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

1. Τουριστική Κίνηση Β. αιγαίου 1995-2003.
2. Συνεδριακά Κέντρα στα νησιά.
3. Γαλάζιες Σημαίες 2005 Β. Αιγαίου.
4. Ξενοδοχειακό Δυναμικό Βορείου Αιγαίου ανά κατηγορία.
5. Αφίξεις στα καταλύματα 2003 ανά ΥΠΑ.
6. Διανυκτερεύσεις στα καταλύματα 2003 ανά ΥΠΑ.
7. Δυναμικό κάμπινγκ ανά κατηγορία 2003.
8. Δυναμικότητα τουριστικών συλλογικών καταλυμάτων 2003.
9. Αφίξεις Αλλοδαπών από το εξωτερικό κατά μέσο ταξιδιών , σταθμό εισόδου και ομάδες περίπλου 2000.
10. Αφίξεις Αλλοδαπών κατά υπηκοότητα μέσο ταξιδιών και σταθμό εισόδου 2004.
11. Ξενοδοχειακό Δυναμικό 1996-2004.
12. Αφίξεις από διάφορες χώρες ανά ελληνικά νησιά.
13. Πληρότητα κλινών κατά μήνα 2003.
14. Αφίξεις στα συλλογικά καταλύματα κατά χώρα μόνιμης διαμονής 2003.
15. Τουριστικά καταλύματα ανά κατηγορία 2004.

3.ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. WWW.HOLIDAY.GR
2. WWW.NYLOO.GR
3. WWW.CHIOSSUMMER.GR
4. WWW.4TOURISM.GR
5. WWW.CHIOSNEWS.COM
6. WWW.E-XIOS.GR
7. WWW.MESOGEIOSSOS.GR
8. WWW.ISTOSELIDES.GR
9. WWW.THRAKIAIGAIOKYPROS.GR
10. WWW.EPIKENTRO.GR
11. WWW.KETA.GR
12. WWW.NORTHAGEAN.GR
13. WWW.AKX.GR

14. WWW.APODIMOS.COM
15. WWW.TRAVELDAILYNEWS.GR
16. WWW.GRTRNEWS.COM
17. WWW.KATHIMERINI.GR
18. WWW.TRAVELFORALL.GR
19. WWW.BLUEFLAG.ORG
20. WWW.SAMOSNET.GR
21. WWW.NORTHEGEAN.GR
22. WWW.HEPO.GR
23. WWW.ACCL.GR
24. WWW.ECONOMIST.GR
25. WWW.EOT.GR
26. WWW.PASOK.GR
27. WWW.4TOURISM.GR
28. WWW.NAIAS.GR
29. WWW.POET.GR
30. www.islanddivers.gr
31. www.alternativegreece.gr
32. www.hapco.gr
33. www.ypai.gr
34. www.ypexode.gr
35. www.ypan.gr
36. www.aegean.gr
37. www.statistics.gr